

UTREDNING

31 JULI 2008
DNR 08-1105-150

Genomförande av betaltjänstdirektivet 2007/64/EG

UTREDNING MED FÖRFATTNINGSFÖRSLAG

Innehåll

FÖRORD	1
SAMMANFATTNING	2
1. FÖRSLAG TILL FÖRFATTNINGAR, UPPHÄVANDE RESPEKTIVE ÄNDRINGAR	3
2. LAGTEXT	4
2.1 Förslag till lag (2009:xxx) om betalningsinstitut	4
2.2 Förslag till lag (2009:xxx) om betaltjänster	20
3. UPPDRAGET	40
3.1 Direktiv för uppdraget	40
3.2 Utredningsarbetet	40
4. BETALNINGSVÄSENDET OCH KONSEKVENSER AV SEPA	42
4.1 Betalningsväsendet i korthet	42
4.1.1 Allmänt	42
4.1.2 Kontobaserade betalningar	42
4.1.3 Autogiro	43
4.1.4 Betalningar via kontokort	43
4.1.5 Utlandsbetalningar	44
4.1.6 Automatuttag	44
4.2 SEPA	45
5. GÄLLANDE RÄTT	46
6. GENOMFÖRANDE AV DIREKTIVET	48
6.1 Direktivet om betaltjänster på den inre marknaden	48
6.2 Utgångspunkter för genomförande	48
6.3 Direktivets tillämpningsområde	49
6.3.1 Betaltjänstleverantörer	49
6.3.2 Direktivets räckvidd	50
6.3.3 Undantag från tillämpningsområdet	51
6.3.4 Definitioner	53
6.4 Nya aktörer på den finansiella marknaden	55
6.4.1 Betalningsinstitut	55
6.4.2 Verksamheten i ett betalningsinstitut	56
6.4.3 Registrerade betaltjänstleverantörer	57
6.4.4 Särskilda regler för verksamheten	58
6.5 Tydliga villkor och informationskrav vid tillhandahållande av betaltjänster	74
6.5.1 Allmänt	75
6.5.2 Enstaka betalningstransaktioner	75
6.5.3 Ramavtal	76
6.5.4 Möjlighet till nationella särlösningar	76
6.6 Rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande och användning av betaltjänster	79
6.6.1 Allmänt	79
6.6.2 Frågor som diskuterats med representanter ur referensgruppen	80
6.6.3 Möjlighet till nationella särlösningar	82
6.6.4 Tillsyn över tillämpningen av bestämmelserna i avdelning III & IV	85
6.7 Tillägg och följdändringar i andra författningar	86
6.7.1 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser med mera	86
6.7.2 Följdändringar i andra författningar med anledning av betaltjänstdirektivet	87
6.8 Ekonomiska konsekvenser	92
6.8.1 Allmänt	92
6.8.2 Konsekvenser för betaltjänstleverantörer	93
6.8.3 Konsekvenser för betaltjänstleverantörernas kunder	94

6.8.4	Konsekvenser för Finansinspektionen	94
6.8.5	Konsekvenser för domstolarna	95
7.	FÖRFATTNINGSKOMMENTAR	96
7.1	Förslag till lag (2009:xxx) om betalningsinstitut	96
7.2	Förslag till lag (2009:xxx) om betaltjänster	114
BILAGA 1 - MÖJLIGHET TILL NATIONELLA SÄRLÖSNINGAR I BETALTJÄNSTDIREKTIVET 2007/64/EG		137
BILAGA 2 - NOTERINGAR TILL DIREKTIVTEXTEN		140
BILAGA 3 – PARALLELLUPPSTÄLLNING ÖVER GENOMFÖRANDET AV DIREKTIVET		141
BILAGA 4 – BETALTJÄNSTDIREKTIVET 2007/64/EG		150

Förord

Finansinspektionen fick den 21 januari 2008 uppdraget att biträda Finansdepartementet med att utreda hur Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG bör genomföras i svensk rätt.

Juristerna Christian von Ahlefeld och Richard Åsander har arbetat med utredningen som redovisas i denna promemoria. Uppdraget är härmed avslutat.

Stockholm den 31 juli 2008

Joakim Schaaf
Chefsjurist

Sammanfattning

I utredningen föreslås två nya lagar, lagen om betalningsinstitut respektive lagen om betaltjänster. Genom de båda lagarna genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG.

Syftet med direktivet är att uppnå en fungerande inre marknad inom EU för betaltjänster genom en harmonisering av regler för de aktörer som tillhandahåller betaltjänster. Utgångspunkten för förslagen är att regelverket ska säkerställa ett gott konsumentskydd samtidigt som det ska möjliggöra ett större utbud av betaltjänster.

Betaltjänster definieras i de båda föreslagna lagarna som tjänster som möjliggör kontantinsättningar och uttag, genomförande av betalningstransaktioner (genom girering, autogiro och kontokort), kortutfärdande, kortinlösen och penningöverföring samt genomförande av betalningstransaktioner via digital teknik där operatören (leverantören) endast agerar som en mellanhand mellan två parter. Bland undantagen från tillämpningsområdet kan noteras tjänster som är kontant- eller pappersbaserade.

De aktörer som idag tillhandahåller betaltjänster utan tillstånd eller med undantag från tillstånd påverkas av den reglering av rörelsen som *lagen om betalningsinstitut* innebär. Beroende på omsättningens storlek kommer de att antingen få ansöka om tillstånd och därefter gå under benämningen betalningsinstitut och stå under Finansinspektionens tillsyn eller ansöka om undantag från tillståndsplikt och upptas som registrerade betaltjänstleverantörer hos FI. De kommer i så fall endast att behöva uppfylla en del av de krav som ställs på betalningsinstitut. Dessa krav gäller ägare och ledning, kapital, skydd av kundmedel, redovisning, åtgärder mot penningtvätt med mera. Ett betalningsinstitut kan utnyttja den inre marknaden enligt principerna om en enda auktorisation, hemlandstillsyn och ömsesidigt erkännande.

Samtliga aktörer som tillhandahåller betaltjänster ska följa de regler om tydliga villkor och informationskrav för betaltjänster respektive rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande och användning av betaltjänster som framgår i den föreslagna *lagen om betaltjänster*. Bestämmelserna handlar om vilken informationen som ska presenteras för användaren i samband med en enskilda betalningstransaktion eller betalningstransaktioner enligt ett ramavtal samt ansvarfördelningen mellan betaltjänstleverantören och den enskilde användaren vid användning av betaltjänster. Lagen om betaltjänster kommer att bli tillämplig för hela bankindustrin samt för övriga aktörer som tillhandahåller betaltjänster däribland den nya kategorin av institut, de så kallade betalningsinstituten. Merparten av bestämmelserna i lagen om betaltjänster föreslås även vara tillämpliga på transaktioner där endast en av betaltjänstleverantörerna är etablerade inom EES.

1. Förslag till författningar, upphävande respektive ändringar

Nya författningar:

- Lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut,
- Lagen (2009:xxx) om betaltjänster.

Upphävande av:

- Lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom EES

Ändringar i:

- Lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse
- Lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt
(*Obs! under pågående översyn*)
- Lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet
- Lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar
- Lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag
- Lagen (1992:160) om utländska filialer
- Kreditupplysningslagen (1973:1173)
- Distans- och hemförsäljningslagen (2005:59)
- Marknadsföringslagen (2008:486)
- Förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen
- Förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet

2. Lagtext

2.1 Förslag till lag (2009:xxx) om betalningsinstitut

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster.

Särskilda bestämmelser om betaltjänster finns i lagen (2009:xxx) om betaltjänster.

2 § Lagen gäller inte för företag som enbart driver verksamhet som anges i 1 kap. 3 och 4 §§ lagen (2009:xxx) om betaltjänster.

Definition av betaltjänster

3 § Med betaltjänst avses i denna lag

1. tjänster som gör det möjligt att sätta in och ta ut kontanter på ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltning av kontot,
2. genomförande av betalningstransaktioner, vilka omfattar överföring av medel, som även kan täckas av ett kreditutrymme, genom
  - a) autogiro,
  - b) kontokort eller andra betalningsinstrument, eller
  - c) kontobaserade betalningar,
3. utfärdande av kort eller andra betalningsinstrument eller hantering av inlösen av transaktioner med användning av sådana betalningsinstrument,
4. penningöverföring, och
5. genomförande av betalningstransaktioner där
  - a) betalarens godkännande att genomföra en betalningstransaktion ges med någon form av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik, och
  - b) betalningen sker till operatören för systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik vilken endast fungerar som mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna och tjänsterna.

Övriga definitioner

4 § I denna lag betyder

1. autogiro: en betaltjänst för debitering av betalarens betalkonto, där en betalningstransaktion initieras av betalningsmottagaren baserat på betalarens medgivande till betalningsmottagaren eller en betaltjänstleverantör,
2. betalkonto: ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som används för genomförandet av betalningstransaktioner,

3. betalningsinstrument: detsamma som i 1 kap. 6 § lagen (2009:xxx) om betaltjänster,
4. betalningsinstitut: en juridisk person som har beviljats auktorisation att tillhandahålla och utföra betaltjänster enligt 2 kap.,
5. betaltjänstanvändare: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper,
6. betaltjänstleverantör: en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller betaltjänster,
7. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, där ett utländskt betalningsinstituts etablering av flera driftsställen i Sverige ska anses som en enda filial,
8. kapitalbas: detsamma som i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,
9. kvalificerat innehav: detsamma som i 1 kap. 4 § 14 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
10. medel: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden och elektroniska pengar enligt definitionen i lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,
11. nära förbindelser: detsamma som i 1 kap. 6 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
12. ombud: en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållande av betaltjänster,
13. outsourcing: ett uppdragsförhållande mellan en betaltjänstleverantör och en fysisk eller juridisk person som utför en process, en tjänst eller en verksamhet som betaltjänstleverantören annars skulle ha utfört,
14. penningöverföring: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en betalningsmottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på betalningsmottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på betalningsmottagarens vägnar och ställs till betalningsmottagarens förfogande, och
15. startkapital: detsamma som i 1 kap. 5 § 17 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Tillträde till betalningssystem

5 § Bestämmelser om tillträde till betalningssystem finns i 8 kap. lagen (2009:xxx) om betaltjänster.

Tystnadsplikt

6 § Den som är eller har varit knuten till ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med betaltjänster har fått veta om någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser som innebär att vad som gäller tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

I det allmännas verksamhet tillämpas istället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Upplýsningsskyldighet

7 § Ett betalningsinstitut är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till institutet, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Meddelandeförbud

8 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 7 § får besluta att betalningsinstitutet samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 7 § eller att det pågår en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp i brottmål.

Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

Ansvarsbestämmelse

9 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 8 §.

Förbud

10 § Det är förbjudet för andra än nedanstående att tillhandahålla betaltjänster

1. banker och kreditmarknadsföretag,
2. institut för elektroniska pengar samt de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,
3. statliga, kommunala och andra offentliga myndigheter,
4. betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer, och
5. motsvarande utländska företag inom EES som är verksamma i landet.

2 kap. Tillståndsplikt för verksamhet med betaltjänster

Tillståndsplikt

1 § För att tillhandahålla någon av de betaltjänster som anges i 1 kap. 3 § krävs tillstånd av Finansinspektionen, om inte annat följer av 7 och 8 §§.

Förutsättningar för tillstånd

2 § Tillstånd att tillhandahålla betaltjänster får ges till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening.

Bestämmelser om förutsättningar för utländska företag att tillhandahålla betaltjänster i Sverige finns i 4 kap.

3 § Tillstånd att tillhandahålla betaltjänster ska ges om

1. bolagsordningen eller stadgarna inte strider mot denna lag eller någon annan författning,
2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas
  - a) med tillräckliga styr- och kontrollformer för verksamheten med betaltjänster,
  - b) i enlighet med bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,
3. det finns skäl att anta att den som har ett kvalificerat innehav i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,
4. den som ska ingå i företagets styrelse, vara verkställande direktör eller vara ersättare för någon av dem, är lämplig för en sådan uppgift, och
5. den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten eller vara ersättare för denne är lämplig för en sådan uppgift och har tillräcklig insikt och erfarenhet.

4 § Tillstånd får inte ges om någon som i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller andra ekonomiska angelägenheter eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet har eller kan förväntas få ett kvalificerat innehav i företaget.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan får tillstånd bara ges om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

5 § Vad som föreskrivs om ägarprövning i kreditinstitut i 14 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska även tillämpas på betalningsinstitut.

Prövningen av ansökan

6 § En ansökan om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster ska prövas av Finansinspektionen. Beslut ska meddelas senast tre månader från den dag då en fullständig ansökan inkom och ansökningsavgift erlagts. Om beslut inte meddelats i rätt tid ska tillstånd anses ha meddelats.

Vid väsentliga förändringar av de uppgifter som ligger till grund för en ansökan om tillstånd enligt 3 § ska betalningsinstitutet snarast meddela förändringarna till Finansinspektionen.

Om institutet vill utöka sin verksamhet till att omfatta ytterligare betaltjänster enligt 1 kap. 3 §, än de som ryms inom det befintliga tillståndet, ska institutet ansöka om ett utökat tillstånd.

Undantag från tillståndsplikt

7 § Tillstånd enligt denna lag behövs inte för

1. banker och kreditmarknadsföretag med tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,
3. statliga, kommunala och andra offentliga myndigheter, och
4. motsvarande utländska företag inom EES som är verksamma i landet.

8 § Finansinspektionen ska efter ansökan besluta att en fysisk eller juridisk person undantas från tillståndsplikt enligt 1 § om

1. genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de föregående 12 månaderna understiger 3 miljoner euro per månad,
2. den som ska ingå i företagets styrelse, vara verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte har dömts för brott som rör penningtvätt, finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet,
3. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt tillämpliga delar av denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,
4. det finns skäl att anta att den som har ett kvalificerat innehav i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, och
5. den som ska ingå i företagets styrelse, vara verkställande direktör, ansvarig för betaltjänstverksamheten eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Vid bedömningen av om villkoren i första stycket 1 är uppfyllda ska hänsyn tas till de förväntade totala betalningstransaktionerna i företagets affärsplan.

9 § Betaltjänstleverantörer som har undantagits enligt 8 § första stycket ska införas i en offentlig databas hos Finansinspektionen.

Följande bestämmelser ska även gälla för registrerade betaltjänstleverantörer:

- 1 kap. om inledande bestämmelser,
- 2 kap. 5 och 8-12 §§ om undantag från tillståndsplikt,
- 3 kap. 5 och 6 §§ om närliggande tjänster och annan verksamhet,
- 3 kap. 7 § om skyddskrav,
- 3 kap. 11 § om huvudkontor i Sverige,
- 3 kap. 12 § om åtgärder mot penningtvätt,
- 6 kap. 1 och 3-5 §§ om tillhandahållande av betaltjänster via ombud eller via outsourcing

- 7 kap. 1 §, 3 §, 4 § första stycket och 5 § om bland annat upplysningsskyldighet, platsundersökning,
- 8 kap. 15 § om ingripande mot registrerade betaltjänstleverantörer, och
- 9 kap. 1 § om överklagande.

10 § En betaltjänstleverantör som har undantagits från tillståndsplikt ska underrätta Finansinspektionen om sådana förändringar i sin verksamhet som har betydelse för dess möjlighet att uppfylla villkoren i 8 §.

11 § Om en betaltjänstleverantör inte längre uppfyller villkoren i 8 § ska denne ansöka om tillstånd enligt 1 § inom 30 dagar från tidpunkten då den ansvarige för betaltjänstverksamheten insett eller borde ha insett att villkoren inte längre uppfylls.

3 kap. Särskilda bestämmelser om ett betalningsinstituts rörelse

Startkapital

1 § Ett betalningsinstitut ska när det påbörjar sin verksamhet ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar

1. minst 125 000 euro om institutet ska tillhandahålla någon av de betaltjänster som avses i 1 kap. 3 § 1-3 eller 1 kap. 3 § 1-3 och 4 eller 5 §, eller
2. minst 50 000 euro om institutet ska tillhandahålla bara sådana betaltjänster som avses i 1 kap. 3 § 5 eller 1 kap. 3 § 4 och 5 §§, eller
3. minst 20 000 euro om institutet ska tillhandahålla bara sådan betaltjänst som avses i 1 kap. 3 § 4.

Kapitalkrav

2 § Ett betalningsinstitut ska vid varje tidpunkt ha en kapitalbas som motsvarar minst kapitalkravet för dess verksamhet med betaltjänster beräknat enligt 1 § eller 3 och 4 §§ beroende på vilket som är högst.

Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning gäller bestämmelserna i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar i tillämpliga delar.

När ett betalningsinstitut tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, kapitalförvaltningsbolag eller försäkringsföretag får de poster som ingår i beräkningen av kapitalbasen inte användas flera gånger.

För ett betalningsinstitut som har bytt redovisningsvaluta gäller i stället att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som avses i 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

3 § Kapitalbasen ska beräknas enligt en av följande tre metoder som baseras på

1. 10 procent av institutets fasta omkostnader,
2. betalningsvolymen ställd i relation till betaltjänstverksamhetens art och omfattning, eller
3. summan av ränteinkomster, ränteutgifter, mottagen kommission och mottagna avgifter samt övriga rörelseintäkter, ställd i relation till betaltjänstverksamhetens art och omfattning.

Finansinspektionen ska besluta vilken metod som ett betalningsinstitut ska använda för att beräkna kapitalkravet. Val av metod ska baseras på vilken eller vilka betaltjänster som institutet tillhandahåller samt riskerna i verksamheten.

4 § Finansinspektionen får, på grundval av en utvärdering av betalningsinstitutets riskhanteringsprocesser, förlustdatabas och interna kontrollmekanismer, besluta att ett betalningsinstituts kapitalbas ska motsvara minst ett kapitalkrav som är högst 20 % högre eller lägre än det belopp som blir resultatet av tillämpningen av den metod som beslutats i enlighet med 3 §.

Närliggande tjänster och annan verksamhet

5 § Ett betalningsinstitut får tillhandahålla närliggande tjänster och driva annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster, dock med följande begränsningar

1. betalningsinstitut får i sin verksamhet med betaltjänster inte ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten,
2. betalningsinstitut får i sin verksamhet med betaltjänster endast ha betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner, och
3. betalningsinstitut får i sin verksamhet med betaltjänster endast bevilja kredit för betaltjänster enligt 1 kap. 3 § 2, 3 eller 5 i denna lag under följande förutsättningar
  - a) kredit får endast utnyttjas i samband med genomförandet av en betalningstransaktion,
  - b) kredit får inte beviljas ur medel som innehas för att genomföra en betalningstransaktion,
  - c) kredit via kreditkort som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES måste återbetalas inom 12 månader, och
  - d) att betalningsinstitutets kapitalbas är tillfredsställande med hänsyn till det totala kreditbeloppet.

6 § Om ett betalningsinstitut även driver annan verksamhet enligt 5 § får Finansinspektionen besluta att verksamheten med betaltjänster ska vara placerad i en egen juridisk person. Ett sådant beslut får fattas om verksamheten försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet eller Finansinspektionens möjligheter att övervaka institutet.

Skyddskrav

7 § Ett betalningsinstitut ska skydda de medel, överstigande 300 euro per betaltjänstanvändare, som innehas för genomförandet av betalningstransaktioner. Det fordras att medlen

1. inte sammanblandas med andra betaltjänstanvändares medel och att de hålls åtskilda från betalningsinstitutets övriga skulder samt från betalningsinstitutets fordringsägare, eller
2. omfattas av en försäkring eller garanti som uppfyller syftet att skydda dessa medel.

Medel för genomförandet av betalningstransaktioner, enligt första stycket 1, som fortfarande innehas av betalningsinstitutet vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs ska deponeras på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut eller investeras i säkra likvida lågrisktillgångar.

Medel enligt första stycket 1 omfattas av lagen (1944:181) om redovisningsmedel.

Dokumentation och arkivering

8 § Ett betalningsinstitut ska dokumentera samtliga relevanta uppgifter till stöd för dess auktorisation och dess verksamhet enligt denna lag. Dokumentationen ska arkiveras i minst fem år.

Revision

9 § I ett betalningsinstitut ska minst en revisor som bolagsstämman utsett vara auktoriserad eller godkänd revisor. Till revisor kan även ett registrerat revisionsbolag utses. Bestämmelser om vem som kan vara huvudansvarig för revisionen och om underrättelseskyldighet finns i 17 § revisorslagen (2001:883).

Om bolagsstämman inte har utsett en auktoriserad revisor eller godkänd revisor som har avlagt revisorsexamen är bestämmelserna om länsstyrelseförordnande i 9 kap. 25 och 27 §§ aktiebolagslagen (2005:551) tillämpliga.

Redovisning

10 § För betalningsinstitutet gäller lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. För betalningsinstitut som huvudsakligen ägnar sig åt annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster gäller istället årsredovisningslagen (1995:1554).

Ett betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet än tillhandahållande av betaltjänster enligt 1 kap. 3 § ska lämna separata redovisningsuppgifter över den verksamhet som omfattar betaltjänster.

Huvudkontor i Sverige

11 § Ett betalningsinstitut ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

Åtgärder mot penningtvätt

12 § Bestämmelser om skyldighet för fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller betaltjänster att medverka till att förhindra penningtvätt finns i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Bemyndiganden

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkning av kapitalkrav enligt 3 §,
2. bedömningskriterier för när verksamheten med betaltjänster ska vara placerad i en egen juridisk person enligt 6 §,

3. hur kvarstående medel för genomförandet av betalningstransaktioner ska hanteras enligt 7 § andra stycket, och
4. vilka relevanta uppgifter som omfattas av 8 §.

4 kap. Utländska företags verksamhet i Sverige

Företag hemmahörande inom EES

1 § Ett utländskt betalningsinstitut som hör hemma inom EES och som i hemlandet har tillstånd att tillhandahålla betaltjänster behöver inte tillstånd enligt 2 kap. för att tillhandahålla betaltjänster i Sverige.

Ett utländskt betalningsinstitut, som avses i första stycket, får tillhandahålla betaltjänster genom filial i Sverige, efter det att Finansinspektionen från den behöriga myndigheten i institutets hemland har tagit emot underrättelse som innehåller

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om filialens organisation och de tjänster som det avser att tillhandahålla, och
2. uppgift om filialens adress och ansvariga ledning.

2 § Ett utländskt betalningsinstitut som avses i 1 § första stycket får tillhandahålla betaltjänster i Sverige utan att inrätta filial här så snart Finansinspektionen från behörig myndighet i institutets hemland har tagit emot en underrättelse som anger vilka tjänster institutet avser att tillhandahålla i Sverige.

Företag hemmahörande utanför EES

3 § Ett utländskt företag som är hör hemma i ett land utanför EES får endast driva verksamhet med betaltjänster i Sverige genom de associationsformer som anges i 2 kap. 2 § samt enligt de förutsättningar i övrigt som gäller enligt 2 kap.

5 kap. Svenska företags verksamhet utomlands

Filialverksamhet inom EES

1 § Ett betalningsinstitut som avser att tillhandahålla betaltjänster genom en filial i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om filialens organisation och de tjänster som den avser att tillhandahålla, och
2. uppgift om i vilket land filialen ska inrättas samt om filialens adress och ansvariga ledning.

2 § Inom en månad från det att underrättelsen togs emot ska Finansinspektionen lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där filialen ska inrättas. Uppgifter om filialen ska även föras in i den databas som anges i 7 kap. 1 §.

Gränsöverskridande verksamhet inom EES

3 § Ett betalningsinstitut som avser att tillhandhålla betaltjänster i ett annat land inom EES, utan att inrätta filial där, ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgift om vilka tjänster som avser att tillhandahållas, och
2. uppgift om i vilket land verksamheten ska bedrivas.

4 § Inom en månad från det att underrättelsen togs emot ska Finansinspektionen lämna över den till den behöriga myndigheten i det land där verksamheten ska bedrivas. Uppgifter om den gränsöverskridande verksamheten ska även föras in i den databas som anges i 7 kap. 1 §.

5 § Om ett betalningsinstitut avser att ändra något som angetts i företagets underrättelse till Finansinspektionen enligt 1 eller 3 § ska företaget skriftligen underrätta inspektionen innan ändringen genomförs. Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten i värdlandet om ändringen.

Informationskrav

6 § Betalningsinstitut ska försäkra sig om att filialer som agerar för deras räkning informerar betaltjänstanvändarna om detta.

Filialverksamhet utanför EES

7 § Ett betalningsinstitut får efter tillstånd av Finansinspektionen inrätta filial i ett land utanför EES. Ansökan om tillstånd ska innehålla

1. en plan för den avsedda verksamheten med uppgifter om filialens organisation och de tjänster som det avser att tillhandahålla, och
2. uppgift om i vilket land filialen ska inrättas, om filialens adress och ansvariga ledning.

Om ett betalningsinstitut avser att ändra något som angetts i första stycket ska företaget skriftligen underrätta inspektionen innan ändringen genomförs.

6 kap. Tillhandahållande av betaltjänster via ombud eller genom outsourcing

Tillhandahållande av betaltjänster via ombud

1 § Om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster via ombud ska betalningsinstitutet anmäla ombudet för registrering hos Finansinspektionen. Anmälan ska innehålla följande information

1. ombudets namn och adress,
2. personuppgifter över ombudets ansvariga ledning samt underlag som visar att de har tillräckliga kunskaper och kvalifikationer för den verksamhet som ska bedrivas samt att de även i övrigt är lämpliga att driva sådan verksamhet, och
3. interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.

Finansinspektionen ska besluta att föra in ombudet i den databas som anges i 7 kap. 1 § under förutsättning att lämnad information uppfyller kraven enligt första stycket.

Tillhandahållande av betaltjänster via ombud i ett annat land inom EES

2 § Om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster i ett annat land inom EES genom att anlita ombud gäller, utöver informationskraven i 1 §, det som anges i 5 kap. 1 §.

Innan beslut att registrera ombudet ska Finansinspektionen informera den behöriga myndigheten i värdlandet. Om denna har skälig anledning att anta att ombud är eller har varit involverade i penningtvätt eller finansiering av terrorism kan Finansinspektionen vägra att registrera ombud eller återkalla registrering om sådan skett.

Outsourcing

3 § Ett betalningsinstitut som genom outsourcing vill lägga ut operativa funktioner som ingår i dess verksamhet med betaltjänster ska anmäla detta till Finansinspektionen.

Ett betalningsinstitut får bara lägga ut viktiga operativa funktioner om följande villkor är uppfyllda

1. outsourcing får inte leda till att den högsta ledningen delegerar sitt ansvar,
2. betalningsinstitutets förhållande till och skyldigheter mot sina betaltjänstanvändare enligt denna lag får inte förändras,
3. outsourcing får inte ske så att det väsentligt försämrar kvaliteten på betalningsinstitutets interna kontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att instituten fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, och
4. outsourcing får inte ha sådan omfattning att institutet inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av denna lag eller andra författningar som reglerar dess verksamhet.

Informationskrav

4 § Betalningsinstitut ska försäkra sig om att ombud som agerar för deras räkning informerar betaltjänstanvändarna om detta.

Ansvar

5 § Ett betalningsinstitut är i sin verksamhet med betaltjänster ansvarigt för de anställdas agerande, alla filialer, ombud samt för de hos vilka verksamhet lagts ut genom outsourcing.

Ett betalningsinstitut som genom outsourcing lagt ut genomförandet av operativa funktioner måste vidta skäliga åtgärder för att säkerställa att bestämmelserna i denna lag samt lagen (2009:xxx) om betaltjänster efterlevs.

7 kap. Tillsyn

Offentlig databas

1 § Finansinspektionen ska föra en offentlig databas över betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer, deras ombud och filialer. Databasen ska innehålla uppgifter om vilka betaltjänster som betalningsinstitut, registrerade

betaltjänstleverantörer, deras ombud och filialer har rätt att tillhandahålla samt hållas regelbundet uppdaterad.

Tillsynen och dess omfattning

2 § Finansinspektionen har tillsyn över betalningsinstitut. Tillsynen omfattar att institutens verksamhet med betaltjänster drivs enligt denna lag, andra författningar som reglerar dess verksamhet, bolagsordning, stadgar och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar dess verksamhet.

Inspektionen har även tillsyn över att betalningsinstitutets ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven enligt denna lag.

3 § Betalningsinstitut ska lämna Finansinspektionen upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Betalningsinstitut ska, utöver vad som anges i första meningen, lämna Finansinspektionen de upplysningar som inspektionen begär.

Registrerade betaltjänstleverantörer ska på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kontrollera att de följer lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt, lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. och förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel samt de upplysningar som inspektionen begär.

Platsundersökning

4 § Finansinspektionen får när det är nödvändigt genomföra en undersökning hos ett betalningsinstitut.

Finansinspektionen får även genomföra en undersökning hos ett ombud, hos ett företag som genom outsourcing utför visst arbete eller vissa funktioner åt ett betalningsinstitut samt filial, om det behövs för tillsynen av institutet.

Samarbete mellan behöriga myndigheter

5 § Finansinspektionen ska inom ramen för sin befogenhet, efter begäran från en behörig myndighet i ett annat land inom EES, lämna eller kontrollera information som behövs för att den myndigheten ska kunna utöva sin tillsyn. Den behöriga myndigheten får närvara vid en kontroll som utförs av Finansinspektionen.

Finansinspektionen får delegera uppgiften att genomföra en kontroll på plats till en behörig myndighet i ett annat land inom EES.

Revision

6 § En revisor ska omedelbart rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett betalningsinstitut får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en inte oväsentlig överträdelse av någon författning som reglerar företagets verksamhet med betaltjänster,
2. kan påverka företagets fortsatta verksamhet negativt, eller

3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 9 kap. 33 eller 34 § aktiebolagslagen (2005:551).

Revisorn har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag som revisorn har i betalningsinstitutets moderföretag eller dotterföretag eller ett företag som har en likartad förbindelse med betalningsinstitutet.

Skyldigheten enligt första och andra stycket gäller också för särskilda granskare som avses i 10 kap. 21 § aktiebolagslagen (2005:551) i betalningsinstitut.

Avgifter till Finansinspektionen

7 § Betalningsinstitut ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet. Bestämmelser om detta finns i förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet.

Vid prövning av ansökningar och anmälningar inom Finansinspektionens ansvarsområde gäller förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

Bemyndiganden

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka uppgifter ett betalningsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 3 § och när upplysningarna ska lämnas, och
2. sådana avgifter som avses i 7 §.

8 kap. Ingripanden

Ingripande mot betalningsinstitut

1 § Finansinspektionen ska ingripa om ett betalningsinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller interna regler och instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska institutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, en varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot institutet som bedöms tillräckliga.

2 § Finansinspektionen ska återkalla institutets tillstånd om en person som ingår i ett betalningsinstitutets styrelse, är verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte längre uppfyller de krav som anges i 2 kap. 3 § 4. Detta får dock bara ske om inspektionen först har beslutat att anmärka

för institutet att personen inte uppfyller kraven och om han eller hon ändå finns kvar i styrelsen, som verkställande direktör eller som ansvarig för betaltjänstverksamheten efter det att en av inspektionen bestämd tid på högst tre månader har gått ut.

I stället för att återkalla tillståndet, får Finansinspektionen besluta att en styrelseledamot, verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte längre får inneha denna post. Inspektionen får då förordna en ersättare.

Ersättarens uppdrag gäller till dess institutet har utsett en ny styrelseledamot, verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten. Det som sägs om verkställande direktör ska tillämpas även på en ställföreträdare för verkställande direktör.

3 § Finansinspektionen ska återkalla betalningsinstitutets tillstånd om

1. institutet har fått tillståndet genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,
2. institutet inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,
3. institutet under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser,
4. det skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om institutet fortsatte att bedriva sin betaltjänstverksamhet, eller
5. institutet har förklarat sig avstå från tillståndet.

I de fall som avses i första stycket 1-4 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

4 § Om en behörig myndighet i ett annat land har underrättat Finansinspektionen om att ett institut överträtt föreskrifter i det landet, får inspektionen vidta de åtgärder som anges i 1-3 §§ mot institutet, om det föreligger någon omständighet som anges där. Inspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten om vilka åtgärder som vidtas.

Straffavgift

5 § Om ett institut har fått anmärkning eller varning enligt 1 § eller varning enligt 3 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en straffavgift.

Avgiften tillfaller staten.

6 § Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor.

Avgiften får inte överstiga tio procent av institutets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

För ett betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet än tillhandahållande av betaltjänster enligt 1 kap. 3 § ska omsättningen, enligt andra stycket, endast beräknas på verksamheten med betaltjänster.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven som anges i 3 kap. 2 §.

7 § När straffavgiftens storlek beslutas ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

Förseningsavgift

8 § Finansinspektionen får besluta att ett betalningsinstitut ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor om det inte i tid lämnar de upplysningar som föreskrivits med stöd av 7 kap. 8 § 1.

Avgiften tillfaller staten.

Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift

9 § En straffavgift eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

10 § Finansinspektionens beslut om straffavgift eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 9 §.

11 § Om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 9 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

12 § En straffavgift eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

Ingripande mot utländska betalningsinstitut

13 § Finansinspektionen får förelägga ett utländskt betalningsinstitut att göra rättelse om det inte driver sin rörelse i Sverige enligt gällande bestämmelser om konsumentskydd och åtgärder mot penningtvätt.

Om institutet inte följer föreläggandet ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i institutets hemland.

Om rättelse inte sker får Finansinspektionen förbjuda institutet att påbörja nya transaktioner här i landet. Innan förbud meddelas ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i institutets hemland. I brådskande fall får Finansinspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse. Den behöriga myndigheten i institutets hemland ska dock underrättas så snart det kan ske.

14 § Om ett betalningsinstitut som driver verksamhet här enligt 4 kap. 1 eller 2 § har fått sitt verksamhetstillstånd återkallat i hemlandet, ska Finansinspektionen genast förbjuda institutet att påbörja fler transaktioner här i landet.

Ingripande mot registrerade betaltjänstleverantörer

15 § Om en registrerad betaltjänstleverantör har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar dess verksamhet ska

Finansinspektionen ingripa. Ingripande sker genom utfärdande av föreläggande att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med verksamheten.

Om en registrerad betaltjänstleverantör inte längre uppfyller villkoren i 2 kap. 8 § och inte inom 30 dagar inkommit med en ansökan om tillstånd ska Finansinspektionen förelägga personen att komma in med en ansökan. Detta ska räknas från tidpunkten då den ansvariga ledningen för betaltjänstverksamheten insett eller borde ha insett att villkoren inte längre uppfylls. Om den som driver verksamheten inte rättar sig efter föreläggandet ska inspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Är det osäkert om tillståndsplikt föreligger beträffande viss verksamhet får Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

Ingripande mot den som saknar tillstånd eller registrering

16 § Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på en viss verksamhet får inspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som Finansinspektionen behöver för att bedöma om så är fallet.

Ett föreläggande enligt denna bestämmelse som avser ett utländskt företag får riktas både mot företaget och mot den som i Sverige är verksam för företagets räkning.

Vite

17 § Ett föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

9 kap. Överklagande

1 § Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 15 § tredje stycket och 16 § andra stycket får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.
2. Juridiska personer som inlett verksamhet med betaltjänster före den 25 december 2007 kan fortsätta med verksamheten till utgången av april 2011 utan krav på tillstånd enligt denna lag.
3. De finansiella institut som har inlett verksamhet som förtecknas i punkt 4 i bilaga I till direktiv 2006/48/EG och uppfyller villkoren i artikel 24.1 första stycket (e) i det direktivet i enlighet med nationell lagstiftning före den 25 december 2007, och underrättat Finansinspektionen om denna verksamhet senast nämnda datum, ska beviljas undantag från tillståndskraven i 2 kap.

2.2 Förslag till lag (2009:xxx) om betaltjänster

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om betaltjänster och betalningstransaktioner som tillhandahålls i Sverige och genomförs inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) i euro eller någon annan av EES-ländernas valutor. Lagen innehåller vidare bestämmelser om krav på klara villkor för och tydlig information om betaltjänster samt om betaltjänstleverantörens och betaltjänstanvändarens respektive rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster.

Lagen gäller följande företag som tillhandahåller betaltjänster

1. banker och kreditmarknadsföretag med tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
2. institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,
3. betalningsinstitut och de företag som har undantagits från tillståndsplikt enligt lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut, och
4. motsvarande utländska företag inom EES som är verksamma i landet.

Om statliga, kommunala och andra offentliga myndigheter tillhandahåller betaltjänster gäller bestämmelserna i 1-7 kap. och 9 kap. under förutsättning att de inte agerar i egenskap av offentliga myndigheter.

2 § För företag som tillhandahåller betaltjänster och där tillhörande betalningstransaktioner sker till eller från ett land utanför EES eller i någon annan valuta än de som anges i 1 § första stycket gäller följande bestämmelser

- 1 kap.,
- 2 kap. 1-12 §§, 14 § första stycket, 15 §, 17 §,
- 3 kap. 1 §, 2 § första stycket,
- 4 kap. 1-5 §§, 7 §, artikel 61,
- 5 kap. 1-8 §§,
- 6 kap. 7 §,
- 7 kap. 1-3 §§, 13 §, och
- 9 kap.

Undantag från tillämpningsområdet

3 § Bestämmelserna i denna lag gäller inte tjänster

1. som består av yrkesmässig fysisk transport av kontanter,
2. som ger möjlighet till uttag av kontanter i samband med inköp av varor eller tjänster,
3. som består av valutaväxling genom utbyte av kontanter,
4. som tillhandahålls av leverantörer av tekniska tjänster vilka stödjer betaltjänstleverantörens verksamhet med betaltjänster, utan att leverantören av tekniska tjänster vid någon tidpunkt kommer i besittning av medel,

5. som baseras på betalningsinstrument som endast kan utnyttjas inom ett begränsat nätverk av leverantörer hos en leverantör i dennes affärsställe eller ifråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud, och
6. som består av uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater, om den som tillhandahåller tjänsten
  - a) agerar för en eller flera kortutfärdares räkning,
  - b) inte är part i ramavtalet med den kund som tar ut pengar från ett betalkonto, och
  - c) inte tillhandahåller andra betaltjänster som anges i 5 §.

4 § Bestämmelserna i denna lag gäller inte betalningstransaktioner

1. som sker med pappersbaserade instrument exempelvis checkar, växlar, kuponger, resecheckar, postanvisningar och utbetalningsavier,
2. som består av inte yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet,
3. som genomförs mellan deltagare i ett system för avveckling av betalningar eller värdepapper,
4. som genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning,
5. mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan dotterföretag till ett och samma moderföretag, utan att någon annan betaltjänstleverantör än ett företag i samma grupp medverkar som mellanhand,
6. som uteslutande sker i kontanter direkt från betalaren till betalningsmottagaren, utan medverkan av mellanhand,
7. som sker från betalaren till betalningsmottagaren genom ett handelsombud som auktoriserats att förhandla om eller slutföra försäljning eller köp av varor eller tjänster på betalarens eller betalningsmottagarens vägnar, och
8. som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av finansiella instrument, vilka genomförs av de personer som deltar i ett system för avveckling enligt punkt 3 samt värdepappersföretag, kreditinstitut, företag för kollektiva investeringar, kapitalförvaltningsbolag som tillhandahåller investeringstjänster samt andra företag som har tillstånd att förvara finansiella instrument.

Definition av betaltjänster

5 § Med betaltjänst avses i denna lag

1. tjänster som gör det möjligt att sätta in och ta ut kontanter på ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltning av kontot,
2. genomförande av betalningstransaktioner, vilka omfattar överföring av medel, som även kan täckas av ett kreditutrymme, genom
  - a) autogiro,
  - b) kontokort eller andra betalningsinstrument, eller
  - c) kontobaserade betalningar,
3. utfärdande av kort eller andra betalningsinstrument eller hantering av inlösen av transaktioner med användning av sådana betalningsinstrument,
4. penningöverföring, och

5. genomförande av betalningstransaktioner där
  - a) betalarens godkännande att genomföra en betalningstransaktion ges med någon form av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik, och
  - b) betalningen sker till operatören för systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik vilken endast fungerar som mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna och tjänsterna.

Övriga definitioner

6 § I denna lag betyder

1. autogiro: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där en betalningstransaktion initieras av betalningsmottagaren på grundval av betalarens medgivande till mottagaren eller en betaltjänstleverantör,
2. bankdag: en dag när en betaltjänstleverantör som medverkar i genomförandet av en betalningstransaktion har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion,
3. betalkonto: ett konto som används för genomförande av betalningstransaktioner,
4. betalningsinstrument: en personlig anordning eller rutin som betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören har träffat avtal om och som används av användaren för att initiera en betalningstransaktion,
5. betalningsorder: varje instruktion som en betalare eller betalningsmottagare ger sin betaltjänstleverantör om att en betalningstransaktion ska genomföras,
6. betalningssystem: ett system för överföring av medel med formella och standardiserade rutiner och gemensamma regler för behandling, clearing eller avveckling av betalningstransaktioner,
7. betalningstransaktion: insättning, uttag eller överföring av medel som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren,
8. betaltjänstanvändare: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper,
9. betaltjänstleverantör: en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller betaltjänster,
10. debitera: för en konsument innebär det i regel att medel dras från ett konto,
11. finansiellt instrument: det som anges i 1 kap. 4 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
12. konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
13. kreditera: för en konsument innebär det i regel att medel tillförs ett konto,
14. medel: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt definitionen i lag (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar,

15. ombud: en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållandet av betaltjänster,
16. penningöverföring: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på mottagarens vägnar och ställs till mottagarens förfogande,
17. ramavtal: ett avtal om betaltjänster som reglerar det kommande genomförandet av enskilda och successiva betalningstransaktioner och som kan innehålla skyldigheter och villkor för att öppna ett betalkonto,
18. unik identifikationskod: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som betaltjänstleverantören tillhandahåller genom ett betalningsinstrument och som betaltjänstanvändaren i sin tur nyttjar i identifieringsprocessen, och
19. valuteringsdag: den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för beräkningen av räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

7 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument är utan verkan mot denne, om inte annat anges i lagen.

8 § Om betaltjänstanvändaren inte är konsument får parterna avtala om att följande bestämmelser, helt eller delvis, inte ska tillämpas

- 2 kap. om villkor och informationskrav,
- 3 kap. 2 § första stycket om avgifter,
- 4 kap. 1 § andra stycket om godkännande av betalningstransaktioner,
- 4 kap. 5 § om en annan reklamationsfrist,
- 4 kap. 6 § bevis för godkännande och genomförande av betalningstransaktioner,
- artikel 61,
- 4 kap. 8-10 §§ om återbetalning,
- 5 kap. 6-8 §§ om betalningsorderns oåterkallelighet, och
- 7 kap. 4-9 §§ om inte genomförda eller bristfälligt genomförda betalningstransaktioner.

2 kap. Om villkor och informationskrav

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller enstaka betalningstransaktioner och transaktioner som omfattas av ramavtal.

Avgifter för information

2 § Betaltjänstleverantören får inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändaren för att tillhandahålla information enligt detta kapitel.

Parterna får dock avtala om avgifter för extra eller mer frekvent information eller för information via andra kommunikationsmedel än de som anges i ramavtalet.

Avgifter för information enligt andra stycket ska vara rimliga och motsvara leverantörens faktiska kostnader.

Informationsskyldighet vid enstaka betalningstransaktioner

3 § Bestämmelser i 3-6 §§ ska tillämpas på enstaka betalningstransaktioner som inte omfattas av ett ramavtal.

Om en betalningsorder för en enstaka betalningstransaktion överförs med ett betalningsinstrument som omfattas av ett ramavtal ska betaltjänstleverantören inte vara skyldig att lämna eller göra sådan information tillgänglig som redan ges till betaltjänstanvändaren på grundval av ramavtalet med en annan betaltjänstleverantör eller som kommer att ges till denna användare enligt det ramavtalet.

Information innan ett avtal ingås

4 § Innan ett avtal om en enstaka betaltjänst ingås ska betaltjänstleverantören lämna eller göra information och villkor tillgängliga om de erbjudna betaltjänsterna som ska innehålla uppgift om

1. vilken information en betaltjänstanvändare måste uppge för att en betalningsorder ska kunna genomföras,
2. maximal genomförandetid för betalningstransaktionen,
3. vilka avgifter som ska betalas och i tillämpliga fall en specificering av dessa, och
4. i tillämpliga fall den faktiska växelkursen eller referensväxelkurs som ska gälla för betalningstransaktionen.

Informationen och avtalsvillkoren ska vara tydliga och begripliga och ges på svenska, det språk som är officiellt språk i det medlemsland där betaltjänsten erbjuds eller på något annat språk som parterna har kommit överens om. På begäran av betaltjänstanvändaren ska informationen och villkoren tillhandahållas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för användaren. Denne har även i tillämpliga fall rätt att få tillgång till all annan relevant information och villkor som närmare anges i 7 §.

Om avtalet ska ingås genom ett medel för distanskommunikation som inte tillåter att informationen och avtalsvillkoren ges i sådan form före avtalsslutet, ska leverantören ge användaren informationen i denna form snarast efter det att avtalet har ingåtts.

Information när ett avtal har ingåtts

5 § Snarast efter det att betalningsordern tagits emot ska betalarens betaltjänstleverantör, på samma sätt som i 4 § andra stycket första och andra meningarna, lämna eller göra information och villkor tillgängliga för betalaren som ska innehålla uppgift

1. som gör det möjligt för betalaren att identifiera betalningstransaktionen samt i tillämpliga fall uppgifter om betalningsmottagaren,
2. om transaktionens belopp i den valuta som används i betalningsordern,

3. vilka avgifter som ska betalas och i tillämpliga fall en specificering av dessa,
4. i tillämpliga fall om den växelkurs som har använts vid transaktionen eller en hänvisning till denna, när den är en annan än den kurs som lämnas i enlighet med 4 § första stycket 4 samt transaktionen belopp efter denna valutakonvertering, och
5. om det datum då betalningsordern togs emot.

6 § Snarast efter det att betalningstransaktionen genomförts ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, på samma sätt som i 4 § andra stycket första och andra meningarna, lämna eller göra information tillgänglig för mottagaren som ska innehålla uppgift

1. som gör det möjligt för mottagaren att identifiera transaktionen samt, i tillämpliga fall, uppgift om betalaren och den information som överförts tillsammans med transaktionen,
2. om transaktionens belopp i den valuta i vilken medlen står till mottagarens förfogande,
3. om samtliga avgifter som mottagaren ska betala och i tillämpliga fall en specificering av dessa,
4. i tillämpliga fall om den växelkurs som har använts vid transaktionen samt beloppets storlek före valutakonvertering, och
5. om valuteringsdag för krediteringen.

Informationsskyldighet vid ramavtal

7 § Bestämmelserna i 7-14 §§ ska tillämpas på betalningstransaktioner som omfattas av ett ramavtal.

I god tid innan ett ramavtal om betaltjänster ingås ska betaltjänstleverantören informera om villkoren för de erbjudna betaltjänsterna. Informationen och avtalsvillkoren ska vara tydliga och begripliga och ges på svenska, det språk som är officiellt språk i det medlemsland där betaltjänsten erbjuds eller på något annat språk som parterna har kommit överens om. Information och villkor ska lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för användaren.

Om avtalet ska ingås genom ett medel för distanskommunikation som inte tillåter att informationen och avtalsvillkoren ges i sådan form före avtalsslutet, ska leverantören ge användaren informationen i denna form snarast efter det att avtalet har ingåtts.

Information enligt andra stycket ska innehålla:

Betaltjänstleverantören

1. leverantörens namn och adressuppgifter, samt i tillämpliga fall detsamma för dess ombud och filialer,
2. uppgift om att leverantören har tillstånd att tillhandahålla betaltjänster och att leverantören, dess filialer och ombud registrerats hos behörig myndighet,

Användning av betaltjänsten

1. en beskrivning av betaltjänstens huvudsakliga egenskaper,
2. vilken information en betaltjänstanvändare måste uppge för att en betalningsorder ska kunna genomföras,
3. hur ett godkännande till att genomföra en betalningstransaktion ges respektive återkallas enligt 4 kap. 1 § och 5 kap. 6-8 §§,

4. en hänvisning till tidpunkten för mottagande av en betalningsorder, enligt 5 kap. 1 §, och den bryttidpunkt, om det finns någon sådan, som leverantören fastställt,
5. maximal genomförandetid för betaltjänsten,
6. om det finns möjlighet att avtala om begränsningar (limit) för användningen av betalningsinstrumentet enligt 4 kap. 2 § första stycket,

Avgifter, ränta och växelkurser

7. vilka avgifter som ska betalas och i tillämpliga fall en specificering av dessa,
8. de räntesatser och växelkurser som ska tillämpas eller, om referensräntesatser och referensväxelkurser ska användas, metoden för beräkning av den faktiska räntan, relevant dag och index eller underlag för att bestämma sådan referensräntesats eller referensväxelkurs,
9. omedelbar tillämpning, om sådan avtalas, av förändringar av referensräntesatsen eller referensväxelkursen samt informationskrav vad avser förändringarna i enlighet med 9 § tredje stycket,

Kommunikation

10. i tillämpliga fall om de kommunikationsmedel samt tekniska krav på betaltjänstanvändarens utrustning som parterna har kommit överens om för att överföra information eller underrättelser enligt denna lag,
11. på vilket sätt och hur ofta som information enligt denna lag ska lämnas eller göras tillgänglig,
12. på vilket språk som ramavtalet ska vara utformat samt på vilket språk kommunikationen ska ske under avtalsförhållandet,
13. betaltjänstanvändarens rätt att erhålla ramavtalets avtalsvillkor samt information och villkor enligt 8 §,

Skydds- och korrigeringsåtgärder

16. i tillämpliga fall en beskrivning av de åtgärder som betaltjänstanvändaren ska vidta för att skydda ett betalningsinstrument och om hur betaltjänstleverantören ska underrättas i det fall som avses i 4 kap. 3 § första stycket 2,
17. om så avtalas, under vilka omständigheter betaltjänstleverantören förbehåller sig rätten att spärra ett betalningsinstrument enligt 4 kap. 2 §,
18. betalarens ansvar enligt artikel 61, samt information om de relevanta beloppen,
19. hur och inom vilken tidsfrist som betaltjänstanvändaren ska underrätta betaltjänstleverantören om icke godkända eller felaktigt genomförda betalningstransaktioner enligt 4 kap. 5 § samt leverantörens ansvar för icke godkända transaktioner enligt 4 kap. 7 §,
20. betaltjänstleverantörens ansvar för genomförande av betalningstransaktioner enligt 7 kap. 4-9 §§,
21. villkoren för återbetalning enligt 4 kap. 8-10 §§,

Ändringar och uppsägning av ramavtal

22. om så avtalas, uppgift om att betaltjänstanvändaren ska anses ha godkänt de ändrade villkoren enligt 10 § om han inte före den dag då de föreslås träda i kraft underrättar betaltjänstleverantören om att han inte godkänner dem,
23. avtalets löptid,

24. betaltjänstanvändarens rätt att säga upp ramavtalet eller eventuella avtal som berör denna rätt enligt 9 § första stycket och 10 §,

Twistlösning

25. eventuella avtalsbestämmelser om vilken lag som ska tillämpas för ramavtalet och om vilken domstol som är behörig, och
26. förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol som betaltjänstanvändaren kan använda.

Tillgång till information och villkor enligt ramavtalet

8 § Betaltjänstanvändaren har under avtalsförhållandet alltid rätt att på begäran erhålla avtalsvillkoren för ramavtalet samt den information och de villkor som anges i 7 § i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för användaren.

Förändringar av villkoren enligt ramavtalet

9 § Betaltjänstleverantören ska meddela ändringar i ramavtalet samt i information och villkor som anges i 7 § minst två månader innan de ska börja tillämpas.

Leverantören ska, i enlighet med 7 § fjärde stycket 22 och 23, meddela betaltjänstanvändaren att han ska anses ha godkänt ändringar, om han inte före den dag då de föreslagits träda i kraft, underrättar leverantören om att han inte godkänner dem. Leverantören ska meddela användaren att denne har rätt att omedelbart och avgiftsfritt säga upp ramavtalet före den dag då ändringarna föreslås bli tillämpliga.

Ändringar av räntesatser eller växelkurser enligt 7 § fjärde stycket 10 och 11, får tillämpas omedelbart och utan underrättelse om detta avtalats i ramavtalet och ändringarna grundas på den avtalade referensräntesatsen eller referensväxelkursen. Användaren ska snarast möjligt på samma sätt som anges i 7 § andra stycket underrättas om alla ändringar av räntesatsen. Tredje stycket andra meningen ska inte tillämpas om parterna har avtalat om att informationen ska lämnas eller göras tillgänglig med viss regelbundenhet eller på viss sätt.

Uppsägning av ramavtal

10 § Betaltjänstanvändaren får när som helst säga upp ramavtalet om inte parterna har avtalat om en uppsägningstid. Denna tid får högst uppgå till en månad. Ett ramavtal som ingåtts för en bestämd tid av mer än tolv månader eller på obestämd tid ska vara kostnadsfritt för användaren att säga upp efter tolv månader. I alla andra fall ska avgifterna för uppsägningen vara lämpliga och stå i proportion till kostnaderna.

Betaltjänstleverantören får med minst två månaders uppsägningstid på samma sätt som anges i 7 § andra stycket säga upp ett ramavtal som ingåtts på obestämd tid, förutsatt att detta avtalats i ramavtalet.

Periodiska avgifter för betaltjänster ska endast betalas för tiden fram till det att avtalet sägs upp. Om sådana avgifter har betalats i förskott ska de återbetalas i motsvarande omfattning.

Information innan enskilda betalningstransaktioner enligt ett ramavtal genomförs

11 § Betaltjänstleverantören ska när det gäller en enskild betalningstransaktion som omfattas av ett ramavtal och initieras av betalaren, om betalaren begär det, lämna uppgift om

1. maximal genomförandetid, och
2. de avgifter som ska betalas av betalaren och i tillämpliga fall en specificering av dessa.

Information till betalaren om enskilda betalningstransaktioner enligt ett ramavtal

12 § Efter mottagande av en betalningsorder, i det fall att betalaren inte använder något betalkonto, eller efter debitering av ett betalkonto ska betaltjänstleverantören, på samma sätt som anges i 7 § andra stycket, utan onödigt dröjsmål lämna betalaren information

1. som gör det möjligt för betalaren att identifiera varje betalningstransaktion samt information om betalningsmottagaren, om så är lämpligt,
2. om transaktionens belopp i den valuta som debiteras betalarens betalkonto eller som anges i betalningsordern,
3. om samtliga avgifter för transaktionen och, i tillämpliga fall en specificering av dessa, eller den ränta som betalaren ska betala,
4. i tillämpliga fall om den växelkurs som betalarens leverantör använder vid transaktionen, samt transaktionens belopp efter valutakonvertering, och
5. om valuteringsdag för debitering eller den dag då betalningsordern togs emot.

Ramavtal får innehålla villkor att den information som avses i första stycket regelbundet ska lämnas eller göras tillgänglig minst en gång i månaden och på ett överenskommet sätt så att betalaren kan lagra och återskapa informationen i oförändrad form.

På betalarens begäran ska leverantören en gång i månaden avgiftsfritt tillhandahålla denna information i pappersform.

Information till betalningsmottagaren om enskilda betalningstransaktioner enligt ett ramavtal

13 § När en enskild betalningstransaktion genomförs ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, på samma sätt som anges i 7 § andra stycket, utan onödigt dröjsmål lämna mottagaren information

1. som gör det möjligt för mottagaren att identifiera transaktionen samt information som överförts tillsammans med transaktionen, om så är lämpligt,
2. om transaktionens belopp i den valuta som krediteras mottagarens betalkonto,
3. om samtliga avgifter för transaktionen och, i tillämpliga fall en specificering av dessa, eller den ränta som mottagaren ska betala,
4. i tillämpliga fall om den växelkurs som mottagarens leverantör använder vid transaktionen samt transaktionens belopp före valutakonvertering, och
5. om valuteringsdag för kreditering.

Ramavtal får innehålla villkoret att den information som avses i första stycket regelbundet ska ges eller göras tillgänglig minst en gång i månaden

och på ett överenskommet sätt så att mottagaren kan lagra och återskapa informationen i oförändrad form.

På mottagarens begäran ska leverantören en gång i månaden avgiftsfritt tillhandahålla denna information i pappersform.

Undantag från kraven på information enligt ett ramavtal

14 § För betalningsinstrument som enligt ramavtalet endast rör enskilda betalningstransaktioner motsvarande högst 30 euro eller som har en begränsning (limit) på 150 euro eller lagrar medel som inte vid något tillfälle överstiger 150 euro gäller att

1. betaltjänstleverantören, genom undantag från 7 och 11 §§, endast ska lämna betalaren information om betaltjänstens huvudsakliga egenskaper, inklusive hur betalningsinstrumentet kan användas, ansvar, uttagna avgifter och annan väsentlig information samt ett meddelande om var annan information och villkor som anges i 7 § görs tillgänglig på ett lättåtkomligt sätt,
2. parterna får komma överens om att leverantören, genom undantag från 9 §, inte ska behöva föreslå ändringar av villkoren i ramavtalet på det sätt som föreskrivs i 7 §,
3. parterna får komma överens om att leverantören, genom undantag från 12 och 13 §§, efter genomförandet av en transaktion,
  - a) ska tillhandahålla eller göra tillgänglig endast en hänvisning som gör det möjligt för betaltjänstanvändaren att identifiera transaktionen, transaktionens belopp, eventuella avgifter eller vid flera transaktioner av samma typ till samma betalningsmottagare, information om det totala beloppet och de totala avgifterna för dessa transaktioner,
  - b) inte ska behöva tillhandahålla eller göra tillgänglig information enligt a om betalningsinstrumentet används anonymt eller om leverantören av andra skäl inte har tekniska möjligheter att tillhandahålla informationen.

Leverantören ska, enligt första stycket 2 b, ge betalaren möjlighet att kontrollera det belopp som lagrats.

Valuta och valutakonvertering

15 § Betalningarna ska göras i den valuta som betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren har kommit överens om.

Om en tjänst för konvertering av valuta erbjuds före initierandet av betalningstransaktionen och om denna tjänst för konvertering av valuta erbjuds på platsen för försäljningen eller av betalningsmottagaren ska den part som erbjuder betalaren tjänsten för konvertering av valuta för betalaren uppge alla avgifter samt den växelkurs som ska användas för konvertering av transaktionen.

Betalaren ska godkänna tjänsten för konvertering av valuta.

Information om extra avgifter eller nedsättning av avgift

16 § Om betalningsmottagaren begär en avgift eller erbjuder en nedsättning vid användning av ett visst betalningsinstrument ska mottagaren underrätta betalaren om detta innan betalningstransaktionen initieras.

Om en betaltjänstleverantör eller en tredje man begär en avgift vid användning av ett visst betalningsinstrument ska denne underrätta betaltjänstanvändaren om detta innan transaktionen initieras.

3 kap. Om rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande och användning av betaltjänster

Tillämpningsområde

1 § I 3-7 kap. finns bestämmelser om rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande och användning av betaltjänster: gemensamma bestämmelser (3 kap.), särskilda bestämmelser om godkännande av betalningstransaktioner (4 kap.), om betalningsorder (5 kap.), om genomförandetid och valuteringsdag (6 kap.) och om ansvar och återkrav (7 kap.).

Avgifter

2 § Betaltjänstleverantören får inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändare för fullgörandet av sin informationsskyldighet, skydds- och korrigeringsåtgärder enligt 3-7 kap., om inte annat föreskrivs i 5 kap. 3 §, 5 kap. 8 § och 7 kap. 2 §. Sådana avgifter som kan avtalas mellan användare och leverantörer enligt första meningen ska vara rimliga och motsvara leverantörens faktiska kostnader.

Om en betalningstransaktion inte medför någon konvertering av valuta ska betalaren och betalningsmottagaren betala de avgifter som deras respektive leverantör tar ut.

Leverantören får inte hindra betalningsmottagaren från att av betalaren begära en avgift eller att erbjuda en nedsättning av avgift vid användning av ett visst betalningsinstrument.

Undantag för betalningsinstrument för låga belopp

3 § Betalningsinstrument som enligt ramavtalet endast avser individuella betalningstransaktioner motsvarande högst 30 euro, eller som antingen har en begränsning (limit) på 150 euro eller lagrar medel som inte vid något tillfälle överstiger 150 euro, får betaltjänstleverantörer avtala med betaltjänstanvändare att

1. 4 kap. 3 § första stycket 2, 4 kap. 4 § första stycket 3 och 4 samt artikel 61.4 och 61.5, inte är tillämpliga om betalningsinstrumentet inte kan spärras eller vidare användning förhindras,
2. 4 kap. 6 och 7 §§ och artikel 61.1 och 61.2 inte är tillämpliga om betalningsinstrumentet används anonymt eller leverantören av andra skäl som utgör en oskiljaktig del av betalningsinstrumentet inte kan bevisa att en betalningstransaktion var godkänd,
3. det inte fordras att leverantören underrättar användaren att betalningsordern avvisats, om det av sammanhanget klart framgår att den inte har genomförts,
4. betalaren inte får återkalla betalningsordern efter att ha överfört ordern eller gett sitt godkännande att utföra transaktionen till mottagaren, och
5. andra tider för genomförandet än de som anges i 6 kap. 2-5 §§ är tillämpliga.

För elektroniska pengar enligt definitionen i 1 kap. 2 § lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar ska 4 kap. 7 § och artikel 61 tillämpas, om inte betalarens leverantör saknar möjlighet att frysa kontot eller spärra betalningsinstrumentet.

4 kap. Godkännande av betalningstransaktioner

Godkännande och återkallande av ett godkännande

1 § En betalningstransaktion ska betraktas som godkänd om betalaren har lämnat sitt medgivande för genomförandet av transaktionen. Betalaren får godkänna transaktionen före eller, om betalaren och dennes betaltjänstleverantör har avtalat om detta, efter transaktionens genomförande.

Godkännande att genomföra en transaktion eller en serie transaktioner ska lämnas i den form som avtalats mellan betalaren och dennes leverantör. Om ett sådant medgivande saknas ska transaktionen inte anses vara godkänd.

Ett godkännande får alltid återkallas av betalaren, men inte efter den tidpunkt då det inte längre är möjligt att återkalla det enligt 5 kap. 6-8 §§. Godkännande att genomföra en serie transaktioner får även återkallas, vilket medför att varje transaktion därefter inte ska anses vara godkänd.

Begränsning av betalningsinstrumentets användning

2 § När särskilda betalningsinstrument används för att ge godkännande får betalaren och dennes betaltjänstleverantör avtala om begränsningar (limiter) av betalningsinstrumentets användning.

Om det avtalats i ramavtalet får leverantören förbehålla sig rätten att spärra betalningsinstrumentet på någon av följande grunder

1. betalningsinstrumentets säkerhet,
2. misstanke om icke godkänd eller bedräglig användning av betalningsinstrumentet, eller,
3. vid betalningsinstrument med kreditutrymme, en väsentligt ökad risk för att betalaren eventuellt inte kan fullfölja sitt betalningsansvar.

Leverantören ska på avtalat sätt informera betalaren om spärr av betalningsinstrumentet och om skälen till denna. Detta ska om möjligt ske innan betalningsinstrumentet spärras eller senast direkt efter spärran, om inte sådan information äventyrar objektivt motiverade säkerhetsskäl eller är förbjuden i någon annan författning.

Leverantören ska häva spärran av betalningsinstrumentet eller ersätta det med ett nytt betalningsinstrument så snart skäl till spärran inte längre föreligger.

Betaltjänstanvändarens skyldigheter vid användning av betalningsinstrument

3 § Betaltjänstanvändaren är vid användning av betalningsinstrument skyldig

1. att nyttja betalningsinstrumentet i enlighet med villkoren för utfärdande och användning av betalningsinstrumentet, och
2. att utan onödigt dröjsmål underrätta betaltjänstleverantören så snart användaren har fått vetskap om att betalningsinstrumentet förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan godkännande.

När användaren tar emot ett betalningsinstrument ska denne vidta alla skäligen åtgärder för att skydda betalningsinstrumentets personliga säkerhetsanordningar.

Skyldigheter för betaltjänstleverantören med avseende på betalningsinstrument

4 § Betaltjänstleverantören som utfärdar ett betalningsinstrument är skyldig

1. att se till att de personliga säkerhetsanordningarna i betalningsinstrumentet inte är tillgängliga för andra än den betaltjänstanvändare som har rätt att använda betalningsinstrumentet,
2. att avstå från att skicka ut betalningsinstrument som inte har beställts utom då ett betalningsinstrument som redan innehas av användaren ska ersättas,
3. att se till att användare alltid har möjlighet att på lämpligt sätt lämna underrättelser enligt 3 § första stycket 2 eller att begära att en spärr hävs enligt 2 § fjärde stycket, och
4. att förhindra användning av betalningsinstrumentet när underrättelse som avses i 3 § första stycket 2 har lämnats.

På begäran ska leverantören, enligt första stycket 3, göra det möjligt för användaren att under 18 månader efter underrättelsen styrka att användaren har lämnat en sådan underrättelse.

Leverantören ska bära risken att skicka betalningsinstrumentet och personliga säkerhetsanordningar till användaren.

Meddelande om icke godkända eller felaktigt utförda betalningstransaktioner

5 § Betaltjänstanvändaren ska få rättelse av betaltjänstleverantören om användaren, när denne får kännedom om icke godkända eller felaktigt utförda betalningstransaktioner som ger upphov till en fordran, underrättat sin leverantör utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen.

De tidsfrister som anges i första stycket gäller inte om leverantören i förekommande fall varken har lämnat information om transaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med 3 kap.

Första stycket gäller även de förhållanden som anges i 7 kap. 4-9 §§.

Bevis för godkännande och genomförande av betalningstransaktioner

6 § En betaltjänstleverantör ska, för det fall en betaltjänstanvändare nekar till att ha lämnat sitt medgivande till en genomförd betalningstransaktion eller hävdar att transaktionen inte har genomförts på korrekt sätt, kunna styrka att en transaktion godkänts, registrerats korrekt, kontoförts och inte påverkats av ett tekniskt fel eller någon annan bristfällighet.

Om en användare nekar till att ha lämnat sitt medgivande till en genomförd transaktion ska användningen av ett betalningsinstrument som registrerats av leverantören inte nödvändigtvis vara tillräckligt för att visa vare sig att betalningen godkänts av betalaren eller att betalaren handlat bedrägligt, eller avsiktligt eller av grov vårdslöshet försummat att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter enligt 3 §.

Betaltjänstleverantörens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner

7 § Om betalaren inte godkänt en genomförd betalningstransaktion ska dennes betaltjänstleverantör, under förutsättning att underrättelse skett enligt 5 §, omedelbart efter en utredning betala tillbaka beloppet för den icke godkända transaktionen till betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke godkända transaktionen aldrig hade ägt rum.

Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betalaren och dennes leverantör.

Återbetalning av betalningstransaktioner som initierats av eller via en betalningsmottagare

8 § En betalare har rätt till återbetalning från sin betaltjänstleverantör av en redan godkänd och genomförd betalningstransaktion, initierad av eller via en betalningsmottagare, om

1. transaktionens exakta belopp inte angavs i samband med godkännandet av transaktionen, och
2. transaktionens belopp överstiger det belopp som betalaren rimligen kunde ha förväntat sig med hänsyn till sitt tidigare utgiftsmönster, villkoren i ramavtalet och relevanta omständigheter.

På begäran av leverantören ska betalaren redovisa de faktiska förhållandena gällande sådana villkor i första stycket 2. Återbetalningen ska uppgå till hela beloppet av den genomförda transaktionen.

Vid tillämpning av första stycket 2 kan betalaren inte med framgång hävda valutaväxlingskursen som skäl om den referensväxelkurs som avtalats med leverantören i enlighet med 2 kap. 4 § första stycket 4 och 2 kap. 7 § fjärde stycket 10 har tillämpats.

Beträffande autogiro får betalaren och dennes leverantör i ett ramavtal avtala att betalaren ska ha rätt till återbetalning från leverantören även om villkoren för återbetalning enligt första stycket inte är uppfyllda.

9 § I ramavtalet mellan betalaren och betaltjänstleverantören får avtalas att betalaren inte har rätt till återbetalning när denne har givit sitt godkännande att genomföra betalningstransaktionen direkt till sin leverantör och, i förekommande fall, information om den framtida transaktionen på överenskommet sätt lämnades till eller gjordes tillgänglig för betalaren minst fyra veckor före sista betalningsdagen av leverantören eller betalningsmottagaren.

Begäran om återbetalning för betalningstransaktioner initierade av eller via en betalningsmottagare

10 § Betalaren kan begära återbetalning enligt 8 § av en godkänd betalningstransaktion initierad av eller via en betalningsmottagare under en period på åtta veckor från den dag då medlen debiterades.

Inom tio bankdagar från mottagandet av begäran om återbetalning ska betaltjänstleverantören antingen återbetala hela transaktionens belopp eller ange skäl för att vägra återbetalning med uppgift om vart betalaren kan hänskjuta ärendet.

Den rättighet som leverantören har enligt andra stycket att vägra återbetalning ska inte tillämpas i det fall som avses i 8 § fjärde stycket.

5 kap. Betalningsorder

Mottagande av betalningsorder

1 § Tidpunkten för mottagande av en betalningsorder är den tidpunkt då ordern tas emot av betalarens betaltjänstleverantör. Om tidpunkten för mottagande inte är en bankdag för betalarens leverantör ska betalningsordern anses ha tagits emot under nästföljande bankdag.

Leverantören får fastställa en bryttidpunkt nära bankdagens slut efter vilken alla betalningsorder som tas emot ska anses ha tagits emot under nästföljande bankdag.

2 § En betaltjänstanvändare och en betaltjänstleverantör får avtala om att tidpunkten för mottagandet av betalningsordern ska vara en annan än den som framgår i 1 § första stycket. Om den avtalade dagen inte är en bankdag för betalarens leverantör ska betalningsordern anses ha tagits emot under nästföljande bankdag.

Vägran att genomföra en betalningsorder

3 § Om en betaltjänstleverantör vägrar att utföra en betalningsorder ska detta meddelas betaltjänstanvändaren på avtalat sätt snarast möjligt och inom de tidsfrister som anges i 6 kap. 1-3 §§. Underrättelsen ska om möjligt innehålla en motivering samt förfarandet för att användaren ska kunna korrigera eventuella sakfel i betalningsordern.

Ramavtalet får innehålla villkor att leverantören får ta ut en avgift för underrättelse enligt första stycket om vägran är objektivt betingad.

4 § Om alla villkor som anges i ramavtalet med betalaren är uppfyllda får betalarens betaltjänstleverantör inte vägra att utföra en godkänd betalningsorder, oavsett om ordern initieras av en betalare eller av eller via en betalningsmottagare. Det gäller förutsatt att genomförandet av betalningsordern inte är förbjudet enligt annan gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

5 § Vid tillämpning av 6 kap. 1-3 §§ och 7 kap. 4-9 §§ ska en betalningsorder för vilken genomförande har nekats inte anses ha tagits emot.

Återkallelse av betalningsorder

6 § Betaltjänstanvändaren får inte återkalla en betalningsorder efter det att den har tagits emot av betalarens betaltjänstleverantör, om inte annat framgår enligt 7 och 8 §§.

7 § När en betalningstransaktion initieras av eller genom betalningsmottagaren får betalaren inte återkalla betalningsordern efter att ha överfört ordern eller gett sitt godkännande att genomföra transaktionen till betalningsmottagaren.

Vid autogiro får betalaren utan att det påverkar rätten till återbetalning återkalla betalningsordern senast i slutet av den bankdag som föregår den dag som avtalats för debitering av medlen.

I det fall som avses i 2 § får betaltjänstanvändaren återkalla en betalningsorder senast i slutet av den bankdag som föregår den avtalade dagen.

8 § Vid utgången av de tidsfrister som anges i 6 och 7 §§ får betalningsordern återkallas endast om detta har avtalats mellan betaltjänstanvändaren och dennes betaltjänstleverantör. I de fall som avses i 7 § första och andra stycket krävs även betalningsmottagarens godkännande.

Om så har avtalats i ramavtalet får leverantören ta ut en avgift för återkallande.

Överförda och mottagna belopp

9 § Betaltjänstleverantören får inte göra avdrag för avgifter från det belopp som ska överföras, om inte annat framgår av andra och tredje stycket.

Betalningsmottagaren och dennes leverantör får dock avtala om att leverantören får dra av sina egna avgifter från det överförda beloppet innan det krediteras mottagaren. Hela betalningstransaktionens belopp och avgifter ska då redovisas separat i den information som lämnas till mottagaren.

Om andra avgifter än de som avses i andra stycket dras av från det överförda beloppet, ska betalarens leverantör se till att mottagaren erhåller hela beloppet av den transaktion som initierades av betalaren. Om transaktionen initieras av eller genom mottagaren, ska dennes leverantör se till att hela beloppet av transaktionen mottas av mottagaren.

6 kap. Genomförandetid och valuteringsdag

Tillämpningsområde

1 § Detta kapitel gäller

1. betalningsöverföringar i euro eller i någon annan av EES-ländernas valutor, och
2. betalningsöverföringar som innefattar en valutakonvertering mellan dessa.

För tillämpning av andra punkten krävs att konverteringen sker i ett EES-land utanför euroområdet och när det gäller gränsöverskridande betalningstransaktioner att den gränsöverskridande transaktionen sker i euro.

Detta kapitel ska tillämpas på andra betalningstransaktioner, om inte annat har avtalats mellan betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören, dock med undantag av 7 §. När användaren och leverantören enas om en längre period än den som fastställs i 2 § får en sådan period, när det gäller transaktioner inom EES, inte överstiga fyra bankdagar efter tidpunkten för mottagande enligt 5 kap. 1 och 2 §§.

Betalningstransaktioner till ett betalkonto

2 § Betalarens betaltjänstleverantör ska se till att betalningstransaktionens belopp, efter tidpunkten för mottagande enligt 5 kap. 1 och 2 §§, krediteras betalningsmottagarens leverantörs konto senast vid slutet av nästföljande bankdag.

För transaktioner som initierats på papper får tiden förlängas med ytterligare en bankdag.

3 § När betaltjänstmottagarens betaltjänstleverantör har mottagit medel enligt 7 § ska denne valutera och göra beloppet tillgängligt på mottagarens konto.

4 § En betalningsorder som initierats av eller via en betalningsmottagare ska ske inom de tidsfrister som avtalats mellan mottagaren och dennes betaltjänstleverantör.

För autogiro gäller att en betalningsorder ska ske inom de tidsfrister som gör avveckling möjlig på den överenskomna förfallodagen.

5 § Om betalningsmottagaren inte har något betalkonto hos betaltjänstleverantören som tar emot medlen ska denne göra dem tillgängliga för mottagaren inom den tid som anges i 1-3 §§.

Kontantinsättningar till ett betalkonto

6 § Om en konsument sätter in kontanter på ett betalkonto hos en betaltjänstleverantör ska denne se till att beloppet görs tillgängligt och valutas snarast efter den tidpunkt medlen togs emot.

Om betaltjänstanvändaren inte är en konsument ska beloppet göras tillgängligt och valutas senast nästföljande bankdag.

Valuteringsdag

7 § Valuteringsdagen för kreditering av betalningsmottagarens konto är senast den bankdag då betalningstransaktionens belopp krediteras mottagarens betaltjänstleverantörs konto.

Mottagarens leverantör ska säkerställa att transaktionens belopp ställs till mottagarens förfogande snarast efter det att detta belopp krediteras mottagarens leverantörs konto.

Valuteringsdagen för debitering av betalarens betalkonto infaller tidigast när transaktionens belopp debiteras detta betalkonto.

7 kap. Ansvar och återkrav

Unik identifikationskod

1 § Om en betalningsorder genomförs med hjälp av en unik identifikationskod ska ordern anses ha genomförts korrekt vad avser den betalningsmottagare som angetts i den unika identifikationskoden.

2 § Om den unika identifikationskod som lämnats av betaltjänstanvändaren är felaktig ska betaltjänstleverantören inte vara ansvarig enligt 4-9 §§ för att betalningstransaktionen inte genomförts eller för brister i genomförandet av den.

Betalarens leverantör ska dock vidta skäligen åtgärder för att få tillbaka de medel som betalningen avsåg.

Om så har avtalats i ramavtalet får leverantören ta ut en avgift av användaren för detta.

3 § Om en betaltjänstanvändare lämnar information utöver den som närmare anges i 2 kap. 4 § första och andra stycket eller 2 kap. 7 § fjärde stycket 4 ska betaltjänstleverantören endast vara ansvarig för genomförandet av

betalningstransaktioner i enlighet med den unika identifikationskod som användaren har angivit.

Betalningstransaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt

4 § Om en betalningsorder har initierats av betalaren ska dennes betaltjänstleverantör inför betalaren ansvara för att betalningstransaktionen genomförs korrekt.

Om betalarens leverantör kan styrka för betalaren eller i förekommande fall betalningsmottagarens leverantör att mottagarens leverantör har tagit emot transaktionens belopp enligt 6 kap. 2 § ska mottagarens leverantör vara ansvarig inför mottagaren för att transaktionen genomförs korrekt.

5 § Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt 4 § första stycket ska denne utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den inte genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren. Betalarens leverantör ansvarar för att i förekommande fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda transaktionen inte hade ägt rum.

Om betalningsmottagarens leverantör är ansvarig enligt 4 § andra stycket ska denne snarast ställa transaktionens belopp till mottagarens förfogande och i förekommande fall kreditera mottagarens betalkonto med motsvarande belopp.

Om en transaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet då betalningsordern har initierats av betalaren ska betalarens leverantör på begäran snarast försöka spåra transaktionen och underrätta betalaren om resultatet.

6 § Om en betalningsorder har initierats av eller via betalningsmottagaren ska dennes betaltjänstleverantör vara ansvarig inför mottagaren för att betalningsordern överförs korrekt till betalarens leverantör i enlighet med 6 kap. 4 §.

Om mottagarens leverantör är ansvarig enligt första stycket ska denne snarast på nytt överföra den berörda betalningsordern till betalarens leverantör.

7 § Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig inför mottagaren för hantering av betalningstransaktionens belopp i enlighet med sina skyldigheter enligt 6 kap. 7 §.

Om mottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt första stycket ska denne säkerställa att transaktionsbeloppet finns till mottagarens förfogande snarast efter det att beloppet krediteras det konto som tillhör mottagarens leverantör.

8 § Om en betalningstransaktion inte genomförts eller vid brister i genomförandet av den och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte är ansvarig enligt 6 och 7 §§ ska betalarens leverantör vara ansvarig inför betalaren.

Om betalarens leverantör är ansvarig ska denne på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet till betalaren och återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda transaktionen inte hade ägt rum.

Om en transaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsordern initierats av eller via mottagaren ska dennes leverantör på begäran snarast försöka spåra transaktionen och meddela mottagaren om resultatet.

9 § Betaltjänstleverantörerna är ansvariga inför sina respektive betaltjänstanvändare för eventuella avgifter som de har förorsakat och för eventuell ränta som användaren ska erlagga till följd av att betalningstransaktionen inte genomförts eller genomförts bristfälligt.

Ytterligare ekonomisk ersättning

10 § All ekonomisk ersättning utöver den ersättning som föreskrivs i 7 kap. får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betaltjänstanvändaren och dennes betaltjänstleverantör.

Rätt till återkrav

11 § Om en betaltjänstleverantörs ansvar i enlighet med 4-9 §§ kan hänföras till en annan leverantör eller till en mellanhand ska denna leverantör eller mellanhand ersätta den första leverantören för förluster eller betalda belopp enligt 4-9 §§.

Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas enligt avtal mellan leverantörer eller mellanhänder samt tillämplig lag på det avtal som ingåtts mellan dem.

Befrielse från ansvar

12 § Ansvar enligt 4-7 kap. ska inte vara tillämpligt i fall av osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som den part som åberopar dessa omständigheter inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar att göra så eller då en betaltjänstleverantör är bunden av andra rättsliga krav.

Dataskydd

13 § Vid behandling av personuppgifter för att säkerställa förebyggande, undersökning eller avslöjande av betalningsbedrägerier ska personuppgiftslagen (1998:204) tillämpas.

8 kap. Tillträde till betalningssystem

1 § De betaltjänstleverantörer som anges i 1 kap. 1 § andra stycket och som är juridiska personer ska tillförsäkras rätt till tillträde till generella betalningssystem.

Med generella betalningssystem avses system för förmedling av betalningar från ett stort antal från varandra fristående betalare avsett att nå ett stort antal från varandra fristående slutliga betalningsmottagare.

2 § De som har ägaransvar för betalningssystem ska se till att reglerna om tillträde till systemen är objektiva, icke-diskriminerande och proportionella. Reglerna får inte hindra tillträde i större utsträckning än vad som är nödvändigt för att skydda mot särskilda risker som affärsrisk,

avvecklingsrisk, operativa risker och för att skydda betalningssystemets finansiella och operativa stabilitet.

Reglerna får inte begränsa faktiskt deltagande i andra betalningssystem eller diskriminera betaltjänstleverantörer på grundval av deras status.

3 § Bestämmelserna i 1 och 2 §§ ska inte tillämpas på

1. betalningssystem enligt lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden,
2. betalningssystem som uteslutande består av betaltjänstleverantörer som tillhör en grupp bestående av företag med inbördes kapitalanknytning där ett av företagen har faktisk kontroll över de andra, eller
3. betalningssystem när en enda leverantör
  - a) verkar eller kan verka både som betalarens och betalningsmottagarens leverantör och är ensam ansvarig för systemets ledning, och
  - b) tillåter andra leverantörer att delta i systemet och dessa inte har rätt att förhandla om avgifter mellan sig avseende betalningssystemet, även om de kan upprätta sin egen prissättning gentemot betalaren och mottagaren.

9 kap. Tillsyn

1 § Finansinspektionen övervakar att denna lag följs.

I fråga om tillsynen gäller bestämmelserna i de lagar som reglerar institutens verksamhet, om inte annat följer av denna lag.

Konkurrensverket utövar tillsyn över att bestämmelserna i 8 kap. följs.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2009, då lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom EES ska upphöra att gälla.
2. Till utgången av 2011 får en betalare och dennes betaltjänstleverantör avtala om en genomförandetid av betalningsöverföringar om högst tre bankdagar, jfr. 6 kap. 2 §.

3. Uppdraget

3.1 Direktiv för uppdraget

Regeringskansliet har gett Finansinspektionen (FI) i uppdrag att utreda hur betaltjänstdirektivet 2007/64/EG bör genomföras i svensk rätt.¹ I uppdraget ingår att lämna förslag till de författningsändringar som FI anser behöver ske för att genomföra direktivet. FI ska även föreslå de följdändringar i andra författningar som behövs. Uppdraget ska redovisas genom en promemoria senast den 1 augusti 2008.

Finansinspektionens uppdrag omfattar dock inte frågan om betalarens ansvar vid icke godkända betalningstransaktioner (särskilt artikel 61) och därmed relaterade frågor. Dessa frågor behandlas istället inom Justitiedepartementet.

Vid genomförande av direktivets bestämmelser ska FI, i den utsträckning som det är möjligt, beakta information om hur reglerna kommer att genomföras i andra medlemsstater inom EU, särskilt inom de nordiska länderna.

De bestämmelser som föreslås ska inte vara mer långtgående än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med motsvarande bestämmelser i direktivet. Bestämmelserna ska vidare utformas så att de får så liten påverkan som möjligt på företagens administrativa kostnader.

FI ska i sitt arbete löpande samråda med myndigheter, branschorganisationer samt andra berörda. För detta ändamål ska FI bilda en referensgrupp.

3.2 Utredningsarbetet

Projektgruppen har bestått av Christian von Ahlefeld och Richard Åsander, vid Finansinspektionens rättsavdelning, som arbetat heltid med projektet från den 21 januari till den 31 juli 2008. Den begränsade utredningstiden, att direktivet är omfattande samt omständigheten att diskussioner inom den Europeiska kommissionens tolkningsgrupp kring vissa delar av direktivet kommer att ske efter det att projektet har avslutats har föranlett vissa avgränsningar i utredningsavsnittet vilka redogörs för löpande.

Målet för projektet har varit att ta fram en produkt som håller en så pass god kvalitet att beställaren kan använda materialet i det vidare arbetet med betänkandet, en produkt som är väl förankrad i relevanta användargrupper (intern och extern referensgrupp) och som levereras i enlighet med angiven tidsram.

Vi har under utredningsarbetet biträtts av en styrgrupp genom aktivt deltagande av Finansinspektionens chefsjurist samt enhetschefen för enheten för bank och finansieringsföretag vid rättsavdelningen och en intern referensgrupp inom FI med representanter från avdelningarna för stabilitets- och marknadstillsyn samt rättsavdelningen. Vi har även biträtts av en extern referensgrupp med representanter från ett urval intressenter²: Finansdepartementet, Justitiedepartementet, Konkurrensverket,

¹ Dnr Fi2008/2596 Överenskommelse mellan regeringskansliet och FI om genomförande av betaltjänstdirektivet, avtalet gäller från och med den 21 januari 2008 till och med den 1 augusti 2008. Avtalet omfattar inte förslag till genomförande av artikel 61.

² Det handlar om ett urval intressenter som kommer att påverkas av den nya regleringen. Vi bjöd in ett senare skede även in Riksgälden att delta i referensgruppen, men myndigheten valde att avvakta den formella remissen till hösten 2008.

Konsumentverket, Riksbanken, Svenska Bankföreningen, Sparbankernas Riksförbund, Finansbolagens Förening, Svensk Handel samt från företagen Fexco Money Transfer AB, Paynova AB, och X-change in Sweden AB.

Referensgrupperna har tillhandahållit sakkunskap och lämnat synpunkter i varierande omfattning. För att bedriva ett effektivt utredningsarbete valde vi att ha en gemensam uppstart och träffa samtliga deltagare för att ge en introduktion av direktivet och om utredningsarbetet. Efterföljande kontakter och dialog med representanter i referensgruppen har varit bilaterala. Det hade varit önskvärt med ett forum för en öppen diskussion, men tiden till vårt förfogande tillät inte detta och dessutom var många av frågeställningarna smala och nischade.

Beträffande egen kompetensutveckling har vi deltagit i en tredagarsutbildning i propositions- och författningsskrivning inom regeringskansliets regi.

För att öka förståelsen om det svenska förhandlingsarbetet rörande direktivet i Bryssel träffade vi Charlotta Eriksson, förhandlare och ansvarig för finansmarknadsfrågor vid Sveriges ständiga representation vid EU. Denna kontakt var särskilt värdefull vid konkretiseringen av vår hållning rörande möjligheter till nationella särlösningar vid förslag till implementeringen av direktivet. I utredningsavsnittet har vi redogjort och motiverat varför vi förslår att ett undantag ska, respektive inte ska, utnyttjas i författningsförslagen.

Vi har vidare deltagit på samtliga möten under våren med den Europeiska kommissionens tolkningsgrupp "Payment Services Directive Transposition Group" (PSDTG) i Bryssel. PSDTG syftar till att underlätta harmoniseringen genom att representanter från medlemsländerna kan diskutera bland annat tolkningsfrågor under implementeringsprocessen. Det senaste mötet hölls den 14 juli 2008 och behandlade avdelning IV i direktivet angående de centrala delarna om leverantörens respektive användarens rättigheter och skyldigheter. Det återstår ytterligare ett antal planerade möten under hösten 2008³ för att diskutera frågor angående främst avdelning IV och V i direktivet (artiklarna 51-94), vilket medför att tillämpningen av vissa artiklar kommer att kunna tydliggöras ytterligare och att författningsförslaget kan komma att justeras.

---

³ Enligt agendan är följande datum reserverade för möten med PSDTG under hösten 2008:

4 september (avdelning 4), 30 september (gränsöverskridande frågor), 5 november (övriga frågor).

4. Betalningsväsendet och konsekvenser av SEPA

4.1 Betalningsväsendet i korthet

4.1.1 Allmänt

Eftersom direktivet i mer eller mindre hög utsträckning påverkar vårt betalningsväsende är det på sin plats med en kort redogörelse för detta.

Det finansiella systemet har tre huvuduppgifter, att omvandla sparande till finansiering, att hantera risk samt att göra det möjligt att genomföra betalningar på ett säkert och effektivt sätt.

Traditionellt sett har betalningsförmedling hanterats inom bankväsendet och det är fortfarande bankerna med sina kontosystem som utgör grunden för betalningssystemet i samhället. De senaste åren har dock företag i andra branscher börjat tillhandahålla betalningsförmedling samt erbjuda kunder att öppna konton och betala för sina inköp med företagets betalkort.⁴

Genomförandet av betalningar har över tiden gått från att vara övervägande kontantbaserad till att huvudsakligen vara kontobaserad.⁵ Kontanter är annars det enda betalningsmedel som kan användas utan inblandning av mellanhänder. Genom överlämnande av kontanter slutförs en betalning och det underliggande fordrings- och skuldförhållandet upphör. En kontobaserad betalning kräver till skillnad från en kontantbetalning inblandning av mellanhänder (intermediärer) och innebär att medel flyttas mellan två konton inom en eller flera banker genom exempelvis girering, autogiro eller kortbetalningar. Kontobaserade betalningar slutförs inte vid betalningstillfället, utan ett tidsmässigt glapp uppstår från det att betalningen initierats till dess den har slutförts.⁶ Detta förklaras närmare nedan.

4.1.2 Kontobaserade betalningar

Kontobaserade betalningar är ett gemensamt begrepp för olika former av kontoöverföringar. Det innefattar främst gireringar, autogiro och kortbetalningar. De kännetecknas normalt av att de går snabbt att genomföra, är enkla och billiga. Varje betalning är i grunden en överföring av ett penningbelopp mellan en avsändare och en mottagare. På vilket sätt denna överföring sker bestäms av vilket betalningsinstrument och vilken betalningskanal parterna väljer att använda.⁷

I allmänhet kan de processer som hanteras inom den finansiella infrastrukturen sammanfattas i tre steg. Inledningsvis måste ett betalningsuppdrag exempelvis vid en kortbetalning kontrolleras (*auktoriseras*) genom dels en kontroll av betalningsinstrumentets giltighet och äkthet, dels en täckningskontroll av att det finns tillräckligt med likvida medel för att täcka transaktionsbeloppet. Auktorisationen innebär dock inte

⁴ Detta sker för inlåningsföretag med stöd av en registrering enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet, samt för kreditmarknadsbolag med stöd av ett tillstånd för att driva finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Ett flertal företag använder sig även av profilerade kort, co-branded cards och affinity cards, som bygger på ett samarbete med en kortutgivande bank.

⁵ Kontantbetalningar är visserligen fler till antalet, men volymmässigt dominerar kontobaserade betalningar.

⁶ SOU 2005:108 Betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m., s. 31 f.

⁷ Bert Lehrberg, Moderna Betalningsformer, s. 39, beskriver översiktligt en betalning som ett utbyte av information som medför att fordringsförhållanden tillskapas och upphör.

att det sker en debitering av beloppet på kontohavarens konto, utan den utgör endast en preliminär bokning av en betalning och gäller under en kortare tid, vanligen fem dagar.⁸ Därefter följer en *clearing* av transaktionen, som innebär att instruktioner sammanställs om överföring av betalningen till betalningsmottagarens konto.⁹ I Sverige är det Bankgirocentralen BGC AB som utför clearing av de flesta betalningar.¹⁰ Efter clearingen sker en *avveckling*, då beloppet överförs från betalarens konto till mottagarens konto.¹¹

Betalningar som innebär en överföring av medel från ett konto i en bank till ett konto i en annan bank avvecklas över bankernas konton i Riksbankens RIX-system. Förutom Riksbanken, som äger och driver systemet, deltar alla större banker och clearingorganisationer i RIX. I RIX-systemet är avvecklingen baserad på principen bruttoavveckling i realtid, vilket innebär att betalningarna avvecklas omedelbart. Denna avvecklingsmetod medför låga avvecklingsrisker, men är i gengäld likviditetskrävande. Under 2006 var antalet transaktioner i RIX cirka 6 800 per bankdag och den genomsnittliga dagsomsättningen cirka 490 miljarder kronor.¹² Det kan jämföras med bankgirosystemet som förmedlade i genomsnitt 25 miljarder kronor fördelade på 4,4 miljoner transaktioner per bankdag.¹³

4.1.3 Autogiro

Autogiro är en särskild form av stående överföring som innebär att betalaren lämnar sitt medgivande till betalningsmottagaren att, vid ett enstaka tillfälle eller löpande, dra medel från betalarens konto. Fördelen är en hög bekvämlighet, rätt belopp dras automatiskt och det föreligger mindre risk för missade förfallodagar. En nackdel kan vara mindre överblick av utgifterna. Som alternativ till autogiro finns e-faktura; skillnaden är att en e-faktura, som egentligen bara är en presentation av en faktura, måste godkännas av kontoinnehavaren innan betalning sker.

4.1.4 Betalningar via kontokort

I nedanstående figur beskrivs översiktligt hur en betalning med kontokort sker. Modellen bygger på ett fyrpartssystem med samspel mellan kortutgivande bank, kortinlösande bank, en kortinnehavare och en enskild handlare (säljställe). Kortinnehavare är en kund som nyttjar sitt kort för att genomföra köp av varor och tjänster och har ett ramavtal med den kortutgivande banken. Den kortutgivande banken ger ut kort till kunden och garanterar köp med kortet i enlighet med det underliggande avtalet som upprättats mellan parterna. Flera tjänster kan vara kopplade till kortet, en betalfunktion kopplad till konto, en kredit, rätt till olika typer av kunderbudanden och tjänster, försäkringsskydd m.m. Den kortinlösande banken garanterar betalning till säljstället av de korttransaktioner som genomförts på ett korrekt sätt av säljstället (validitets- och täckningskontroll). Säljstället är den enskilda handlaren som erbjuder möjligheten till köp med kontokort och som har ett avtal med den

⁸ SOU 2005:108 a.a. s. 63.

⁹ I exemplet med kortbetalningen kommer sälj företaget att erhålla betalning om det inom fem dagar redovisar transaktionen för kortutgivaren eller inlösaren, förutsatt att avtalade kontroller har skett.

¹⁰ Bankgirocentralen BGC AB har tillstånd som clearingorganisation.

¹¹ Riksbankens rapport Den svenska finansmarknaden 2007 s. 73 ff.

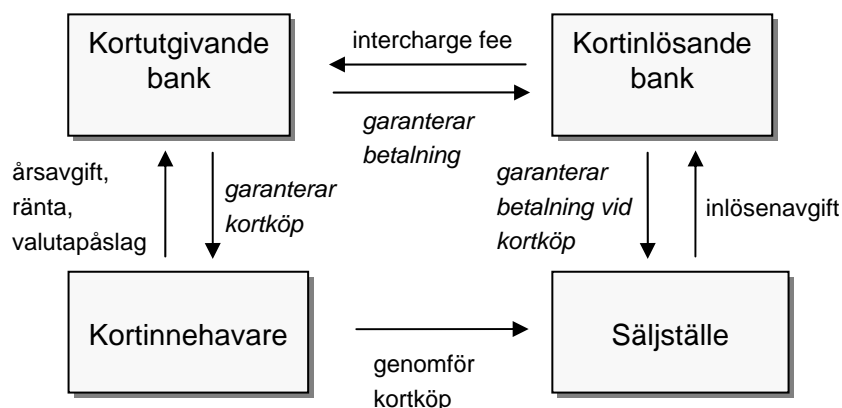
¹² Den svenska finansmarknaden 2007 s. 85 f.

¹³ Under 2007 förmedlades dagligen 5 miljoner transaktioner motsvarande i genomsnitt 27 miljarder, toppdagar mer än 50 miljarder, se årsredovisning 2006 och 2007 för BGC Holding AB.

kortinlösande banken. Korttransaktionen genomförs vanligen via en kortterminal.

Både den kortutgivande banken och den kortinlösande banken debiterar avgifter för att tillhandahålla sina tjänster som garanterar genomförande av transaktioner i olika steg.^{14 15}

Fyrpartsmodellen

4.1.5 Utlandsbetalningar

Antalet betalningstransaktioner mellan länder har ökat i takt med globaliseringen. Betalningar till utlandet sker på ungefär samma sätt som nationella betalningar, men tar generellt lite längre tid.

Två internationella standarder har tagits fram för att harmonisera och effektivisera genomförandet av utlandsbetalningar, International Bank Account Number (IBAN, som består av en landskod, kontrollsiffra, bankkod samt kontonummer, det internationella kontonumret) samt Bank Identifier Code (BIC, som består av 8-11 tecken, varav de 6 första är bokstäver, är bankens identifieringskod). BIC kallades tidigare för SWIFT-adress.

Betalningsförmedling till utlandet utförs inte endast av banker, utan tjänsten tillhandahålls även av andra aktörer. Western Union, MoneyGram och Travelex är ett exempel på betalningsförmedlare som tillhandahåller finansiella tjänster inom ett internationellt globalt nätverk.

4.1.6 Automatuttag

Ett kontokort kan i allmänhet användas för uttag av kontanter från uttagsautomater. För att kortinnehavaren ska få tillgång till en uttagsautomat fordras att kortutgivaren träffat avtal med den automatägande banken.

Processen i samband med ett automatuttag kan översiktligt beskrivas och innefattar i huvudsak följande¹⁶: Utagsautomatens kortläsare läser av kortets magnetspår eller chip. Kontakt etableras med kundens kortutgivande bank varefter krypterade uppgifter om kortnummer, angiven personlig kod och begärt belopp skickas iväg till banken via telenätet. Hos banken kontrolleras uppgifterna om kortet mot kortregistret, för att säkerställa att kortet är

¹⁴ EU-kommissionen förbjöd MasterCard's multilaterala förmedlingsavgifter (MIF) i december 2007. VISA:s system med multilaterala förmedlingsavgifter är för närvarande under översyn för att se om de är förenliga med EU:s konkurrensregler.

¹⁵ Den inlösenavgift som säljstället debiteras för en korttransaktion uppgår till cirka 1 procent av transaktionsbeloppet.

¹⁶ Beskrivningen är hämtad från SOU 2005:108 a.a. s. 64 f.

utfärdat av banken och är giltigt. Det begärda beloppet kontrolleras i sin tur mot kontoregistret. Även kontroll av PIN-kod sker. Är alla uppgifter i sin ordning skickas ett godkännande till uttagsautomaten och sedlar lämnas ut varvid kunden även kan begära en minneslapp om uttaget. En journal i uttagsautomaten registrerar alla delmoment (upplysningsvis registreras inte kundens kod).

När en kund hos en viss bank tar ut kontanter från en annan banks uttagsautomat måste den kortutgivande banken betala en avgift till den automatägande banken, en så kallad interchange fee. Denna avgift uppgår i allmänhet till cirka 1 procent av uttagsbeloppet.¹⁷ En kortinnehavares möjligheter till kontantuttag från en uttagsautomat är i allmänhet beloppsbegränsad.

4.2 SEPA

Single Euro Payments Area, SEPA, är ett omfattande projekt för att skapa en gemensam marknad för betaltjänster inom EU och kommer på så sätt att i stor utsträckning även påverka det svenska betalningsväsendet. SEPA startade 2002 och drivs av European Payments Council, EPC, som representeras av den europeiska banksektorn och medlemsländernas bankföreningar. Den europeiska centralbanken (ECB) och kommissionen är även starkt engagerade i projektet.

SEPA består av den gemensamma valutan, en uppsättning SEPA-tjänster (gireringar, autogiro och kortbetalningar), effektiva infrastrukturer för eurobetalningar, gemensamma tekniska standarder och en harmoniserad legal plattform genom betaltjänstdirektivet. Det handlar om att främja europeisk integration med en konkurrenskraftig och innovativ euromarknad för massbetalningar som kan ge bättre service, mer effektiva tjänster och produkter och billigare alternativ för betalningar. SEPA har beräknats vara de europeiska bankernas mest kostsamma betalningsprojekt hittills.

Medan betaltjänstdirektivet huvudsakligen reglerar relationen mellan bank till kund, reglerar SEPA förhållandet mellan bank till bank (interbankkommunikation). EPC:s arbete har varit inriktat på att definiera och upprätta regelverk och systemrutiner för SEPA Credit Transfers (gireringar), SEPA Direct Debits (autogiro) och ett ramverk för kort. Dessa regelverk innehåller regler, metoder och standards på bank till bank nivå. Standardiseringskrav för gränssnitt (XML, ISO 20022) och terminalcertifiering samt kortutgivning baserad på EMV chipteknik¹⁸ och PIN-kod, istället för enbart magnetspår, bedöms som avgörande för att implementeringen av SEPA ska bli framgångsrik.

SEPA-tjänsterna införs successivt från och med 2008 och med en övergångsperiod fram till utgången av 2010. De synligaste ändringarna för konsumenten/kunden är införandet av chipkortet och användning av betalningsmottagarens internationella kontonummer (IBAN) och mottagarbankens identifieringskod (BIC) vid SEPA-gireringar.

¹⁷ Enligt riksbankens rapport - Priser och kostnader i det svenska betalningssystemet, Finansiell stabilitet 2/2004, s. 69 uppgår interchangeavgiften till i genomsnitt 5,14 kronor per uttag.

¹⁸ Europay MasterCard VISA, EMV. I samband med övergången till EMV kommer ansvarsfördelningen mellan kortutgivande bank och kortinlösande bank att ändras på så sätt att om en kortinlösare godtar transaktioner för inlösen från ett säljställe som inte använt chiptekniken för att autentisera kunden får stå för eventuella förluster vid reklamation av köpet (liability shift).

5. Gällande rätt

I bilagan till betaltjänstdirektivet definieras vad som menas med betaltjänster och vilka tjänster som ryms inom begreppet. Det är tjänster som möjliggör kontantinsättningar och uttag, genomförande av betalningstransaktioner (genom girering, autogiro och kontokort), kortutfärdande, kortinlösen och penningöverföring samt genomförande av betalningstransaktioner via digital teknik där operatören (leverantören) endast agerar som en mellanhand mellan två parter. Flertalet av dessa tjänster särskilt avseende krav för att få tillhandahålla dessa är redan idag föremål för reglering.

För att få bedriva penningöverföring fordras idag att verksamheten registreras hos FI enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Med penningöverföring menas yrkesmässig överföring av pengar eller pengars värde för någon annans räkning. En fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt penningöverföring och som har anmält sin verksamhet för registrering benämns finansiellt institut. Finansiella institut står inte under tillsyn från FI.¹⁹

Banker och kreditmarknadsföretag får inom ramen för sin finansiella verksamhet förmedla betalningar med stöd av sitt tillstånd för att driva bankrörelse respektive finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.²⁰ Med anledning av att både bankrörelse och finansieringsrörelse är tillståndspliktiga verksamheter står de under tillsyn från FI. Banker och kreditmarknadsföretag får vidare tillhandahålla övriga tjänster som ryms inom definitionen av betaltjänster i betaltjänstdirektivet, tjänster som möjliggör kontantinsättningar och uttag, genomförande av betalningstransaktioner (genom girering, autogiro och kontokort), kortutfärdande och kortinlösen²¹ m.m. För kreditmarknadsföretag som vill tillhandahålla betalningsförmedling via generella betalningssystem (till exempel kortutgivning av VISA eller MasterCard) fordras att de inte tangerar definitionen av bankrörelse genom att samtidigt erbjuda en kortfristig inlåning.²²

Institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar får också tillhandahålla betaltjänster enligt bilagan.

I lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) finns bestämmelser om informationsskyddighet, genomförandetider och om konsumentskydd. Lagen gäller endast överföringar, betalningsuppdrag, som kunden lämnar till en bank om att ett visst belopp ska överföras till ett angivet konto. Lagen kommer dock att upphävas i samband med ikraftträdande av de nya reglerna med anledning av implementeringen av betaltjänstdirektivet.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2560/2001 av den 19 december 2001 om gränsöverskridande betalningar i euro kommer däremot att fortsätta gälla även efter ikraftträdandet av de nya reglerna med anledning

¹⁹ Av de 215 finansiella institut som fanns registrerade vid halvårsskiftet 2008 tillhandahåller 77 företag (drygt 35 procent) en sådan betaltjänst som omfattas av direktivets definition.

²⁰ I Sverige fanns vid halvårsskiftet 2008 cirka 120 banker med en fast etablering och cirka 60 kreditmarknadsföretag.

²¹ Observera att verksamhet med kortinlösen inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt med dagens reglering, därför utövar FI heller inte någon tillsyn över sådan verksamhet.

²² För att fortfarande uppfylla definitionen av finansieringsrörelse (tillhandahållande av kreditgivning samt inlåning av återbetalningspliktiga medel från allmänheten) skulle verksamheten kunna kombineras genom en långfristig inlåning av återbetalningspliktiga medel från allmänheten. Se definitionen av bankrörelse samt finansieringsrörelse i 1 kap. 3 och 4 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse.

av betaltjänstdirektivet.²³ Förordningen gäller bara betalningar i euro och fastslår principen om lika avgift. EU-länder som inte har infört euron som valuta har dock möjlighet att ansluta den nationella valutan till förordningen. Sverige har som enda land utanför EMU gjort detta genom lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar. Detta innebär att en betalning i euro eller SEK som sker till ett euroland inom EU inte får kosta mer än vad samma förmedlare tar ut för motsvarande betalning inom landet. Förordningen gäller inte bara överföringar mellan banker, utan även kortbetalningar och kontantuttag i automater, ATM²⁴.

FI har även gett ut ett flertal bindande föreskrifter och vägledande allmänna råd på det finansiella området,²⁵ se webbplats www.fi.se

---

²³ Förordningen är i enlighet med artikel 8 under översyn och en reviderad version kommer att presenteras för parlamentet under hösten 2008. Se kommissions rapport KOM(2008)64 från den 11 februari 2008 på http://ec.europa.eu/internal_market/payments/crossborder/index_en.htm#faq.

²⁴ Automated Teller Machine, ATM.

²⁵ Exempelvis FFFS 2007:22 föreskrifter om ägar- och ledningsprövning, FFFS 2005:5 föreskrifter och allmänna råd om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, FFFS 2005:1 allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag, FFFS 2000:9 allmänna råd om kontokort och automattjänster etc.

6. Genomförande av direktivet

6.1 Direktivet om betaltjänster på den inre marknaden

Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden²⁶ tillhandahåller den övergripande rättsliga ramen för att möjliggöra Single Euro Payments Area, SEPA.

Målet med direktivet om betaltjänster är att göra betalningar inom EES, särskilt gireringar, autogiro och kortbetalningar lika enkla, effektiva och säkra som nationella betalningar. Syftet med direktivet är att skapa förutsättningar för en väl fungerande inre marknad för betaltjänster genom ett harmoniserat regelverk. Det är avgörande för inrättandet av den inre marknaden att alla inre gränser i EU avlägsnas för att möjliggöra fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Idag är medlemsländernas marknader för betaltjänster uppdelade enligt nationella modeller med 27 olika nationella regelverk inom EU. Flera EG-rättsakter²⁷ har tidigare antagits på detta område, men de har inte förbättrat situationen i tillräcklig utsträckning.

Inom EU anser man att det är viktigt att ha en modern och konsekvent rättslig ram för betaltjänster som är neutral och garanterar lika spelregler för samtliga betalningssystem. Vidare är det angeläget att konsumenternas valfrihet upprätthålls, att konkurrensen på betalningsmarknaden ökar och att kostnader för användarna minskar, samtidigt som en god säkerhet och effektivitet upprätthålls. Ett av de huvudsakliga syftena med direktivet är just att stärka konsumentskyddet.

Direktivet innehåller sex avdelningar. Bestämmelser om tillämpningsområde och definitioner (avdelning I), verksamhetskrav och marknadstillträde för nya betaltjänstleverantörer (avdelning II), villkor och informationskrav (avdelning III), rättigheter och skyldigheter för betaltjänstanvändare och betaltjänstleverantörer (avdelning IV) samt övergångsbestämmelser m.m. (avdelning V och VI).

6.2 Utgångspunkter för genomförande

Ett EG-direktiv är bindande för medlemsländerna avseende det resultat som ska uppnås, men överlåter åt medlemsländerna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.²⁸ Det innebär att medlemsländerna inte är bundna av till exempel ett direktivs terminologi och systematik, avgörande är att den nationella lagstiftningen uppnår det resultat som direktivet eftersträvar i sak. Artiklarna i direktivet är i huvudsak utformade med fullharmonisering i sikte, dock finns ett tjugotal artiklar med

²⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG.

²⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/5/EG av den 27 januari 1997 om gränsöverskridande betalningar och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2560/2001 av den 19 december 2001 om gränsöverskridande betalningar i euro samt kommissionens rekommendation 87/598/EEG av den 8 december 1987 om en europeisk uppförandekod för elektroniska betalningar (förhållandet mellan finansiella institut, handlare och tjänsteföretag samt konsumenter), kommissionens rekommendation 88/590/EEG av den 17 november 1988 om betalningssystem, särskilt förhållandet mellan kortinnehavare och kortutgivare, och kommissionens rekommendation 97/489/EG av den 30 juli 1997 om transaktioner med hjälp av elektroniska betalningsmedel med tonvikt på förhållandet mellan utgivare och innehavare.

²⁸ Artikel 249 i EG-fördraget.

möjligheter till nationella särlösningar.²⁹ Eftersom direktivet till övervägande del ska ge fullharmonisering har det medfört mera långtgående och detaljerade regler än om det bara hade varit ett minimidirektiv. Det bör dock betonas att även ett fullharmoniseringsdirektiv ger en viss frihet vid genomförandet. Direktivet är inte utformat som en modell med färdiga bestämmelser som medlemsländerna ska införliva i nationell rätt. Bestämmelserna, även i de delar som är avsedda att innefatta fullharmonisering, riktar sig som sagt enbart till medlemsländerna och lämnar ett utrymme att anpassa såväl terminologi och systematik som valda lagtekniska lösningar till nationell rätt. En utgångspunkt vid genomförandet är att en sådan anpassning ska ske så långt det är möjligt och lämpligt. Genomgående bör också eftersträvas en så enkel och klar svensk lagstiftning som möjligt.

Med anledning av att direktivet är så pass omfattande, både innehållsmässigt och till antalet artiklar, och att en uppdelning lämpligen kan genomföras föreslår vi en implementering av direktivet i två nya författningar. Bestämmelserna i avdelning II utgör i huvudsak rörelse regler för ett nytt institut och paketeras och genomförs i en ny författning, lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut. Bestämmelserna i avdelning III och IV (om krav på klarhet om information samt om rättigheter/skyldigheter för betaltjänstleverantörer och betaltjänstanvändare) paketeras och genomförs i en annan ny författning, lagen (2009:xxx) om betaltjänster, vilken är generell och ska tillämpas av samtliga aktörer, så kallade betaltjänstleverantörer, oavsett reglering av dess rörelse.

Vid kontakter med sakkunniga utredare i de nordiska länderna har det framkommit att Finland arbetar efter en motsvarande uppdelning av direktivet i två nya författningar, medan Danmark genomför direktivet i en ny författning. I ett flertal EU-länder är utredningsarbetet uppdelat på flera myndigheter som exempelvis ministerier, centralbanker och tillsynsmyndigheter, vilket påverkar hur man väljer att genomföra direktivet.

6.3 Direktivets tillämpningsområde

6.3.1 *Beltjänstleverantörer*

I direktivets inledande bestämmelser (artikel 1 samt artiklarna 29 och 88) anges vilka aktörer, betaltjänstleverantörer, som yrkesmässigt har rätt att tillhandahålla betaltjänster till betaltjänstanvändare. Definitionen av termen betaltjänster förklaras i avsnitt 6.3.4.1. Rätten att tillhandahålla betaltjänster kan idag ske med stöd av de rörelse regler som anges i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet, lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar eller motsvarande för de utländska kreditinstitut som bedriver gränsöverskridande verksamhet inom EES. För att öka konkurrensen på marknaden för massbetalningar skapar direktivet en möjlighet för ett nytt tillståndspliktigt institut på betalningsmarknaden, så kallade betalningsinstitut.

Banker, kreditmarknadsföretag, institut för elektroniska pengar samt de företag som undantagits från tillståndsplikt enligt lagen om utgivning av elektroniska pengar kan även i fortsättningen bedriva verksamhet med betaltjänster med stöd av sina respektive rörelse regler, med andra ord fordras

²⁹ Se bilaga 1 samt http://ec.europa.eu/internal_market/payments/framework/options_en.htm

för dessa inget nytt tillstånd enligt bestämmelserna i direktivet. Däremot måste de följa bestämmelserna i avdelning III och IV som rör krav på information respektive rättigheter och skyldigheter för betaltjänstleverantörer. Statliga, kommunala och andra offentliga myndigheter har även rätt att tillhandahålla betaltjänster. De måste även tillämpa bestämmelserna i avdelning III och IV när de tillhandahåller betaltjänster och inte agerar i egenskap av offentliga myndigheter.

Enligt övergångsbestämmelser kommer de företag, juridiska personer, som bedrev verksamhet med betaltjänster före den 25 december 2007 att kunna fortsätta med denna verksamhet, ända fram till utgången av april 2011 utan krav på tillstånd. De måste dock följa de bestämmelser i avdelning III och IV som rör krav på information och rättigheter och skyldigheter för betaltjänstleverantörer, se vidare avsnitt 6.7.1. om övergångsbestämmelser.

Av artikel 29 följer ett förbud för andra än de som anges i bestämmelsen att tillhandahålla betaltjänster.

I artikel 28 anges att de betaltjänstleverantörer som nämns i artikel 1 och som är juridiska personer ska tillförsäkras rätt till tillträde till generella betalningssystem för att kunna konkurrera på den relevanta marknaden. Bestämmelsen innebär inte något tillträde till generella betalningssystem med någon automatik, utan systemägarna får ställa upp nödvändiga krav och villkor om kapitalstyrka, interna processer för att hantera risker med mera för att skydda systemens stabilitet.

6.3.2 Direktivets räckvidd

Av artikel 2 framgår att direktivets bestämmelser ska tillämpas på betaltjänster som tillhandahålls inom EES samt att avdelning III och IV i direktivet, med undantag av artikel 73 om valuteringsdag och tillgängliga medel, endast ska tillämpas när såväl betalarens som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, eller den ende betaltjänstleverantören i en betalningstransaktion, är etablerad i EES. Vidare anges att bestämmelserna i avdelning III och IV i direktivet ska tillämpas på betaltjänster som genomförs i euro eller valutan³⁰ i ett medlemsland utanför euroområdet inom EES.

Artikel 2 omfattar bara förhållandet där en eller flera inblandade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster är etablerade inom EES. Detta avser en så kallad two leg-transaktion. Med etablering menas att tredjelandsfilialer inte omfattas, utan en aktör från tredje land måste bilda bolag inom EES och ansöka om tillstånd för att bli ett betalningsinstitut alternativt ett annat institut enligt andra nationella rörelseregler. Vidare är det upp till varje enskilt medlemsland att, helt eller delvis, reglera även förhållanden med andra än EES-valutor och där endast en betaltjänstleverantör är etablerad inom EES, en så kallad one leg-transaktion. Det finns flera skäl som talar för att införa och åstadkomma, i stort sätt, likformiga regler för konsumenter och betaltjänstleverantörer oavsett till vilket land i världen transaktionen sker och oavsett valuta. Det är viktigt att konsumenter har ett likvärdigt konsumentskydd oavsett om transaktionen sker inom eller utanför EES. Betaltjänstleverantörer föredrar vidare normalt ett regelverk, istället för flera olika, för att strömlinjeforma sina processer. Kommissionen kommer också, enligt artikel 87, att genomföra en översyn av

³⁰ BGN bulgarisk lev, CZK tjeckisk krona, DKK dansk krona, EEK estnisk krona, GBP brittiskt pund, HUF ungersk forint, LTL litauisk litas, LVL lettisk lats, PLN polsk zloty, RON rumänsk leu, SEK svensk krona, och SKK slovakisk krona.

implementeringen av direktivet med särskild fokus på ett antal områden bland annat ifråga om eventuella behov att utvidga direktivets tillämpningsområde till transaktioner i alla valutor och förhållandet med transaktioner där endast en betaltjänstleverantör är etablerad inom EES. Vidare är det särskilt viktigt med transparenta regler och ett gott konsumentskydd vid globala penningöverföringar.

Vid kontakt med branschen har det framkommit att en reglering även av ”one leg” skulle försvåra för de företag som är verksamma både inom och utanför EU, särskilt beträffande korttransaktioner. Flera länder utanför EU har regler som skiljer sig från bestämmelserna i direktivet. Ett exempel på en sådan regel som skulle kunna vålla problem är artikel 58 enligt vilken betaltjänst användaren har 13 månader på sig att meddela betaltjänstleverantören att en betaltransaktion inte godkänts eller utförts felaktigt. Handlaren är i regel skyldig att besvara eventuella förfrågningar om en omtvistad transaktion inom denna tidsrymd. I många länder utanför EU är reklamationsfristen emellertid betydligt kortare än 13 månader, vanligtvis sex månader. Detta medför, vid tillämpning av artikel 58 även på ”one leg”, att en betaltjänst användare skulle ha 13 månader på sig att reklamera en betalningstransaktion medan handlaren som är baserad utanför EU, med anledning av att de enligt nationella regler inte är skyldiga att spara underlag för betalningstransaktioner, inte längre skulle förfoga över det material som krävs för att den aktuella betaltjänstleverantören skulle kunna bedöma om reklamationen är riktig eller inte.

Branschen har vidare lyft fram att det kan bli problem med att förklara för kunderna att det till viss del är likadana regler, men att de ändå skiljer sig i vissa frågor och att en gränsdragning är oundviklig. Vidare anser branschen att det är för tidigt att reglera one leg och att man först bör avvakta en fullständig analys över konsekvenserna av ikraftträdandet av den nationella regleringen med anledning av direktivet.

Vid en samlad bedömning måste emellertid konsumentskyddet och behovet av transparenta regler vid globala penningöverföringar gå före betaltjänstleverantörernas problem som vid korttransaktioner rimligen borde kunna hanteras avtalsrättsligt samt med pedagogisk informationsgivning till kunder. Det anses härmed vara ett lämpligt tillfälle att även reglera one leg-situationer i samband med genomförandet av direktivet, där tillämpliga bestämmelser klart anges i författningens tillämpningsområde.

Vid diskussioner inom kommissionens tolkningsgrupp, PSDTG, den 14 juli framkom att ytterligare 11 länder planerar att föreslå att tillämpningsområdet även ska omfatta ”one leg” i tillämpliga delar. Fyra länder kommer preliminärt inte att på detta sätt utöka tillämpningsområdet medan resterande länder inte tagit ställning i frågan.

Enligt artikel 2 får medlemsländerna undanta alla institut som avses i artikel 2 i Kreditinstitutsdirektivet 2006/48/EG från tillämpningen av alla eller vissa bestämmelser i betaltjänstdirektivet. För Sveriges del omfattar detta den Svenska Skeppshypotekskassan (Kassan). Enligt vår bedömning saknas skäl att utnyttja detta undantag med anledning av att Kassan inte tillhandahåller någon av de i direktivet angivna betaltjänsterna. Kassan arbetar huvudsakligen med kreditgivning.

6.3.3 Undantag från tillämpningsområdet

Med tanke på att direktivet framförallt avser kontobaserade betaltjänster har man velat tydliggöra vilka tjänster som ligger utanför direktivets

tillämpningsområde. Artikel 3 innehåller en uppräknning av de tjänster och transaktioner som är undantagna och där direktivets regler inte ska gälla.

Särskilt betaltjänster med inslag av kontanthantering behandlas i undantagen. Enligt artikel 3(c) ska yrkesmässig fysisk transport av kontanter (sedlar och mynt) undantas från tillämpningen. Med fysisk transport avses inte bara själva transporten utan även kontanthantering, inklusive insamling och leverans. Exempel på transportverksamhet som här undantas kan nämnas värdetransporter samt den kontanthantering som är förknippad med denna. Undantaget i artikel 3(e) gäller uttag av kontanter i samband med ett inköp, exempelvis när en kund i en livsmedelsaffär begär att få ta ut 500 kronor med sitt bankkort i samband med betalning av matvaror för 300 kronor. Kundens konto debiteras 800 kronor (cash advance, cash back services). Enligt 3(f) ska ej kontobaserad valutaväxling det vill säga sådan valutaväxling som sker genom utbyte av kontanter inte omfattas av direktivet.

Undantaget i artikel 3(j) gäller leverantörer som tillhandahåller tekniska tjänster (IT-drift, support, installation och laddning av ATM) åt betaltjänstleverantörer för att dessa ska kunna tillhandahålla sina tjänster. Leverantörerna av dessa tjänster, exempelvis utveckling av interna system för att hantera betalningstransaktioner, bedöms inte vara en del av den betaltjänst som betaltjänstleverantören tillhandahåller. En förutsättning för att leverantören av tekniska tjänster ska undantas är att denne aldrig kommer i besittning av kundmedel.

Undantaget i artikel 3(k) innebär att tjänster som endast kan utnyttjas inom ett begränsat nätverk eller ifråga om ett begränsat varu- och tjänsteutbud faller utanför tillämpningsområdet. Detta avser exempelvis kundkort, som bara kan användas för betalning i en viss butik eller butikskedja för exempelvis kläder, livsmedel och drivmedel. Undantaget gäller tjänster som tillhandahålls globalt utan geografisk begränsning vilket innebär att exempelvis ett bensinkort som kan nyttjas i hela världen för att handla drivmedel eller varor innefattas. Ett kundkort får innefatta kredit, men aldrig vara kopplat till VISA, MasterCard eller andra öppna kortsystem för att omfattas av undantaget i artikel 3(k), eftersom de inte betraktas som begränsade nätverk. Övriga exempel på kort som faller in under undantaget är ”mat på jobbet-kort”, clubkort som exempelvis används under ett besök på restaurang eller resort där inköp registreras på kortet för att sedan debiteras ägaren när denne lämnar området, medlemskort med betalningsfunktion för att betala varor och tjänster som tillhandahålls från organisationen som gett ut kortet samt kort för allmänna transporter. Ett kort som kan nyttjas i ett nätverk av olika affärsinnehavare faller vanligtvis inte under undantaget då dessa som regel är öppna för ytterligare medlemmar och nätverket normalt växer i omfattning och då med tiden inte kommer att falla in under definitionen ”begränsat nätverk”. Med anledning av att tjänster inom det begränsade nätverket faller utanför direktivets tillämpningsområde fordras inte att bestämmelserna i lagen om betaltjänster måste följas.

Undantaget i artikel 3(o) avser tillhandahållande av uttag av kontanter med hjälp av fristående uttagsautomater (Automated Teller Machine, ATM), om den som tillhandahåller tjänsten agerar för en eller flera kortutfärdares räkning inte är part i ramavtalet med den kund som tar ut pengar från ett betalkonto, och inte tillhandahåller andra betaltjänster. Undantaget innebär att dessa fristående ATM-leverantörer varken behöver tillstånd enligt lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut eller behöver leva upp till de krav på förhandsinformation som ställs i artikel 36. Undantaget omfattar dock inte

kortutgivarens skyldigheter enligt direktivet och villkor i underliggande ramavtal med den enskilde kortanvändaren.

Artikel 3 om undantag från direktivets tillämpningsområde preciserar även ett antal betalningstransaktioner då direktivets bestämmelser inte ska gälla. Enligt artikel 3(g) gäller undantaget sådana transaktioner som sker med pappersbaserade instrument, exempelvis checkar, växlar, kuponger, resecheckar och postanvisningar, eftersom dessa på grund av sin karaktär inte kan behandlas lika effektivt som andra betalningsmedel. Undantaget i 3(d) avser ej yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet.

Undantaget i artikel 3(h) avser transaktioner som genomförs i ett system för avveckling av betalningar och värdepapper mellan avvecklingsagenter, centrala motparter, clearingorganisationer, Riksbanken och andra deltagare i systemet. Exempel på system för avveckling är VPC AB:s system för värdepappersavveckling, Riksbankens RIX-system, Bankgirocentralen BGC AB:s betalningssystem, Svenska Bankföreningens dataclearing samt OMX Nordic Exchange Stockholm AB:s motpartsclearing av standardiserade derivat. För flertalet av dessa system gäller lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden. Anledningen till detta undantag är att dessa är intermediärer, underleverantörer, till betaltjänstleverantörer och inte tillhandahåller några betaltjänster direkt till enskilda användare.

Undantaget i artikel 3(m) gäller transaktioner som genomförs mellan betaltjänstleverantörer, ombud eller filialer för egen räkning det vill säga interna transaktioner. Undantaget i artikel 3(n) gäller transaktioner som sker mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan dotterföretag till ett och samma moderföretag utan att någon annan betaltjänstleverantör än ett företag i samma grupp medverkar som mellanhand.

Undantaget i artikel 3(a) avser betalningstransaktioner som sker direkt från betalaren till betalningsmottagaren och uteslutande sker i kontanter utan medverkan av mellanhand. Anledningen till detta är i huvudsak att en gemensam betalningsmarknad för kontanter redan existerar. Skillnaden mot penningöverföring, som täcks av definitionen av betaltjänst, är att någon mellanhand som exempelvis en betaltjänstleverantör inte medverkar i transaktionen. Vid penningöverföring sker transaktionen genom en girering via en betaltjänstleverantör. Undantaget i artikel 3(b) gäller sådana betalningstransaktioner som sker genom ett handelsombud som används av någon av parterna vid förhandling eller för att slutföra en försäljning eller ett köp av varor eller tjänster. En mäklare eller en advokat skulle exempelvis kunna fungera som handelsombud. Undantaget i 3(i) gäller sådana transaktioner som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av värdepapper.

6.3.4 Definitioner

6.3.4.1 Definition av betaltjänster

För tillämpningen av direktivet är det av avgörande betydelse veta vad som innefattas i begreppet betaltjänst. Betaltjänster definieras i artikel 4 samt i bilagan som tjänster som möjliggör kontantinsättningar och uttag, genomförande av betalningstransaktioner (genom girering, autogiro och kontokort), kortutfärdande, kortinlösen och penningöverföring samt genomförande av betalningstransaktioner via digital teknik där operatören (leverantören) endast agerar som en mellanhand mellan två parter.

Med kontantinsättningar och uttag i punkt 1 och 2 avses sedvanliga tjänster för insättning på och uttag från ett betalkonto samt övrig förvaltning av kontot. Dessa transaktioner kan utföras både via automat för insättning eller uttag samt över disk.

Beträffande betalningstransaktioner enligt punkt 3 och 4 gäller det sådana transaktioner som sker med autogiro, kontokort eller liknande betalningsinstrument eller kontobaserade betalningar, även stående betalningsorder. Detta omfattar samtliga grundläggande SEPA-tjänster: gireringar (credit transfers), autogiro (direct debits) och kortbetalningar (card transactions). Med girering menas en betalning som initieras av betalaren, en betalningsinstruktion skickas till betalarens bank, som flyttar medlen till mottagarens bank, ofta via flera andra institut. Med autogiro menas en överföring som initieras av mottagaren via dennes bank efter ett avtal mellan mottagaren och betalaren ett så kallat autogiromedgivande.

I punkt 5 framgår att en betaltjänst även kan bestå i ett utfärdande eller ett förvärvande av betalningsinstrument. Med betalningsinstrument menas exempelvis betal- och kreditkort, digipass, PIN-koder och andra koder, rutiner för inloggning på internetbank som används av betaltjänstanvändaren för att initiera en betalningsorder. Här följer även att hantering av inlösen med användning av sådana betalningsinstrument är att anse som en betaltjänst enligt punkt 5.

Penningöverföring är ett begrepp som i och med betaltjänstdirektivet återkommer i svensk lagstiftningsterminologi. Med penningöverföring i punkt 6 avses en icke kontobaserad överföring av medel från en betalare till en betalningsmottagare via en betaltjänstleverantör, se vidare avsnitt 6.7.2.4. om förslag till ändringar i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

För att fånga upp de betalningstransaktioner som sker via ny digital teknik, har det i punkt 7 förts in en ytterligare definition av betaltjänst. Denna avser sådana betalningstransaktioner som sker med mobiltelefon, dator eller liknande teknisk utrustning och där operatören för systemet endast fungerar som en mellanhand mellan betalaren och den leverantör som tillhandahåller en tjänst. Den tekniska utrustningen fungerar här endast som ett instrument som verifierar att en betalning ska ske från betalarens bankkonto. Detta kan exempelvis omfatta betalning av parkering, biobesök, taxifärd samt diverse tjänster med koppling till den tekniska utrustningen som film, mjukvara, spel, ringsignaler och RSS-flöde (paketerad information) m.m.

6.3.4.2 Övriga definitioner

Ett antal definitioner har varit uppe för diskussion i kommissionens tolkningsgrupp, PSDTG, samt vid möten med deltagare i referensgruppen. En av dessa gäller användningen av termen bankdag i direktivet. Med bankdag menas en dag på vilken betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, när denne medverkar till genomförandet av en betalningstransaktion, har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion. Idag betraktas bankdag normalt som en "helgfri vardag". Betaltjänstleverantören måste klart och tydligt informera konsumenten när det är möjligt att genomföra en betalningstransaktion. Konsumenten har annars ofta svårt att få klarhet i om betalningstransaktionen kan genomföras, exempelvis betalningar initierade över internet vid olika tider på dygnet. Det är betaltjänstleverantörens ansvar att se till att deras system är igång under öppettiden. Vidare ansvarar

betaltjänstleverantören för att se till att betalningstransaktionen kan ske utan att den påverkas av andra betaltjänstleverantörers öppettider, exempelvis om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har stängt på grund av en nationell helgdag.

Definitionen av betalkonto har även varit uppe för diskussion, mycket på grund av att den inte finns i vår svenska terminologi och branschen har här efterfrågat svar bland annat när det gäller tillämpningen på de olika konton som finns idag. Det kan konstateras att betalkonto omfattar alla konton som kan användas för betalningsuppdrag. Förutom vanliga transaktionskonton omfattas även sparkonton där kontoinnehavaren kan genomföra överföringar utan restriktioner. Restriktioner kan innebära inskränkningar i förfoganderätten och begränsningar exempelvis i antal uttag från kontot. Konton med kombinerade tjänster, för exempelvis löpande transaktioner, sparande och hantering av utgiftsräntor och amorteringar på bolån, betraktas även det som ett betalkonto med anledning av att det kan användas för vanliga betalningsuppdrag. Däremot faller sådana konton som kontoinnehavaren inte fritt kan disponera utanför definitionen, exempelvis skogs- och upphovsmannakonton.

En fråga som är kopplad till betalkonto är frågan om betalningsinstitut kan lämna ränta på kundernas medel. Det finns i direktivet inget förbud mot att betalningsinstitut erbjuder ränta på de medel som innehas för att genomföra betalningstransaktioner. En förutsättning är dock att räntan inte betalas ur innehavda kundmedel som förslagsvis ska hållas åtskild enligt lagen (1944:181) om redovisningsmedel, utan refinansieras från företagets kapitalbas eller andra medel från kapitalmarknaden. Att betalningsinstitut tar emot betalningsuppdrag och erbjuder ränta på de medel som innehas för att genomföra betalningstransaktioner innebär inte att dessa medel ska anses som insättningar. Att ge ränta är i sig ingen betaltjänst och omfattas därför inte av direktivet. Eventuella räntesatser på betalkonto som betaltjänstleverantören erbjuder ska dock framgå av ramavtalet enligt artikel 42.3.

Beräkningen av räntan är i direktivet kopplad till valuteringsdagen. Valuteringsdag är den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för beräkningen av räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto. Referenstidpunkten för ränteberäkningen är nödvändigtvis inte dagen för den verkliga beräkningen av räntan, då det är öppet för parterna att avtala om räntesats och löptid.

6.4 Nya aktörer på den finansiella marknaden

6.4.1 *Betalningsinstitut*

Som ett led i arbetet med att skapa ett nytt regelverk för betaltjänster inom EU har det i direktivet införts en helt ny kategori av betaltjänstleverantörer, så kallade betalningsinstitut. Detta innebär att vi får ett nytt institut på den finansiella marknaden. I inledningen till direktivet om betaltjänster anges att det, för att avlägsna de rättsliga hindren för marknadstillträde och i förlängningen öka konkurrensen på marknaden, har ansetts nödvändigt att inrätta en enda auktorisation för alla betaltjänstleverantörer som inte tar emot insättningar eller ger ut elektroniska pengar.

De företag som idag har tillstånd, enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, respektive institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om

utgivning av elektroniska pengar, får även i fortsättningen tillhandahålla betaltjänster. För övriga betaltjänstleverantörer krävs tillstånd från FI enligt artikel 10 i Betaltjänstdirektivet. Med tillståndet följer även rätten att kalla sig betalningsinstitut. En grundläggande förutsättning för tillstånd är att betaltjänstleverantören är ett svenskt företag³¹ eller en svensk ekonomisk förening. För fysiska personer gäller istället reglerna om undantag från tillståndsplikt, se avsnitt 6.4.3.

6.4.2 Verksamheten i ett betalningsinstitut

Betalningsinstitut får tillhandahålla de betaltjänster som anges i bilagan till direktivet. Institutet är inte begränsat till att endast ägna sig åt verksamhet som avser betaltjänster utan får även tillhandahålla vissa närliggande tjänster samt ägna sig åt annan verksamhet. Exempel på närliggande tjänster är säkerställande av genomförandet av betalningstransaktioner, valutaväxlingstjänster, förvaringsverksamhet samt lagring och behandling av uppgifter. Exempel på andra verksamheter kan bestå i något helt väsensskilt från verksamheten med betaltjänster som dagligvaruhandel eller teleoperatörsverksamhet.

Kreditgivning får normalt endast kombineras med genomförandet av en betalningstransaktion. Ett betalningsinstitut får dock ägna sig åt kreditgivning inom ramen för den närliggande verksamheten under förutsättning att företaget dels även är registrerat som ett finansiellt institut enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet, dels att verksamheten med kreditgivning är skild från verksamheten med betaltjänster.

Ett betalningsinstitut får inte bedriva verksamhet som består i att ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten. Detta är enligt Kreditinstitutsdirektivet förbehållet kreditinstitut.³² I Sverige kan däremot, förutom banker och kreditmarknadsföretag, även inlåningsföretag bedriva verksamhet med att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

För ett inlåningsföretag som bedriver inlåningsverksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet, och som även vill driva verksamhet med betaltjänster som ett betalningsinstitut enligt lagen om betalningsinstitut, kommer det medföra vissa gränsdragningsproblem. Detta med anledning av att ett betalningsinstitut inte får ta emot insättningar från allmänheten, vilket ett inlåningsföretag tillåts göra. Dessutom tangerar båda dessa verksamheter, inlåning från allmänheten och tillhandahållande av betaltjänster via generella betalningssystem, den svenska bankdefinitionen som anges i 1 kap. 3 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

En förutsättning för att ett inlåningsföretag ska kunna tillhandahålla betaltjänster är dels ett tillstånd eller registrering (undantag från tillståndsplikt) enligt den föreslagna lagen om betalningsinstitut dels att verksamheten med inlåning är skild från verksamheten med betaltjänster. Med anledning av att ett inlåningsföretag enligt gällande rätt kan bedriva finansiell verksamhet som innefattar betaltjänster saknas anledning att hindra dem från att fortsätta med de båda verksamhetsområdena. Ett inlåningsföretag föreslås därför kunna ansöka om tillstånd eller registrera sig enligt lagen om betalningsinstitut för att tillhandahålla även betaltjänster.

³¹ Med svenskt företag avses aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag och enskild firma.

³² I kreditinstitutsdirektivet 2006/48/EG definieras kreditinstitut i artikel 4.

Verksamheten som ett betalningsinstitut får bedriva innehåller även vissa begränsningar som ska möjliggöra de lättnader beträffande kapitalkrav och övriga skyddskrav som gäller för institutet. Det är även dessa begränsningar som särskiljer verksamheten i betalningsinstitutet från den som får bedrivas av till exempel banker med tillstånd för bank- och finansieringsrörelse. Ett betalningsinstitut får inte ägna sig åt verksamhet som består i att ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten. I praktiken innebär detta att ett betalningsinstitut endast får ha betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner. Att medel står kvar länge på konto hos ett betalningsinstitut, till exempel på grund av att en betalningsmottagare inte begärt att få medlen överförda eller utbetalda, innebär inte att de ska betraktas som en insättning. Emellertid krävs att betalningsinstitutet har interna kontroller som säkerställer att orörda innehavda medel inte kan komma att betraktas som insättningar. Ytterligare en begränsning i verksamheten är att ett betalningsinstitut endast har en begränsad rätt att bevilja kredit i samband med gränsöverskridande verksamhet. En sådan får bara ges i samband med en betalningstransaktion och då inte med kundmedel som institutet tagit emot eller innehar för att genomföra en betalningstransaktion.

6.4.3 Registrerade betaltjänstleverantörer

I inledningen till direktivet framgår att det är önskvärt att registrera namn och adress på alla fysiska och juridiska personer som tillhandahåller penningöverföringstjänster och bevilja dem alla en viss form av erkännande oberoende av om de kan uppfylla alla villkor för tillstånd som betalningsinstitut. Bakgrunden till detta är att man vill se till att fånga upp de mindre aktörerna på marknaden som tillhandahåller betaltjänster, för att förhindra dessa från att tvingas ut i den svarta ekonomin. Samtidigt har det inte ansetts rimligt att betunga dessa med de kapitalkrav och den administrativa börda som gäller för betalningsinstitut.

Med anledning av detta har det i direktivet införts ett undantag från tillståndsplikt för betaltjänstleverantörer som baseras på en begränsad volym av betalningstransaktioner. Om genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de föregående 12 månaderna understiger 3 miljoner euro per månad, inklusive ombud som betaltjänstleverantören har fullt ansvar för, föreligger möjlighet till undantag förutsatt att även övriga villkor är uppfyllda. Betaltjänstleverantörer bör löpande hålla uppsikt över volymerna och ansöka om tillstånd när dessa förväntas överstiga 3 miljoner euro per månad. Vid bedömningen av om volymen överstiger detta gränsvärde ska hänsyn även tas till de förväntade totala betalningstransaktionerna i affärsplanen. Om en betaltjänstleverantör genom uppköp, ökad marknadsföring etc. ökar sin transaktionsvolym så pass mycket att en beräkning med historiska siffror blir missvisande ska denne ansöka om tillstånd hos FI.

Undantagsregeln innehåller även villkor om att den som ska ingå i företagets styrelse, vara verkställande direktör eller den ansvarige för betaltjänstverksamheten i företaget, inte får ha dömts för brott som rör penningtvätt, finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet. Detta är ett villkor som inte påverkas av eventuella nationella preskriptionstider. Det ska även finnas skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt de lagar som reglerar dess verksamhet. Villkoret avser att säkerställa att företaget har den kompetens

och de funktioner som krävs för att kunna bedriva verksamheten med betaltjänster. Resterande villkor avser ägar- och ledningsprövning som är densamma som för betalningsinstitut och som redogörs för i avsnitt 6.4.4.2. Enligt artikel 26.4 får medlemsländerna, inom ramen för en nationell särlösning, föreskriva om att de som undantas från tillståndsplikt endast får delta i vissa verksamheter med betaltjänster, men vi har inte föreslagit någon begränsning i detta avseende. Registrerade betaltjänstleverantörer föreslås kunna tillhandahålla samtliga betaltjänster som ett betalningsinstitut, dock med en begränsad transaktionsvolym enligt ovanstående beskrivning.

Undantaget från tillståndsplikt är en av de möjligheter till nationella särlösningar som ges i direktivet i artikel 26. I Sverige finns idag drygt 75 kända juridiska och fysiska personer som framförallt ägnar sig åt betaltjänsten penningöverföring. Dessa så kallade finansiella institut ska registrera sin verksamhet hos FI enligt lagen (1996:1006) om anmälningssplikt avseende viss finansiell verksamhet. Finansiella institut står inte under Finansinspektionens tillsyn utan omfattas endast av en registreringsplikt där FI endast gör en begränsad kontroll av dess ägare, ledning samt interna regler för åtgärder mot penningtvätt. För de betaltjänstleverantörer som idag omfattas av ovan nämnda lag kommer lagen om betalningsinstitut inte innebära några större förändringar. De kommer att behöva inkomma med en ansökan till FI om att bli undantagna från tillståndsplikt. Om ansökan godtas kommer betaltjänstleverantören att föras in ett offentligt register som FI ansvarar för.

Vid en analys av om undantaget från tillståndsplikt ska utnyttjas kan det konstateras att med tanke på att dessa betaltjänstleverantörer har en begränsad omsättning och ofta inte sysselsätter mer än en person anses det inte rimligt att dessa ska uppfylla alla de krav som ställs på betalningsinstitut särskilt med tanke på kapitalkraven samt den ökade administrativa bördan detta skulle innebära vid en tillståndsplikt. Mot detta står samhällets krav på kontroll av mindre aktörer ur ett konsumentperspektiv. En effekt av om undantaget inte utnyttjas och samtliga betaltjänstleverantörer skulle behöva ansöka om tillstånd att bli betalningsinstitut är att flera mindre aktörer inte kommer att kunna fortsätta sin verksamhet. Detta skulle initialt kunna leda till minskad konkurrens på den svenska marknaden med betaltjänster. Med tanke på de utländska betalningsinstitutens gränsöverskridande verksamhet i Sverige borde konkurrensen på den svenska marknaden i ett längre tidsperspektiv öka och därmed leda till en justerad prisbild.

En nackdel med att utnyttja undantaget är att konsumenterna genom registreringen hos FI kan förledas att tro att registrerade betaltjänstleverantörer står under tillsyn. Å andra sidan föreligger denna risk redan idag med den registrering som sker av finansiella institut. Vid en samlad bedömning anser vi att fördelarna med att utnyttja undantaget väger tyngre än de nackdelar som redovisats ovan. Genom att i lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut föreslå att flera av de krav som ställs på betalningsinstitut även ska gälla för registrerade betaltjänstleverantörer minimeras risken att konsumentens ställning försämras i förhållande till dessa.

6.4.4 Särskilda regler för verksamheten

6.4.4.1 Kapitalkrav

Effektiva betalningssystem är en av de grundläggande funktionerna i det finansiella systemet och är av stor betydelse för en väl fungerande samhällsekonomi. Om det uppstår stora störningar i denna funktion kan de samhällsekonomiska konsekvenserna bli mycket allvarliga.³³ Att lägga till särskilda kapitalkrav för betalningsinstitut är i förlängningen ett sätt att värna om stabiliteten och effektiviteten i det finansiella systemet. Ett annat viktigt skäl är behovet av ett gott konsumentskydd för de betaltjänstanvändare som utnyttjar de betaltjänster som betalningsinstituten tillhandahåller.

Rörelsereglerna för betalningsinstitut innehåller som redogjorts för i avsnitt 6.4.2. vissa begränsningar beträffande vilken verksamhet som instituten får bedriva. Dessa är avsedda att särskilja instituten från övriga aktörer, till exempel banker, som tillhandahåller liknande tjänster samt möjliggöra de lättnader beträffande kapitalkrav som gäller för betalningsinstituten.

I likhet med andra företag håller betalningsinstitut kapital (aktiekapital, etc.) som en buffert mot förluster som kan uppkomma i rörelsen. Detta kapital skyddar instituten mot finansiella störningar som annars kan leda till likvidation eller konkurs. Ju mer buffert ett institut har desto mindre är risken att drabbas av finansiella problem. För betalningsinstitut har det ansetts motiverat att ställa upp särskilda regler avseende buffertkapital, nedan kallad kapitalbas. Det huvudsakliga skälet för detta är att skydda de medel som betalningsinstitut innehar för att genomföra betalningstransaktioner.

Ett betalningsinstitut ska alltid ha en kapitalbas som motsvarar minst det kapitalkrav som gäller för betaltjänstverksamheten enligt artikel 6 om startkapital och artikel 8 om beräkning av kapitalbas. Vid beräkningen av kapitalbasen och dess sammansättning gäller bestämmelserna i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar i tillämpliga delar.

Startkapitalet i betalningsinstitut beror på vilken betaltjänst som tillhandahålls. Om institutet endast erbjuder penningöverföring räcker det med ett startkapital på minst 20 000 euro. Beroende på vilka ytterligare betaltjänster som erbjuds ökar kapitalkravet till minst 50 000 euro respektive minst 125 000 euro. Med det senare beloppet tillåts institutet tillhandahålla samtliga betaltjänster enligt bilagan i direktivet. Det har bedömts att betaltjänster som innefattar hantering av betalkonton, autogiro respektive betalkort har ett högre skyddsvärde än övriga tjänster.

I direktivet finns tre metoder för att beräkna kapitalkravet vilka redogörs för nedan. Startkapitalet och kapitalkravet, beräknad enligt en av metoderna, ska huvudsakligen täcka de risker som är förknippade med verksamheten.

Metod 1

Lägst 10 procent av föregående års fasta omkostnader.

Metoden baseras på betalningsinstitutets fasta omkostnader. Med fasta omkostnader avses företagets fasta omkostnader för det föregående räkenskapsåret eller, om bolagets verksamhet pågått i mindre än ett år, de fasta omkostnader som angetts i affärsprognoser i bolagets verksamhetsplan. Om omfattningen av bolagets verksamhet ändrats väsentligt sedan det föregående året eller om FI finner att verksamhetsplanen behöver korrigeras får FI besluta om ändring av beräkningsunderlaget.

³³ Prop. 2006/07:5 Nya kapitaltäckningsregler, s. 81.

Med fasta omkostnader avses

- a) personalkostnader som löner (inklusive anställdas provisioner och bonus), sociala avgifter, pensionsåtaganden,
- b) fastighetskostnader och lokalkostnader samt därmed förenade kostnader,
- c) övriga kontraktbundna kostnader för till exempel datorer och annan utrustning, och
- d) avskrivningar.

Exempel 1:

Ett betalningsinstitut som tillhandahåller penningöverföringar, enligt direktivets bilaga punkt 6, har fasta omkostnader om 500 000 euro. Kapitalbasen ska då uppgå till 50 000 euro.

Exempel 2:

Ett betalningsinstitut som tillhandahåller penningöverföringar, enligt direktivets bilaga punkt 6, har fasta omkostnader om 100 000 euro. Kapitalbasen ska då uppgå till 20 000 euro, (motsvarar lägsta kapitalkravet enligt vad som gäller för startkapital för betalningsinstitut som tillhandahåller penningöverföringar).

Metod 2

Lägst summan av följande poster multiplicerad med tillämplig skalfaktor nedan

- a) 4 % av den del av betalningsvolymen som inte överstiger 5 miljarder euro,
- b) 2,5 % av den del av betalningsvolymen som överstiger 5 miljarder euro men inte 10 miljarder euro,
- c) 1 % av den del av betalningsvolymen som överstiger 10 miljarder euro men inte 100 miljarder euro,
- d) 0,5 % av den del av betalningsvolymen som överstiger 100 miljarder euro men inte 250 miljarder euro, och
- e) 0,25 % av den del av betalningsvolymen som överstiger 250 miljarder euro.

Med betalningsvolym avses en tolfedel av de betalningstransaktioner som betalningsinstitutet genomförde under föregående år.

Skalfaktor

- a) 0,5 om betalningsinstitutet ska tillhandahålla betaltjänster som avses i direktivets bilaga punkt 6
- b) 0,8 om betalningsinstitutet ska tillhandahålla betaltjänster som avses i direktivets bilaga punkt 7
- c) 1 om betalningsinstitutet ska tillhandahålla betaltjänster som avses i direktivets bilaga punkterna 1-5

Exempel:

d) Ett betalningsinstitut som tillhandahåller penningöverföringar enligt direktivets bilaga punkt 6 hade föregående år en total betalningsvolym om 1,2 miljarder euro.

Steg 1:

Betalningsvolym = 1,2 miljarder euro /12 = 100 miljarder euro

Steg 2:

4 % av 5 miljoner euro (0 till 5 miljoner euro)	=	200 000 euro +
2,5 % av 5 miljoner euro (5 till 10 miljoner euro)	=	125 000 euro +
1 % av 90 miljoner euro (10 till 100 miljoner euro)	=	900 000 euro +
		Totalt = 1 225 000 euro

Steg 3:

$$\times 0,5 = 612\,000 \text{ euro}$$

Slutsats: Betalningsinstitutet måste ha en kapitalbas på minst 612 000 euro

Metod 3

Lägst summan av följande poster (inkomstindikator) multiplicerad med en multiplikationsfaktor och tillämplig skalfaktor

- ränteinkomster,
- ränteutgifter,
- mottagen kommission och mottagna avgifter, och
- övriga rörelseintäkter

Posterna ska beräknas på det senaste räkenskapsåret. Den slutliga kapitalbasen enligt denna metod får inte understiga 80 procent av medelvärdet för summan av ovanstående poster under de tre föregående åren. Om inga reviderade uppgifter finns tillgängliga får affärsprognoser användas vid beräkningen.

Multiplikationsfaktor

- 10 % av den del av summan som inte överstiger 2,5 miljoner euro,
- 8 % av den del av summan som överstiger 2,5 miljoner euro men inte 5 miljoner euro,
- 6 % av den del av summan som överstiger 5 miljoner euro men inte 25 miljoner euro,
- 3 % av den del av summan som överstiger 25 miljoner euro men inte 50 miljoner euro,
- 1,5 % av den del av summan som överstiger 50 miljoner euro.

Skalfaktor

- 0,5 om betalningsinstitutet ska tillhandahålla betaltjänster som avses i direktivets bilaga punkt 6
- 0,8 om betalningsinstitutet ska tillhandahålla betaltjänster som avses i direktivets bilaga punkt 7
- 1 om betalningsinstitutet ska tillhandahålla betaltjänster som avses i direktivets bilaga punkterna 1-5 lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.

Exempel:

Steg 1:

Ett betalningsinstitut som tillhandahåller penningöverföringar enligt direktivets bilaga punkt 6 har en inkomstindikator om 25 miljoner euro.

Steg 2:

$$10 \% \text{ av } 2,5 \text{ miljoner euro (0 till 2,5 miljoner euro)} = 250\,000 \text{ euro} +$$

8 % av 2,5 miljoner euro (2,5 till 5 miljoner euro)	=	200 000 euro +
6 % av 20 miljoner euro (5 till 25 miljoner euro)	=	1 200 000 euro +
		Totalt = 1 650 000 euro

Steg 3:

$$\times 0,5 = 825\,000 \text{ euro}$$

Slutsats: Betalningsinstitutet måste ha en kapitalbas på minst 825 000 euro

Enligt artikel 8.1 ska betalningsinstitut alltid ha en kapitalbas som beräknas med en av ovanstående tre metoder. Direktivet lämnar emellertid åt medlemsländerna att bestämma förutsättningarna för vilken av de olika metoderna som ska användas vid beräkningen av kapitalbasen. Denna möjlighet till nationell särlösning har i förslaget utnyttjats och det föreslås vara upp till FI att besluta om vilken metod som ett betalningsinstitut ska använda för att beräkna kapitalkraven för verksamheten. Vid bedömningen av vilken metod som ska användas ska FI ta hänsyn till verksamhetens art och omfattning och de risker som är förknippade med verksamheten. I praktiken innebär detta att institutet i sin ansökan om tillstånd har möjlighet att föreslå och argumentera för användning av en viss metod. Institutet ska kunna visa en korrekt beräkning av kapitalkraven med vederbörliga underlag. Institutet ska på förfrågan från FI kunna visa att kapitalkravet upprätthålls över tiden. För att möjliggöra en god tillsyn av betalningsinstitut ska dessa kvartalsvis rapportera in underlag som visar på att man uppfyller kapitalkraven. Institutet ska även ges möjlighet att byta metod om förhållandena i företaget ändras.

Beträffande bedömningen av vilken metod som ska användas kan konstateras att beräkningen av kapitalbasen i de tre olika metoderna på olika sätt relaterar till verksamheten med betaltjänster. Metod 1 är en schablonmetod och baseras endast på fasta omkostnader och en fördel med detta är att den är enkel och kan användas av nystartade företag. Övriga metoder kräver, för nystartade företag, att man tar fram affärsprognoser som huvudsakligen baseras på antaganden. FI kommer att ha svårigheter att verifiera dessa prognoser och därmed godkänna användandet av metod 2 och 3 för nystartade företag. En nackdel med metoden är att den i mindre utsträckning än övriga metoder relaterar till risken i verksamheten. Metoden borde även vara enkel att kringgå för institutet genom att sänka de fasta kostnaderna. Ytterligare en nackdel med metoden skulle kunna vara att vissa betalningsinstitut, särskilt sådana som utöver verksamheten med betaltjänster även ägnar sig åt annan verksamhet, skulle ha svårigheter att allokera ut sina fasta kostnader till verksamheten med betaltjänster. Metod 2 baseras på omfattningen av betaltjänstverksamheten och grundas på så sätt mer på risken i verksamheten än vad som är fallet i metod 1. Metod 3 baseras utöver omfattningen av betalningsverksamheten även på en inkomstindikator som grundas på intäkterna från verksamheten med betaltjänster.

Utifrån det material och de analyser som finns att tillgå om de tre metoderna går det inte att dra några slutsatser om vilken av metoderna som genererar det mest korrekta kapitalkravet utifrån de risker som olika betalningsinstitut förväntas hantera. Det går därför inte heller i nuläget att säga vilken metod som är att föredra. De olika beräkningsmetoderna ger mycket olika resultat och det går inte att se något mönster som skulle visa på en metod som ska användas av betalningsinstitut som tillhandahåller olika kategorier av betaltjänster. Enligt det material vi tagit del av korrelerar de tre olika metoderna inte med varandra. En mer omfattande analys av

tillämpningen av de olika metoderna kräver vidare utredning vilket inte rymms inom tidsramen för detta uppdrag. Vi föreslår att FI får ett bemyndigande att föreskriva om vad som ska gälla vid beräkning av kapitalkravet.

Artikel 8.3 ger den behöriga myndigheten möjlighet att, efter en utvärdering av betalningsinstitutets riskhanteringsprocesser, förlustdatabas och interna kontrollmekanismer, besluta att dess kapitalbas ska vara 20 % högre eller lägre än beloppet enligt den metod som använts. En höjning av kapitalbasen skulle kunna vara aktuell om det vid tillsynen av institutet framkommer att det föreligger brister i riskhanteringen eller den interna kontrollen och FI bedömer att man i väntan på åtgärder från institutets sida bör ställa krav på ökad kapitalbas för att skydda kunderna. När FI bedömer att de aktuella bristerna har åtgärdats bör kapitalbasen återgå till den ursprungliga.

Enligt artikel 7.2 ska medlemsländerna vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att de poster som får ingå i kapitalbasen används flera gånger, när betalningsinstitutet tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, kapitalförvaltningsbolag eller försäkringsföretag. Det ska gälla även när betalningsinstitutet bedriver annan verksamhet än att tillhandahålla de betaltjänster som förtecknas i bilagan.³⁴ Det finns olika sätt att förhindra att de poster som får ingå i kapitalbasen används flera gånger (double and multiple gearing). Ett sätt är att kräva att betalningsinstitutet gör avdrag från sin kapitalbas för aktier och tillskott i andra företag. Ett annat sätt är att kräva att betalningsinstitutet upprättar en konsoliderad redovisning.

Betaltjänstdirektivet innehåller inga bestämmelser som uttryckligen kräver att ett betalningsinstitut ska upprätta en gruppbase redovisning. Direktivet gör i stället uttryckligen undantag från bestämmelserna i kreditinstitutsdirektivet som anger hur kapitalbasen ska beräknas på gruppnivå (artikel 65 i direktiv 2006/48/EG). Som ovan nämnts ska betalningsinstitutens kapitalbas beräknas enligt artiklarna 57-61 i direktiv 2006/48/EG. Det är därför naturligt att först överväga om de bestämmelserna är tillräckliga för att hantera den situation som beskrivs i artikel 7.2.

Enligt bestämmelserna i artikel 57(1-p) ska ett kreditinstitut göra avdrag från kapitalbasen för vissa innehav av aktier och andelar och för angivna tillskott i vissa finansiella företag. Bestämmelserna har införlivats genom 3 kap. 5 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Enligt den bestämmelsen ska ett kreditinstitut från kapitalbasen räkna av det bokförda värdet av aktierna eller av vad som skjutits till i annan form (tillskott) i, 1. ett institut (dvs. ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag), ett institut för elektroniska pengar, ett försäkringsbolag eller motsvarande utländska företag, 2. ett finansiellt institut, 3. ett utländskt återförsäkringsföretag eller ett försäkringsholdingföretag. Om bestämmelsen i 3 kap. 5 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar tillämpas på ett betalningsinstitut innebär det att betalningsinstitutet ska räkna av värdet av aktierna eller tillskotten i samma företag. Ett betalningsinstitut vars huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla betaltjänster är ett finansiellt institut i kapitaltäckningslagens mening.

I artikel 7.3 ges medlemsländerna en möjlighet att inte tillämpa artikel 8 i direktivet på betalningsinstitut som omfattas av gruppbase tillsyn i enlighet med artikel 69 i Kreditinstitutsdirektivet 2006/48/EG. Med

³⁴ Betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster brukar betecknas *hybrider*.

anledning av att Sverige inte har genomfört artikel 69 i 2006/48/EG i svensk rätt saknas skäl att genomföra vad som följer av artikel 7.3.

6.4.4.2 *Krav på betalningsinstitutets ägare*

I artikel 10.7 i direktivet finns bestämmelser om ägarprövning i betalningsinstitut. FI ska vägra tillstånd om de, med hänsyn till behovet av att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av ett betalningsinstitut, bedömer att lämpligheten hos de aktieägare som direkt eller indirekt har ett kvalificerat innehav inte är tillfredsställande. Med ett kvalificerat innehav menas varje direkt eller indirekt ägarandel i ett betalningsinstitut som motsvarar 10 procent eller mer av kapitalet eller av rösterna eller som på något annat sätt gör det möjligt att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen i betalningsinstitutet.

I lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut anges att tillstånd inte får ges om någon som i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet har eller kan väntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget. Av artikel 10.7 i direktivet kan utläsas att, i syfte att säkerställa ägarprövningen, får tillstånd inte meddelas ett betalningsinstitut förrän FI fått de upplysningar som krävs avseende ägarförhållandena.

I lagen om betalningsinstitut framgår att vad som föreskrivs om ägarprövning för kreditinstitut i 14 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse även ska tillämpas på betalningsinstitut. Vid bedömningen av om dessa regler även ska vara tillämpliga på betalningsinstitut har vi utöver de aktuella bestämmelserna i direktivet tagit hänsyn till marknadens behov av uniforma regler beträffande ägarprövning. Det kan konstateras att dagens ägarprövningsregler är i stort sett identiska i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, i lagen (2004:46) om investeringsfonder och i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Vi ser ingen anledning att frånga dessa ägarprövningsregler för betalningsinstitut.³⁵

6.4.4.3 *Redovisning och revision*

I artikel 15.1 och 15.2 i direktivet fastställs att EU:s tre direktiv som behandlar redovisningsfrågor, direktivet 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag, direktivet 83/349/EEG om sammanställd årsredovisning och direktivet 86/635/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut, även ska gälla för betalningsinstitut. Dessa redovisningsdirektiv föranledde att det i Sverige stiftades tre nya lagar om årsredovisning, Årsredovisningslagen (1995:1554), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag.³⁶

I lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut finns förslag på bestämmelser om redovisningen i betalningsinstitut. Enligt denna ska lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag även gälla för betalningsinstitut eftersom dessa bedriver finansiell verksamhet och bör redovisa därefter. För de betalningsinstitut som ägnar sig åt annan

³⁵ Ägar- och ledningsprövningsreglerna är för övrigt under översyn och kommer att ändras i samband med genomförandet av förvärvsdirektivet 2007/44/EG.

³⁶ Prop. 1995/96:10 Års- och koncernredovisning s. 169 ff.

verksamhet införs ett huvudsaklighetskriterium. Om ett betalningsinstitut huvudsakligen ägnar sig åt annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster gäller istället Årsredovisningslagen (1995:1554). Vid bedömningen av detta ska hänsyn tas till institutets omsättning avseende verksamheten med betaltjänster i förhållande till övrig verksamhet.

I artikel 15.4 i direktivet hänvisas till de krav, i direktivet 2006/48/EG om verksamhet i kreditinstitut, som ställs på revisorn angående dennes rapporteringsskyldighet. Dessa föreskrifter har implementerats i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och motsvarande bestämmelse införs förslagsvis i lagen om betalningsinstitut.

6.4.4.4 Skyddskrav

Verksamheten med betaltjänster där medel innehas för en kunds räkning vid genomförandet av betalningstransaktioner medför att det måste finnas regler för hur dessa medel får hanteras i företaget. Dessa skyddskrav har bedömts som nödvändiga trots föreliggande kapitalkrav som avser att täcka operativa risker i verksamheten, det generella kravet på finansiell sundhet samt omständigheten att betalningsinstitutet står under Finansinspektionens tillsyn. Skyddskraven fordras särskilt mot bakgrund av att kundernas medel inte omfattas av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

Som redogjorts för ovan får betalningsinstitut, utöver att tillhandahålla betaltjänster, även bedriva annan verksamhet, som kan vara både riskfylld och kapitalkrävande, vilket ytterligare understryker vikten av att lagstiftningen ställer krav på hur medel som innehas för genomförandet av betalningstransaktioner ska hanteras. Det är samtidigt viktigt att rena betalningsinstitut liksom sådana betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet likabehandlas ifråga om skyddskrav för att undvika snedvridning av konkurrensen samt att skyddet för kundernas medel vid obestånd är densamma. Därför föreslås ett utnyttjande av möjligheten till nationell särlösning i artikel 9.3 som innebär att skyddskraven i sin helhet även ska gälla för rena betalningsinstitut.

Enligt artikel 9 ska institut skydda de medel som innehas för genomförandet av betalningstransaktioner. Medel som tillhör olika betaltjänstanvändare får inte sammanblandas och de medel som innehas måste hållas åtskilda från institutets övriga tillgångar samt från eventuella fordringsägare. Här föreslås lagen (1944:181) om redovisningsmedel vara tillämplig. Med tanke på att separationsrätt till innehavda medel föreligger ska de avskiljas vid en obeståndssituation. Ett alternativ till att skydda medel enligt ovan är att institutet ser till att medlen omfattas av en försäkring eller garanti som garanterar att betaltjänstanvändaren kan ersättas vid eventuella ekonomiska problem i företaget.

Direktivet ger här möjlighet till en nationell särlösning som innebär att skyddskraven kan begränsas till att endast omfatta medel som överstiger 600 euro per betaltjänstanvändare vilket i dagens penningvärde motsvarar cirka 5 700 kronor. Anledningen till denna begränsning är att lätta på den administrativa bördan för de betalningsinstitut som tillhandahåller betaltjänster.

Det kan konstateras att en stor del av en konsuments betalningstransaktioner, exempelvis de inköp som dagligen genomförs med kort, sker till mindre belopp som inte nödvändigtvis är skyddsvärda med tanke på de krav på administration som ställs på betaltjänstleverantören i form till exempel krav på särskild bokföring av dessa medel. Å andra sidan

kommer betalningsinstituten sannolikt att ha sådana automatiserade system för att hantera betalningstransaktioner som minimerar administrationen även för betalningstransaktioner på lägre belopp. Beloppsgränsen på 600 euro bedöms som hög för svenska förhållanden. Det är samtidigt viktigt att upprätthålla ett högt förtroende för de aktörer som tillhandahåller betaltjänster på den svenska betalmarknaden vilket talar för att sänka beloppsgränsen. Vidare skulle en alltför låg nivå kunna hämma marknadsutvecklingen för de företag som erbjuder betaltjänster på lägre belopp. I lagförslaget förslås därför en bestämmelse som innebär att skyddskraven begränsas till att endast gälla medel som överstiger maximalt 300 euro per betaltjänstanvändare, enligt utnyttjande av artikel 9.4.

Direktivet innehåller i artikel 10.5 även vissa skyddskrav i de fall ett betalningsinstitut utöver att tillhandahålla betaltjänster även ägnar sig åt annan verksamhet. Om den andra verksamheten försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet eller om det krävs för att kunna övervaka institutet ger de föreslagna bestämmelserna i lagen om betalningsinstitut FI möjlighet att besluta att verksamheten med betaltjänster ska vara placerad i en egen verksamhetsgren.

6.4.4.5 Om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster

I artiklarna 5 och 10 i direktivet framgår vilka krav som ställs på en ansökan om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster. I de föreslagna bestämmelserna i lagen om betalningsinstitut om förutsättningar för tillstånd ingår inte någon uttömmande förteckning över vilken information som ska bifogas ansökan. Enligt lagrådets uppfattning ska inte ansökningsförfarandet regleras i lag, utan vad som ska framgå av en ansökan, anmälan eller underrättelse ska regleras genom myndighetsföreskrifter. Regeringen har dessutom inom ramen för sin restkompetens möjlighet att meddela bemyndigande om detta.

Det finns inte anledning att föregripa Finansinspektionens regelarbete men utifrån innehållet i direktivet och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd när det gäller ansökningar för andra tillståndspliktiga verksamheter³⁷ bör ansökan i vart fall innehålla nedanstående uppgifter.

Inledningsvis bör ansökan innefatta ett styrelseprotokoll som visar att styrelsen godkänt ansökan samt ett aktuellt registreringsintyg från Bolagsverket. Dessutom bör en bolagsordning bifogas där det tydligt framgår att företaget tillhandahåller betaltjänster samt vilken eventuell annan verksamhet som företaget bedriver.

När det gäller kapitalkravet föreslås att företaget bör kunna visa upp ett revisorsintyg som visar att företaget uppfyller dessa. Det bör även framgå i ansökan vilken av de tre metoderna för att beräkna kapitalbasen som företaget föreslår ska användas. För att FI ska kunna besluta om vilken av metoderna som företaget ska använda bör företaget ange skälen till varför man föreslagit en specifik metod samt, för att kunna jämföra metoderna, bifoga beräkningarna vid alternativt nyttjande av de båda övriga metoderna.

Liksom för andra institut kommer FI att göra en ägar- och ledningsprövning i samband med en ansökan om att bli betalningsinstitut, därav fordras personuppgifter över ägare med kvalificerat innehav samt från styrelseledamöter, vd och ansvarig chef för verksamheten med betaltjänster. Verksamhetsplanen bör innefatta en utförlig beskrivning av den verksamhet

³⁷ Se FFFS 2007:16 om värdepappersrörelse, FFFS 2004:9 om ansökan att driva bank- eller finansieringsrörelse eller att ge ut elektroniska pengar.

som företaget avser att bedriva inklusive om verksamheten är eller avses vara gränsöverskridande.

Verksamhetsplanen bör även innehålla detaljerade flödesscheman som visar de administrativa processer som finns för de tjänster som tillhandahålls. Det bör även framgå av planen hur den interna kontrollen är organiserad och hur den utförs. Företaget bör även ange om det avser att delta i ett nationellt eller internationellt betalningssystem. I verksamhetsplanen bör det vidare ingå en schematisk översikt över hur verksamheten ska organiseras inklusive vem som är ansvarig för respektive område eller funktion. Det bör även framgå av översikten var i organisationen funktionerna för regelefterlevnad och riskkontroll ingår. Vidare bör företaget i verksamhetsplanen redogöra för hur de uppfyller kraven om att skydda de medel som innehas för genomförandet av betalningstransaktioner enligt föreslagen lydelse i 3 kap. lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut. Om företaget genom outsourcing avser att eller redan har lagt ut operativa funktioner av sin verksamhet med betaltjänster som är av väsentlig betydelse för verksamheten bör företaget lämna uppgifter om detta och redogöra för hur man säkerställer att de villkor som följer av artikel 17.7 om outsourcing uppfylls. Det bör även framgå av verksamhetsplanen om företaget anlitar eller avser att anlita ombud i verksamheten och vilka tjänster som ombuden ska utföra för företagets räkning. Ansökan bör innehålla en förteckning av dessa ombud vilka tillsammans med betalningsinstitutet och eventuella filialer ska föras in i en offentlig databas hos behörig myndighet enligt artikel 13. Med tanke på att FI kommer att utöva tillsyn över betalningsinstitutet och redan idag för liknande register för andra institut föreslås FI ansvara för denna offentliga databas.

Det bör av ansökan framgå hur företaget avser att säkerställa att det följer de regler som gäller för verksamheten inklusive en redogörelse för hur funktionen för regelefterlevnad ska vara utformad och hur arbetet här ska ske. När det gäller riskhantering bör det framgå av ansökan vilka risker som finns i verksamheten samt vilka rutiner som företaget har för att hantera riskerna. Det bör slutligen i ansökan även finnas en redogörelse för de interna regler om åtgärder mot penningtvätt som företaget avser att tillämpa liksom vem som är centralt funktionsansvarig för dessa frågor.

Som nämnts ovan är detta ingen uttömmande redogörelse för vad en ansökan om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster ska innehålla, utan det återstår för FI att föreskriva om detta samt om själva ansökningsförfarandet.

6.4.4.6 *Tystnadsplikt m.m.*

I artikel 22 i betaltjänstdirektivet föreskrivs visserligen endast att tystnadsplikt ska regleras inom de nationella behöriga myndigheterna. Men eftersom betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer (de som undantagits från tillståndsplikt) tillåts utföra ett flertal banknära finansiella tjänster bör en motsvarande sekretessbestämmelse även införas för dessa. Det kan antas att kunder i regel har ett intresse av att deras personliga integritet och ekonomiska intressen (integritetsintresse) respekteras genom att den information, som en betalningsleverantör har om sina kunders privata och ekonomiska angelägenheter, inte sprids. Syftet med en regel som motsvarar banksekretessen är att tillgodose kundernas integritetsintresse. Det antas även ligga i leverantörernas intresse att respektera kundernas integritet för att inte riskera att tappa deras förtroende. En lagfäst regel om sekretess ökar också sannolikheten för att kunderna ska ge betalningsinstitutet en

korrekt bild av sin situation i samband med till exempel en ansökan om kredit. Detta skapar möjligheter för en god riskhantering i instituten. Om det däremot inte finns någon lagreglering motsvarande banksekretessen, riskerar man att kunderna blir mer återhållsamma när de lämnar uppgifter om sig själva, vilket försämrar institutens förutsättningar att korrekt uppskatta och prissätta riskerna.

Bestämmelsen om betalningsinstituts uppgiftsskyldighet till undersökningsledare eller åklagare regleras i 1 kap. lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut och bygger på motsvarande reglering i lagen om bank- och finansieringsrörelse (LBF).³⁸ Bestämmelsen om meddelandeförbud och relaterad ansvarsbestämmelse regleras i 1 kap. lagen om betalningsinstitut och bygger på motsvarande reglering i LBF med anledning av en anpassning till prop. 2004/05:144 om internationell rättslig hjälp i brottmål: Tillträde till 2000 års EU-konvention m.m.³⁹ Bestämmelserna är viktiga och föreslås även, för en likformig finansiell reglerig, vara tillämpliga för betalningsinstitut.

6.4.4.7 Verksamhet över gränserna

Målet med betaltjänstdirektivet är att skapa en effektiv inre marknad för betaltjänster inom EU. En viktig del i detta är skapandet av ett nytt tillståndspliktigt institut, betalningsinstitut, som erkänns av alla EU:s medlemsländer. Detta möjliggör för svenska betalningsinstitut att verka inom EU och, till följd av EES-avtalet, även inom EES. Utländska betalningsinstitut, med säte inom EES, får samtidigt verka i Sverige. Ett svenskt betalningsinstitut kan tillhandahålla betaltjänster i ett annat EES-land, antingen genom att etablera en filial eller enligt friheten att tillhandahålla tjänster (gränsöverskridande verksamhet). Några ytterligare krav på verksamheten får inte ställas av de behöriga myndigheterna i värdlandet. Genom de nya bestämmelserna får ett svenskt betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster inom hela EES med stöd av det tillstånd som FI har lämnat. Däremot gäller respektive lands nationella bestämmelser om konsumentskydd och åtgärder mot penningtvätt när tjänsterna erbjuds över gränserna. Direktivets bestämmelser om verksamhet över gränserna återfinns i artikel 25.

6.4.4.8 Filial eller gränsöverskridande verksamhet

Ett betalningsinstitut som avser tillhandahålla betaltjänster i ett annat EES-land genom filial eller gränsöverskridande verksamhet ska enligt 17.1 underrätta FI innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen ska innehålla en plan för den planerade verksamheten med uppgift om de tjänster som institutet avser att tillhandahålla samt uppgift om i vilket land verksamheten ska bedrivas. För filialer ska även uppgifter om dess organisation adress och ansvariga ledning lämnas. Inom en månad efter mottagandet av informationen ska FI lämna över uppgifterna inklusive betalningsinstitutets kontaktuppgifter i Sverige till de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten.

³⁸ Frågan om kreditinstituts uppgiftsskyldighet i detta avseende behandlas i prop. 2002/03:139 Reformerade regler för bank- och finansieringsrörelse, s. 517 samt avsnitt 15.2.3.

³⁹ Prop. 2004/05:144 Internationell rättslig hjälp i brottmål: Tillträde till 2000 års EU-konvention m.m. s. 195 ff. EU-konventionen; 2000 års konvention om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater.

6.4.4.9 *Ingripanden*

Den behöriga myndigheten i hemlandet har exklusiv rätt att ingripa vid överträdelse av betalningsinstitut gällande tillämpliga rörelse regler. Värmlandet har endast rätt att agera mot institut som överträder gällande nationella bestämmelser om konsument skydd och åtgärder mot penningtvätt. Detta framgår av artikel 21.2 om ingripande mot utländska betalningsinstitut. Om ett institut inte följer ett föreläggande om rättelse som meddelats av värmlandets behöriga myndighet ska de behöriga myndigheterna i hemlandet, här FI, underrättas om detta. Om rättelse inte sker får värmlandets behöriga myndighet förbjuda institutet att påbörja nya transaktioner i landet. Med detta menas ett förbud mot att ingå nya avtal med betaltjänstanvändare. Endast transaktioner som följer av löpande ramavtal är då tillåtna. Om möjligt ska hemlandets behöriga myndighet underrättas innan förbud meddelas.

Om FI återkallar ett tillstånd bör givetvis värmlandets behöriga myndighet få kännedom om detta. Eftersom betalningsinstitutets verksamhet i värmlandet, vare sig det är via filial eller gränsöverskridande förutsätter ett giltigt tillstånd, får institutet inte fortsätta sin verksamhet i värmlandet. Genom underrättelsen från FI får de behöriga myndigheterna i värmlandet möjlighet att vidta de åtgärder som krävs för att hindra institutet att påbörja nya transaktioner där. Motsvarande föreslagna bestämmelser för utländska betalningsinstitut som driver verksamhet här och har fått sitt tillstånd återkallat återfinns i 8 kap. lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.

6.4.4.10 *Verksamhet utanför EES*

I linje med betalningsinstitutens möjlighet att verka inom EES bör det finnas en möjlighet för dem att driva verksamhet från filial i ett land utanför EES. Detta regleras inte i direktivet. Här kan det givetvis finnas begränsade möjligheter för instituten att verka utomlands beroende på värmlandets regler. En förutsättning för filialetablering bör dock vara att FI lämnar sitt tillstånd enligt föreslagen bestämmelse i 5 kap. lagen om betalningsinstitut. För detta krävs att betalningsinstitutet inkommer med en verksamhetsplan med uppgifter om filialens organisation och uppgift om i vilket land filialen ska inrättas samt om filialens adress och ansvariga ledning.

6.4.4.11 *Ombud till betalningsinstitut*

I artikel 17 i direktivet ges betalningsinstitut möjlighet att tillhandahålla betaltjänster via ombud. Enligt definitionen i artikel 4 är ett ombud en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållande av betaltjänster. Ett ombud får, för ett betalningsinstituts räkning, tillhandahålla samtliga de betaltjänster som institutet har anmält till FI. Det finns ingen begränsning som i reglerna i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden om att ett ombud bara får företräda ett betalningsinstitut. Ett betalningsinstitut är fullt ansvarigt för varje handling eller underlåtenhet från ombudets sida eftersom ombudet handlar på institutets vägnar. Med detta följer ett ansvar för institutet att övervaka ombudet så att ombudet följer de regler som finns angående verksamhet med betaltjänster.

En förutsättning för att tillhandahålla betaltjänster via ett ombud är att betalningsinstitutet i förväg lämnar information om ombudet till FI. Den ska innehålla uppgift om ombudets namn, adress och personuppgifter över ombudets ansvariga ledning samt underlag som visar att de har tillräckliga kunskaper och kvalifikationer och även i övrigt är lämpliga att driva sådan verksamhet. Detta innebär i praktiken att FI ska göra samma typ av ledningsprövning som man gör av ledningen i själva betalningsinstitutet. Dessutom ska institutet förse FI med underlag som visar att det finns interna regler för hur ombudet ska leva upp till de krav som anges i lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt. Ett betalningsinstitut ska se till att ombudet upplyser kunder om vilket företag det företräder. Ombuden får ha hand om kundmedel men detta ska då ske på betalningsinstitutets vägnar och ansvar. Reglerna i 3 kap. lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut om att kundernas medel ska hållas åtskilda från företagets egna gällor i så fall även när ombud har hand om sådana medel.

Efter prövning av den information som kommer in till FI ska ombuden föras in i den databas som FI förslagsvis ska ansvara för. Databasen över ombud ska uppdateras regelbundet samt vara offentlig och tillgänglig för allmänheten för förfrågningar. Eftersom det är instituten som ska göra anmälan när avtal har träffats om att utse ett ombud, bör det också vara instituten som ska anmäla eventuella ändringar. Eventuella ytterligare bestämmelser om vad en anmälan till FI ska innehålla kan framgå av Finansinspektionens föreskrifter. Här kan noteras att betaltjänstdirektivet till skillnad från direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID) inte ger länderna möjlighet att reglera vem som ska kontrollera att ombud uppfyller de allmänna kraven i samband med registrering. Enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden 6 kap. 1 § ankommer detta på instituten medan ansvaret i förslaget till lag om betalningsinstitut ligger på FI.

Ett ombud ska avregistreras efter begäran från betalningsinstitut eller det utländska betalningsinstitut som träffat avtalet med ombudet. Vidare ska ombudet avregistreras om betalningsinstitutets eller det utländska betalningsinstitutets tillstånd har återkallats. Detta följer av att ett ombud inte har någon självständig rätt att tillhandahålla betaltjänster.

Att ett betalningsinstitut ansvarar för ombudets åtgärder betyder inte att ombudet självt är fritt från ansvar. En skadelidande kan välja att rikta eventuella anspråk direkt mot det anknutna ombudet. Om kravet riktas mot institutet kan institutet i sin tur föra en regresstalan mot ombudet. Att ett ombud följer gällande lagar och föreskrifter säkerställs rimligen genom att betalningsinstitutet avtalar med ombudet om en rätt att kontrollera ombudets verksamhet, ta del av handlingar och dokumentation etc.

För betalningsinstitut som vill tillhandahålla betaltjänster i ett annat land inom EES genom att anlita ombud föreslås, förutom informationskraven i 6 kap. lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut, även de informationskrav som framgår i 5 kap. 1 § gälla. Detta medför att institutet också ska förse FI med en verksamhetsplan med uppgift om ombudets organisation och de tjänster som man avser att tillhandahålla. Innan det utländska ombudet får registreras ska FI informera värdlandets behöriga myndigheter. Om denna har skälig anledning att anta att ombudet är eller har varit involverade i penningtvätt eller finansiering av terrorism får FI vägra att registrera ombud eller återkalla registrering om sådan skett.

6.4.4.12 Outsourcing

I artikel 17.7 i betaltjänstdirektivet finns regler om betalningsinstitut som anlitar tredje part för att fullgöra operativa funktioner (outsourcing, ibland även benämnt uppdragsavtal) i sin verksamhet. Ett betalningsinstitut ska i sådana fall vidta åtgärder för att inte uppdragsavtalet ska medföra att det väsentligt försämrar kvaliteten på institutets internkontroll eller Finansinspektionens möjligheter att övervaka att institutet fullgör alla sina förpliktelser enligt de förslagna bestämmelserna i lagen om betalningsinstitut. Ett betalningsinstitut som genom outsourcing vill lägga ut operativa funktioner av sin verksamhet med betaltjänster ska anmäla detta till FI. Anmälan ska innehålla en noggrann redogörelse för uppdragets art och omfattning och de omständigheter som ligger till grund för uppdraget. Denna information ska finnas tillgänglig hos FI för den löpande tillsynen.

För operativa funktioner av väsentlig betydelse⁴⁰ krävs att outsourcing inte får leda till att ledningen delegerar sitt ansvar, eller att den är av sådan omfattning att institutet inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av lagen om betalningsinstitut eller någon annan reglering. Outsourcingen får heller inte påverka betalningsinstitutets förhållande till och skyldigheter gentemot sina betaltjänstanvändare. Med operativa funktioner av ”väsentlig betydelse” menas om ett fel eller brist vid utförandet av funktionen allvarligt försämrar ett betalningsinstituts finansiella resultat eller företagets möjligheter att uppfylla villkoren för sitt tillstånd eller andra skyldigheter enligt den föreslagna lagen om betalningsinstitut. Tjänster som juridisk rådgivning, personalutbildning och fakturahantering utgör inte en del av betalningsinstitutets kärnverksamhet med betaltjänster och ska därför inte heller betraktas som operativa funktioner av väsentlig betydelse.

Vid outsourcing är det alltid uppdragsgivaren som svarar för den anförtrodda verksamheten mot kunden. Verksamheten hos uppdragstagaren ska drivas under kontrollerade och säkerhetsmässigt betryggande former och uppdraget får aldrig ha sådan omfattning att uppdragsgivaren inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av lagen eller andra författningar som reglerar verksamheten.

6.4.4.13 *Krav på betalningsinstitutets ledning och organisation*

I artikel 5(i) ställs krav på betalningsinstitutets ansvariga ledning. Med ansvarig ledning avses i direktivet de som i praktiken leder verksamheten med betaltjänster det vill säga styrelse, verkställande direktör och ansvarig chef för verksamheten (verksamhetschef) med betaltjänster. Dessa ska ha gott anseende och tillräcklig erfarenhet för att bedriva verksamhet med betaltjänster. En motsvarande bestämmelse som i annan finansiell lagstiftning⁴¹ föreslås i 2 kap. lagen om betalningsinstitut. Enligt direktivet ska betalningsinstitutet i ansökan uppge identitetsuppgifter på dessa personer samt vid förändring identitetsuppgifter på var och en som efterträder dem. Det föreslås att resterande informationskrav liksom för ansökan om tillstånd anges i Finansinspektionens föreskrifter. Anmälan bör innehålla uppgift om företagets namn, information om hur ledningens sammansättning förändrats (nya, avgående, byte) samt namn, personnummer och befattning/uppdrag på dem som ska ledningsprövas. FI gör sedan en ledningsprövning av

⁴⁰ I MiFID 2004/39/EG används båda termerna ”viktig operativ funktion” och ”operativ funktion av väsentlig betydelse” i samma kontext. För att underlätta konformiteten används därför samma benämning som i 8 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden.

⁴¹ Jfr 3 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 3 kap. 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och 2 kap. 1 § lagen (2004:46) om investeringsfonder.

personerna sett bland annat mot uppgifter som hämtas in från Rikspolisstyrelsen, Upplysningscentralen och Skatteverket. Vid prövning av utländsk medborgare tar FI kontakt med den utländska tillsynsmyndigheten i hemlandet.

I artikel 5(d-g), om ansökan om tillstånd, anges indirekt de krav som medlemsstaterna ska ställa på betalningsinstitutens organisation. I direktivet innebär kraven i stor utsträckning att ett betalningsinstitut ska organisera sin verksamhet på ett sådant sätt att företaget kan leva upp till de krav som ställs i övrigt i direktivet, exempelvis beträffande skydd av betaltjänstanvändares medel samt kontroll över de ombud som används i verksamheten. Enligt direktivet ska betalningsinstitutet tillämpa sunda förfaranden för redovisning och förvaltning, ha mekanismer för intern kontroll och en god riskhantering. Vilka ytterligare regler om styrning, riskkontroll, internrevision m.m. som bör gälla för ett betalningsinstitut bör FI arbeta fram inför ikraftträdandet av direktivet.

6.4.4.14 Tillsynen

Enligt artikel 21 betaltjänstdirektivet åligger det de behöriga myndigheterna i hemlandet att utöva tillsynen över betalningsinstitut, även när dessa etablerar en filial eller tillhandahåller tjänster i ett annat land inom EES. Denna tillsyn ska, enligt artikel 21.2 inte påverka vad tillsynsmyndigheten i värdlandet är skyldig att göra enligt nationella bestämmelser om konsumentskydd och åtgärder mot penningtvätt.

Enligt direktivet ska de kontroller som de behöriga myndigheterna genomför vara proportionella, tillräckliga och motsvara de risker som betalningsinstitutet i sin verksamhet exponeras för. Myndigheterna ska särskilt ha rätt att kräva att betalningsinstitutet tillhandahåller all information som krävs för att övervaka efterlevnaden. Myndigheten har även rätt att genomföra platsundersökning hos ett betalningsinstitut och ombud, filialer eller uppdragstagare till vilka institutet genom outsourcing lagt ut vissa funktioner. I direktivet ges myndigheten även befogenhet att utfärda bindande administrativa bestämmelser för att se till att rörelsereglerna om betalningsinstitut följs.

Den behöriga myndigheten ska i sin tillsyn bevaka att betalningsinstitutet under verksamhetens gång uppfyller kraven för tillstånd, jfr. artikel 21.1(d). Enligt artikel 25.3 får den behöriga myndigheten i hemlandet delegera uppgiften att genomföra en kontroll på plats till en behörig myndighet i ett annat land inom EES, vilket vi även föreslår i författningsförslaget. FI bör ha det primära ansvaret att agera mot betalningsinstitut som på något sätt avviker från vad som gäller i lag eller enligt myndighetsföreskrifter. Frågan blir då på vilket sätt FI kan ingripa mot betalningsinstitut som till exempel överträtt lagens bestämmelser eller på annat sätt visat sig vara olämpligt att driva verksamheten. Enligt artikel 28.2 är det upp till medlemsländerna att se till att de behöriga myndigheterna kan besluta om sanktioner eller vidta åtgärder mot betalningsinstitutet.

Både när det gäller tillsynen och ingripandemöjligheter lämnar direktivet öppet för medlemsländerna att lagstifta om detta. I fokus ligger betalningsinstitutets finansiella sundhet och konsumentskyddet. Viktigt att påpeka är att tillsynen omfattar institutets verksamhet med betaltjänster och inte eventuell övrig verksamhet. Emellertid måste hänsyn tas till denna verksamhet vid bedömningen om det finns tillräckligt kapital i institutet för

att kunna utföra betaltjänster, särskilt i de fall denna övriga verksamhet kan försämra institutets finansiella sundhet.

Efter en ändring av lagen (2004:46) om investeringsfonder har FI fått samma ingripandemöjligheter som står till förfogande enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.⁴² En rimlig utgångspunkt är att möjligheterna att ingripa mot finansiella företag bör vara enhetliga, om inte särskilda skäl talar emot det. Detsamma gäller för de kontrollmöjligheter som FI har inom ramen för sin tillsyn. Mot denna bakgrund finns det anledning att överväga i vilken mån de regler som redan finns på bank-, värdepappersmarknads- respektive fondområdet också bör införas i den föreslagna lagstiftningen med anledning av betaltjänstdirektivet.

Vi har bedömt att bestämmelserna om tillsyn och ingripanden bör utformas så att de blir enhetliga i samtliga näringsrättsliga lagstiftningar på det finansiella området. Bestämmelserna om tillsyn föreslås därför även innehålla regler om samarbete mellan behöriga myndigheter inom EES (jfr. artikel 24), om revisorns rapporteringsskyldighet (jfr. artikel 15) och om att betalningsinstitutet ska bekosta Finansinspektionens verksamhet med avgifter. Vilka uppgifter som med anledning av tillsynen ska lämnas till FI, liksom gällande vilka avgifter till FI som ska gälla för betalningsinstitutet föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen eller FI att skriva föreskrifter om.

6.4.4.15 Kontroll- och ingripandemöjligheter

Enligt artikel 28.2 i betaltjänstdirektivet ska behöriga myndigheter ges alla de befogenheter som de behöver för att utföra sina uppgifter. I betaltjänstdirektivet, till skillnad från direktivet om marknader för finansiella instrument, anges inte de befogenheter som medlemsländerna minst måste se till att myndigheten har.⁴³ Betaltjänstdirektivet ställer inte upp några hinder mot att medlemsländerna i nationell lagstiftning inför bestämmelser om behöriga myndigheters tillsyns- och utredningsbefogenheter utan direktivet förutsätter att sådana bestämmelser införs.

Enligt 8 kap. i den föreslagna lagen om betalningsinstitut ska FI ingripa om ett betalningsinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt lagen, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna regler som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet. Ingripande sker genom utfärdande av föreläggande att inom viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, förbud att verkställa beslut eller genom anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. FI får enligt förslaget avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa eller ursäktlig om företaget vidtar rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot företaget och inspektionen bedömer att dessa åtgärder är tillräckliga. Ett beslut om varning eller anmärkning får förenas med straffavgift som ska fastställas till lägst 5 000 kronor och högst 50 miljoner kronor. Ett företag som underlåter att i tid

⁴² Prop. 2007/08:57 Om tillåtna tillgångar i värdepappersfonder m.m., s. 64. Ändringarna i lagen (2004:46) om investeringsfonder trädde i kraft den 23 juli 2008.

⁴³ Samma bestämmelse som i artikel 28.2 finns dock i UCITS-direktivet 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag). UCITS står för Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities.

lämna FI föreskrivna upplysningar om sin verksamhet får påföras en förseningsavgift om högst 100 000 kronor. Om någon i företagets ledning inte uppfyller de krav som uppställs i lag ska, enligt förslaget, tillståndet återkallas. I stället för att återkalla tillståndet får FI besluta att en styrelseledamot eller en verkställande direktör inte längre får delta i ledningen av företaget. FI får då förordna en ersättare.

I betaltjänstdirektivet artikel 12 nämns ett antal situationer i vilka de nationella tillsynsmyndigheterna får återkalla ett tillstånd. Det är fråga om passivt agerande från företagets sida, otillbörligt agerande, ändrade förutsättningar eller att verksamheten är ett hot mot betalningssystemets stabilitet. Förutom återkallelse föreslås FI även ha möjlighet att ge betalningsinstitut en varning, en anmärkning, ett förbud att verkställa ett beslut eller ett föreläggande att vidta vissa åtgärder. Sanktionsmöjligheterna kan förenas med straffavgift respektive vite.⁴⁴

Avgörande för om FI ska ingripa är om ett betalningsinstitut agerar på ett sätt som inte står i överensstämmelse med de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet, bolagsordningen eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet. När en överträdelse har skett bör FI välja vilken åtgärd som är lämplig i det enskilda fallet. Vid valet av åtgärd bör det beaktas hur allvarlig överträdelsen är med utgångspunkt i vilka konsekvenser den haft eller kunnat få för betalningssystemets funktion i stort och för enskilda betaltjänstanvändare. Det bör även göras en avvägning mellan vilken åtgärd som är tillräcklig och ändamålsenlig och vilka följder åtgärden kan få.

Enligt artikel 21.3 har de behöriga myndigheterna rätt att vidta åtgärder för att se till att det finns ett tillräckligt kapital för att kunna utföra betaltjänster. I detta fall anges i artikel 6-8 uttryckligen, se avsnitt 6.4.4.1, vilka krav som gäller. Om dessa krav inte uppfylls kan FI ingripa med stöd av den allmänna bestämmelsen om ingripande. FI kan bland annat förelägga ett betalningsinstitut att inom viss tid täcka uppkommen brist.

I 8 kap. i den föreslagna lagen om betalningsinstitut får FI, istället för att återkalla ett tillstånd på grund av att en styrelseledamots eller verkställande direktör inte uppfyller lagens krav, besluta att dessa inte längre ska få inneha dessa poster. FI får då förordna en ersättare. Avsikten är att denna lösning ska kunna väljas istället för återkallelse av tillstånd när det finns brister i ledningen i ett i övrigt livskraftigt företag, men företaget inte självt förmår ändra på situationen.

Här eftersträvas därmed en enhetlig utformning av sanktionsbestämmelserna på det finansiella området. Bestämmelsen om registrerade betaltjänstleverantörer är emellertid speciell för den föreslagna lagen för betalningsinstitut. Eftersom dessa saknar tillstånd är det inte möjligt att återkalla något tillstånd. Här har FI möjlighet att förelägga den registrerade betaltjänstleverantören att vidta åtgärder för att komma till rätta med eventuella problem eller att upphöra med verksamheten. FI har även möjlighet att förelägga den registrerade betaltjänstleverantören att inkomma med ansökan om tillstånd om denne inte längre uppfyller villkoren för undantag i artikel 26.

6.5 Tydliga villkor och informationskrav vid tillhandahållande av betaltjänster

⁴⁴ Se prop. 2007/08:57 a.a. s. 74 ff. om ingripanden. Varning och anmärkning kan kombineras med straffavgift medan föreläggande och förbud kan förenas med vite.

6.5.1 Allmänt

En viktig del i direktivet är de bestämmelser som gäller klarhet om information om betaltjänster. Bakgrunden till dessa bestämmelser är vikten av ett gott konsumentskydd i samband med nyttjandet av betaltjänster. Bestämmelserna i direktivets tredje avdelning, artiklarna 30-50, specificerar betaltjänstleverantörernas skyldigheter att lämna information vid tillhandahållande av betaltjänster. I inledningen till direktivet⁴⁵ fastställs att betaltjänstanvändarna bör få tydlig information så att de kan fatta välgrundade beslut och jämföra erbjudanden från andra leverantörer inom EU. För att skapa förutsättningar för detta tillhandahåller direktivet harmoniserade krav som behövs för att garantera att nödvändig och tillräcklig information lämnas till betaltjänstanvändaren angående betaltjänststavalet och betalningstransaktionerna.⁴⁶ För att främja en väl fungerande marknad klargörs i direktivet att medlemsländerna inte får anta andra bestämmelser om information än det som framgår av direktivet. Direktivet innehåller inte heller några särskilda bestämmelser med bemyndigande att ge behörig myndighet rätt att genom föreskrifter precisera de i direktivet angivna omständigheterna.

Informationskraven i direktivet är uppdelade på bestämmelser som avser enstaka betalningstransaktioner, artiklarna 35-39, samt bestämmelser om ramavtal, artiklarna 40-48. Från EU:s sida anser man att den information som ges till betaltjänstanvändare bör stå i proportion till användarnas behov och dessutom meddelas i standardiserad form. Emellertid bör informationskraven för ramavtal om en serie betalningstransaktioner skilja sig från kraven avseende enstaka betalningstransaktioner. I detta sammanhang framhålls att i praktiken är ramavtal och betalningstransaktioner som omfattas av sådana mycket vanligare och ekonomiskt viktigare än enstaka betalningstransaktioner, av det följer också att de har ett högre skyddsvärde.

6.5.2 Enstaka betalningstransaktioner

Vid enstaka betalningstransaktioner är det bara den viktigaste informationen som behöver lämnas till betaltjänstanvändaren. Parterna kan dock komma överens om att betaltjänstleverantören ska tillhandahålla ytterligare information. Till skillnad från vad som gäller vid ramavtal finns inget direkt krav på betaltjänstleverantören att tillhandahålla informationen och villkoren på papper eller via något annat varaktigt medium, utan detta ska istället ske på begäran från betaltjänstanvändaren. Anledningen till detta är att betalaren vanligtvis är närvarande när betalningsordern för en enstaka transaktion ges och det har inte bedömts som rimligt att informationen i varje enskilt fall ska lämnas på papper eller via något annat varaktigt medium. Det räcker här med att betaltjänstleverantören lämnar muntlig information eller gör informationen åtkomlig på annat sätt, till exempel genom att anslå villkoren i lokalerna. Det bör också informeras om var närmare upplysningar finns att tillgå (till exempel på betaltjänstleverantörens webbplats).

⁴⁵ Direktivets inledning punkt 21.

⁴⁶ Informationsskyldigheten har tidigare utretts i prop. 1998/99:53 s.24 i samband med genomförandet av direktivet 97/5/EG om gränsoverskridande betalningar som nu ersätts av betaltjänstdirektivet. Direktivet från 1997 innehåller minimiregler om informationsskyldighet som lagstiftaren då bedömde som tillräckliga ur konsument synpunkt. Propositionen utmynnade i lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom EES som nu föreslås upphävas. Lagen från 1999 innehåller tre paragrafer om informationsskyldighet.

Artiklarna 35-39 om enstaka betalningstransaktioner innehåller bestämmelser om betaltjänstleverantörens skyldigheter att förse betaltjänstanvändaren det vill säga både betalaren och betalningsmottagaren, med information i olika skeden i en betalningstransaktion. Beträffande tillämpningsområdet ska bestämmelserna om enstaka betalningstransaktioner gälla i den mån betalningstransaktionen inte omfattas av ramavtal. Den information som enligt artiklarna 37-39 ska lämnas eller göras tillgänglig för betaltjänstanvändaren ska även hålla en viss kvalitet och tillhandahållas på papper eller på något annat varaktigt medium. Med varaktigt medium i direktivet menas sådana instrument som betaltjänstanvändaren kan använda för att bevara information som är riktad till honom eller henne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig för informationens syfte, och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen. I praktiken skulle detta kunna handla om cd-respektive dvd-skivor, externa hårddiskar (USB-minne), interna hårddiskar på vilka e-post och innehållet på webbplatser kan lagras.

Som redogjorts för i det inledande avsnittet är det endast den viktigaste informationen som ska lämnas till betaltjänstanvändaren vid en enstaka betalningstransaktion. Detta innefattar information för att identifiera

- betalningstransaktionen,
- betalaren respektive betalningsmottagaren,
- uppgift om betalningstransaktionens belopp,
- information om hur lång tid betalningstransaktionen maximalt får ta,
- information om avgifter för transaktionen,
- uppgift om växelkurs i de fall transaktionens belopp konverterats (inkl. valuteringsdag), samt
- uppgift om när en betalningsorder mottogs respektive valuteringsdag för kreditering hos mottagaren.

6.5.3 Ramavtal

Ett ramavtal är det underliggande avtalet (exempelvis kontoavtal) mellan betaltjänstleverantör och användare för en betaltjänst eller ett betalningsinstrument. Ett sådant föreligger som regel om en betaltjänstanvändare har ett betalkonto eller ett särskilt betalningsinstrument, exempelvis ett kontokort. Kraven på förhandsinformation om ramavtal bör enligt direktivets inledning vara relativt omfattande och informationen bör alltid lämnas på papper eller något annat varaktigt medium. Det bör dock vara möjligt för betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren att i ramavtalet själva komma överens om på vilket sätt information om genomförda betalningstransaktioner ska lämnas.

Reglerna om ramavtal i artiklarna 40-48 innehåller en förteckning över den information som ska lämnas till betaltjänstanvändaren i olika skeden i avtalsförhållandet. Innan avtal ingås ska betaltjänstleverantören förse användaren med omfattande information och villkor om användandet av betaltjänsten. Denna ska innehålla uppgifter om betaltjänstleverantören, om användning av betaltjänsten, om avgifter, ränta och växelkurs, om kommunikation, om skydds- och korrigeringsåtgärder, om ändringar och uppsägning av ramavtal samt om tvistlösning.

6.5.4 Möjlighet till nationella särlösningar

6.5.4.1 Artikel 30 om tillämpningsområde

I tillämpningsområdet artikel 30.2 till avdelning III i direktivet ges medlemsländerna möjlighet att föreskriva att artiklarna 30-50 även ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som på konsumenter. Denna möjlighet till nationell särlösning återkommer även i artikel 51.3 i avdelning IV och avser då motsvarande tillämpning av mikroföretag avseende artiklarna 51-83.

Inom kommissionens tolkningsgrupp ställde vi frågan om vilka medlemsländer som planerade att utnyttja detta undantag angående mikroföretag. Frågan gick runt bordet och preliminärt kommer fyra länder att utnyttja undantaget, nio länder planerar att inte utnyttja undantaget, och resterande länder har ännu inte bestämt sig.

Enligt artikel 30.1 får parterna avtala om att avdelning III inte ska tillämpas, helt eller delvis, när betaltjänstanvändaren inte är konsument. Ett utnyttjande av undantaget skulle innebära att denna avtalsfrihet försvinner i förhållanden mellan betaltjänstleverantörer och de betaltjänstanvändare som uppfyller definitionen av mikroföretag. Att vissa näringsidkare i en avtalsförhandling med en större betaltjänstleverantör kan komma i underläge och gå med på villkor som är ofördelaktiga kan mycket väl inträffa. Emellertid finns det en marknad för betaltjänster som dessutom kommer att växa till följd av SEPA. Detta innebär att utbudet av betaltjänstleverantörer kommer att öka och användare kommer att ha bättre möjligheter att välja en leverantör som motsvarar den enskilde användarens krav. Vi ser här inget särskilt samhällsekonomiskt mervärde av att tillämpa undantaget om mikroföretag avseende artikel 30-50. Med hänvisning även till vår argumentation i avsnitt 6.6.3.1. om tillämpning av undantaget om mikroföretag i artikel 51.3 bedömer vi att tillämpningen av undantaget om mikroföretag generellt inte bör tillämpas.

6.5.4.2 Artikel 33 om bevisbörda

I artikel 33 ges medlemsländerna möjlighet att föreskriva att bevisbördan ska ligga på betaltjänstleverantören när det gäller att visa att denne har uppfyllt kraven på information enligt denna avdelning. Här följer redan av allmänna rättsprinciper att denna bevisbörda ligger på leverantören. Det kan rimligen inte ligga på betaltjänstanvändaren att bevisa att leverantören inte uppfyllt informationskraven. Det är leverantören som har resurser och tekniken för att ta fram de uppgifter som krävs i bevisbördefrågan.

6.5.4.3 Artikel 34 om undantag från krav på information för betalningsinstrument som avser låga belopp

I inledningen framgår att användningen av betalningsinstrument för mindre inköp bör vara ett billigt alternativ till kontantbetalning och därför inte bör belastas med överdrivna krav på information. Artikel 34 innehåller därför vissa lättnader i informationskraven för betalningsinstrument, exempelvis bankkort, med vilka betaltjänstanvändaren endast kan göra enskilda betalningstransaktioner på högst 30 euro, eller som har en begränsning (limit) på 150 euro. Samma lättnader gäller även för sådana betalningsinstrument som lagrar medel som inte överstiger 150 euro. Trots dessa begränsningar har det, när direktivet förhandlades fram, bedömts att betaltjänstanvändarna har ett tillräckligt skydd med tanke på de begränsade

risker som är kopplade till dessa betalningsinstrument, särskilt gällande förskottsbetalade betalningsinstrument.

Medlemsländerna har enligt artikel 34.2 möjlighet att sänka eller fördubbla ovanstående belopp. Dessutom kan man välja att för förbetalda betalningsinstrument höja beloppen upp till 500 euro. Ur konkurrenshänseende är det sannolikt att betaltjänstleverantörer här efterfrågar en höjning av beloppen till 60, 300 respektive 500 euro. Å andra sidan kommer de belopp som fastställs att gälla för hela den svenska marknaden för betaltjänster, vilket borde innebära att samma förutsättningar gäller för alla nationella betaltjänstleverantörer. Utländska betaltjänstleverantörer bedöms inte kunna erbjuda betaltjänster med högre beloppsgränser eftersom de ska följa de regler för konsumentskydd som gäller här i landet.

Ur ett konsumentperspektiv är det angeläget för betaltjänstanvändaren att få ta del av information om betaltjänsten för att fatta välgrundade beslut och jämföra erbjudanden från olika betaltjänstleverantörer. Det är inte osannolikt att särskilt förbetalda betalningsinstrument i stor utsträckning kommer att användas av ungdomar och personer som av olika skäl inte använder exempelvis vanliga kreditkort och överlag inte är insatta ens på en grundläggande nivå vilka rättigheter de har. Att då höja beloppen skulle försvaga konsumentskyddet för denna grupp.

6.5.4.4 Artikel 45 om uppsägning av ramavtal

Enligt artikel 45 får betaltjänstanvändaren när som helst säga upp ramavtalet om inte parterna har avtalat om en uppsägningstid vilken högst får uppgå till 1 månad. Ett ramavtal som ingåtts för mer än 12 månader ska vara kostnadsfritt för användaren att säga upp efter 12 månader. I andra fall ska avgifterna vara lämpliga och stå i proportion till kostnaderna. Det är därmed inte tillåtet att lägga på någon vinstmarginal. Här ges i artikel 45.6 medlemsländerna möjlighet att föreskriva om förmånligare bestämmelser för betaltjänstanvändare. Vi har gjort bedömningen att bestämmelserna är tillräckliga för att tillgodose konsumentskyddet. Uppsägningstiden på 1 månad bedöms som rimlig. Att konsumenten påförs vissa kostnader vid uppsägning av avtal med bindningstid upp till 12 månader är även det skäligt, dock under förutsättning att kostnaden för detta verkligen står i proportion till företagets faktiska kostnader för att administrera uppsägningen. Att föreskriva om förmånligare bestämmelser för konsumenterna i detta fall kommer sannolikt indirekt att leda till högre avgifter eftersom betaltjänstleverantörerna måste kompensera sig för detta.

6.5.4.5 Artikel 47 och 48 om information vid enskilda betalningstransaktioner

Artiklarna 47 och 48 innehåller bestämmelser vilken information som ska ges till betalaren respektive betalningsmottagaren vid en enskild betalningstransaktion i ett ramavtal. Dessa krav som gäller oberoende av om det handlar om enstaka betalningstransaktioner eller transaktioner till följd av ett ramavtal. Informationen avser uppgifter för att identifiera varje betalningstransaktion och betalningsmottagare, betalningstransaktionens belopp, avgifterna för betalningstransaktionen, växelkurs om valutakonvertering skett, valuteringsdag för kreditering och dag då betalningsordern togs emot.

Ramavtalet får innehålla villkor om att informationen ska ges eller göras tillgänglig minst en gång i månaden på överenskommet sätt så att betalaren respektive betalningsmottagaren kan lagra och återskapa informationen i oförändrad form. Här ger direktivet i artiklarna 47.3 respektive 48.3 medlemsländerna möjlighet att kräva att betaltjänstleverantörer en gång i månaden avgiftsfritt lämnar ovanstående information på papper. Vi föreslår här att informationen avgiftsfritt ska skickas i pappersform till betaltjänstanvändaren om denne begär det. Detta kan rimligen ske på samma sätt som för till exempel bankkunder kan avstå från utskick av månatliga kontoutdrag, genom att i ramavtalet eller i senare kontakter med leverantören uttryckligen avstå från sådana utskick. Att undantaget inte utnyttjas i sin helhet beror på att konsumenterna bör kunna välja hur man vill ta del av relevant information. För många räcker det idag att information tillhandahålls per e-post eller att den görs tillgänglig på internet. Emellertid har en del av allmänheten inte förtroende för, tillgång till eller möjlighet att utnyttja internet. För dessa är det av vikt att få tillgång till regelbunden information i pappersform. Samtidigt är det inte rimligt att betaltjänstleverantörerna ska behöva skicka ut information till samtliga betaltjänstanvändare när många kan tillgodogöra sig informationen på annat sätt. Därför föreslås att det i lagen införs en bestämmelse som ställer krav på betaltjänstanvändaren att denne uttryckligen ska begära att få informationen i pappersform.

6.6 Rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande och användning av betaltjänster

6.6.1 Allmänt

Det som föranleder de flesta förändringarna i de befintliga betaltjänstleverantörernas löpande verksamhet är direktivets bestämmelser i avdelning IV, artiklarna 51-83. Dessa innehåller regler om

- det ömsesidiga ansvaret vid nyttjandet av betalningsinstrument,
- hur en betalningstransaktion ska godkännas,
- hur icke godkända betalningstransaktioner ska hanteras och ansvaret fördelas,
- återbetalning,
- hantering av betalningsorder,
- i vilken mån avgifter får avräknas från beloppet i betalningstransaktionen,
- hur en betalningstransaktion till ett betalkonto ska ske,
- valuteringsdag och när betalningstransaktionens belopp ska vara tillgängliga på konto,
- vad som gäller om unika identifikationskoder uppges i transaktionen,
- betalningstransaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt,
- rätt till återkrav,
- dataskydd, samt
- förfaranden för klagomål och tvistlösning.

Till följd av den snäva tidsramen för utredning och omständigheten att avdelning IV i direktivet endast delvis varit uppe för diskussion i kommissionens tolkningsgrupp, PSDTG, har vi här valt att inrikta oss på de bestämmelser där medlemsländerna har möjlighet till nationella särlösningar samt de specifika frågeställningar som framkommit i diskussioner med referensgruppen.

6.6.2 Frågor som diskuterats med representanter ur referensgruppen

6.6.2.1 Artikel 60 om ansvar vid icke godkända betalningstransaktioner

Enligt artikel 60 ska medlemsländerna se till att betalarens betaltjänstleverantör omedelbart verkställer en återbetalning av beloppet till betalaren när det har varit fråga om en betalningstransaktion som betalaren inte har lämnat sitt medgivande till.

Bestämmelsen aktualiserar frågan om en återbetalning ska ske före eller efter en utredning. I sammanhanget är det även angeläget att reda ut från vilken tidpunkt en icke godkänd betalningstransaktion ska anses ha konstaterats och avseende återbetalningen från vilket skede *omedelbart* ska räknas. För det fall en utredning ska ske före återbetalning är det även viktigt att klargöra vilken tid leverantören ska ha på sig för att utföra denna.

I praktiken kan en betalningstransaktion som betalaren inte har lämnat sitt medgivande till ske enligt följande. Kunden upptäcker inledningsvis en brist i behållningen på sitt konto och konstaterar att det skett en icke godkänd transaktion varefter betaltjänstleverantören underrättas och kunden begär kompensation av leverantören.⁴⁷ Leverantören måste här ges möjlighet att genomföra en utredning för att avfärda eventuella misstankar om bedrägeri eller risk för annan brottslig verksamhet från kundens sida. Att fastställa en allmängiltig maximal utredningstid är svårt med anledning av att förhållandena skiljer sig åt från fall till fall. Ett institut som har en övervakning i realtid kan spåra samtliga transaktioner på ett bankkort inom ett par minuter medan en kontroll hos ett enskilt säljställe exempelvis utomlands kan ta ett par dagar. Kunden och betaltjänstleverantören har båda ett intresse av att utredningen sker skyndsamt. På en effektiv marknad är leverantörerna måna om sitt anseende, önskar behålla befintliga kunder och vill inte ha negativ publicitet för utredningar som drar ut på tiden medan kunderna blir lidande.

Om det inte finns välgrundad anledning att ifrågasätta kundens underrättelse om att en icke godkänd transaktion skett, vilket skulle fordra en längre utredningsfrist, saknas skäl att inte genomföra en återbetalning omedelbart efter en skyndsamt kontroll av de faktiska förhållandena. Utan att ange en maximal utredningstid, som ytterst är beroende av förhållandena i det enskilda fallet, bör utredningen ske skyndsamt och i vart fall inom ett par dagar. Inom SEPA:s regelverk för autogiro (SDD Rulebook) lär en utredningsfrist på 30 kalenderdagar vid krav på återbetalning vara etablerad, men det är inte förenligt med betaltjänstdirektivet och föreslagen lagstiftning. Idag återbetalar, enligt uppgift, en av de svenska storbankerna tillbaka det aktuella beloppet så snart man fått information om att det har

⁴⁷ Skimming och phishing är exempel på metoder som används för att genomföra obehöriga (icke godkända) betalningstransaktioner. Skimming innebär att magnetremsan på kontokort kopieras medan phishing betyder att bedragaren genom massmail, falska webbplatser etc. fiskar efter information t.ex. kontonummer, personnummer och olika former av lösenord. Ett obehörigt nyttjande kan även ske om någon kommer över kontokortet och PIN-kod eller endast kontonummer och uppgifter om cvv (card verification value) som är kortets säkerhetskod.

varit fråga om en icke godkänd betalningstransaktion. Kunden ska på så sätt inte bli lidande under utredningstiden. Skulle utredningen visa sig att transaktionen faktiskt är att anse som godkänd får leverantören vidta åtgärder för att kräva tillbaka beloppet. Det finns naturligtvis inget som hindrar betaltjänstleverantörer från att ha regler som är mer fördelaktiga än vad som följer av artikel 60.

Artikel 60 har diskuterats i kommissionens tolkningsgrupp, där det för närvarande råder olika uppfattningar om utredningsfristen. Detta ska slutligen avgöras på kommande möte den 4 september 2008.

6.6.2.2 Artikel 62 och 63 om återbetalning

Ytterligare en artikel som har föranlett bekymmer hos branschen och flera offentliga myndigheter är bestämmelserna om begäran om återbetalning av betalningstransaktioner som är initierade av eller via en betalningsmottagare i artikel 63.1. Detta avser med andra ord återbetalning av autogireringar. Enligt bestämmelsen kan betalaren begära återbetalning av en godkänd transaktion under en period av åtta veckor från den dag då beloppet debiterades. Bestämmelsen har av branschen uppfattats som en rätt till ovillkorad återbetalning. Betaltjänstleverantören skulle i så fall vara skyldig att på begäran från betalaren återbetala beloppet och måste sedan vidta åtgärder för att betalningsmottagaren i sin tur ska betala tillbaka beloppet till leverantören. Betaltjänstleverantören kommer i så fall att drabbas av en ofrivillig administrativ börda med hantering av regress för utlägg samt exponeras för en kreditrisk i samband med begäran om återbetalningar.

Det framgår av hänvisningen i artikel 63 till artikel 62 att villkoren⁴⁸ i a) och b) ska vara uppfyllda för att en betalare ska ha rätt till återbetalning från sin betaltjänstleverantör. Enligt artikel 62.1 fjärde stycket framgår vidare att betalaren och hans betaltjänstleverantör får avtala i ett ramavtal att betalaren ska ha rätt till återbetalning från leverantören, även om villkoren för återbetalning enligt första stycket inte är uppfyllda. För det fall en leverantör går med på denna överenskommelse, får leverantören även stå för konsekvenserna. Detta särskilt med tanke på att leverantören inte kan vägra en återbetalning enligt 63.2 första och andra stycket, i de fall som avses i artikel 62.1 fjärde stycket.

Vi anser att det vore orimligt att inte koppla några som helst villkor till rätten till återbetalning och bedömer att avsikten i direktivet varit att även koppla samman de aktuella villkoren till rätten till återbetalning. Med denna tolkning har en betaltjänstanvändare, enligt artikel 62, rätt till återbetalning om transaktionens exakta belopp inte angavs i samband med godkännandet av transaktionen, och om transaktionens belopp överstiger det belopp som betalaren rimligen kunde ha förväntat sig med hänsyn till sitt tidigare utgiftsmönster, villkoren i ramavtalet och relevanta omständigheter. Dessa båda villkor, särskilt vad gäller rimlighetsbedömningen, kan dock medföra problem i den praktiska tillämpningen av bestämmelsen.

Bestämmelsen om återbetalning i artiklarna 62 och 63 kommer bland annat att påverka statliga myndigheters verksamhet där de står som betalningsmottagare i ett autogiroavtal. Som exempel kan nämnas de

⁴⁸ Enligt artikel 62.1 ska medlemsstaterna se till att en betalare har rätt till återbetalning från sin betaltjänstleverantör av en genomförd och auktoriserad betalningstransaktion, initierad av eller via en betalningsmottagare, om följande villkor är uppfyllda: a) Auktorisationen angav inte betalningstransaktionens exakta belopp när auktorisationen gjordes, b) Betalningstransaktionens belopp överstiger det belopp som betalaren rimligen kunde ha förväntat sig med hänsyn till sitt tidigare utgiftsmönster, villkoren i ramavtalet och relevanta omständigheter.

avgifter för biltullar som till övervägande del hanteras genom autogiro och där Vägverket står som betalningsmottagare. Det första rekvisitet om att transaktionens exakta belopp ska anges i samband med godkännandet av transaktionen borde vara uppfyllt i och med den information om avgifter som ges i anslutning till biltullarna. Rimlighetsbedömningen skulle här möjligen kunna innebära tillämpningsproblem, men troligen blir det i första hand en bevisfråga där ägaren till fordonet ska göra sannolikt att denne inte ska vara ansvarig för avgiften.

Ett stort antal akademiker står som betalare i ett autogiroavtal med centrala studiemedelsnämnden (CSN) som mottagare. Här föreligger en återbetalningsplan mellan parterna vilket borde medföra att villkoren för återbetalning i artikel 62 inte kan anses vara uppfyllda.

6.6.2.3 Artikel 69 om genomförandetid

För att göra betalningar inom EU effektiva har det i artikel 69.1 införts en bestämmelse om maximal genomförandetid för betalningsöverföringar (credit transfers). Huvudregeln är att betalningstransaktionens belopp ska krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto senast vid slutet av nästföljande bankdag (T+1) från och med 1 januari 2012. Fram till 2012 får dock betalaren och dennes betaltjänstleverantör avtala om en genomförandetid om högst tre bankdagar. Tiden kan förlängas med en bankdag om betalningsordern görs på papper. På så sätt är det möjligt att tillhandahålla betaltjänster till kunder som efterfrågar pappersdokument. Artikel 69.1 är tillämplig på gireringar och betalningsöverföringar, så kallade "push transactions".

Bestämmelsen i artikel 69.3 utgör en så kallad *lex specialis*, och tar över vad som angivits i punkt 1. En betalningsorder som initierats av eller via betalningsmottagaren till betalarens betaltjänstleverantör ska genomföras inom de tidsfrister som avtalats mellan betalningsmottagaren och dennes leverantör. Detta gäller autogiro och kortbetalningar (direct debits and card transactions), så kallade "pull transactions". Möjligheten att avtala om transaktionstiden för autogiro beror på att en betalningsorder här kan komma in till betaltjänstleverantören flera dagar innan betalningstransaktionen ska ske.

6.6.3 Möjlighet till nationella särlösningar

6.6.3.1 Artikel 51 om tillämpningsområde

De första möjligheterna till nationell särlösning återfinns redan i den inledande bestämmelsen om tillämpningsområdet i avdelning IV. Enligt artikel 51.2 kan medlemsländerna föreskriva om att det förfarande för tvistlösning utanför domstol som framgår av artikel 83 inte ska kunna tillämpas av näringsidkare.⁴⁹ Vi föreslår att inte utnyttja denna möjlighet till nationell särlösning.

I artikel 51.3 återkommer motsvarande bestämmelse som i artikel 30.2 det vill säga att bestämmelserna i avdelning IV ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som för konsumenter.⁵⁰ Här finns inga möjligheter att endast låta ett urval artiklar vara tillämpliga, utan antingen utnyttjas den nationella särlösningen helt eller inte. Enligt artikel 51 får parterna,

⁴⁹ I den svenska översättningen av direktivet hänvisas i artikel 51.2 felaktigt till artikel 89.

⁵⁰ Möjligheten till nationell särlösning i artikel 30.2 behandlas i avsnitt 6.5.4.1.

betaltjänstleverantör och användare, avtala om att avdelning IV delvis inte ska tillämpas, när betaltjänstanvändaren inte är konsument. Ett utnyttjande av undantaget skulle innebära att denna avtalsfrihet försvinner i förhållanden mellan betaltjänstleverantörer och de betaltjänstanvändare som uppfyller definitionen av mikroföretag.⁵¹

Frågan om utnyttjande av undantaget om mikroföretag ses av delar av branschen som problematisk med tanke på de konsekvenser detta skulle medföra i avtalsförhållandena i ett kortsystem enligt fyrpartsmodellen, då en av parterna skulle ges ytterligare rättigheter. Leverantörerna skulle då behöva klassificera hela sin kundstock och inhämta omfattande underlag (årsredovisningar m.m.) för att kunna bedöma om ett företag är att betrakta som ett mikroföretag eller inte. Detta skulle innebära en omfattande administrativ börda, särskilt med tanke på att drygt 95 procent av bankernas företagskunder omfattas av definitionen mikroföretag. Dessutom har det konstaterats att problem kan uppstå om en enskild handlare (säljställe) som är att anse som mikroföretag inte sköter sina åtaganden i samband med korttransaktioner. Eftersom samma regler som för konsumenter även ska gälla för handlare innebär detta, enligt bestämmelser i artikel 45.3 om uppsägning, att det inte går att avsluta ett ramavtal omedelbart utan att detta kan ske först efter två månaders uppsägningstid.

I svensk rätt bedöms en företagare, med färre än 10 anställda och en omsättning eller balansomslutning som understiger 2 miljoner euro per år, bedriva näringsverksamhet och denne anses då ha lämnat den särskilt skyddsvärda sfären av tvingande (icke dispositiva) regler som gäller i konsumentförhållanden. Att ha en klar gränsdragning mellan konsumenter och näringsidkare har länge varit en strävan i svensk rätt. Trots att en stor del av företagen skulle omfattas av definitionen av mikroföretag föreslår vi att inte utnyttja denna nationella särlösning.

Vid diskussioner inom kommissionens tolkningsgrupp, PSDTG, har det framkommit att endast fyra länder planerar att utnyttja möjligheten till nationell särlösning och föreslå en reglering avseende mikroföretag.

6.6.3.2 Artikel 52 om avgifter

I artikel 52.3 om tillämpliga avgifter finns ytterligare en möjlighet till nationell särlösning. Undantaget gäller medlemsländernas möjlighet att förbjuda eller begränsa rätten att ta ut avgifter med beaktande av behovet att stimulera konkurrensen och främja en effektiv användning av betalningsinstrument. Detta aktualiserar frågan om det finns skäl att begränsa företeelsen där det sker en vidaredebitering till kunderna av vissa kostnader, så kallad surcharging. Vissa handlare lägger till exempel på en extra avgift vid betalningstransaktioner till lägre belopp som genomförs med kontokort. Bestämmelserna skiljer sig åt mellan de globala kortregelverken inom VISA och MasterCard beträffande den enskilde handlaren rätt att ta ut extra avgifter vid kortköp. Vid köp med kontokort kopplat till VISA har handlaren inte rätt att vidaredebitera en extra avgift. Däremot finns en sådan rätt vid köp med kontokort kopplat till MasterCard under förutsättning att det råder transparens, det vill säga att kortinnehavaren är informerad om att avgiften kommer att debiteras och att handlaren redovisar avgiftens belopp. Enligt MasterCards villkor får avgiften inte heller överstiga den enskilde

⁵¹ Ett mikroföretag definieras i artikel 1, 2.1 och 2.3 i bilagan i kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 som ett företag som sysselsätter färre än tio personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro per år.

handlarens kostnad för kortköpet, en avgift som vanligtvis uppgår till cirka 1 procent av transaktionsbeloppet. Vi har diskuterat frågan med en arbetsgrupp för kortfrågor inom Bankföreningen som dock i nuläget inte vill argumentera varken för det ena eller andra alternativet. För att kunna fatta ett aktivt och övervägt förslag fordras ytterligare utredning i denna fråga. Detta särskilt med tanke på att de två globala kortregelverken samt flera EU-länder valt att hantera frågan på helt olika sätt. Eftersom frågan kräver ytterligare utredning, vilket det tidsmässigt inte ges utrymme för inom ramen för upprättandet av denna promemoria, lämnas inget förslag eller ställningstagande i frågan. I avvaktan på ett klargörande i frågan är det fortsatt självreglering som gäller på marknaden.

6.6.3.3 Artikel 53 om undantag för betalningsinstrument för låga belopp

I artikel 53.2 finns det på samma sätt som i 34.2 möjlighet att reducera eller fördubbla de belopp som angivits i 53.1 samt möjlighet att höja beloppet för förbetalda betalningsinstrument upp till 500 euro. Liksom för motsvarande undantag i artikel 34.2 är det ur konkurrenshänseende sannolikt att betaltjänstleverantörer här efterfrågar att medlemsländerna här höjer beloppen till den maximala gränsen. Emellertid kommer de belopp som fastställs att gälla för hela den svenska marknaden för betaltjänster, vilket borde innebära att samma förutsättningar gäller för alla nationella betaltjänstleverantörer. Utländska betaltjänstleverantörer bedöms inte kunna erbjuda betaltjänster med högre beloppsgränser eftersom de ska följa de regler för konsumentskydd som gäller här i Sverige.

Ur ett konsumentperspektiv har vi inte bedömt att det, när det gäller rättigheter och skyldigheter avseende betalningsinstrument och betalningstransaktioner, finns skäl att utnyttja de möjligheter till höjningar av beloppen som anges i artikel 53.2. En förutsättning för att utnyttja detta undantag är att motsvarande undantag i artikel 34.2 utnyttjas. Det har emellertid bedömts att detta skulle försvaga konsumentskyddet för vissa utsatta grupper.

Enligt artikel 53.3 ska artiklarna 60 och 61 om betaltjänstleverantörens respektive betalarens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner också tillämpas på elektroniska pengar om inte betaltjänstleverantören har möjlighet att frysa kontot eller blockera betalningsinstrumentet. I artikel 53.3 andra meningen ges en möjlighet till medlemsländerna att begränsa detta till att gälla betalkonton eller betalningsinstrument till ett visst värde. Vi föreslår att inte utnyttja denna möjlighet till undantag.

6.6.3.4 Artikel 61 om betalarens ansvar för ej godkända transaktioner

I artikel 61.3 ges möjlighet till en nationell särlösning avseende reduktion av betalarens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner. Med anledning av att frågan utreds separat inom Justitiedepartementet och inte ryms inom ramen för vårt utredningsuppdrag lämnas frågan utanför denna promemoria.

6.6.3.5 Artikel 72 om genomförandetid för nationella betalningstransaktioner

Med tanke på att de nationella infrastrukturerna för betalningar ofta är mycket effektiva finns det enligt artikel 72 i direktivet möjlighet att reglera

om kortare genomförandetid för nationella betalningar. Detta ska enligt inledningen förhindra att de nuvarande servicenivåerna sänks i de länder som har kortare genomförandetid. Med anledning av att de flesta nationella betalningstransaktioner redan genomförs enkelt, säkert och effektivt med en genomförandetid på T+0 saknas skäl att i lag reglera detta.

6.6.3.6 Artikel 88 om övergångsbestämmelser

Artikel 88 innehåller övergångsbestämmelser som bland annat behandlar vad som ska gälla för juridiska personer som före den 25 december 2007 har inlett sin verksamhet med betaltjänster. Dessa kan fortsätta sin verksamhet utan tillstånd till och med den 30 april 2011. I artikel 88.3 ges en möjlighet för medlemsländerna att reglera att juridiska personer automatiskt ska beviljas tillstånd och upptas i det register som anges i artikel 13 om de behöriga myndigheterna redan har bevis för att kraven i artikel 5 (om ansökan om tillstånd) och artikel 10 (om beviljande av tillstånd) är uppfyllda. Denna möjlighet till nationell särlösning är aktuell att utnyttja för de länder som redan i dagens läge tar in och behandlar denna information från betaltjänstleverantörer. För svensk del är det inte aktuellt att utnyttja detta undantag eftersom vi inte inhämtar denna omfattande information från de finansiella institut som idag tillhandahåller tjänster som kräver att de ska registreras hos FI, enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. I artikel 88.4 anges att medlemsländerna får tillåta fysiska och juridiska personer som har inlett verksamhet med betaltjänster före den 25 december 2007 och som har rätt till undantag från tillståndsplikt att fortsätta med denna verksamhet under en treårsperiod, utan att vara upptagna i det register som anges i artikel 13. För att FI ska kunna bedriva en effektiv tillsyn föreslår vi, efter övervägande, att inte utnyttja denna nationella särlösning.

6.6.4 Tillsyn över tillämpningen av bestämmelserna i avdelning III & IV

I direktivet finns både marknadsrättsliga och civilrättsliga bestämmelser angående tjänster som riktar sig till både konsumenter och näringsidkare. Frågan är på vilket sätt artiklarna i betaltjänstdirektivet om klagomål, sanktioner och behöriga myndigheter ska införlivas i nationell rätt.

I ett flertal lagar med både marknadsrättsliga bestämmelser (informationskrav) och civilrättsliga bestämmelser hänvisas till marknadsföringslagen vad gäller informationskraven, se till exempel distans- och hemförsäljningslagen. Över de civilrättsliga bestämmelserna finns ingen uttalad tillsynsmyndighet. Frågan är om direktivet verkligen ställer krav på detta. Att det ska finnas möjlighet att framföra klagomål och effektiva sanktioner förskrivs i flera direktiv. I förarbetena till distansavtalslagen⁵² resoneras kring detta och man hänvisar bland annat till Allmänna reklamationsnämnden ARN, allmän domstol och FI som tillräckligt för att uppfylla direktivet.

Om man väljer att göra marknadsföringslagen tillämplig på informationsbestämmelserna i 2 kap. lagen (2009:xxx) om betaltjänster blir Konsumentverket/KO tillsynsmyndighet. Detta skulle kunna väcka frågetecken eftersom KO inte skulle ingripa mot överträdelser för näringsidkares räkning. En sådan bestämmelse finns dock i 5 § lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska

⁵² Prop. 2004/05:13 s. 76 f.

samarbetet som gäller för både näringsidkare och konsumenterna. Dessutom har näringsidkare möjlighet att själv väcka talan i MD enligt 47 § MFL. Se även 12 § p. 2 luftfartslagen (1957:297).

Enligt 8 kap. lagen om betalningsinstitut ska FI ges möjlighet att ingripa mot betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer och i vissa avseenden utländska betalningsinstitut om dessa inte följer lagar som reglerar deras verksamhet. Samma möjlighet har inspektionen redan idag över banker och kreditmarknadsföretag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse och institut för elektroniska pengar enligt lag 2002:149. FI skulle således ha möjlighet att ingripa mot en majoritet av alla företag som kan erbjuda betaltjänster. Med denna lösning spelar det ingen roll om det är konsumenterna eller näringsidkarna som drabbas av betaltjänstleverantörens överträdelser av lagen. FI kan ingripa oavsett målgrupp och med stöd av de sanktionsbefogenheter som lagen om bank- och finansieringsrörelse och den föreslagna lagen om betalningsinstitut ger. Bestämmelsen om tillsyn i 9 kap. skulle i så fall endast behöva ange att FI utövar tillsyn enligt denna lag (med undantag av 8 kap.) och eventuellt hänvisa till ovanstående lagar vad gäller hur tillsynen ska gå till.

6.7 Tillägg och följdändringar i andra författningar

6.7.1 *Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser med mera*

De nya författningarna, lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut respektive lagen (2009:xxx) om betaltjänster föreslås träda i kraft den 1 november 2009 för att leva upp till bestämmelsen om genomförande i artikel 94 i betaltjänstdirektivet.⁵³

I samband med genomförandet av den nya lagen om betalningsinstitut fordras en övergångsbestämmelse, enligt artikel 88.1, för finansiella institut och andra företag som idag bedriver verksamhet enligt bilagan och som kommer att omfattas av den nya lagens tillämpningsområde. För juridiska personer som inlett verksamhet med betaltjänster före den 25 december 2007 gäller att de kan fortsätta med verksamheten till utgången av april 2011, utan krav på tillstånd enligt denna lag. Från och med den 1 maj 2011 fordras att de har ett tillstånd eller en registrering (undantag från tillstånd) enligt lagen om betalningsinstitut. Innan ett tillstånd att driva verksamhet genom betalningsinstitut har meddelats saknas möjligheter till att bedriva gränsöverskridande verksamhet. Juridiska personer som inlett verksamhet med betaltjänster efter den 25 december 2007 föreslås få fortsätta att bedriva denna verksamhet under förutsättning att ansökan om tillstånd eller en registrering (undantag från tillstånd) lämnas in till FI senast den 1 november 2009. Från och med den 1 november 2009 måste samtliga aktörer som tillhandahåller betaltjänster dock leva upp till bestämmelserna i lagen om betaltjänster.

I artikel 88.2 framgår de finansiella institut som har inlett verksamhet som förtecknas i punkt 4 i bilaga I till direktiv 2006/48/EG och uppfyller villkoren i artikel 24.1 första stycket i det direktivet i enlighet med nationell lagstiftning före den 25 december 2007 ska beviljas undantag från

⁵³ I artikel 94 anges visserligen att medlemsstaterna ska ha implementerat bestämmelserna i direktivet i nationell rätt före den 1 november 2009, men EU-länder, utom Bulgarien, har tillsammans med den Europeiska kommissionen enats om ett gemensamt ikraftträdandedatum den 1 november 2009 därför att det är viktigt med ett gemensamt ikraftträdandedatum. I Bulgarien träder lagstiftningen i kraft under september 2009 med anledning av deras nationella lagstiftningsprocess.

auktorisationskraven enligt artikel 10. Emellertid ska de underrätta de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om denna verksamhet senast den 25 december 2007. Dessutom ska denna underrättelse innehålla information som visar att de har uppfyllt kraven i artikel 5 a, d, g–i, k och l i detta direktiv. När de behöriga myndigheterna är förvissade om att dessa krav har uppfyllts ska de berörda finansiella instituten registreras i enlighet med artikel 13 i detta direktiv. Medlemsstaterna får tillåta att deras behöriga myndigheter undantar dessa finansiella institut från kraven i artikel 5.

Vid genomförandet av den nya lagen om betaltjänster fordras en övergångsbestämmelse om maximal genomförandetid för betalningsöverföringar fram till den 1 januari 2012. En betalare och en betaltjänstleverantör får, till utgången av 2011, avtala om en genomförandetid av betalningsöverföringar om högst tre bankdagar.⁵⁴

I artikel 93 i betaltjänstdirektivet anges att Europaparlamentets och rådets direktiv 97/5/EG av den 27 januari 1997 om gränsöverskridande betalningar ska upphävas. Direktivet har tidigare genomförts i lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom EES. I samband med att lagen om betaltjänster träder i kraft den 1 november 2009 ska lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom EES upphöra att gälla.

Vidare bör det inom ramen för en förordning meddelas bemyndiganden till FI att meddela föreskrifter om exempelvis vilka uppgifter som en ansökan, anmälan eller underrättelse ska innehålla med mera. Dessutom kan bemyndiganden till andra behöriga myndigheter, till exempel Konkurrensverket och Konsumentverket, komma att fordras, särskilt rörande tillsynen över bestämmelserna i 2-7 kap. respektive 8 kap. lagen om betaltjänster.

6.7.2 Följändringar i andra författningar med anledning av betaltjänstdirektivet

6.7.2.1 Artikel 89 om ändring i direktiv 97/7/EG

I artikel 89 i betaltjänstdirektivet anges att artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (distansavtalsdirektivet) ska utgå. Enligt artikel 8 ska det finnas lämpliga åtgärder som gör det möjligt för en konsument att begära annullering av en betalning vid bedräglig användning av hans eller hennes betalkort inom ramen för ett distansavtal. Vid bedräglig användning återkrediteras de utbetalda beloppen. Vid genomförandet av distansavtalsdirektivet gjordes bedömningen att svensk rätt redan uppfyllde bestämmelsen i artikel 8 genom bestämmelsen i 34 § konsumentkreditlagen (1992:830, KkrL) och att någon ny lagregel därför inte var nödvändig.⁵⁵ Bestämmelsen i 34 § KkrL är direkt tillämplig på avtalsvillkor för kontokort som är knutna till krediter, men kan tillämpas analogt för att även omfatta på avtalsvillkor för andra kontokort, det vill säga rena betalkort, debetkort.⁵⁶ Med anledning av att Justitiedepartementets ansvarar för genomförandet av artikel 61 och där tillhörande artiklar i betaltjänstdirektivet faller det utanför ramen för detta uppdrag, men det är möjligt att 34 § KkrL upphävs och ersätts med en ny reglering.⁵⁷

⁵⁴ Se artikel 69.1 om genomförandetid samt föreslagen reglering i 6 kap. 2 § lag om betaltjänster.

⁵⁵ Prop. 1999/2000:89 lag om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal, s. 65 f.

⁵⁶ Se prop. 1991/92:83 ny konsumentkreditlag, s. 144.

⁵⁷ Se not 1 samt SOU 2005:108 Betalningsansvar vid obehörig användning av kontokort m.m.

6.7.2.2 Artikel 90 om ändring i direktiv 2002/65/EG

- Distans- och hemförsäljningslagen (2005:59)

I artikel 90 i betaltjänstdirektivet anges dels ett tillägg i artikel 4, dels att artikel 8 ska utgå i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenterna. Tillägget i artikel 4 innebär att informationsbestämmelserna i artikel 3.1, som har blivit genomförda i 3 kap. 3 § distans- och hemförsäljningslagen (2005:59), ska ersättas, dock med undantag för första stycket 3-10, 13, 14 och 17, med vad som anges i 3 kap. 4 och 7 §§ lagen (2009:xxx) om betaltjänster.

För att klart och tydligt ange tillämpningsområde i 3 kap. föreslås att 3 kap. 1 § i distans- och hemförsäljningslagen kompletteras enligt följande:

”När distansavtalet gäller betaltjänster som anges i lagen (2009:xxx) om betaltjänster gäller inte 3 kap. 3 § första stycket 1, 2, 11, 12, 15 och 16 samt andra – fjärde stycket. Istället tillämpas 2 kap. 4 och 7 §§ lagen om betaltjänster.”

Artikel 8 gäller motsvarande bestämmelse som i det ovan angivna distansavtalsdirektivet, som anges i artikel 89, och eventuella följdändringar faller utanför ramen för detta uppdrag.

6.7.2.3 Artikel 91 om ändring i direktiv 2005/60/EG

- Lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt

I artikel 91 i betaltjänstdirektivet anges ett antal ändringar i artikel 3.2, 15.1, 15.2 och 36.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism. Med anledning av att detta direktiv ännu inte har implementerats i svensk rätt, utan är föremål för en kommande lagrådsremiss inom Finansdepartementet, får det som anges i artikel 91 omhändertaras inom ramen för den pågående översynen av penningtvättsregelverket.

Med anledning av att ett nytt institut, betalningsinstitut, introduceras på marknaden fordras att det omfattas av gällande rätt inom området för åtgärder mot penningtvätt. Här föreslås att 2 § första stycket lagen om åtgärder mot penningtvätt ändras enligt följande:

”12. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

Med anledning av en ny punkt 12 så fordras även redaktionella ändringar i punktlista angående punkterna 10 och 11. Vidare fordras beaktande och tillägg av punkt 12 i 2 § andra stycket samt 4 a § första stycket.

6.7.2.4 Artikel 92 om ändring i direktiv 2006/48/EG

- Lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF)

I artikel 92 i betaltjänstdirektivet anges att punkt 4 och 5 i bilagan ska ändras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att driva kreditinstitut. Ändringarna gäller en anpassning till betaltjänstdirektivet där verksamheten ”betalningsförmedling” i bilagan ersätts med att ”tillhandahålla betaltjänster” enligt betaltjänstdirektivet. De verksamheter som anges i bilagan har tidigare genomförts i 7 kap. 1 § LBF. I 7 kap. 1 § 4 LBF framgår att ett kreditinstitut får förmedla betalningar. Här föreslås att texten i 7 kap. 1 § 4 LBF ändras enligt följande:

”tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2009:xxx) om betaltjänster,”

Punkt 5 i bilagan har ändrats och ersatts av följande text: Utställande och administration av andra betalningsmedel (till exempel resecheckar och postväxlar) såvida inte denna verksamhet omfattas av punkt 4. Bisatsen med ”såvida det inte täcks inom punkten 4” är det nya tillägget som dock inte föranleder ytterligare ändring eller tillägg i 7 kap. 1 § 5 LBF.

För att tydliggöra att det inte fordras något tillstånd enligt LBF för att tillhandahålla betaltjänster, om ett företag exempelvis redan har ett tillstånd enligt lagen om betalningsinstitut, behövs ett undantag i 2 kap. 2 § LBF. Verksamheten får bedrivas med stöd av tillstånd eller registrering (undantag från tillstånd) enligt andra rörelselagar. Det fordras ett tillägg i 2 kap. 2 § LBF för att tydliggöra att företaget som bedriver verksamheten för betaltjänster inte fordrar tillstånd enligt två författningar. Här föreslås ett nytt andra stycke i 2 kap. 2 § LBF enligt följande:

”Tillstånd att driva bankrörelse behövs inte för att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

För att tydliggöra gränsdragningen mot finansieringsrörelse föreslås en motsvarande skrivning i 2 kap. 3 § tredje stycket LBF:

”Tillstånd att driva finansieringsrörelse behövs inte för att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

6.7.2.5 Övriga följdändringar

- Marknadsföringslagen (2008:486)

Med anledning av att lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom EES upphävs i samband ikraftträdandet av den nya lagen om betaltjänster föreslås att uppräkningsdelen av författningar i 1 § andra stycket marknadsföringslagen ändras i 1999:268 om betalningsöverföringar inom EES till:

”- lagen (2009:xxx) om betaltjänster,”

- Lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag

Med anledning av att ett nytt institut, betalningsinstitut, introduceras på marknaden fordras att det finns tillämpliga redovisningsregler för den finansiella verksamheten. För att betalningsinstitut som huvudsakligen bedriver finansiell verksamhet ska omfattas av lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag fordras ett tillägg i dess inledande

bestämmelse. Här föreslås att 1 kap. 1 § första stycket lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ändras enligt följande: ”Denna lag är tillämplig på kreditinstitut, betalningsinstitut och värdepappersbolag. Med kreditinstitut avses bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag (kreditmarknadsbolag respektive kreditmarknadsföreningar), institut för elektroniska pengar, Sveriges allmänna hypoteksbank och Svenska skeppshypotekskassan. Med betalningsinstitut avses det som sägs i 1 kap. 4 § 4 lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut. Med värdepappersbolag avses det som sägs i 1 kap. 5 § 26 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.”

- Lagen (1992:160) om utländska filialer

Med anledning av att ett nytt institut, betalningsinstitut, introduceras på marknaden fordras ett tillägg i 3 § lagen om utländska filialer. Här föreslås att 3 § kompletteras med en ny punkt 11. Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen

”11. för betalningsinstitut 4 kap. 1 och 2 §§ lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

- Kreditupplysningslagen (1973:1173)

Med anledning av att ett nytt institut, betalningsinstitut, introduceras på marknaden fordras ett tillägg i 5 a § kreditupplysningslagen. Här föreslås att 5 a § första och andra stycket ändras enligt följande:

”Vad som gäller om tystnadsplikt i svenska kreditinstituts, betalningsinstituts och värdepappersbolags verksamhet hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelse och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Datainspektionen enligt 3 § första stycket.

I den krets som anges i första stycket ingår även utländska kreditinstitut som avses i 4 kap. 1, 2, 3 och 6 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, 4 kap. 1 och 2 §§ lagen 2009:xxx) om betalningsinstitut samt utländska företag som avses i 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.”

- Lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Med anledning av att ett nytt institut, betalningsinstitut, introduceras på marknaden fordras ett tillägg i lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar. Här föreslås att ett nytt tredje stycke placeras i 1 kap. 1 § enligt följande:

”Av 3 kap. 2 § lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut framgår att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för betalningsinstitut.”

- Lagen (1996:1006) om anmälningsskyldighet avseende viss finansiell verksamhet (AnmL)

Med anledning av att den finansiella tjänsten penningöverföring, som redan finns i AnmL, omfattas av definitionen betaltjänst i direktivet (som enligt förslag genomförs i lagen om betalningsinstitut och lagen om betaltjänster) fordras att begreppet penningöverföring i AnmL tas bort. Det kan inte finnas två parallella regleringar för samma begrepp och dessutom täcker definitionen av penningöverföring i direktivet det som inbegrips i dito i AnmL. Här föreslås följande ändringar i AnmL:

- att definitionen av penningöverföring i 1 § 2 tas bort.
- att penningöverföring tas bort i definitionen av ett finansiellt institut i 1 § 4.
- att penningöverföring tas bort i 2 och 4 §§.
- att 5 § andra stycket AnmL tas bort. Detta med anledning av att lagen (1999:268) om betalningsöverföringar inom EES upphävs i samband ikraftträdandet av den nya lagen om betaltjänster föreslås.

Vidare föreslås att 2 § första stycket andra meningen kompletteras med följande:

”En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet ska anmäla verksamheten till Finansinspektionen. Anmälan behöver inte göras av företag som avses i 2 § första stycket 1-3, 5, 6 och 12 lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt.”

- Förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen

Med anledning av att ett nytt institut, betalningsinstitut, introduceras på marknaden fordras ändring i förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen. Här föreslås att 3 § ändras enligt följande:

”Avgift tas ut i de fall som framgår av bilagan till denna förordning för prövning av ansökan och anmälan enligt

- lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

Vidare föreslås att 5 a § kompletteras med följande:

”Avgift tas ut för prövning av anmälan om ny styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare i

- betalningsinstitut och de som har undantagits från tillståndsplikt enligt lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

- Förordning (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet

Med anledning av att ett nytt institut, betalningsinstitut, introduceras på marknaden fordras ändring i förordning (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Här föreslås att 3 § ändras enligt följande:

”Avgift tas ut med stöd av bestämmelser i

- 7 kap. 7 § lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

Vidare föreslås att 7 § första stycket 5 kompletteras med följande:

”Avgift beräknad enligt 5 § ska betalas av svenska företag, om de har tillstånd att driva

5. verksamhet enligt lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut.”

Vidare föreslås att 18 § kompletteras med följande: ”Utländska företag ska betala avgift enligt följande:

”13. Betalningsinstitut från ett annat land inom EES, med filial i Sverige, som avses i 4 kap. 1 § lagen (2009:xxx) om betalningsinstitut ska betala 20 000 kr.”

6.8 Ekonomiska konsekvenser

6.8.1 Allmänt

Betaltjänstdirektivet innehåller ett stort antal nya bestämmelser som ska tillämpas av de aktörer som tillhandahåller betaltjänster. Dessa bestämmelser avser informationskrav (avdelning III) respektive rättigheter och skyldigheter (avdelning IV) vid tillhandahållande av betaltjänster och återfinns i den föreslagna lagen om betaltjänster.

Direktivet innebär även att vissa betaltjänstleverantörer som idag endast är registrerade hos FI kommer att behöva tillstånd att tillhandahålla betaltjänster (avdelning II). Dessa måste då följa de rörelser regler om kapitalkrav, skydds krav med mera som föreslås i lagen om betalningsinstitut.

Syftet med direktivet är, som redogjorts för i de inledande avsnitten, att skapa ett harmoniserat regelverk för betaltjänster inom EES vilket ska bidra till att göra betalningar lika enkla, effektiva och säkra som nationella betalningar. Ytterligare en institutgrupp på betalningsmarknaden med möjlighet att tillhandahålla betaltjänster ger en förbättrad prisbild och ett ökat urval av tjänster, bland annat genom möjligheten till gränsöverskridande verksamhet. Instituterna kan på så sätt erbjuda sina tjänster på en större marknad och kunderna får ökade valmöjligheter. Ökad harmonisering leder normalt till bättre konkurrens och därmed till en effektivare marknad och en bättre resursallokering i ekonomin. När det gäller bestämmelserna om informationsskyldighet vid tillhandahållande av betaltjänster är dessa mer omfattande än de regler som gäller i svensk lagstiftning idag och kommer att leda till ökade kostnader för betaltjänstleverantörerna som ska förse betaltjänstanvändarna med denna information. När det gäller rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster framgår dessa idag av avtalen mellan betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren. En konsekvens av direktivet med dess omfattande bestämmelser om detta är att dessa avtal i stor utsträckning måste omformas. Ett antal bestämmelser i direktivet har här identifierats som skulle kunna innebära omfattande merkostnader för de aktörer som idag tillhandahåller betaltjänster.

En grundläggande avvägning mellan å ena sidan de långsiktiga och svåruppskattade vinsterna av förbättrad konkurrens och ökad effektivitet och å andra sidan de mer närliggande kostnaderna för att genomföra direktivet har skett på EU-nivå. I flera större rapporter⁵⁸ har de ekonomiska konsekvenserna av SEPA-projektet analyserats. I rapporten ”EC SEPA

⁵⁸ The SEPA shake-out, A.T. Kearney, January 2008, EC SEPA Impact Study ”Potential benefits at stake”, Cap Gemini, August 2007, The European payments revolution, Accenture, June 2006.

Impact Study” från 2007 som beställts av EU-kommissionen beräknas SEPA medföra vinster på 123 miljarder euro över en sexårsperiod. Analyserna innehåller olika scenarier och det kan konstateras att konsumenterna alltid drar fördel av SEPA medan den ökade konkurrensen påverkar betaltjänstleverantörerna på så sätt att dessa måste sänka sina avgifter för tjänsterna. Emellertid beräknas den totala efterfrågan på betaltjänster öka, mycket på grund av de tilläggstjänster som betaltjänstleverantörerna kommer att kunna erbjuda. Detta kommer i sin tur medföra ökade marginaler för betaltjänstleverantörerna, trots sänkta priser på betaltjänster till följd av ökad konkurrens.

I det följande görs ett försök att sammanställa de viktigaste konsekvenserna för aktörerna på marknaden för betaltjänster.

6.8.2 Konsekvenser för betaltjänstleverantörer

Betaltjänstdirektivet medför nya krav på de leverantörer, kreditinstitut, kreditmarknadsbolag, finansiella institut, med flera som idag tillhandahåller betaltjänster. Branschen har inte kunnat tillhandahålla några kostnadsuppskattningar som möjliggjort någon översiktlig bedömning av merkostnaden av den nya regleringen. Att uppskatta kostnader för nya system och rutiner är komplicerat. Däremot kan konstateras att de nya reglerna i direktivet om rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster har väckt uppmärksamhet i branschen med tanke på tänkbara ekonomiska konsekvenser.

Frågan om att låta direktivets bestämmelser tillämpas till viss del även på transaktioner som sker med andra än EES-valutor och där endast en betaltjänstleverantör är etablerad inom EES (one-leg), har av nuvarande aktörer setts som betungande. Detta särskilt med tanke på de skillnader som råder mellan direktivets bestämmelser och gällande rätt i länder utanför EES.⁵⁹ Att låta direktivets bestämmelser även tillämpas på ”one-leg” leder enligt branschen till betydande kostnader till följd av administrativt och juridiskt merarbete.

Även återdragningsrätten i artiklarna 62 och 63 ses som problematiska särskilt av de aktörer som exempelvis använder sig av autogiro. Att betalaren under en period på åtta veckor ska ha möjlighet till återbetalning innebär stora merkostnader för betaltjänstleverantören vid hanteringen av detta. Det finns vidare farhågor att de idag 20 miljoner autogiromedgivanden kommer att behöva ändras med anledning av de nya reglerna. Enbart ett utskick med information till kunderna om en villkorsändring beräknas kosta 5 kronor per autogiromedgivande (totalt cirka 100 miljoner kronor) medan en genomgripande villkorsändring leder till att ett nytt avtal måste undertecknas vilket beräknas kosta 100 kronor per autogiromedgivande (totalt cirka 2000 miljoner kronor). Vilka ekonomiska konsekvenser återdragningsrätten kommer att ha i den löpande verksamheten är i nuläget inte möjligt att uppge.

Vi har vidare föreslagit att inte utnyttja den nationella särlösningen för mikroföretag i artiklarna 30.2 samt 51.3, se avsnitt 6.5.4.1. och 6.6.3.1. För det fall man i det vidare lagstiftningsarbetet ändå väljer att utnyttja undantaget om mikroföretag bör man dessförinnan ha utrett dels konsekvenserna för branschen, dels genomfört en genomgripande analys av de ekonomiska konsekvenserna för de verksamma företagen på marknaden.

⁵⁹ Se diskussion om ”one leg” i avsnitt 6.3.2. om direktivets tillämpningsområde.

Sammanfattningsvis kan konstateras att betaltjänstdirektivet onekligen kommer att leda till betydande initiala merkostnader för de aktörer som idag är verksamma på betaltjänstmarknaden. I ett längre perspektiv kommer emellertid betaltjänstleverantörer att kunna utöka sin verksamhet genom att konkurrera på den europeiska marknaden och genom att erbjuda sina kunder tilläggstjänster⁶⁰ utöver de produkter som finns idag.

För betaltjänstleverantörer som idag inte omfattas av en tillståndsplikt och inte står under tillsyn kommer avdelning II i direktivet innebära att dessa ska ansöka om tillstånd eller undantag från tillstånd hos FI. De krav som här ställs upp är omfattande och kommer för de flesta att kräva nya system och rutiner vilket är resurskrävande. Det finns risk att mindre aktörer ser de nya kraven som alltför betungande och väljer att lägga ner sin verksamhet med betaltjänster.

6.8.3 Konsekvenser för betaltjänstleverantörernas kunder

De ökade kostnaderna för betaltjänstleverantörerna att genomföra SEPA, inklusive betaltjänstdirektivet, skulle kunna påverka prisbilden för betaltjänster i Sverige. Höga initialkostnader för att uppfylla de nya kraven för att tillhandahålla betaltjänster medför antagligen att betaltjänstleverantörerna måste sätta högre priser för att upprätthålla samma lönsamhetsnivå. I takt med att fler betaltjänstleverantörer etableras i Sverige, särskilt genom betalningsinstitut som gränsöverskrider från andra EES-länder kommer avgifterna på grund av den ökade konkurrensen sannolikt att justeras ner.

För handlare kommer direktivet sannolikt att innebära en ökad användning av kortbetalningar. Eftersom en kortinlösande bank kommer att kunna hantera alla SEPA-anpassade betalningar kommer handlarna ha möjlighet att välja vilken kortinlösande bank som helst i euroområdet för bearbetning av deras kortbetalningar. Detta kommer sannolikt att öka konkurrensen och sänka kostnaderna. Dessutom kommer säljarnas terminaler i euroområdet att bli standardiserade och EMV-certifierade.⁶¹ Som ett resultat av detta kommer det att finnas ett större utbud på terminaler och handlare kommer att kunna ta emot flera typer av kort med en enda terminal. Den ökade konkurrensen mellan kortsystem bör också medföra sänkta avgifter.

Företag kommer att kunna utföra alla sina finansiella transaktioner i euro centralt från ett bankkonto med hjälp av SEPA-anpassade betalningsinstrument. Bearbetningen av betalningar kommer att förenklas eftersom alla inkommande och utgående betalningar har samma format. Företag med verksamhet i hela euroområdet kommer sannolikt även att kunna sänka sina kostnader genom att samla sina transaktioner hos en och samma betaltjänstleverantör och på så sätt effektivisera verksamheten.

6.8.4 Konsekvenser för Finansinspektionen

Det nya regelverket medför att FI kommer att utfärda tillstånd och utföra tillsyn över betalningsinstitut. Detta kommer att leda till ett ökat föreskriftsarbete inom FI. Det fortlöpande arbetet med att förvalta dessa föreskrifter ska inte heller underskattas. Till följd av de utökade arbetsuppgifter som åläggs FI bedöms kostnaderna för regelgivning och

⁶⁰ Exempelvis e-fakturerings och e-avstämning, tilläggstjänster som i dagsläget erbjuds nationellt i Sverige.

⁶¹ Europay MasterCard VISA, EMV.

framför allt tillsyn att öka. I vilken utsträckning kostnaderna kommer att öka är dock i dagsläget svårbedömt. Kostnaden för tillsynsverksamheten beror bland annat på hur många betaltjänstleverantörer som kommer att ansöka om tillstånd att bli betalningsinstitut. Vid en genomgång vid halvårsskiftet 2008 av samtliga finansiella institut som är registrerade hos FI noterar vi att 77 av 215 (drygt 35 procent) bedriver sådan verksamhet som omfattas av direktivets tillämpningsområde.

FI bedömer att det kommer att krävas två årsarbetskrafter för att utföra de uppgifter som krävs för tillsyn och regelgivning avseende betalningsinstitut. Resurserna ska fördelas på rättsavdelningen samt avdelningarna för stabilitets- respektive marknadstillsyn.

6.8.5 Konsekvenser för domstolarna

Förslagen innebär att FI ska kunna fatta ett antal överklagbara beslut, bland annat om tillstånd och sanktioner. Sådana beslut får som regel överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Antalet ärenden som kommer överklagas är svårt att förutse, men med tanke på det begränsade antal aktörer som är aktuella för tillstånd är det sannolikt att domstolsväsendet redan idag har resurser att hantera detta.

7. Författningskommentar

7.1 Förslag till lag (2009:xxx) om betalningsinstitut

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 kap. 1 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen innehåller bestämmelser om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller betaltjänster. En betaltjänstleverantör är antingen en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt bedriver verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster med stöd av denna lag. Termen *tillhandahåller* innefattar även erbjudande av betaltjänster, det vill säga marknadsföring av betaltjänster. Det är tillräckligt att ett företag erbjuder tjänsterna fortlöpande. Omständigheten att ingen eller få vill utnyttja tjänsterna hos ett företag har inte någon avgörande betydelse. För det fall ett företag endast marknadsför betaltjänster utan att tillhandahålla själva betaltjänsten, omfattas de inte av tillämpningsområdet av denna lag. Termen *betaltjänst* definieras i 3 §. En förutsättning för att bestämmelserna i lagen ska vara tillämpliga är dock att betaltjänsterna tillhandahålls i Sverige. Det saknar emellertid betydelse i vilken valuta tjänsten utförs eller till vilket land i världen betalningen sker.

Av *andra stycket* framgår att särskilda bestämmelser om betaltjänster finns i lagen (2009:xxx) om betaltjänster, och ska tillämpas av alla som tillhandahåller betaltjänster.

1 kap. 2 §

Av paragrafen framgår att lagen inte gäller för företag som enbart driver verksamhet som anges i 1 kap. 3 och 4 §§ lagen (2009:xxx) om betaltjänster.

Definition av betaltjänster

1 kap. 3 §

Punkt 1 avser sedvanliga tjänster för insättning på och uttag från ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltning av kontot. Dessa transaktioner kan utföras både via automat för insättning eller uttag samt över disk.

Punkt 2 gäller betalningstransaktioner som sker med autogiro, även engångsautogireringar, kontokort eller andra betalningsinstrument eller kontobaserade betalningar, även stående betalningsorder. Denna definition omfattar samtliga grundläggande SEPA-tjänster: gireringar, autogiro och kortbetalningar, se vidare om SEPA-tjänster i avsnitt 4.2.. Detta kan även omfatta betalningstransaktioner som täcks av ett kreditutrymme.

Punkt 3 avser utfärdande av kort eller andra betalningsinstrument eller hantering av inlösen av transaktioner med användning av sådana betalningsinstrument. Se definitionen av betalningsinstrument i 1 kap. 4 § 3.

Punkt 4 avser penningöverföring vilket innebär en inte kontobaserad överföring av medel från en betalare till en betalningsmottagare via en betalningsleverantör.

Punkt 5 gäller sådana betalningstransaktioner som sker med mobiltelefon, dator eller liknande teknisk utrustning och där operatören för systemet

endast fungerar som en mellanhand mellan betalaren och den leverantör som tillhandahåller en tjänst. Den tekniska utrustningen fungerar här endast som ett instrument som verifierar att en betalning ska ske från betalarens bankkonto. Detta kan exempelvis omfatta betalning av parkering, biobesök, taxifärd samt diverse tjänster med koppling till den tekniska utrustningen som film, mjukvara, spel, ringsignaler, RSS-flöde (paketerad information) m.m.

Övriga definitioner

1 kap. 4 §

Definitionen av betalkonto i punkt 2 omfattar sådana konton som kan användas för betalningsuppdrag. Förutom betalkonton omfattas även sparkonton där kontoinnehavaren kan göra överföringar utan restriktioner. Däremot ska exempelvis sådana konton som kontoinnehavaren inte fritt kan disponera falla utanför definitionen, exempelvis skogs- och upphovsmannakonton. Det finns inget förbud mot att betalningsinstitut erbjuder ränta på de medel som innehas för att genomföra betalningstransaktioner. En förutsättning är att räntan inte betalas ur innehavda kundmedel. Att betalningsinstitutet tillhandahåller betalkonton med ränta innebär inte att dessa medel ska anses som insättningar.

Definitionen av betalningsinstrument i punkt 3 avser exempelvis betal- och kreditkort, digipass, koder, rutiner för inloggning på internetbank som används av betaltjänstanvändaren för att initiera en betalningsorder.

Definitionen av outsourcing i punkt 13, det vill säga utläggning på entreprenad, avser ett uppdragsavtal mellan betalningsinstitutet och en leverantör som innebär att betalningsinstitutet uppdrar åt denne att utföra en eller flera funktioner eller tjänster eller verksamhet.

Tillträde till betalningssystem

1 kap. 5 §

I lagen om betaltjänster finns bestämmelser om tillträde till betalningssystem. Det framgår i 8 kap. lagen om betaltjänster att betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer som är juridiska personer har rätt till tillträde till generella betalningssystem för att kunna konkurrera på den aktuella marknaden. Reglerna för tillträde till betalningssystemen måste vara objektiva, icke-diskriminerande och proportionella.

Tystnadsplikt

1 kap. 6 §

Paragrafen har utformats med 1 kap. 10 § lagen om bank- och finansieringsrörelse (se prop. 2002/03:139, s. 476 ff.) och 1 kap. 11 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (se prop. 2006/07:115, s. 556) som förebild. I första stycket framgår att den som är eller har varit knuten till ett betalningsinstitut som anställd eller som uppdragstagare ska vara bunden av tystnadsplikt för uppgifter om någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden. Tystnadsplikten gäller alltså inte enbart styrelseledamöter och anställda. Också uppdragstagare som fått kännedom om sådana förhållanden omfattas av tystnadsplikt, till exempel revisorer och

ombud. För företag som även bedriver annan verksamhet omfattar tystnadsplikten endast verksamheten med betaltjänster.

Tystnadsplikten i det allmänna verksamheten är genomförd i bestämmelserna 1 kap. 3 § och 8 kap. 5 § i sekretesslagen (1980:100).

Upplýsningskyldighet

1 kap. 7 §

Paragrafen har utformats med 1 kap. 11 § lagen om bank- och finansieringsrörelse (se prop. 2002/03:139, s. 517) och 1 kap. 12 § lagen om värdepappersmarknaden (se prop. 2006/07:115 s. 556 f) som förebild. Bestämmelsen reglerar ett betalningsinstituts uppgiftsskyldighet till undersökningsledare eller åklagare. Uppgiftsskyldigheten omfattar uppgifter om ”enskildas förhållanden till institutet”. Med detta uttryckssätt avses detsamma som i bestämmelsen om tystnadsplikt i 6 §.

Meddelandeförbud

1 kap. 8 §

Paragrafen har utformats med 1 kap. 12 § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 1 kap. 13 § lagen om värdepappersmarknaden (se prop. 2006/07:115 s. 556 f.) som förebild.

Enligt *första stycket* får undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 7 § besluta om meddelandeförbud. Beslutet får riktas till företaget i fråga och till dess anställda och styrelseledamöter. Förbudet avser såväl det förhållandet att uppgifter har lämnats ut som att en förundersökning eller ett ärende om rättslig hjälp pågår.

Av *andra stycket* framgår förutsättningarna för att besluta om meddelandeförbud och i tredje stycket finns bestämmelser om förbudets giltighet i tiden. Förbudet ska enligt fjärde stycket upphöra att gälla när det inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med åtgärden. Ett skäl att häva ett tidsbegränsat förbud kan till exempel vara att uppgifterna ändå avslöjas för kunden, till exempel i samband med ett förhör eller när förundersökningen redovisas enligt 23 kap. 18 § rättegångsbalken. Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud kan dömas till böter enligt 9 §. För en närmare kommentar, se prop. 2004/05:144 s. 195 ff.

Ansvarsbestämmelse

1 kap. 9 §

Paragrafen har utformats med 1 kap. 13 § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 1 kap. 14 § lagen om värdepappersmarknaden (se prop. 2006/07:115 s. 557) som förebild. Paragrafen innehåller en bestämmelse om ansvar för den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot meddelandeförbudet enligt 8 §. Påföljden är böter.

Förbud

1 kap. 10 §

Paragrafen innehåller ett förbud för andra än de som räknas upp att tillhandahålla betaltjänster. Enligt övergångsbestämmelser får de finansiella institut och andra företag som är juridiska personer, och som bedrev

verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster före den 25 december 2007, fortsätta att driva denna verksamhet till och med april månads utgång 2011, utan krav på tillstånd enligt denna lag. Dock måste de bestämmelser som anges i lagen (2009:xxx) om betaltjänster tillämpas från och med den 1 november 2009.

2 kap. Tillståndsplikt för betaltjänstleverantörer

Tillståndsplikt

2 kap. 1 §

Av bestämmelsen framgår att den som avser att tillhandahålla betaltjänster måste ha tillstånd från Finansinspektionen (FI), om inte bestämmelserna om undantag från tillståndsplikt enligt 2 kap. 7 och 8 §§ är tillämpliga. Tillstånd från FI fordras innan verksamheten med att tillhandahålla betaltjänster får påbörjas.

Med anledning av att både kreditinstitut (banker, kreditmarknadsföretag och institut för elektroniska pengar) samt de företag som har undantagits från tillståndsplikt enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, har rätt att tillhandahålla betaltjänster med stöd av tillstånd enligt andra författningar som reglerar dess rörelse, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse respektive lagen om utgivning av elektroniska pengar, omfattas de inte av denna lag. Detsamma gäller motsvarande utländska företag inom EES som är verksamma inom landet. Statliga, kommunala och andra offentliga myndigheter får tillhandahålla betaltjänster utan tillstånd enligt denna lag.

Förutsättningar för tillstånd

2 kap. 2 §

I paragrafen anges att tillstånd att tillhandahålla betaltjänster bara får ges till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening. Beträffande utländska företag som tillhandahåller betaltjänster hänvisas till bestämmelserna i 4 kap.

2 kap. 3 §

Paragrafen har utformats med 3 kap. 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och 3 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (se prop. 2006/07:115 s. 556 f) som förebild.

Av paragrafen framgår vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening ska ges tillstånd att tillhandahålla betaltjänster.

En ansökan om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster bör bland annat närmare beskriva företagets verksamhetsplan, affärsplan med budgetprognos för de tre första räkenskapsåren, interna regler för att leva upp till en god intern styrning och kontroll, ägar- och ledningsförhållanden, samt hur företaget kommer att uppfylla gällande kapitalkrav.

En av förutsättningarna för tillstånd är att företaget uppfyller de krav som ställs i denna lag och andra författningar. Exempel på andra författningar är aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen (1995:1554), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, bokföringslagen (1999:1078), lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt, lagen (2002:444) om straff för

finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. och förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel.

Ägar- och ledningsprövning ska göras av dem som har eller förväntas få ett kvalificerat innehav i företaget respektive av styrelsemedlemmar och verkställande direktör samt den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten. För den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten ingår förutom en lämplighetsprövning även krav på kunskap och erfarenhet. Med ett kvalificerat innehav menas varje direkt eller indirekt ägarandel i ett betalningsinstitut som motsvarar 10 procent eller mer av kapitalet eller av rösterna eller som på något annat sätt gör det möjligt att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen i betalningsinstitutet.

Ett svenskt företag får ansöka om tillstånd innan det registrerats hos Bolagsverket.

2 kap. 4 §

Paragrafen har utformats med 3 kap. 2 § andra och tredje stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse och 3 kap. 2 § lagen om värdepappersmarknaden (se prop. 2006/07:115 s. 556 f) som förebild.

Enligt bestämmelsens *första stycke* får tillstånd inte beviljas om det kan antas att någon som i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet kommer att ha ett kvalificerat innehav i företaget. När tillstånd ges bör det inte finnas någon osäkerhet om vem som kommer att ha ett kvalificerat innehav i företaget. Med kvalificerat innehav menas ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget.

Enligt *andra stycket* gäller att om det genom ett kvalificerat förvärv skulle uppkomma nära förbindelser mellan betalningsinstitutet och någon annan ska tillstånd ges endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av betalningsinstitutet. Med någon annan menas en fysisk eller juridisk person. Denna bestämmelse är ämnad att förhindra att ett betalningsinstitut kommer att ingå i en svåröverskådlig företagsgrupp så att en effektiv tillsyn av betalningsinstitutet inte kan bedrivas. Definitionen av nära förbindelser framgår av 1 kap. 6 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

2 kap. 5 §

Enligt paragrafen ska samma regler för ägarprövning som gäller för kreditinstitut även gälla för betalningsinstitut.

Prövning av ansökan

2 kap. 6 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att en ansökan om tillstånd att tillhandahålla betaltjänster ska prövas av FI. Beslut ska meddelas senast tre månader från den dag då en fullständig ansökan inkom och ansökningsavgift erlagts, i annat fall ska tillstånd anses ha meddelats. Om ansökan inte är fullständig ska FI vidta nödvändiga åtgärder för att kunna handlägga ärendet inom den föreskrivna tiden. Emellertid börjar handläggningstiden inte räknas förrän ansökan är fullständig.

Enligt *andra stycket* ska betalningsinstitutet snarast meddela väsentliga förändringar av de uppgifter som ligger till grund för en ansökan om tillstånd enligt 2 §. FI föreslås meddela föreskrifter om vad en ansökan ska innehålla.

I *tredje stycket* framgår att ett institut ska ansöka om ett utökat tillstånd om man vill utvidga sin verksamhet till att även omfatta sådana betaltjänster, enligt 1 kap. 3 §, som det befintliga tillståndet inte omfattar. Detta med anledning av att verksamhet med betaltjänster kräver olika nivåer på kapitalbasen samt ställer olika krav på utvecklade interna regler för en tillräcklig styrning och kontroll.

Undantag från tillståndsplikt

2 kap. 7 §

Av paragrafen framgår att tillstånd enligt denna lag inte fordras för banker och kreditmarknadsföretag med tillstånd enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, institut för elektroniska pengar och de företag som har undantagits från tillstånd enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar, statliga, kommunala och andra offentliga myndigheter, och motsvarande utländska företag inom EES som är verksamma i landet. Detta med anledning av att uppräknade institut och aktörer har stöd i andra författningar som reglerar dess rörelse.

2 kap. 8 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att FI ska besluta att en fysisk eller juridisk person under vissa förutsättningar kan undantas från tillståndsplikt. Enligt första punkten krävs då att genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de föregående 12 månaderna understiger 3 miljoner euro per månad. Här ska även betalningstransaktioner hos ombud som betalningsinstitutet har fullt ansvar för inräknas. Enligt andra punkten får ingen som ska ingå i företagens styrelse, verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten ha dömts för brott som rör penningtvätt, finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet. Detta är ett villkor som inte påverkas av eventuella preskriptionstider utan gäller för all framtid. Enligt tredje punkten ska det finnas skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att bedrivas enligt tillämpliga delar i denna lag, se 2 kap. 9 §, samt i andra författningar. Exempel på andra författningar är aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, årsredovisningslagen (1995:1554), lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, bokföringslagen (1999:1078), lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt, lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m.m. och förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel.

Enligt fjärde punkten ska det ske en ägarprövning av den som har ett kvalificerat innehav i företaget. Enligt femte punkten ska det ske en ledningsprövning av styrelseledamöter, verkställande direktör och den som är ansvarig för betaltjänstverksamheten respektive den som är ersättare för någon av ovan nämnda.

Enligt *andra stycket* ska det vid bedömningen av tillämpningen av undantaget i första punkten tas hänsyn till de förväntade totala betalningstransaktionerna i affärsplanen. Detta aktualiseras exempelvis då en betaltjänstleverantör genom uppköp, ökad marknadsföring etc. ökar sin transaktionsvolym så pass mycket att en beräkning med historiska siffror blir

missvisande för bedömningen om betaltjänstleverantören ska omfattas av undantaget eller inte.

2 kap. 9 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att de betaltjänstleverantörer som har undantagits enligt 8 § ska införas i en offentlig databas hos FI. I andra stycket framgår vilka bestämmelser i lagen som ska vara tillämpliga på de betaltjänstleverantörer som har undantagits enligt 8 §.

2 kap. 10 §

Bestämmelsen innehåller ett krav på att de betaltjänstleverantörer som har undantagits från tillståndsplikt ska underrätta FI om förhållanden som påverkar möjligheten att uppfylla kraven för undantag i 8 §.

2 kap. 11 §

Av paragrafen framgår att en betaltjänstleverantör som inte längre uppfyller villkoren i 8 § ska ansöka om tillstånd enligt 1 § inom 30 dagar från tidpunkten då den ansvarige för betaltjänstverksamheten insett eller borde ha insett att villkoren inte längre uppfylls.

3 kap. Bestämmelser om ett betalningsinstituts rörelse

Startkapital

3 kap. 1 §

Paragrafen innehåller de krav på startkapital som gäller för betalningsinstitut. Dessa baseras på vilka betaltjänster som institutet tillhandahåller och ska delvis täcka de risker som är förknippade med de verksamheter som bedrivs. En betaltjänst som kräver ett högre kapitalkrav innefattar en rätt att även tillhandahålla en betaltjänst som kräver ett lägre kapitalkrav.

Kapitalkrav

3 kap. 2 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att ett betalningsinstitut vid varje tidpunkt ska ha en kapitalbas som motsvarar minst kapitalkravet för betaltjänstverksamheten beräknad enligt 1 § eller 3 och 4 §§. Av andra stycket framgår att bestämmelserna i 3 kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar gäller i tillämpliga delar.

Av *andra stycket* framgår att bestämmelserna i 3 kap. lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar ska tillämpas i tillämpliga delar.

Tredje stycket är avsett att förhindra att de poster som får ingå i kapitalbasen används flera gånger (double and multiple gearing), se vidare avsnitt 6.4.4.1.

Av *fjärde stycket* framgår att 6 och 7 §§ i lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag är tillämplig.

3 kap. 3 §

Paragrafens *första stycke* innehåller tre olika metoder för att beräkna kapitalbasen, vilka baseras på

- metod 1. 10 procent av betalningsinstitutets fasta omkostnader,

- metod 2. Betalningsvolym ställd i relation i relation till betaltjänstverksamhetens art och omfattning,
- metod 3. Summan av ränteinkomster, ränteutgifter, mottagen kommission och mottagna avgifter samt rörelseintäkter ställd i relation till betaltjänstverksamhetens art och omfattning.

Startkapitalet och kapitalbasen beräknad enligt en av dessa metoder ska huvudsakligen täcka de risker som är förknippade med verksamheten.

Av *andra stycket* framgår att det är FI som, i samband med prövningen av ansökan, beslutar om val av metod som ett betalningsinstitut ska använda sig av utifrån de risker som är förknippade med de betaltjänster som ska tillhandahållas. Se vidare om val av metod i avsnitt 6.4.4.1.

3 kap. 4 §

Paragrafen ger FI möjlighet att, efter en utvärdering av betalningsinstitutets riskhanteringsprocesser, förlustdatabas och interna kontrollmekanismer, besluta om justering av kapitalet enligt 3 §. Se vidare om krav på justerad kapitalbas i avsnitt 6.4.4.1.

Närliggande tjänster och annan verksamhet

3 kap. 5 §

I paragrafen framgår att ett betalningsinstitut får tillhandahålla närliggande tjänster eller annan verksamhet med vissa begränsningar. Exempel på närliggande tjänster kan vara säkerställande av genomförandet av betalningstransaktioner, valutaväxlingstjänster, förvaringsverksamhet samt lagring och behandling av uppgifter. För annan verksamhet gäller att denna kan omfatta vitt skilda verksamheter exempelvis dagligvaruhandel och teleoperatörsverksamhet.

Begränsningen i punkt 1 innebär att betalningsinstitut i sin verksamhet med betaltjänster inte får bedriva verksamhet som består i att ta emot insättningar eller andra återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

Begränsningen i punkt 2 gäller att betalningsinstitut i sin verksamhet med betaltjänster endast får ha betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner. Betaltjänstanvändarens medel kan komma att ligga kvar hos betaltjänstleverantören i anslutning till utförandet av betaltjänsterna. Dessa är dock inte att anse som insättningar, under förutsättning att medlen uteslutande ska användas för betalningstransaktioner. Trots att medlen kan komma att stå orörda en längre tid ska de inte nödvändigtvis betraktas som en insättning. Betalningsinstitutet måste dock vidta åtgärder för att aktivt kontrollera att medel inte kan komma att betraktas som insättningar.

Enligt punkt 3 har betalningsinstitut i sin verksamhet med betaltjänster rätt att under vissa förutsättningar bevilja betaltjänstanvändaren kredit för de betaltjänster som anges i 1 kap. 3 § 2, 3 och 5. Kredit får, enligt punkt 3 a endast ges i samband med genomförandet av en betalningstransaktion. Enligt direktivet bör betalningsinstitutens beviljande av kredit, det vill säga beviljande av kreditutrymmen och utfärdande av kreditkort, regleras endast när det är nära kopplat till betaltjänster. Vidare får kredit, enligt punkt 3 b, inte beviljas ur medel som ett betalningsinstitut tagit emot eller innehar för att genomföra en betalningstransaktion. Enligt punkt 3 c måste kredit via kreditkort som lämnats inom ramen för gränsöverskridande verksamhet inom EES måste återbetalas inom 12 månader. Detta är ett sätt att tillförsäkra att betalningsinstitutet inte sitter med osäkra fordringar över en längre

tidsperiod. Enligt punkt 3 d får betalningsinstitutet bara ge krediter under förutsättning att kapitalbasen enligt 3 kap. 7 § är tillfredsställande med hänsyn till den totala kreditfordran. Betalningsinstitut bör ha goda rutiner för kreditvärdering i dessa fall.

Ett betalningsinstitut får dock ägna sig åt kreditgivning inom ramen för den närliggande verksamheten under förutsättning dels att företaget även är registrerat som ett finansiellt institut enligt lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet dels att verksamheten med kreditgivning är skild från verksamheten med betaltjänster.

Se vidare om verksamheten i ett betalningsinstitut i avsnitt 6.4.2.

3 kap. 6 §

För att underlätta tillsynen i ett betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet än med betaltjänster kan FI, enligt denna paragraf, besluta att verksamheten med betaltjänster ska vara placerad i en egen juridisk person. Detta gäller om den andra verksamheten försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet eller Finansinspektionens möjligheter att övervaka institutet.

Skyddskrav

3 kap. 7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur betalningsinstitut ska skydda de medel som innehas för att kunna genomföra betalningstransaktioner. Medlen får inte sammanblandas med andra betaltjänstanvändares medel och ska hållas åtskilda från betalningsinstitutets övriga tillgångar samt från betalningsinstitutets fordringsägare. Alternativet till ovanstående är att medlen omfattas av en motsvarande försäkring eller garanti som uppfyller motsvarande syfte att skydda dessa medel.

Bestämmelsen om skyddskrav för medel som överstiger 300 euro per betaltjänstanvändare ger vid en sammanvägd bedömning betaltjänstanvändaren ett begränsat skydd vid en situation där betalningsinstitutet skulle komma på obestånd. Samtidigt innebär beloppsgränsen att den administrativa bördan för betaltjänstleverantören hålls på en godtagbar nivå då skyddskraven inte gäller innehavda medel som understiger 300 euro.

Av *tredje stycket* framgår att medel enligt första stycket 1 omfattas av lagen (1944:181) om redovisningsmedel. Med tanke på att separationsrätt till innehavda medel föreligger ska dessa avskiljas vid en obeståndssituation.

Se vidare om skyddskrav i avsnitt 6.4.4.4.

Dokumentation och arkivering

3 kap. 8 §

Paragrafen innehåller dokumentationskrav för betalningsinstitut. Dokumentationen ska ske på ett sådant sätt att FI har möjlighet att övervaka att institutet har följt kraven i denna lag samt i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Enligt 12 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka uppgifter som omfattas av dokumentationskravet.

Revision

3 kap. 9 §

Paragrafen har utformats med 10 kap. 9 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och 3 kap. 5 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som förebild.

*Redovisning***3 kap. 10 §**

På grund av betalningsinstitutets verksamhet ska det tillämpa lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Om betalningsinstitutet huvudsakligen ägnar sig åt annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänster ska det tillämpa årsredovisningslagen (1995:1554). Se vidare om redovisning och revision i avsnitt 6.4.4.3.

*Huvudkontor i Sverige***3 kap. 11 §**

I paragrafen uppställs krav att ett betalningsinstitut ska ha sitt huvudkontor i Sverige.

*Åtgärder mot penningtvätt***3 kap. 12 §**

Enligt bestämmelsen ska betaltjänstleverantörer medverka till att förhindra penningtvätt enligt lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt. Detta kan ske genom att ha goda interna regler som är implementerade i företagets organisation.

*Bemyndiganden***3 kap. 13 §**

Paragrafen ger regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, rätt att meddela föreskrifter om beräkning av kapitalkrav enligt 3 §, hur kvarstående medel för genomförandet av betalningstransaktioner ska hanteras enligt 7 § andra stycket, samt vilka relevanta uppgifter som omfattas av 8 §.

4 kap. Utländska företags verksamhet i Sverige*Företag hemmahörande inom EES***4 kap. 1 §**

Av paragrafens *första stycke* framgår att ett betalningsinstitut hemmahörande i ett land inom EES får tillhandahålla betaltjänster i Sverige med stöd av sitt tillstånd i hemlandet, enligt principerna om hemlandsauktorisering och ömsesidigt erkännande (europass). Sådana betalningsinstitut får bara driva verksamhet med betaltjänster som omfattas av deras tillstånd i hemlandet. Verksamheten kan bedrivas på två sätt, antingen genom filial – vilket förutsätter en kontorsorganisation eller annan fysisk närvaro i Sverige – eller gränsöverskridande från hemlandet.

I *andra stycket* anges vad som gäller om det utländska betalningsinstitutet hemmahörande i ett land inom EES vill inrätta en filial i Sverige. Verksamheten kan påbörjas efter det att FI tagit emot en underrättelse från

behörig myndighet i institutets hemland. För företag hemmahörande inom EES ska hemlandets rörelseregler tillämpas. Däremot gäller de svenska reglerna rörande konsumentskydd. För filialer till utländska betalningsinstitut gäller även lagen (1992:160) om utländska filialer, enligt vilken filialen bland annat ska ha en egen bokföring och filialräkenskaperna ska granskas av en auktoriserad eller godkänd revisor. Om ett utländskt betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster via ett ombud i Sverige gäller bestämmelserna i 6 kap. 1 §.

Se vidare om verksamhet över gränserna i avsnitt 6.4.4.7.

4 kap. 2 §

Av paragrafen framgår att ett betalningsinstitut hemmahörande i ett land inom EES med stöd av sitt tillstånd i hemlandet kan tillhandahålla tjänster i Sverige utan att inrätta filial, genom gränsöverskridande verksamhet.

Företag hemmahörande utanför EES

4 kap. 3 §

Av paragrafen framgår att möjligheterna för ett utländskt företag hemmahörande i ett land utanför EES att tillhandahålla betaltjänster i Sverige endast kan ske efter ett tillståndsförfarande enligt 2 kap. och med de svenska associationsformer som där anges. Det finns alltså ingen möjlighet för dessa företag att etablera sig i Sverige genom att hänvisa till att de har ett tillstånd i hemlandet och står under betryggande tillsyn från tillsynsmyndigheten i hemlandet. Enligt EU-kommissionens uppfattning kan inte tredje lands filialer omfattas av direktivet, vilket inte anses strida mot vare sig OECD-avtalet eller GATS⁶².

5 kap. Svenska företags verksamhet utomlands

Filialverksamhet inom EES

5 kap. 1 §

Ett svenskt betalningsinstitut som avser att tillhandahålla betaltjänster genom filial i ett annat land inom EES ska meddela FI innan verksamheten påbörjas. FI meddelar i sin tur den behöriga myndigheten i värdlandet. Bestämmelsen innehåller även vad informationen till FI ska innehålla. Detsamma som gäller för filialer i bestämmelsen gäller om ett betalningsinstitut väljer att tillhandahålla betaltjänster genom ombud. Se vidare om verksamhet i filial i avsnitt 6.4.4.8.

5 kap. 2 §

Bestämmelsen anger hur FI ska behandla information från ett betalningsinstitut enligt 1 §.

Gränsöverskridande verksamhet inom EES

5 kap. 3 §

Paragrafen beskriver vad som gäller om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster i ett annat medlemsland inom EES utan att inrätta filial där.

⁶² WTO:s allmänna tjänstehandelsavtal (GATS) antog 1995 och fungerar som regelverket för handel med tjänster på en global nivå. Avtalet är motsvarigheten till GATT som istället reglerar handeln med varor.

5 kap. 4 §

Bestämmelsen anger hur FI ska behandla informationen från ett betalningsinstitut enligt 3 §.

5 kap. 5 §

I bestämmelsen framgår att ett betalningsinstitut ska informera FI om förändringar om sin verksamhet, exempelvis att utöka eller reducera antal betaltjänster som tillhandahålls eller förändringar i organisationen, enligt 1 och 3 §§. FI ska därefter meddela den behöriga myndigheten i värdlandet.

*Filialverksamhet utanför EES***5 kap. 6 §**

Av bestämmelsen framgår att ett betalningsinstitut, som bedriver verksamhet via filial ska försäkra sig om att betaltjänstanvändaren informeras om detta.

5 kap. 7 §

Bestämmelsen beskriver vad som gäller om ett betalningsinstitut vill inrätta en filial i tredje land, det vill säga i ett land utanför EES. Detta regleras inte i direktivet. Till skillnad mot vad som gäller vid filialetablering inom EES krävs ett särskilt tillstånd från FI. För etablering i ett land utanför EES bör en prövning göras av att det där finns tillfredsställande regler för auktorisation och tillsyn samt att informationsutbytet mellan den utländska tillsynsmyndigheten och FI fungerar. Det bör dock observeras att bestämmelsen enbart anger vad som gäller enligt svensk rätt. Den utländska tillsynsmyndigheten kan därför ställa ytterligare krav. Se vidare om verksamhet utanför EES i avsnitt 6.4.4.10.

6 kap. Tillhandahållande av betaltjänster via ombud eller genom outsourcing*Tillhandahållande av betaltjänster via ombud***6 kap. 1 §**

Paragrafen beskriver i *första stycket* vad som gäller om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud. Ett ombud är en fysisk eller juridisk person som marknadsför och tillhandahåller betaltjänster åt ett betalningsinstitut. Betalningsinstitutet ska anmäla ombudet för registrering hos FI och lämna den information som framgår av lagtexten. Med personuppgifter i punkt 2 avses namn och personnummer på ombudets ansvariga ledning. Med ansvariga ledning avses företagets styrelse, VD och den som är ansvarig för verksamheten med betaltjänster (verksamhetschef). Enligt punkt 3 ska ombudet tillhandahålla en penningtvättsinstruktion enligt vilken det ska framgå vilka interna regler som finns om åtgärder mot penningtvätt samt vilka funktioner som finns i företaget för att kontrollera att reglerna följs.

I *andra stycket* anges att ombudens namn ska registreras under förutsättning att lämnade uppgifter är fullständiga och korrekta. Om de uppgifter som lämnats inte anses fullständiga ska FI inte registrera ombudet. Detta innebär att registreringen har en rättsverkan för ombuden. Enligt 7 kap. 1 § föreligger en registreringsplikt för betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer vilken även omfattar deras ombud och filialer. Att

registrering skett är även en del av den information som ska delges betaltjänstanvändaren enligt 3 kap. 7 § fjärde stycket 1 och 2 lagen (2009:xxx) om betaltjänster. Registreringen är alltså en förutsättning för att ombudet ska kunna tillhandahålla betaltjänster. Ombudet får inte påbörja sin verksamhet förrän registrering gjorts.

Se vidare om ombud till betalningsinstitut i avsnitt 6.4.4.11.

Tillhandahållande av betaltjänster via ombud i ett annat land inom EES

6 kap. 2 §

Paragrafen beskriver vad som gäller om ett betalningsinstitut vill tillhandahålla betaltjänster genom ombud i ett annat land inom EES. Utöver de informationskrav som ska uppfyllas enligt 5 kap. 1 § och 6 kap. 1 § ska FI innan det registrerar det utländska ombudet informera värdlandets behöriga myndighet om den förestående verksamheten. Om värdlandets behöriga myndigheter har skälig anledning att anta att ombudet är eller har varit involverade i penningtvätt eller finansiering av terrorism bör de informera FI om detta. FI får då neka att registrera ombudet eller återkalla registreringen.

Outsourcing

6 kap. 3 §

I paragrafens *första stycke* anges vad som gäller om ett betalningsinstitut genom outsourcing vill lägga ut operativa funktioner av sin verksamhet avseende betaltjänster. Se definitionen av outsourcing i 1 kap. 4 § 12.

Enligt *andra stycket* krävs att ett antal villkor ska vara uppfyllda för att genom outsourcing kunna lägga ut viktiga operativa funktioner i verksamheten. Med viktiga operativa funktioner enligt *andra stycket* avses sådant som om ett fel eller en brist vid utförandet av denna väsentligt skulle försämra ett betalningsinstituts förmåga att fortsättningsvis uppfylla villkoren för tillståndet eller andra skyldigheter enligt denna lag, dess finansiella resultat, eller sundheten eller kontinuiteten i dess betaltjänster.

Enligt *tredje stycket* får kvaliteten på betalningsinstitutets interna kontroll och Finansinspektionens möjligheter att övervaka att instituten fullgör sina skyldigheter enligt denna lag inte försämrans av att viktiga operativa funktioner läggs ut genom outsourcing.

Se vidare om outsourcing i avsnitt 6.4.4.12.

Informationskrav

6 kap. 4 §

Av bestämmelsen framgår att ett betalningsinstitut, som bedriver verksamhet via ombud, ska försäkra sig om att betaltjänstanvändaren informeras om detta.

Ansvar

6 kap. 5 §

Av paragrafen framgår att de ansvariga för ett betalningsinstitut alltid har det övergripande ansvaret för verksamheten, oavsett var den bedrivs i organisationen. I de fall när tredje man anlitas för genomförande av operativa funktioner måste skäliga åtgärder vidtas för att säkerställa att bestämmelserna efterlevs.

7 kap. Tillsyn

Offentlig databas

7 kap. 1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om det registreringsförfarande som ska gälla. FI ska upprätta en offentlig databas över betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. Av andra meningen framgår att databasen ska innehålla uppgifter om vilka betaltjänster som betalningsinstitut, registrerade betaltjänstleverantörer, deras ombud och filialer har rätt att tillhandahålla samt hållas regelbundet uppdaterad. Databasen ska vara tillgänglig för konsultation och med online-åtkomst.

Tillsynen och dess omfattning

7 kap. 2 §

Av *första stycket* framgår att FI har tillsyn över svenska betalningsinstitut. I tillsynen ingår att institutens verksamhet med betaltjänster drivs enligt denna lag, andra författningar som reglerar dess verksamhet, bolagsordning, stadgar och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar dess verksamhet. Med författningar avses såväl lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som EG-förordningar och andra bindande regler (jfr lagen (1976:633) om kungörelse av lagar och andra författningar). För betalningsinstitut som huvudsakligen ägnar sig åt annan verksamhet än betaltjänster ska endast verksamheten med betaltjänster omfattas av tillsynen. Finansinspektionens tillsyn omfattar även betalningsinstitutets ombud, filialer och verksamhet som lagts ut genom outsourcing. Se vidare om tillsynen i avsnitt 6.4.4.14.

Av *andra stycket* framgår att FI även har tillsyn över att betalningsinstitutets ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven.

7 kap. 3 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att FI får begära in upplysningar om den verksamhet som betalningsinstitutet bedriver samt därmed sammanhängande omständigheter. Betalningsinstitutet ska lämna all den information som fordras för att FI ska kunna utöva sin tillsyn. Bestämmelsen avser den löpande rapporteringen som betalningsinstitutet ska ge in till FI.

Andra stycket har utformats med 7 § lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet som förebild. Här införs en möjlighet för FI att begära in information och upplysningar från de registrerade betaltjänstleverantörerna om verksamheten för att kontrollera att dessa följer bland annat penningtvätsreglerna.

Platsundersökning

7 kap. 4 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att FI får genomföra en platsundersökning hos ett betalningsinstitut när FI anser det nödvändigt.

Enligt *andra stycket* omfattar bestämmelsen även ombud och filialer som tillhandahåller betaltjänster för ett instituts räkning samt den som fått i uppdrag av institutet att driva någon del av institutets verksamhet, genom outsourcing.

*Samarbete mellan behöriga myndigheter***7 kap. 5 §**

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens samarbete och informationsutbyte med utländska behöriga myndigheter.

*Revision***7 kap. 6 §**

Paragrafen har utformats med 13 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (se prop. 2002/03:139, s. 379 ff. och 548 f) som förebild. Paragrafen behandlar revisorers rapporteringsskyldighet till FI.

*Avgifter till Finansinspektionen***7 kap. 7 §**

Paragrafen innehåller bestämmelser om årliga avgifter till FI.

*Bemyndiganden***7 kap. 8 §**

Paragrafen ger regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, rätt att meddela föreskrifter om vilka uppgifter ett betalningsinstitut ska lämna till FI enligt 3 § och när upplysningarna ska lämnas samt sådana avgifter som avses i 7 §.

8 kap. Ingripanden

Kapitlet har utformats med förebild av 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (se prop. 2002/03:139, s. 379 ff. och 548 f).

*Ingripande mot betalningsinstitut***8 kap. 1 §**

Av *första stycket* framgår att ingripande ska ske om ett betalningsinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet. Med författningar avses såväl lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som EG-förordningar och andra bindande regler (jfr lagen (1976:633) om kungörelse av lagar och andra författningar). Val av sanktion avgörs i första hand beroende på hur allvarlig överträdelsen är.

I *andra stycket* anges vilka sanktioner som kan bli aktuella.

Av *tredje stycket* framgår att FI får avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa eller ursäktlig, om institutet gör rättelse eller om annat organ har vidtagit åtgärder mot institutet som bedöms som tillräckliga.

Se även avsnitt 6.4.4.15 om kontroll- och ingripandemöjligheter.

8 kap. 2 §

Enligt *första stycket* ska FI återkalla institutets tillstånd, om institutet inte inom tre månader från det FI anmärkte för institutet att någon av dem som ingår i betalningsinstitutets styrelse, verkställande direktör eller ansvarig för

betaltjänstverksamheten som inte längre uppfyller de krav som anges i 2 kap. 3 § 4 ersatts med en ersättare.

Enligt bestämmelsens *andra stycke* kan FI besluta att personen ifråga inte längre får vara styrelseledamot, verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten. Detta alternativ till återkallelse av tillståndet kan väljas då det finns brister i ledningen i ett i övrigt livskraftigt institut men institutet inte förmår ändra på situationen. Det föreligger dock inte någon skyldighet för FI att använda sig av denna möjlighet i stället för att återkalla tillståndet, utan en bedömning får göras från fall till fall. Som regel bör det finnas en suppleant som kan träda in i stället för den person som avgått. Om så inte är fallet får FI utse en ersättare under den tid som det tar för institutet att självt utse en ny person till uppdraget.

Enligt *tredje stycket* gäller ersättarens uppdrag till dess att institutet har utsett en ny styrelseledamot, verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten.

8 kap. 3 §

I paragrafens *första stycke* framgår grunderna för återkallelse.

Enligt *andra stycket* har FI möjlighet att, om det är tillräckligt, meddela varning som ett alternativ till att återkalla tillståndet. Varningen är avsedd att meddelas om det i ett enskilt fall framstår som motiverat att ge institutet ytterligare en chans att komma i gång med verksamheten.

8 kap. 4 §

Paragrafen behandlar ingripande mot ett svenskt betalningsinstitut för överträdelse av bestämmelser i ett annat land inom eller utanför EES.

Straffavgift

8 kap. 5 §

Av paragrafen framgår att FI får besluta om att en anmärkning eller varning ska kombineras med en straffavgift. Det är dock inte möjligt att kombinera förelägganden och förbud med straffavgift. I dessa fall bör vite användas.

8 kap. 6 §

Paragrafen har utformats med 15 kap. 7 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (se prop. 2002/03:139, s. 386 f och 551) som förebild.

Av *första och andra stycket* framgår inom vilka beloppsgränser som straffavgiften kan ligga. Straffavgiften är ett instrument för att gradera överträdelsen.

Enligt *tredje stycket* ska omsättningen för ett betaltjänstinstitut, som även bedriver annan verksamhet, endast beräknas på den verksamhet som avser betaltjänster.

Av *fjärde stycket* framgår att avgiften inte får vara så stor att institutet inte uppfyller kapitalkraven i 3 kap.

8 kap. 7 §

Paragrafen anger två faktorer då särskild hänsyn ska tas vid beslut av straffavgiftens storlek, dels hur allvarlig överträdelsen är, dels hur länge den pågått. Bestämmelsen utesluter inte att även andra omständigheter än nämnda faktorer kan beaktas när avgiftens storlek bestäms.

Förseningsavgift

8 kap. 8 §

Enligt bestämmelsen får FI besluta om att ett betalningsinstitut ska betala en förseningsavgift om det inte i tid lämnar sådana upplysningar som betalningsinstituten, enligt föreskrifter, ska lämna till FI.

*Verkställighet av beslut om straffavgift och förseningsavgift***8 kap. 9-12 §§**

I 3 kap. 1 § första stycket 6 utsködningsbalken anges att en förvaltningsmyndighets beslut får verkställas enligt den lagen om det finns en särskild föreskrift om detta. Finansinspektionens beslut om straffavgift och förseningsavgift ska utgöra en exekutionstitel som kan verkställas utan domstolsförfarande. En bestämmelse om detta har tagits in i 10 §. Av den paragrafen framgår att Finansinspektionens beslut att påföra straffavgift eller förseningsavgift får verkställas om den är obetald och förfallen till betalning. Detta kräver dock en bestämmelse om när avgiften är förfallen till betalning och till vem avgiften ska betalas. I 9 § finns därför en bestämmelse som anger att straffavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till FI inom 30 dagar efter det att beslutet om den vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.

Vidare anges i 11 § att om straffavgiften eller förseningsavgiften inte betalas i rätt tid ska FI lämna den obetalda avgiften för indrivning. Den paragrafen klargör också att mål om uttagande av fordran handläggs som allmänt mål hos Kronofogden. I 12 § finns också en bestämmelse om att en straffavgift eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att domen vann laga kraft.

*Ingripande mot utländska betalningsinstitut***8 kap. 13 och 14 §§**

Bestämmelserna anger hur FI ska agera vid ingripande mot utländska betalningsinstitut. Här gäller att institutets hemland har exklusiv rätt att ingripa vid överträdelser av tillämpliga rörelse regler. FI har endast rätt att ingripa mot utländska betalningsinstitut som överträder svenska nationella bestämmelser om konsumentskydd och åtgärder mot penningtvätt. Se vidare om ingripande mot utländska betalningsinstitut i avsnitt 6.4.4.9.

*Ingripande mot registrerade betaltjänstleverantörer***8 kap. 15 §**

Bestämmelserna anger hur FI ska agera vid ingripande mot registrerade betaltjänstleverantörer.

Enligt *första stycket* ska FI, om en registrerad betaltjänstleverantör har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna och andra tillämpliga författningar, förelägga denne att vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, alternativt kan FI förelägga att denne ska upphöra med verksamheten. Exempel på andra tillämpliga författningar är lagen (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt och lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall.

Av *andra stycket* framgår att en registrerad betaltjänstleverantör ska ansöka om tillstånd inom 30 dagar från den tidpunkt då denne insett eller

borde ha insett att företaget inte längre uppfyllde villkoren för att vara undantagna från tillståndsplikten enligt 2 kap. 7 §.

Enligt *tredje stycket* får FI förelägga företaget att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att kunna bedöma om tillståndsplikt föreligger eller inte.

Ingripande mot den som saknar tillstånd m.m.

8 kap. 16 §

Paragrafen ger FI möjlighet att agera mot den som driver verksamhet utan tillstånd. FI kan förelägga om att denne ska lämna upplysningar så att FI ska kunna göra en bedömning om verksamheten omfattas av denna lag. Alternativt kan betalningsinstitutet föreläggas att upphöra med verksamheten.

Vite

8 kap. 17 §

Enligt bestämmelsen får FI förena föreläggande eller förbud enligt lagen med vite. FI har dock inte rätt att döma ut ett förelagt vite, utan FI får enligt allmänna regler ansöka vid länsrätt om att vitet ska dömas ut. Bestämmelser om vite finns i lagen (1985:206) om vite.

9 kap. Överklagande

9 kap. 1 §

Paragrafen reglerar möjligheterna till överklagande.

Av paragrafens *första stycke* framgår att beslut att förelägga någon att lämna upplysningar inte får överklagas. Av *andra och tredje stycket* framgår att andra beslut av FI får överklagas, dock krävs normalt prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Av *fjärde stycket* framgår att FI får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

7.2 Förslag till lag (2009:xxx) om betaltjänster

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 kap. 1 §

Av paragrafens *första stycke* framgår att lagen innehåller bestämmelser om betaltjänster och betalningstransaktioner som tillhandahålls i Sverige och genomförs inom det europeiska ekonomiska samarbetet (EES) i euro eller i någon annan av EES-ländernas valutor. Detta med anledning av att alla EES-länder inte är med i den europeiska monetära unionen EMU. Transaktionen måste ske inom EES och de betaltjänstleverantörer som anges i andra stycket under förutsättning att de som är involverade i en transaktion är etablerade inom EES.

Andra stycket innehåller en uppräknning av de företag som får tillhandahålla betaltjänster och som därför ska tillämpa lagen. Enligt punkt 4 omfattas även motsvarande utländska företag inom EES som tillhandahåller betaltjänster i Sverige med stöd av tillstånd i sitt hemland. För företag hemmahörande i ett land utanför EES finns inga möjligheter att etablera sig i Sverige och tillhandahålla betaltjänster utan tillstånd enligt någon av de rörelseregler som gäller för de företag som är uppräknade i andra stycket.

Enligt *tredje stycket* ska offentliga myndigheter tillämpa 1-7 kap. när de tillhandahåller betaltjänster. Emellertid gäller detta endast i den mån de tillhandahåller betaltjänster i konkurrens med andra aktörer på marknaden och då inte agerar i egenskap av offentlig myndighet. Med andra ord behöver inte myndigheter i samband med sin myndighetsutövning tillämpa denna lag. Offentliga myndigheter som exempelvis skulle kunna omfattas är Riksbanken och Riksgälden.

1 kap. 2 §

Av bestämmelsen framgår att lagen även gäller i tillämpliga delar för företag som tillhandahåller betaltjänster och där tillhörande betalningstransaktioner sker till/från ett land utanför EES eller i någon annan valuta än de som anges i 1 § första stycket. Detta för att åstadkomma likformiga regler för konsumenterna oavsett till vilket land transaktionen sker och oavsett valuta (one leg), se vidare om direktivets räckvidd i avsnitt 6.3.2.

Paragrafen innehåller en uppräknning av tillämpliga bestämmelser.

Undantag från tillämpningsområdet

1 kap. 3 §

I paragrafen anges de tjänster som ligger utanför lagens tillämpningsområde.

Undantaget i punkt 1 avser yrkesmässig fysisk transport av kontanter (sedlar och mynt). Med fysisk transport avses inte bara själva transporten utan även kontanthantering, inklusive insamling och leverans. Som exempel på transportverksamhet som undantas under denna punkt kan nämnas värdetransporter samt den kontanthantering som är förknippad med denna.

Undantaget i punkt 2 gäller uttag av kontanter i samband med ett inköp, exempelvis när en kund i en livsmedelsaffär begär att få ta ut 500 kronor med sitt bankkort i samband med betalning av matvaror för 300 kronor. Kundens konto debiteras 800 kronor. Undantaget i punkt 3 avser inte kontobaserad valutaväxling utan utbyte av kontanter i olika valutor.

Undantaget i punkt 4 gäller leverantörer som tillhandahåller tekniska tjänster (IT-drift och support) åt betaltjänstleverantörer för att dessa ska kunna tillhandahålla sina tjänster. Leverantörerna av dessa tjänster, exempelvis utveckling av interna system för att hantera betalningstransaktioner, bedöms inte vara en del av den betaltjänst som betaltjänstleverantören tillhandahåller. En förutsättning för att leverantören av tekniska tjänster ska undantas är att denne aldrig förfogar över kundmedel.

Undantaget i punkt 5 innebär att tjänster som endast kan utnyttjas inom ett begränsat nätverk eller ifråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud ligger utanför tillämpningsområdet. Detta avser exempelvis kundkort, som bara kan användas för betalning i en viss butik eller en viss butikskedja för exempelvis kläder, livsmedel och drivmedel. Undantaget gäller tjänster som tillhandahålls globalt utan geografisk begränsning, vilket innebär att exempelvis ett bensinkort kan nyttjas i hela världen för att handla drivmedel eller varor. Ett kundkort får innefatta kredit, men aldrig vara kopplat till VISA, MasterCard eller andra öppna kortsystem för att omfattas av undantaget i punkt 5 eftersom de inte betraktas som begränsade nätverk. Övriga exempel på kort som faller in under undantaget i punkt 5 är ”mat-på-jobbet-kort”, clubkort som exempelvis används under ett besök på restaurang eller resort där inköp registreras på kortet för att sedan debiteras ägaren när denne lämnar området, medlemskort med betalningsfunktion för att betala varor och tjänster som tillhandahålls från organisationen som gett ut kortet samt kort för allmänna transporter. Ett kort som kan nyttjas i ett nätverk av olika affärsinnehavare faller vanligtvis inte under undantaget i punkt 5 då dessa som regel är öppna för ytterligare medlemmar och nätverket normalt växer i omfattning och då med tiden inte kommer att falla in under definitionen ”begränsat nätverk”. Undantaget i punkt 6 avser tillhandahållande av uttag av kontanter med hjälp av fristående uttagsautomater (ATM-maskiner).

1 kap. 4 §

I paragrafen anges de betalningstransaktioner som ligger utanför lagens tillämpningsområde.

Undantaget i punkt 1 gäller sådana transaktioner som sker med pappersbaserade instrument, exempelvis checkar, växlar, kuponger, resecheckar, postanvisningar och utbetalningsavier, eftersom dessa på grund av sin karaktär inte kan behandlas lika effektivt som andra betalningsmedel. Undantaget i punkt 2 avser ej yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet. Undantaget i punkt 3 avser transaktioner som genomförs i ett system för avveckling av betalningar och värdepapper mellan avvecklingsagenter, centrala motparter, clearingorganisationer, Riksbanken och andra deltagare i systemet. Exempel på sådana system är VPC AB:s system för värdepappersavveckling, Riksbankens RIX-system, Bankgirocentralen BGC AB:s betalningssystem, Svenska Bankföreningens dataclearing samt OMX Nordic Exchange Stockholm AB:s motpartsclearing av standardiserade derivat. För flertalet av dessa system gäller lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden. Anledningen till detta undantag är att dessa är underleverantörer till betaltjänstleverantörer och inte tillhandahåller några betaltjänster till enskilda betaltjänstanvändare.

Undantaget i punkt 4 gäller transaktioner som genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning, d.v.s. interna transaktioner. Undantaget i punkt 5 gäller transaktioner som görs

mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan dotterföretag till ett och samma moderföretag utan att någon annan betaltjänstleverantör än ett företag i samma grupp medverkar som mellanhand. Undantaget i punkt 6 avser betalningstransaktioner som sker direkt från betalaren till betalningsmottagaren och uteslutande sker i kontanter utan medverkan av mellanhand. Skillnaden mot penningöverföring enligt definitionen i 5 § 4 är att någon mellanhand som exempelvis en betaltjänstleverantör inte medverkar i transaktionen. Vid penningöverföring sker transaktionen genom en girering. Undantaget i punkt 7 gäller sådana betalningstransaktioner som sker genom ett handelsombud som används av någon av parterna vid förhandling eller för att slutföra en försäljning eller ett köp av varor eller tjänster. Undantaget i punkt 8 gäller sådana transaktioner som avser förvaltning, inlösen eller försäljning av finansiella instrument. Med förvaltning menas utdelningar, inkomst eller annan fördelning.

Definition av betaltjänster

1 kap. 5 §

Punkt 1 avser sedvanliga tjänster för insättning på och uttag från ett betalkonto samt övrig förvaltning av kontot. Dessa transaktioner kan utföras både via automat för insättning eller uttag samt över disk.

Punkt 2 gäller betalningstransaktioner som sker med autogiro, även engångsautogireringar, kontokort eller andra betalningsinstrument eller kontobaserade betalningar, samt stående betalningsorder. Denna definition omfattar samtliga grundläggande SEPA-tjänster: gireringar, autogiro och kortbetalningar. Detta kan även omfatta betalningstransaktioner som täcks av ett kreditutrymme.

Punkt 3 avser utfärdande av kort eller andra betalningsinstrument samt inlösen av transaktioner med användning av sådana betalningsinstrument. Se definition av betalningsinstrument i 1 kap 6 § 4. Exempel på sådana betaltjänster är kortutfärdande samt de huvudsakliga tjänster som ett inlösenföretag tillhandahåller idag vid medverkan i kortbetalningar. Skrivningen ”andra betalningsinstrument” syftar till att göra bestämmelsen teknikneutral då det ständigt utvecklas nya produkter som kan användas vid betalningar.

Punkt 4 avser penningöverföring vilket innebär en inte kontobaserad överföring av medel från en betalare till en betalningsmottagare via ett betalningsinstitut.

Punkt 5 gäller betalningstransaktioner som görs med mobiltelefon, dator eller liknande teknisk utrustning och där operatören för systemet endast fungerar som en mellanhand mellan betalaren och den leverantör som tillhandahåller en tjänst. Den tekniska utrustningen fungerar här endast som ett instrument som verifierar att en betalning ska ske från betalarens bankkonto. Detta kan exempelvis omfatta betalning av parkering, biobesök, taxifärd samt diverse tjänster med koppling till den tekniska utrustningen som film, mjukvara, spel, ringsignaler och RSS-flöde (paketerad information) m.m.

Övriga definitioner

1 kap. 6 §

Med bankdag i punkt 2 menas en dag på vilken betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, när denne medverkar till genomförandet av en betalningstransaktion, har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion. Normalt betraktas bankdag idag som en ”helgfri vardag”. Betaltjänstleverantören måste klart och tydligt informera konsumenten när det är möjligt att genomföra en betalningstransaktion. Betalningar kan initieras dygnet runt, men det innebär inte att betalningar genomförs dygnet runt. Det är de underliggande systemen som styr detta. Det är betaltjänstleverantörens ansvar att se till att deras system är igång under öppettiderna. Vidare ansvarar betaltjänstleverantören för att se till att betalningstransaktionen kan ske utan att den påverkas av andra betaltjänstleverantörens öppettider, exempelvis om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har stängt på grund av en nationell helgdag.

Definitionen av betalkonto i punkt 3 omfattar alla konton som kan användas för betalningsuppdrag. Förutom vanliga transaktionskonton omfattas även sparkonton där kontoinnehavaren har möjlighet att genomföra överföringar utan restriktioner. Däremot ska exempelvis sådana konton som kontoinnehavaren inte fritt kan disponera falla utanför definitionen, exempelvis skogs- och upphovsmannakonton eller andra konton som tillåter insättningar, men har restriktioner för vidare användning.

Definitionen av betalningsinstrument i punkt 4 avser exempelvis betal- och kreditkort, digipass, PIN-koder och andra koder, rutiner för inloggning på internetbank som används av betaltjänstanvändaren för att verifiera en betalningsorder.

När det gäller definitionerna *debitera* respektive *kreditera* som redogörs för i punkt 10 och 13 i lagförslaget har vi valt ett konsumentperspektiv. Begreppen är annars vedertagna inom bokföringen där de har givits en annan betydelse.

Med valuteringsdag i punkt 19 menas den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för beräkningen av räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto. Referenstidpunkten för ränteberäkningen är nödvändigtvis inte dagen för den verkliga beräkningen av räntan. Det är öppet för parterna att avtala om räntesats och löptid.

Avtalsvillkor som avviker från lagen

1 kap. 7 §

Enligt bestämmelsen ska avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för en konsument inte gälla, om inte annat anges i lagen. Lagen om betaltjänster innehåller tvingande bestämmelser som inte går att avtala bort (icke dispositiva) om inte annat anges i lagen.

1 kap. 8 §

Paragrafen innehåller en uppräkningslista av de bestämmelser i lagen som parterna kan avtala bort (dispositiva) om betaltjänstanvändaren inte är konsument.

2 kap. Om villkor och informationskrav

Tillämpningsområde

2 kap. 1 §

Med tillhandahållande av information enligt detta kapitel menas att bestämmelserna är tillämpliga på information som lämnas och information som görs tillgänglig på annat sätt.

2 kap. ska tillämpas på betaltjänster som erbjuds till betaltjänstanvändare i Sverige. På motsatt sätt gäller tysk konsumenträtt om en svensk betaltjänstleverantör erbjuder betaltjänster på den tyska marknaden.

Avgifter för information

2 kap. 2 §

Enligt paragrafens *första stycke* får en betaltjänstleverantör inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändaren för att tillhandahålla information enligt 2 kap. Enligt *andra stycket* får dock parterna avtala om avgifter för extra eller mer frekvent information eller för information via andra kommunikationsmedel än de som anges i ramavtalet. Detta gäller förutom vid ramavtal även vid enstaka betalningstransaktioner. Avgifterna ska i dessa fall vara rimliga och stå i proportion till betaltjänstleverantörens faktiska kostnader för det administrativa merarbetet. Avgifter som inte motiveras av faktiska kostnader är inte tillåtna. Exempelvis skulle detta kunna vara avgifter som syftar till att hindra betaltjänstanvändare från att tillgodogöra sig ytterligare information eller avgifter som endast syftar till att öka intäkterna för betaltjänstleverantören.

Informationsskyldighet vid enstaka betalningstransaktioner

2 kap. 3 §

Bestämmelsen avser betalningstransaktioner som görs utan existerande avtalsförhållande, exempelvis vid spontant besök till en annan bank än den man normalt kontaktar för att genomföra en betalningstransaktion. Till skillnad från betalningstransaktioner enligt ett ramavtal kan enstaka betalningstransaktioner aldrig innebära att det sker en serie betalningstransaktioner. Exempel på enstaka betalningstransaktioner är vissa typer av fakturabetalningar eller enstaka autogireringar.

Bestämmelserna i andra stycket om enstaka betalningstransaktioner som överförs med ett betalningsinstrument som omfattas av ett ramavtal, gäller exempelvis uttag från oberoende uttagsautomater (ATM).

Information innan ett avtal ingås

2 kap. 4 §

Paragrafens *första stycke* innehåller en uppräkningslista av den information som betaltjänstleverantören ska lämna till betaltjänstanvändaren innan ett avtal om en enstaka betaltjänst ingås. Sådan information kan innefatta unika identifikationskoder som IBAN och BIC.

I *andra stycket* finns bestämmelser om hur informationen ska vara utformad och hur den ska lämnas till betaltjänstanvändaren. Här framgår även att betaltjänstanvändaren har rätt att på begäran få fullständig information om de villkor som anges i 7 § som rör informationsskyldighet vid ramavtal. Vilken information som här ska ges beror på vilken betaltjänst som avses.

Informationen enligt första och andra stycket i denna bestämmelse ska lämnas innan betaltjänstanvändaren blir bunden av ett avtal eller ett erbjudande och ska alltid vara avgiftsfri. Informationskyldigheten enligt

paragrafen kan även uppfyllas genom att tillhandahålla en kopia av utkastet till avtalet om enstaka betaltjänst eller utkastet till betalningsordern som innehåller samma information och villkor.

Information när ett avtal har ingåtts

2 kap. 5 §

Bestämmelsen innehåller en uppräkningslista av den information som betaltjänstleverantören ska lämna till betalaren när ett avtal om en enstaka betaltjänst har ingåtts. Samma regler som i 4 § gäller för hur och i vilken form informationen ska lämnas till betaltjänstanvändaren. Informationen ska lämnas till betaltjänstanvändaren snarast efter att betalningsordern tagits emot. Med ”snarast” menas att betaltjänstleverantören utan dröjsmål efter att betalningsordern har tagits emot ska lämna eller göra information tillgänglig för betalningsmottagaren. Detta innebär att informationen ska lämnas inom några sekunder från det att betalningsordern kommit in elektroniskt alternativt, om betalningsordern lämnats över disk, innan betaltjänstanvändaren lämnar lokalen.

I direktivet framgår att informationen ska lämnas ”omedelbart” efter att betalningsordern tagits emot. I syfte att hålla lagstiftningen så enkel och enhetlig som möjligt bör tidskravet hellre utformas så att det ligger i linje med vad som gäller för lämnande av information enligt distans- och hemförsäljningslagen (2005:59). Informationskravet bör alltså uttryckas på det sättet att överlämnandet ska ske ”snarast” efter det att betalningsordern tagits emot. En sådan utformning är förenlig med direktivet och går inte ut över konsumentens intresse.

2 kap. 6 §

Bestämmelsen innehåller en uppräkningslista av den information som betaltjänstleverantören ska lämna till betalningsmottagaren. Samma regler som i 4 § gäller för hur och i vilken form informationen ska lämnas till betaltjänstanvändaren. Informationen ska lämnas till betaltjänstanvändaren snarast efter att betalningstransaktionen genomförts. Med ”snarast” i denna bestämmelse menas att betaltjänstleverantören utan dröjsmål efter transaktionens genomförande ska lämna eller göra information tillgänglig för betalningsmottagaren. Detta innebär att informationen ska lämnas inom några sekunder från det att transaktionen genomförts. Vad gäller definitionen ”snarast” hänvisas till författningskommentaren 2 kap. 5 § andra stycket.

Enligt förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel ska alla transaktioner kunna spåras i betalningssystemet. Här finns dock en begränsning som gäller i de fall då betalaren vill vara anonym i förhållande till betalningsmottagaren. Om betalaren kräver det ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte lämna ut betalarens identitet till mottagaren.

Informationsskyldighet vid ramavtal

2 kap. 7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om betaltjänstleverantörens informationsskyldighet vid ramavtal. Med ”i god tid innan ett ramavtal...ingås” menas att betaltjänstanvändaren ska ges tid att kunna ta del av informationen för att kunna fatta välgrundade beslut. Liksom i 4-6 §§ innehåller paragrafen bestämmelser om hur informationen ska vara utformad

och hur den ska lämnas till betaltjänstanvändaren. Förhandsinformation får uppfyllas genom tillhandahållande av en kopia av utkastet till ett ramavtal som innehåller information och villkor enligt bestämmelsens fjärde stycke.

Enligt punkt 7 ska genomförandetiden för utförande av betaltjänster anges i ramavtalet. Är det fråga om betalningstransaktioner till ett konto ska de enligt 6 kap. 2 § ske inom en maximal genomförandetid. Är det fråga om autogiro och korttransaktioner är det upp till parterna att komma överens om en rimlig tidsfrist för genomförandet. Punkt 26 omfattar information om dels förfaranden för klagomål, dels prövning utanför domstol. Betaltjänstleverantören måste leva upp till de konsumentskyddsregler som gäller i det medlemsland där betaltjänsten har erbjudits betaltjänstanvändare

Informationskyldigheten enligt paragrafen kan även uppfyllas genom att tillhandahålla en kopia av utkastet till avtalet om enstaka betaltjänst eller utkastet till betalningsordern som innehåller samma information och villkor.

Tillgång till information och villkor enligt ramavtalet

2 kap. 8 §

Bestämmelsen omfattar tillgång till information och villkor enligt ramavtalet samt anger att denna ska vara kostnadsfri. Parterna får komma överens om att informationen ska lämnas på andra medier och att en viss avgift kan tas ut för detta enligt överenskommelse i ramavtalet, se 2 kap. 2 § andra stycket.

Förändringar av villkoren enligt ramavtalet

2 kap. 9 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur betaltjänstleverantören ska meddela ändringar enligt ramavtalet. Ändringar ska meddelas minst två månader före den dag då ändringarna föreslås börja tillämpas. Detta gäller även en ändring som till exempel innebär att betaltjänstleverantören byter adress. Betaltjänstanvändaren kan alltid samtycka till att ändringarna träder i kraft tidigare än efter två månader.

Om betaltjänstanvändaren inte, före den dag då de föreslagits börja tillämpas, underrättar betaltjänstleverantören om att han inte godkänner dem ska han anses ha godkänt ändringarna. Om ändringen avser att ramavtalet tillförs någon ny beståndsdel, till exempel en ny betaltjänst, ska ändringen gälla omedelbart om betaltjänstanvändaren accepterar ändringen. Ändringar som är till fördel för betaltjänstanvändaren, som till exempel räntesats och växelkurs kan dessa börja gälla omedelbart utan underrättelse.

Information om ändringar i ramavtal ska meddelas på samma sätt som anges i 2 kap. 7 § andra stycket. Ändringar som aktivt godtas av kunden tidigare än ovanstående tidsfrist blir gällande omedelbart gentemot kunden.

Paragrafens tredje stycke behandlar vad som gäller vid ändringar av räntesatser och växelkurser. Här bör noteras att ändringar av räntesatsen eller växelkursen som är fördelaktigare för betaltjänstanvändaren får tillämpas utan underrättelse. Därutöver ska ändringar av räntesatser eller växelkurser som används vid betalningstransaktioner genomföras och beräknas enligt en neutral metod som inte diskriminerar betaltjänstanvändare.

Uppsägning av ramavtal

2 kap. 10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppsägning av ramavtal. Enligt *första stycket* framgår att om parterna inte har avtalat om en uppsägningstid får betaltjänstanvändaren säga upp ramavtalet när som helst. Uppsägningstiden får högst uppgå till en månad. Ett ramavtal som ingåtts för längre tid än 12 månader eller på obestämd tid ska vara kostnadsfritt för användaren att säga upp efter 12 månader. I andra fall ska avgifterna för uppsägningen stå i proportion till kostnaderna.

Enligt *andra stycket* får betaltjänstleverantören med minst två månaders uppsägningstid på samma sätt som anges i 7 § andra stycket säga upp ett ramavtal som ingåtts på obestämd tid, under förutsättning att detta har avtalats i ramavtalet.

Se vidare om uppsägning av ramavtal i avsnitt 6.5.4.4.

Information innan enskilda betalningstransaktioner enligt ett ramavtal genomförs

2 kap. 11 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om information innan enskilda betalningstransaktioner enligt ett ramavtal genomförs.

Information till betalaren respektive betalningsmottagaren om enskilda betalningstransaktioner enligt ett ramavtal

2 kap. 12 och 13 §§

Paragraferna innehåller bestämmelser om information som ska lämnas till betalaren respektive betalningsmottagaren vid enskilda betalningstransaktioner enligt ett ramavtal. Med ”utan onödigt dröjsmål” i dessa bestämmelser menas inte samma omedelbarhet som när det gäller informationskraven i samband med enstaka betalningstransaktioner som exempelvis i 2 kap. 5 och 6 §§, enligt vilka informationen ska ges direkt till kunden. Här föreligger redan ett ramavtal och kunden känner därför till de generella förutsättningarna som gäller vid en betalningstransaktion. Informationen kan göras tillgänglig periodiskt eller åtminstone månatligen.

Tredje stycket i båda paragraferna innehåller en bestämmelse om att betaltjänstleverantören på betalarens respektive betalningsmottagarens begäran en gång i månaden avgiftsfritt ska lämna informationen i pappersform. Detta är en möjlighet till nationell särlösning i artikel 47.3 respektive 48.3 i direktivet som föreslås bör utnyttjas då en del av befolkningen inte har förtroende för, tillgång till eller möjlighet att utnyttja internet. För dessa är det av vikt att få tillgång till regelbunden information i pappersform. Samtidigt är det inte rimligt att betaltjänstleverantörerna ska behöva skicka ut information till samtliga betaltjänstanvändare när många kan tillgodogöra sig informationen på annat sätt. Det ställs därför krav på betaltjänstanvändaren att denne uttryckligen ska begära att få informationen i pappersform.

Se vidare om information vid enskilda betalningstransaktioner i avsnitt 6.5.4.5..

Undantag från kraven på information enligt ett ramavtal

2 kap. 14 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från kraven på information enligt ett ramavtal. Enligt första stycket gäller vissa lättnader i informationskraven för betalningsinstrument, exempelvis bankkort, med vilka betaltjänstanvändaren endast kan göra enskilda betalningstransaktioner på högst 30 euro, eller som har en begränsning (limit) på 150 euro. Samma lättnader gäller även för sådana betalningsinstrument som medel kan lagras på om dessa medel inte överstiger 150 euro.

Begränsningen till 30 euro gäller för varje enskild betalningstransaktion som sker med ett betalningsinstrument. Det föreligger här ingen tidsbegränsning för hur ofta en sådan betalningstransaktion kan ske, ett genomförande av tre betalningstransaktioner om 30 euro vardera, inom en kort tidsperiod, är därmed möjligt.

Begränsningen till 150 euro är en limit vilket innebär att betaltjänstanvändaren inte kan utföra betalningstransaktioner som innebär att denna limit kommer att överskridas. Det är upp till parterna att avtala om tidsbegränsningen, det vill säga hur lång tid det ska ta innan spärren tas bort så att betalningsinstrumentet kan användas på nytt. Dessa avtal ska vara förenliga med denna lag, se särskilt 4 kap. 2 § om begränsning av betalningsinstruments användning samt 2 kap. 7 § 8 om användning av betaltjänsten.

Begränsningen till 150 euro för betalningsinstrument som lagrar medel avser exempelvis sådana kort som kan laddas med pengar inför kommande inköp. Här finns inga begränsningar i hur ofta pengar får laddas på betalningsinstrumentet. Bestämmelsen omfattar inte överföring av medel för att ladda ett betalningsinstrument, men väl användningen av instrumentet.

Denna bestämmelse är även tillämplig på e-pengar.

Enligt första punkten får betaltjänstleverantören endast lämna information till betalaren om betaltjänstens viktigaste delar. Detta ska inte tolkas som att det är förbjudet för betaltjänstleverantören att tillhandahålla ytterligare information. Information som är till förmån för betalaren accepteras.

Enligt andra punkten (b) ska betaltjänstleverantören inte behöva tillhandahålla eller göra tillgänglig informationen enligt (a) om betalningsinstrument används anonymt eller om betaltjänstleverantören av andra skäl inte har tekniska möjligheter att tillhandahålla informationen. Detta undantag från andra punkten ska tolkas restriktivt och i enskilda fall kan vägledning från Finansinspektionen (FI) vara nödvändig.

Se vidare om undantag från kraven på information i avsnitt 6.5.4.3.

Valuta och valutakonvertering

2 kap. 15 §

Denna bestämmelse syftar till att göra avgifterna för en betalningstransaktion mer transparent för betaltjänstanvändaren, oavsett vem som erbjuder tjänsten, så kallad "Dynamic Currency Conversion (DCC)". Här handlar det om att kunder ska kunna välja vilken valuta som ska användas i transaktionen.

Information om extra avgifter eller nedsättning av avgift

2 kap. 16 §

Denna förhandsinformation måste vara aktiv eller i vart fall klart och tydligt angiven för betaltjänstanvändaren så att det inte råder något tvivel om avgifterna innan en betalningstransaktion initieras. En upplysning om extra

avgifter i mindre textformat eller en undanskymd placering anses inte tillräcklig för att leva upp till kraven enligt denna bestämmelse.

3 kap. Om rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande och användning av betaltjänster

Tillämpningsområde

3 kap. 1 §

Bestämmelserna om rättigheter och skyldigheter till tillhandahållande och användning av betaltjänster är indelade i fem kapitel där 3 kap. är ett inledande kapitel med gemensamma bestämmelser.

Avgifter

3 kap. 2 §

Enligt *första stycket* får betaltjänstleverantören inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändaren för att uppfylla sin informationsskyldighet, eller skydds- och korrigeringsåtgärder enligt 3-7 kap. Däremot får betaltjänstanvändaren ta ut avgifter under de förutsättningar som framgår i 5 kap. 3 §, 5 kap. 8 § och 7 kap. 2 §. Sådana avgifter avtalas mellan parterna och ska vara rimliga och motsvara leverantörens faktiska kostnader.

Bestämmelsen avser att öka konsumentskyddet och även konkurrensen genom att skapa bättre förutsättningar för användarna att kunna jämföra priser mellan olika leverantörer. Exempel på skyddsåtgärder finns i 4 kap. 4 § om skyldigheter för betaltjänstleverantören avseende betalningsinstrument och gällande korrigeringsåtgärder i 4 kap. 7 om betaltjänstleverantörens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner.

Med faktiska kostnader avses de administrativa merkostnader som tillkommer, och som ska beräknas utifrån leverantörens interna metoder för kostnadsberäkning. Det är i dessa fall inte tillåtet att lägga på någon vinstmarginal.

Enligt *andra stycket* ska betalaren och betalningsmottagaren betala de avgifter som deras respektive leverantör tar ut. Det har visat sig att det effektivaste systemet är att avgifterna delas mellan betalare och betalningsmottagare, eftersom detta underlättar direkthantering av betalningarna. Detta bör dock endast gälla när betalningstransaktionen inte fordrar valutaväxling. I dessa fall, när betalningstransaktionen medför en konvertering av valuta, kan parterna istället avtala om en annan metod vid fördelning av avgifterna.

Enligt *tredje stycket* får leverantören inte hindra betalningsmottagaren från att av betalaren begära en avgift eller att erbjuda en nedsättning av avgift vid användning av ett visst betalningsinstrument. Med betalningsmottagare menas här inte bara handlaren i en korttransaktion utan även betalningsmottagare i övriga betaltjänster som framgår av 1 kap. 5 §.

Angående artikel 52.3 sista meningen (surcharging) se avsnitt 6.6.3.2.

Undantag för betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar

3 kap. 3 §

Undantaget i denna bestämmelse innebär att betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören kan avtala bort vissa av de krav som ställs upp i 4

kap. I realiteten innebär detta ett mindre omfattande konsumentskydd för betalningstransaktioner som sker till lägre belopp. Undantaget har införts för att transaktioner ska kunna ske kostnadseffektivt, användarvänligt och inte belastas med omfattande regler. Punkt 2 innehåller undantag för betalningsinstrument som används anonymt eller där leverantören inte kan bevisa att betalningstransaktionen är godkänd. Exempel på sådana betalningsinstrument är SIM-kort till mobiltelefoner och handdatorer samt smarta kort såsom elektronisk börs, kontaktlösa kort som inte behöver anslutas till någon terminal för att betalning ska ske. Avsikten är att kortet ska användas för mindre betalningar, exempelvis för tidningar eller i lokaltrafiken.

Enligt punkt 3 kan parterna avtala om att leverantören inte behöver underrätta användaren om att en betalningsorder, som gäller en transaktion till ett lägre belopp, avvisats om det i sammanhanget klart framgår att den inte har genomförts. Detta kan exempelvis gälla sådana situationer då medel på ett förbetalt kort är otillräckligt och användaren redan vid en tidigare betalningstransaktion meddelats om detta.

Se vidare om undantag för betalningsinstrument för låga belopp i avsnitt 6.6.3.3.

4 kap. Godkännande av betalningstransaktioner

Godkännande och återkallande av godkännande

4 kap. 1 §

Enligt *första stycket* ska en betalningstransaktion betraktas som godkänd om betalaren har lämnat sitt medgivande för genomförandet av transaktionen. Betalaren får godkänna transaktionen antingen före eller efter transaktionens genomförande beroende på vad som avtalats mellan betalaren och dennes betaltjänstleverantör. Betalningsöverföring och korttransaktioner är exempel på transaktioner som godkänns före genomförandet medan överföringar via autogiro godkänns i efterhand genom att betalaren inte begär återbetalning enligt 4 kap. 8-10 §§. Förfarandet för att ge godkännande ska avtalas mellan betalaren och betaltjänstleverantören.

Enligt *andra stycket* ska godkännande att genomföra en eller flera transaktioner lämnas i den form som avtalats mellan betalaren och dennes leverantör. Om godkännande saknas ska transaktionen inte anses godkänd.

Enligt *tredje stycket* får ett godkännande alltid återkallas så länge det är möjligt enligt 5 kap. 6-8 §§. Detta kan även ske i en serie transaktioner vilket innebär att varje transaktion som följer återkallelsen inte ska anses vara godkänd.

Begränsning av betalningsinstrumentets användning

4 kap. 2 §

Bestämmelsen avser begränsningar av betalningsinstrumentets användning. Om så avtalats enligt *första stycket* kan leverantören enligt *andra stycket* förbehålla sig rätten att spärra betalningsinstrumentet på vissa grunder. Orsaken kan vara försök till bedrägeri, tekniska problem som kan innebära att betalningsinstrumentet inte är säkert att använda eller risken för att betalaren överskrider sin kreditlimit och därför inte kan fullfölja sitt betalningsansvar.

Enligt *tredje stycket* ska leverantören på avtalat sätt informera betalaren om spärr av betalningsinstrument samt skälen till detta. Detta ska om möjligt ske innan betalningsinstrumentet spärras eller senast direkt efter spärran om inte sådan information äventyrar objektivt motiverade säkerhetsskäl eller är förbjuden enligt annan författning. Med objektivt motiverade säkerhetsskäl menas till exempel om betalaren genom delgivning av information får tillgång till sådan information som skulle öka risken i ett betalningssystem om det utnyttjades för brottsliga syften.

Betaltjänstanvändarens skyldigheter med avseende på betalningsinstrument

4 kap. 3 §

Av paragrafen framgår de skyldigheter som en betaltjänstanvändare har avseende betalningsinstrument. Det ska användas i enlighet med villkoren för utfärdande och användning av betalningsinstrumentet. Betaltjänstanvändaren ska utan onödigt dröjsmål underrätta leverantören så snart användaren har fått vetskap om att betalningsinstrumentet förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan godkännande. Missbruk innefattar till exempel sådana fall då instrumentet (exempelvis magnetremsan) har kopierats eller då identifikationskoden till ett betalningsinstrument (exempelvis kontokortsnummer, PIN-kod) är föremål för brottslig handling, till exempel genom att någon kommit åt detta på internet. I dessa fall ska betaltjänstanvändaren underrätta betaltjänstleverantören enligt ovan.

Frågan om inom vilken tid underrättelse ska ske beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Här gäller sedvanliga bevisregler och praxis på området.

Skyldigheter för betaltjänstleverantören med avseende på betalningsinstrument

4 kap. 4 §

Av paragrafen framgår de skyldigheter som en betaltjänstleverantör har för utfärdade betalningsinstrument. Enligt första stycket punkt 2 får leverantören inte skicka ut betalningsinstrument som inte har beställts utom då ett betalningsinstrument redan innehas av användaren och ska ersättas. Att en betaltjänstleverantör till exempel skickar ut ett nytt kontokort en kort tid innan det gamla går ut är därmed godtagbart.

Enligt punkt 3 och andra stycket ställs krav på att betaltjänstleverantören dokumenterar underrättelser och spärranmälan från användaren samt sparar dessa (inspelning från telefonsamtal, e-post, brev, anteckningar) i minst 18 månader. Se även Finansinspektionens allmänna råd FFFS 2000:9 om kontokort och automattjänster.

Meddelande om icke godkända eller felaktigt utförda betalningstransaktioner

4 kap. 5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om icke godkända eller felaktigt utförda betalningstransaktioner. Enligt *första stycket* ska betaltjänstanvändaren få rättelse av leverantören om användaren underrättar sin leverantör, om inte godkända eller felaktigt utförda transaktioner, utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen. Med felaktigt utförda transaktioner menas till exempel transaktioner som inte genomförts alls, en transaktion där endast en mindre del av beloppet överförts, en transaktion till

fel mottagare eller en transaktion som gått utöver den maximala genomförandetiden. Bestämmelsen är även tillämplig för betalningsmottagare gentemot dennes betaltjänstleverantör, exempelvis när endast en mindre del av beloppet har överförts. Tiden för underrättelse borde rimligen gälla 13 månader från den dag då beloppet krediterades mottagarens betalkonto.

Med rättelse menas inte att transaktionen ska backas utan att transaktionen genomförs enligt de instruktioner som givits av betaltjänstanvändaren. För en transaktion som felaktigt genomförts till ett lägre belopp än det som godkänts gäller att leverantören ska överföra resterande medel.

Anledningen till 13-månadersgränsen är att betaltjänstanvändare för vissa betalkonton endast tillhandahåller kontoutdrag en gång per år. Med tanke på detta bör användaren åtminstone ha ytterligare en månad på sig att underrätta betaltjänstleverantören om eventuella felaktigheter.

Enligt *andra stycket* ska tidsfristen om 13 månader som anges enligt första stycket inte tillämpas om betaltjänstleverantörer varken har lämnat eller gjort informationen om transaktionen tillgänglig. Detta innebär att betaltjänstanvändaren har en evig reklamationsfrist i dessa fall. Detsamma gäller om informationen lämnats eller gjorts tillgänglig för sent. Däremot gäller fortfarande villkoret att betaltjänstanvändaren utan onödigt dröjsmål måste underrätta leverantören om inte godkända eller felaktigt utförda transaktioner.

Bevis för godkännande och genomförande av betalningstransaktioner

4 kap. 6 §

Bestämmelsen avser frågor som gäller bevisning för godkännande och genomförande av betalningstransaktioner. I *första stycket* framgår att betaltjänstleverantören har bevisbördan om betaltjänstanvändaren nekar till att ha lämnat sitt medgivande till en transaktion eller hävdar att transaktionen inte genomförts korrekt.

Enligt *andra stycket* ska användningen av ett betalningsinstrument som registrerats av leverantören inte nödvändigtvis vara tillräckligt för att visa att betalningen godkänts av betalaren, att betalaren handlat bedrägligt eller avsiktligen eller av grov vårdslöshet försummat sina skyldigheter enligt 4 kap. 3 §. Leverantörens registerutdrag är alltså inte enbart tillräckligt för att visa att betalaren handlat bedrägligt m.m. utan hänsyn bör tas till övriga omständigheter. Här gäller sedvanliga bevisregler och praxis på området.⁶³

Betaltjänstleverantörens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner

4 kap. 7 §

Enligt bestämmelsen ska betaltjänstleverantören omedelbart, efter en utredning, betala tillbaka beloppet om betalaren inte godkänt en genomförd betalningstransaktion och under förutsättning att underrättelse skett enligt 4 kap. 5 §. Frågan har även diskuterats i kommissionens tolkningsgrupp och den etablerade uppfattningen är att återbetalning ska ske snarast efter det att betaltjänstanvändaren underrättat betaltjänstleverantören om att en

⁶³ Bestämmelsen i andra stycket innebär att det inte råder något strikt ansvar, utan att det är upp till betaltjänstanvändaren att åtminstone göra antagligt att det föreligger en förfalskning eller att han blivit utsatt för ett bedrägligt förfarande från någon annan. Då flyttas bevisbördan över till betaltjänstleverantören för att visa att kortinnehavaren visst godkänt betalningstransaktionen, jfr. NJA 1992 s. 263.

betalningstransaktion skett utan användarens medgivande/godkännande, innan en utredning görs. Se vidare om ansvar vid inte godkända betalningstransaktioner i avsnitt 6.6.2.1.

Direktivet föreskriver att återbetalningen ska ske snarast. När det gäller definitionen ”snarast” hänvisas till författningskommentaren 2 kap. 5 § andra stycket.

Återbetalning av betalningstransaktioner som initierats av eller via en betalningsmottagare

4 kap. 8 §

Bestämmelsen innehåller förutsättningar för återbetalning av betalningstransaktioner som initierats av eller via en betalningsmottagare. Här avses transaktioner med autogiro samt vissa transaktioner med kontokort. Anledningen till att även transaktioner med kontokort omfattas är att konsumenter även bör ha rätt till återbetalning när denne ger sitt godkännande till en debitering av sitt kontokort utan att veta exakt belopp. Detta gäller exempelvis vid incheckning på hotell då betalaren godkänner att kontokortet används som säkerhet och i vissa fall efterdebiteras. Detsamma gäller vid biluthyrning när biluthyrningsfirman till exempel sköter tankning av fordonet efter användning, en kostnad som därefter efterdebiteras betalarens kontokort.

Förutsättningarna för återbetalning är enligt bestämmelsen att transaktionens exakta belopp inte angavs i samband med godkännandet av transaktionen samt att transaktionens belopp överstiger det belopp som betalaren rimligen kunde ha förväntat sig med hänsyn till sitt tidigare utgiftsmönster, villkoren i ramavtalet och relevanta omständigheter. Här krävs följaktligen att man ser till omständigheterna i det enskilda fallet.

Enligt *andra stycket* är det betalaren som har bevisbördan och ska visa att förutsättningarna i första stycket är uppfyllda.

Enligt *tredje stycket* kan betalaren inte hävda att återbetalning ska ske med hänvisning till att valutaväxlingskursen förändrats, om man avtalat om en referensväxelkurs enligt angivna bestämmelser i 2 kap.

Enligt *fjärde stycket* får betalaren och dennes leverantör i ett ramavtal om autogiro avtala att betalaren ska ha rätt till återbetalning från leverantören även om villkoren för återbetalning enligt första stycket inte är uppfyllda.

4 kap. 9 §

I paragrafen framgår under vilka förutsättningar som betalaren och betaltjänstleverantören kan avtala om att betalaren inte ska ha rätt till återbetalning. Återbetalningsrätten för autogiro kan avtalas bort om betalaren har givit sitt godkännande att genomföra betalningstransaktionen direkt till sin leverantör och betalaren har erhållit information om transaktionen minst fyra veckor före den överenskomna betalningsdagen (debiteringsdagen). Se vidare om återbetalning i avsnitt 6.6.2.2.

Begäran om återbetalning för betalningstransaktioner initierade av eller via en betalningsmottagare

4 kap. 10 §

Enligt bestämmelsens *första stycke* ska betalaren begära om återbetalning enligt 8 § av en godkänd betalningstransaktion inom åtta veckor från debiteringsdagen. Inom tio dagar från mottagandet av begäran ska

betaltjänstleverantören, enligt *andra stycket*, antingen återbetala hela beloppet eller ange skäl för att vägra återbetalning med uppgift om vart betalaren kan hänskjuta ärendet. Enligt *tredje stycket* har leverantören inte någon rätt att vägra återbetalning om denne i ett ramavtal med betalaren, gjort klart att betalaren enligt 4 kap. 8 § ska ha rätt till återbetalning.

5 kap. Betalningsorder

Mottagande av betalningsorder

5 kap. 1 §

Av bestämmelsen framgår när en betalningsorder ska anses ha tagits emot. Enligt *första stycket* är tidpunkten för mottagande av en betalningsorder den tidpunkt då ordern tas emot av betalarens betaltjänstleverantör. Med detta avses just själva mottagandet av ordern, det vill säga innan nödvändiga kontroller utförs. Enligt *andra stycket* får leverantören fastställa en bryttidpunkt nära bankdagens slut, exempelvis någon timme innan stängningsdags, efter vilken alla betalningsorder som tas emot ska anses ha tagits emot under nästföljande bankdag. Bestämmelsen ska säkerställa att leverantören har tillräckligt med tid att utföra kontroller, till exempel om medel finns tillgängliga på användarens konto, i de fall då en transaktion godkänns av användaren strax före bankdagens slut. Bestämmelsen ska även se till att transaktionen sker omgående och inom den maximala genomförandetiden T+1. Bestämmelsen hindrar inte att leverantören fastställer tidigare bryttider när en betalning ska utföras snabbare än maximal genomförandetid (T+1), till exempel T+0, det vill säga samma dag som transaktionen godkänns av betalaren.

Betaltjänstleverantörerna bör anpassa sin verksamhet efter de bryttider som finns inom de olika betalningssystem som används.

5 kap. 2 §

Enligt denna bestämmelse kan en betaltjänstanvändare och en betaltjänstleverantör avtala om att transaktionen ska ske vid en viss tidpunkt. Detta tar sikte på de fall när en betalare godkänner transaktioner som ska ske i framtiden men tidigare är bankdagen före den bankdag då transaktionen ska genomföras, så kallade bevakade betalningar.

Vägran att genomföra en betalningsorder

5 kap. 3 §

Paragrafen gäller de situationer då en betaltjänstleverantör vägrar att utföra en betalningsorder. I sådana fall ska detta meddelas betaltjänstanvändaren på avtalat sätt snarast möjligt och inom de tidsfrister som gäller enligt 6 kap. 1-3 §§. Underrättelsen ska om möjligt innehålla en motivering samt förfarandet för att användaren ska kunna korrigera eventuella sakfel. Det kan i vissa fall, till exempel vid misstanke om penningtvätt eller bedrägeri, vara olämpligt att informera om varför leverantören vägrar utföra en betalningsorder, därav skrivningen ”om möjligt” i *första stycket*.

Enligt *andra stycket* får ramavtalet innehålla villkor att leverantören får ta ut en avgift för underrättelse om vägran är objektivt betingad.

5 kap. 4 §

Enligt bestämmelsen får betalarens betaltjänstleverantör inte vägra att utföra en godkänd betalningsorder som initierats av betalaren eller betalningsmottagaren om alla villkor som anges i ramavtalet är uppfyllda. Emellertid kan leverantören alltid vägra att utföra en order om den är förbjuden enligt nationell eller annan EU-lagstiftning.

5 kap. 5 §

I denna paragraf anges att vid tillämpningen av 6 kap. 1-3 §§ om genomförandetid och valuteringsdag och 7 kap. 4-9 om betalningstransaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt ska en betalningsorder för vilken genomförande har nekats inte anses ha tagits emot.

Återkallelse av betalningsorder

5 kap. 6 §

Enligt bestämmelsen får en betaltjänstanvändare inte återkalla en betalningsorder efter det att den har tagits emot av betalarens betaltjänstleverantör, om inte annat framgår av 7 och 8 §§.

En återkallelse av en betalningsorder sker alltid av en användare och kan ske både före, och i vissa fall efter, det att ordern tagits emot av leverantören. Detta kan jämföras med leverantörens vägran att genomföra en betalningsorder som sker efter mottagandet av en order.

5 kap. 7 §

Av paragrafen framgår att betalaren inte får återkalla en betalningsorder, som initierats eller genomförts av en betalningsmottagare, efter att ha överfört ordern eller gett sitt godkännande att genomföra transaktionen till mottagaren. Vid exempelvis korttransaktioner godkänns ordern vid försäljningstillfället genom att betalaren anger sin PIN-kod. Ordern överförs sedan från kortterminalen till betalningsmottagarens betaltjänstleverantör.

För autogiro får betalaren, enligt *andra stycket*, utan att det påverkar rätten till återbetalning återkalla betalningsordern senast i slutet av den bankdag som föregår den som avtalats för debitering av medlen. Avtalet som här hänvisas till är det som överenskommit mellan betalaren och betalningsmottagaren. En återkallelse av en betalningsorder gällande autogiro innebär inte att autogiromedgivandet som sådant upphävs.

5 kap. 8 §

Efter utgången av de tidsfrister som framgår av 6 och 7 §§ får en betalningsorder, enligt denna bestämmelse, bara återkallas om detta avtalats mellan betaltjänstanvändaren och dennes leverantör. Om en betalningsmottagare är involverad i transaktionen enligt 7 § första och andra stycket krävs även dennes medgivande enligt vad som avtalats i ramavtalet.

Överförda och mottagna belopp

5 kap. 9 §

Enligt bestämmelsens *första stycke* får betaltjänstleverantören inte göra avdrag för avgifter från det belopp som ska överföras om inte annat framgår av andra och tredje stycket. Betalningsmottagaren och leverantören får enligt *andra stycket* avtala om att leverantören får dra av sina egna avgifter från det överförda beloppet innan det krediteras mottagaren. Transaktionsbeloppet

och avgifter ska då redovisas separat i informationen till mottagaren. Om transaktionen av olika orsaker inte kan genomföras har leverantören endast möjlighet att dra av avgifter om detta har avtalats med mottagaren. Bestämmelsen är tillämplig på alla typer av betalningstransaktioner som girering, autogiro, korttransaktioner etc.

Om andra avgifter än de som avtalats enligt andra stycket dras av från det överförda beloppet ska betalarens leverantör, enligt tredje stycket i bestämmelsen, ändå se till att mottagaren får hela det belopp som initierades av betalaren. Betalarens betaltjänstleverantör, betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och betaltjänstleverantörernas eventuella mellanhänder ska alltså överföra hela betalningstransaktionens belopp och avstå från att dra av avgifter från det överförda beloppet om inte annat följer av avtalet mellan mottagaren och dennes leverantör.

6 kap. Genomförandetid och valuteringsdag

Tillämpningsområde

6 kap. 1 §

Av paragrafens *första och andra stycke* framgår att kapitlet endast avser betalningsöverföringar (credit transfers) som genomförs i euro eller i någon annan av EES-ländernas valutor eller betalningstransaktioner som inbegriper en valutakonvertering mellan dessa.

Enligt *tredje stycket* ska bestämmelsen i 6 kap. även tillämpas på andra betalningstransaktioner än betalningsöverföringar (credit transfers) om inte annat avtalats enligt betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören, dock med undantag av 7 § som inte är dispositiv. Om användaren och leverantören kommer överens om en längre transaktionstid får denna dock aldrig överstiga fyra bankdagar (T+4) efter tidpunkten för mottagandet av betalningsordern

Betalningstransaktioner till ett betalkonto

6 kap. 2 §

Kravet i *första stycket*, att betalningstransaktionens belopp ska krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto senast vid slutet av nästföljande bankdag (T+1), är en maxgräns för hur lång tid transaktionen får ta. Bestämmelsen innebär naturligtvis inte att en betaltjänstleverantör som genomför en transaktion på kortare tid (T+0) ska förlänga transaktionstiden och på så sätt försämma sin service. För betaltjänstleverantörer är det inte tillåtet att som skäl för avgift eller förhöjd avgift hävda att man har en kortare transaktionstid än den som framgår av denna lag. Detta påverkar dock inte leverantörens möjligheter att tillhandahålla tjänster och betalningar med en expressservice, alltså en extratjänst, och ta ut avgift för detta. Den maximala genomförandetiden som anges i första stycket omfattar betalningsöverföringar (credit transfers) som innefattar en girering, det vill säga även penningöverföring och betalning via teknisk utrustning som till exempel mobiltelefon.

Överföringar via autogiro (direct debits) och kortbetalningar (card transactions) omfattas visserligen också av denna genomförandetid, men regleringen i 4 § om att det står parterna (betalningsmottagaren och dennes betaltjänstleverantör) fritt att avtala om genomförandetiden tar över enligt

principen om *lex specialis*. En betalningsorder ska genomföras inom den tidsfrist som har överenskommit mellan parterna, se vidare 4 §.

Bestämmelsen i första stycket gäller från och med den 1 januari 2012. För tiden fram till detta datum gäller att betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren får avtala om en maximal transaktionstid på tre bankdagar (T+3), se övergångsbestämmelser.

Enligt *andra stycket* får tiden förlängas med ytterligare en dag för betalningstransaktioner som initieras på papper. En sådan transaktion kan till exempel vara en betalningsöverföring som initieras genom att användaren fyller i en blankett som lämnas över till leverantören direkt eller, om leverantören har stängt, genom att blanketten placeras på av leverantören angiven plats.

6 kap. 3 §

Enligt bestämmelsen ska betaltjänstmottagarens leverantör, när medel mottagits, valutera och göra beloppet tillgängligt på betalningsmottagarens konto. För kortinlösen är det öppet för parterna att avtala om vilken utbetalningsdag som gäller, då betalningen till betalningsmottagaren (sälj företaget) sker i förhållande till mottagandet av betalningsordern, och utan samband med avveckling mellan betaltjänstleverantörerna.

6 kap. 4 §

Enligt bestämmelsens *första stycke* ska en betalningsorder som initieras av eller via en betalningsmottagare ske inom de tidsfrister som avtalats mellan mottagaren och dennes betaltjänstleverantör. Detta gäller för transaktioner med autogiro och transaktioner med kontokort eller annat betalningsinstrument (exempelvis via mobiltelefon) där betalningen initieras av eller via en handlare genom att betalaren till exempel drar sitt kort och slår in sin PIN-kod. I dessa fall är det upp till parterna att fritt avtala om genomförandetid.

För autogiro gäller, enligt *andra stycket*, att en betalningsorder ska ske inom de frister som gör avveckling möjlig på den överenskomna förfallodagen.

6 kap. 5 §

Av bestämmelsen framgår att betaltjänstleverantören ska göra medlen tillgängliga för mottagaren om denne inte har något betalkonto hos leverantören. Detta ska ske inom den tid som anges i 1-3 §§. Att användaren inte har något konto hos leverantören är exempelvis vanligt vid penningöverföring. Här är det förutbestämt att mottagaren inte har något konto, se medlen är inte tänkta att returneras.

6 kap. 6 §

Kontanter som en konsument sätter in på ett betalkonto hos en betaltjänstleverantör ska enligt *första stycket* göras tillgänglig och valutas snarast efter den tidpunkt då medlen togs emot. Avseende definitionen av ”snarast” hänvisas till författningskommentaren 2 kap. 5 § andra stycket. När det gäller tidpunkten för mottagande gäller samma tolkning som i kommentaren till 5 kap. 1 §. Bestämmelsen reglerar inte vad som gäller för insättningar på betalkonto i annan valuta än det som gäller för kontot. För sådana transaktioner gäller bestämmelsen i 6 kap. 2 § det vill säga att beloppet ska krediteras kontot senast vid slutet av nästföljande bankdag

(T+1). Om det däremot sker en valutaväxling på användarens initiativ innan medlen sätts in på betalkontot gäller reglerna i denna paragraf.

Enligt andra stycket ska beloppet, om betaltjänstanvändaren inte är konsument, göras tillgängligt och valutas senast nästföljande bankdag. Andra stycket tar sikte på näringsidkares dagskassor samt mynthantering i större omfattning.

Valuteringsdag

6 kap. 7 §

Enligt bestämmelsens *första stycke* är valuteringsdagen för kreditering av betalningsmottagarens konto senast den bankdag då transaktionens belopp krediteras mottagarens betalningsleverantörs konto. Enligt andra stycket ska mottagarens leverantör säkerställa att transaktionens belopp ställs till mottagarens förfogande snarast efter det att detta belopp krediterats mottagarens leverantörskonto. Enligt tredje stycket infaller valuteringsdagen för debitering av betalarens betalkonto tidigast när transaktionsbeloppet debiteras detta betalkonto.

Med ”snarast” menas här den tidpunkt då leverantören har all nödvändig information för att kreditera mottagarens betalkonto. För inte godkända transaktioner enligt 4 kap. 7 § gäller att även valuteringsdagen ska dateras bakåt i tiden.

Bestämmelsen innebär en förändring av hur valuteringsdagen hanteras idag. I samband med kontokortstransaktioner dateras valuteringsdagen ofta tillbaka till köpdagen som inträffat en till två dagar tidigare. Med den nya bestämmelsen kommer valuteringsdagen att vara kopplad till den bankdag som transaktionens belopp krediteras mottagarens betalningsleverantörs konto respektive debiteras betalarens betalkonto.

7 kap. Ansvar

Unik identifikationskod

7 kap. 1 §

Enligt bestämmelsen ska en betalningsorder som genomförs med hjälp av en unik identifikationskod anses ha genomförts korrekt för den betalningsmottagare som angetts i koden. Av detta följer att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte har någon skyldighet att se till att koden överensstämmer med de uppgifter om betalningsmottagare som betalaren angivit i betalningsordern.

7 kap. 2 §

Om den unika identifikationskoden som lämnats är felaktig är betaltjänstleverantören enligt *första stycket* i denna bestämmelse inte ansvarig för att betalningstransaktionen inte genomförts eller för brister i genomförandet. Betalarens leverantör ska enligt *andra stycket* vidta skäligen åtgärder för att få tillbaka de medel som betalningen avsåg. Om så har avtalats i ramavtalet får leverantören enligt *tredje stycket* ta ut en avgift av användaren för detta. För enstaka betalningstransaktioner som inte omfattas av ramavtal får betaltjänstleverantören inte ta ut en avgift av användaren för de åtgärder som denne vidtar enligt andra stycket.

7 kap. 3 §

Paragrafen stadgar vad som ska gälla om en betaltjänstanvändare lämnar information utöver den som anges i delar av 2 kap. 4 och 7 §§. Leverantören ska i dessa fall endast vara ansvarig för genomförandet av betalningstransaktioner i enlighet med den unika identifikationskod som användaren har angivit.

Betalningstransaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt

7 kap. 4 §

Om en betalningsorder har initierats av betalaren ska dennes betaltjänstleverantör, enligt *första stycket*, inför betalaren ansvara för att betalningstransaktionen genomförs korrekt. Om betalarens leverantör kan styrka (för betalaren eller betalningsmottagarens leverantör) att mottagarens leverantör har tagit emot transaktionsbeloppet ska mottagarens leverantör, enligt *andra stycket*, inför mottagaren ansvara för att transaktionen genomförs korrekt. Att betalarens leverantör kan visa en bekräftelse på att mottagarens leverantör har tagit emot betalningsordern är ett exempel på hur betalarens leverantör kan styrka detta.

7 kap. 5 §

Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt 4 § ska betalarens betaltjänstleverantör, enligt *första stycket*, utan dröjsmål återbetala beloppet av den inte genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren. Denne ansvarar även för att återställa det debiterade betalkontots kontoställning. Om å andra sidan betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt 4 § ska denne, enligt *andra stycket*, snarast ställa transaktionens belopp till mottagarens förfogande och kreditera mottagarens betalkonto med motsvarande belopp. Enligt *tredje stycket* ska betalarens leverantör på begäran snarast försöka spåra en transaktion som initierats av betalaren men inte genomförts eller genomförts bristfälligt. Resultatet av undersökningen ska meddelas betalaren. Med ”snarast” menas här att betaltjänstleverantören utan dröjsmål efter att betalarens begäran kommit in ska inleda undersökningen. I de fall en betalningstransaktion är felaktig och till exempel inte sker inom den maximala genomförandetiden gäller att betaltjänstanvändaren ska få rättelse av leverantören enligt 4 kap. 5 §.

7 kap. 6 §

Enligt bestämmelsens *första stycke* gäller, om en betalningsorder har initierats av eller via betalningsmottagaren, att dennes leverantör ska vara ansvarig inför mottagaren för att betalningsordern överförs korrekt till betalarens leverantör. Om mottagarens leverantör på detta sätt är ansvarig ska denne enligt *andra stycket* snarast på nytt föra över den berörda betalningsordern till betalarens leverantör. Med ”snarast” menas här att betaltjänstleverantören utan dröjsmål på nytt ska föra över nämnda betalningsorder. Om en transaktion inte kan genomföras eftersom betalaren inte har tillräcklig täckning på det aktuella kontot gäller att betalningsordern inte ska anses ha tagits emot enligt 5 kap. 5 §. Mottagaren ska underrättas om varför betalningsordern inte har kunnat genomföras.

7 kap. 7 §

Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är enligt *första stycket* ansvarig inför mottagaren för hantering av betalningstransaktionens belopp, i enlighet med sina skyldigheter i 6 kap. 7 § om valuteringsdag. Denne ska även enligt

andra stycket säkerställa att transaktionsbeloppet finns till mottagarens förfogande snarast efter det att beloppet krediteras det konto som tillhör mottagarens leverantör.

7 kap. 8 §

Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte är ansvarig enligt 6 och 7 §§ ska betalarens leverantör, enligt *första stycket*, vara ansvarig inför betalaren. Denne ska, enligt *andra stycket*, på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet till betalaren och återställa det debiterade betalkontots kontoställning. Om en transaktion inte genomförts eller genomförts bristfälligt och betalningsordern initierats av eller via mottagaren ska dennes leverantör, enligt *tredje stycket*, på begäran snarast spåra transaktionen och meddela mottagaren resultatet.

7 kap. 9 §

Enligt bestämmelsen är betaltjänstleverantörerna ansvariga inför sina respektive betaltjänstanvändare för eventuella avgifter och eventuell ränta om betalningstransaktionen inte genomförts eller genomförts bristfälligt. Detta gäller samtliga avgifter som påförs användarna. Enligt 7 kap. 20 § kan det mellan leverantör och användare avtalas om att användarna ska stå för vissa av dessa kostnader.

Ytterligare ekonomisk ersättning

7 kap. 10 §

Enligt denna bestämmelse ska all ekonomisk ersättning utöver den ersättning som föreskrivs i 7 kap. fastställas i avtal mellan betaltjänstanvändaren och dennes betaltjänstleverantör.

Rätt till återkrav

7 kap. 11 §

Enligt *första stycket* i denna bestämmelse har en betaltjänstleverantör rätt till ersättning för förluster eller betalda belopp enligt 4-9 §§ om det visar sig att någon annan leverantör eller mellanhand ska ses som ansvarig för betalningstransaktionen. Ytterligare ekonomisk ersättning får, enligt *andra stycket*, fastställas enligt avtal mellan leverantörer eller mellanhänder. Med mellanhand menas här en part som är delaktig i genomförandet av betalningstransaktionen.

Befrielse från ansvar

7 kap. 12 §

Enligt denna bestämmelse ska ansvar enligt 4-7 kap. inte vara tillämpligt i fall av osedvanliga och oförutsägbara omständigheter som den part som åberopar dessa omständigheter inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar att göra så eller då en betaltjänstleverantör är bunden av andra rättsliga krav.

Dataskydd

7 kap. 13 §

Vid behandling av personuppgifter för att säkerställa förebyggande undersökning eller avslöjande av betalningsbedrägerier ska, enligt denna paragraf, personuppgiftslagen (1998:204) tillämpas.

För att effektivt förebygga bedrägerier och bekämpa betalningsbedrägerier bör betaltjänstleverantörerna, enligt inledningen till direktivet, tillåtas att samla in, behandla och utbyta personuppgifter avseende personer som är involverade i betalningsbedrägerier. Verksamheten bör bedrivas i överensstämmelse med artikel 7 i direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.

Behandling av personuppgifter bör ske i enlighet med 8a § personuppgiftslagen.

8 kap. Tillträde till betalningssystem

8 kap. 1 §

I paragrafens *första stycke* anges att de betaltjänstleverantörer som anges i 1 kap. 1 § andra stycket och som är juridiska personer ska garanteras tillträde till generella betalningssystem för att kunna konkurrera på den relevanta marknaden.

Av *andra stycket* framgår vad som avses med generella betalningssystem. Exempel på generella betalningssystem är Bankgirocentralen BGC AB:s betalningssystem (clearing) Svenska Bankföreningens dataclearing, Riksbankens RIX-system (avveckling) och kortsystem som bygger på fyrpartsmodellen (VISA och MasterCard).

Bestämmelsen innebär inte något tillträde till generella betalningssystem med någon automatik, utan systemägarna får ställa upp nödvändiga krav och villkor om kapitalstyrka, interna processer för att hantera risker med mera för att skydda systemens stabilitet, se vidare 2 § och de omfattande begränsningarna som anges i 3 §.

8 kap. 2 §

Enligt bestämmelsens *första stycke* får det i avtalen som reglerar tillträdet inte finnas regler som begränsar betalningsleverantörernas tillträde till betalningssystemen i större utsträckning än vad som är nödvändigt. Dessutom får avtalen inte vara utformade på så sätt att de diskriminerar någon leverantör i förhållande till andra deltagare i systemet. Nödvändiga regler för att skydda betalningssystemens finansiella och operativa stabilitet är emellertid godtagbara. Denna bestämmelse överensstämmer med vad den Europeiska kommissionen angav i sitt meddelande 95/C 251/03 om tillämpning av EG:s konkurrensregler på gränsöverskridande girosystem punkterna 25-27.

Enligt *andra stycket* får reglerna för tillträde till ett betalningssystem inte begränsa det faktiska deltagandet i andra betalningssystem eller diskriminera betaltjänstleverantörer på grund av deras status.

8 kap. 3 §

Bestämmelsen innehåller en uppräkningslista av de system som betaltjänstleverantörer inte har tillträde till enligt 1 och 2 §§. Den första punkten avser system som omfattas av lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden. Exempel på sådana system är Bankgirocentralen BGC AB:s betalningssystem och Riksbankens RIX-system, men omfattar även VPC AB:s system för värdepappersavveckling

och OMX Nordic Exchange Stockholm AB:s motpartsclearing av standardiserade derivat.

Den andra punkten avser betalningssystem som uteslutande består av betaltjänstleverantörer som tillhör en grupp bestående av företag med inbördes kapitalanknytning där ett av företagen har faktisk kontroll över de andra.

Den tredje punkten avser betalningssystem när en enda betaltjänstleverantör fungerar eller kan fungera både som betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och är ensam ansvarig för systemets ledning, och tillåter andra betaltjänstleverantörer att delta i systemet och dessa inte har rätt att förhandla om avgifter mellan sig avseende betalningssystemet. Exempel på sådana system är trepartskortssystem, (American Express och Diners Club, där den kortutgivande banken också är inlösare) och betaltjänster som erbjuds av teleoperatörer eller penningöverföringstjänster där systemets operatör är både betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör samt bankgruppers interna system.

Exempel på betalningssystem som bör falla utanför den tredje paragrafen är kortsystem enligt fyrpartsmodellen (VISA och MasterCard) samt Svenska Bankföreningens dataclearing.⁶⁴

De omfattande begränsningarna i denna bestämmelse hindrar givetvis inte någon betaltjänstleverantör att söka tillträde till dessa betalningssystem, som undantas enligt 3 §, på andra grunder än de som anges i 8 kap.

9 kap. Tillsyn

9 kap. 1 §

I paragrafen anges att FI har tillsynsansvar över av att bestämmelserna i denna lag följs. Konkurrensverket har även tillsynsansvar över regel efterlevnaden enligt 8 kap., se vidare avsnitt 6.6.4.

---

⁶⁴ Detta gäller så länge de inte omfattas av lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden. Lagen bygger på prop. 1999/00:18 samt EG-direktivet 98/26/EG om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper, det så kallade Finalitydirektivet.

Bilaga 1 - Möjlighet till nationella särlösningar i betaltjänstdirektivet 2007/64/EG

Avdelning I

Artikel 2.3 Undantag för institut som avses i artikel 2 i direktiv 2006/48/EG från tillämpningen av alla eller vissa bestämmelser i direktivet

- *Utnyttjas inte i förslaget.*

Avdelning II

Artikel 7.3 Möjlighet att inte tillämpa artikel 8 i direktivet på betalningsinstitut som omfattas av den gruppbaseade tillsynen i enlighet med direktiv 2006/48/EG

- *Utnyttjas inte i förslaget.*

Artikel 8.1 Möjlighet att i lag ange tre metoder för beräkning av kapitalbas

- *Utnyttjas i förslaget. I förslaget ger vi företagen möjlighet att föreslå en av de tre metoderna. Sedan beslutar Finansinspektionen om val av metod, se 3 kap. 3 § lagen om betalningsinstitut.*

Artikel 9.3 Bestämmelse om skydds krav för renodlade betalningsinstitut

- *Utnyttjas i förslaget, se 3 kap. 7 § lagen om betalningsinstitut.*

Artikel 9.4 Bestämmelse om skydds krav för belopp överstigande 600 euro

- *Utnyttjas delvis i förslaget, beloppet har dock reducerats till 300 euro, se 3 kap. 7 § lagen om betalningsinstitut.*

Artikel 22.3 Möjlighet att tillämpa artikel 22 med beaktande av artiklarna 44–52 i direktiv 2006/48/EG

- *Utnyttjas i förslaget, bestämmelserna har implementerats i sekretesslagen, se 1 kap. 6 § fjärde stycket lagen om betalningsinstitut.*

Artikel 25.3 Bestämmelse om delegation till tillsynsmyndigheten i värdlandet att göra platsundersökningar

- *Utnyttjas i förslaget, se 7 kap. 5 § lagen om betalningsinstitut.*

Artikel 26.1 Möjlighet till undantag från krav på tillståndsplikt

- *Utnyttjas i förslaget, se 2 kap. 7– 9 §§ lagen om betalningsinstitut.*

Artikel 26.4 Möjlighet till begränsning av registrerade betaltjänstleverantörers verksamhet med betaltjänster

- *Utnyttjas inte i förslaget.*

Avdelning III

Artikel 30.2 Bestämmelse om att avdelning III ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som för konsumenter

- *Utnyttjas inte i förslaget.*

Artikel 33 Bestämmelse om att bevisbördan ska ligga på betaltjänstleverantören att denne har uppfyllt informationskraven i avdelning III.

- *Utnyttjas inte i förslaget.*

Artikel 34.2 Möjlighet att reducera eller fördubbla de belopp som angivits i 34.1 samt möjlighet att höja beloppet för förbetalda betalningsinstrument upp till 500 euro.

- *Utnyttjas inte i förslaget.*

Artikel 45.6 Förmånligare bestämmelser om avslutande av ramavtal för betaltjänstanvändarna

- *Utnyttjas inte i förslaget.*

Artikel 47.3 Bestämmelse om månatlig kostnadsfri information till betalaren på papper

- *Utnyttjas delvis i förslaget, information ska endast skickas på begäran av användaren.*

Artikel 48.3 Bestämmelse om månatlig kostnadsfri information till betalningsmottagaren på papper

- *Utnyttjas delvis i förslaget, information ska endast skickas på begäran av användaren.*

Avdelning IV

- Artikel 51.2 Bestämmelse om att förfarande för tvistlösning utanför domstol enligt artikel 83 inte ska tillämpas av företag
- *Utnyttjas inte i förslaget.*
- Artikel 51.3 Bestämmelse om att avdelning IV ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som för konsumenter –
- *Utnyttjas inte i förslaget.*
- Artikel 52.3 Begränsning av möjligheter att ta ut tilläggsavgifter (surcharging)
- *Utnyttjas inte i förslaget.*
- Artikel 53.2 Möjlighet att reducera eller fördubbla de belopp som anges i artikel 53.1 samt möjlighet att höja beloppet för förbetalda betalningsinstrument upp till 500 euro.
- *Utnyttjas inte i förslaget.*
- Artikel 53.3 Begränsning av undantag enligt artikel 53 till betalkonton eller betalningsinstrument med visst värde
- *Utnyttjas inte i förslaget.*
- Artikel 61.3 Reducering av betalarens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner
- *Artikel 61 utreds separat av Justitiedepartementet.*
- Artikel 72 Kortare genomförandetider för nationella betalningstransaktioner
- *Utnyttjas inte i förslaget.*
- Artikel 88.3 Övergångsbestämmelser med förmånligare bestämmelser för juridiska personer under vissa förutsättningar
- *Utnyttjas inte i förslaget.*

De undantag som inte utnyttjas i samband med beslut om grundförfattning kan utnyttjas senare inom ramen för en lagändring.

Bilaga 2 - Noteringar till direktivtexten

Den svenska översättningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden innehåller ett antal fel i översättningen av den engelska originalversionen. Här uppmärksammas läsaren på följande:

Artikel 47.1 e) ”Valuteringsdag för *kreditering* eller den dag då betalningsorden togs emot.”

- *Det ska stå valuteringsdag för debitering.*

Artikel 48.1 c) ”Avgifterna för betalningstransaktionen och, i tillämpliga fall, en specificering av dessa, eller den ränta som ska betalas av *betalaren*.”

- *Det ska stå betalningsmottagaren.*

Artikel 51.2 ”Medlemsstaterna får föreskriva att artikel 89 inte ska tillämpas om betaltjänstanvändaren inte är konsument.”

- *Det ska stå artikel 83.*

Artikel 57.1 a) ”Förvissa sig om att de personliga säkerhetsanordningarna i betalningsinstrumentet inte är tillgängliga för andra än den betaltjänstanvändare som har rätt att använda betalningsinstrumentet, utan att detta påverkar *betaltjänstleverantörens* skyldigheter i artikel 56.”

- *Det ska avse betaltjänstanvändarens skyldigheter i artikel 56.*

Artikel 65.1 ”Om betaltjänstleverantören vägrar att utföra en betalningsorder, ska vägran och om möjligt skälen till denna samt förfarandet för att korrigera eventuella sakfel som lett till vägran meddelas till betaltjänstanvändaren, såvida inte detta *inte* är förbjudet enligt annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.”

- *Det förekommer ett ”inte” för mycket i texten.*

I andra kapitlet i avdelning IV (artiklarna 54-63) har bestämmelserna i artiklarna olyckligt formulerats som att det vore den enskilde betaltjänstanvändaren som auktoriserar betalningstransaktioner.

- *I själva verket handlar det om ett godkännande (medgivande) till en transaktion genom att exempelvis använda sin PIN-kod i en terminal. Det är kortutgivaren eller en annan aktör i systemet som auktoriserar en betalningstransaktion genom en validitets- och täckningskontroll av betalningsinstrumentet.*

Bilaga 3 - Parallelluppställning över genomförandet av betaltjänstdirektivet 2007/64/EG

Artikel i direktivet

Svenska bestämmelser

Avdelning I Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1 Syfte

1. 1 kap. 1 och 10 §§ lagen om betalningsinstitut
2. 1 kap. 1 § lagen om betaltjänster

Artikel 2 Räckvidd

1. 1 kap. 1 § lagen om betaltjänster
2. 1 kap. 1 § lagen om betaltjänster
3. Möjligheten har inte utnyttjats.

Artikel 3 Undantag från tillämpningsomr.

- a) - o)
- 1 kap. 2 § lagen om betalningsinstitut
1 kap. 3 och 4 §§ lagen om betaltjänster

Artikel 4 Definitioner

- 1.- 30
- 1 kap. 3 och 4 §§ lagen om betalningsinstitut
1 kap. 5 och 6 §§ lagen om betaltjänster

Avdelning II Betaltjänstleverantörer

Art 5-27 har genomförts i lagen om betalningsinstitut

Artikel 5 Ansökningar om auktorisation 5 a-1 andra stycket

2 kap. 3 § lagen om betalningsinstitut
Föreskrifter
Föreskrifter

Artikel 6 Startkapital

- 6 första stycket
6 a-c
- 3 kap. 1 § lagen om betalningsinstitut
3 kap. 1 §

Artikel 7 Kapitalbas

- 1 3 kap. 2 § lagen om betalningsinstitut
- 2 3 kap. 2 §
- 3 Möjligheten har inte utnyttjats. Sverige har tidigare inte utnyttjat undantaget i art. 69 i direktiv 2006/48/EG

Artikel 8 Beräkning av kapitalbas

1	3 kap. 3 § lagen om betalningsinstitut
2	3 kap. 3 §
3	3 kap. 4 §

Artikel 9 Skyddskrav

1	3 kap. 7 §
2 första meningen	3 kap. 7 §
2 andra meningen	Möjligheten har inte utnyttjats.
3	3 kap. 7 §
4	3 kap. 7 §

Artikel 10 Beviljande av auktorisation

	Ansökan kommer att utvecklas i föreskrifter
1	2 kap. 1 och 2 §§
2	2 kap. 3 §
3	3 kap. 11 §
4	2 kap. 3 §
5	3 kap. 6 §
6	2 kap. 3 och 5 §§
7	2 kap. 4 §
8	4 kap. 3 §
9	4 kap. 1 och 2 §§

Artikel 11 Meddelande om beslut

2 kap. 6 §

Artikel 12 Återkallande av auktorisation

1. a-e	8 kap. 1- 3 §§
2 och 3	Följer av förvaltningslagen

Artikel 13 Registrering

7 kap. 1 §

Artikel 14 Upprätthållande av auktorisation

2 kap. 6 §

Artikel 15 Redovisning och lagstadgad revision

1.-3	3 kap. 10 §
4	7 kap. 6 §

Artikel 16 Verksamhet

1.- 4	3 kap. 5 §
5	Beaktas inom ramen för utredningen

Artikel 17 Användning av ombud m fl

1.-4	6 kap. 1 §
5.	6 kap. 2 §
6.	6 kap. 2 §
7.	6 kap. 3 §
8.	6 kap. 4 §

Artikel 18 Ansvar

1 och 2	6 kap. 5 §
---------	------------

Artikel 19 Bevarande av uppgifter

3 kap.8 §

Artikel 20 Utseende av behöriga myndigheter

1.	2 kap. 1 och 6 §§ och 7 kap. 2 §
2.	Tillämpliga bestämmelser i 7 och 8 kap.
3.	Ej tillämplig
4.	7 kap. 2 §
5.	7 kap. 2 §

Artikel 21 Tillsyn

1.	7 kap. 3 och 4 §§, 8 kap. 1-3 §§
2.	8 kap.
3.	8 kap. 1 §

Artikel 22 Tystnadsplikt

1-3.	1 kap. 6 §
------	------------

Artikel 23 Rätt till domstolsprövning

1.	9 kap. 1 §
2.	Framgår av allmänna rättsprinciper

Artikel 24 Utbyte av information

1 och 2	7 kap. 5 §
---------	------------

Artikel 25 Utövande av etablering...

1.	4 kap. 1 och 2 §§ samt 5 kap. 1-4 §§
2-4.	7 kap. 5 §
5.	Beaktas inom ramen för utredningen

Artikel 26 Villkor

1	2 kap. 8 §
2	2 kap. 8 §, 3 kap. 11 §
3	2 kap. 8 och 9 §§ (avsaknad av ref. till 5 kap.)
4	Möjligheten utnyttjas inte.
5	2 kap. 10 och 11 §§
6	2 kap. 8 § 3

Artikel 27 Anmälan och information

Avser info till kommissionen om utnyttjande av undantag i artikel 26.1

Artikel 28 Tillträde till betalningssystem
1 och 2

1 kap. 5 § lag om betaln.inst. (hänvisn)
8 kap. lagen om betaltjänster

Artikel 29 Förbud för andra än
betaltjänstleverantörer att tillhandahålla
betaltjänster

1 kap. 10 § lagen om betalningsinstitut

**Avdelning III Klarhetet om villkoren och
inforationskraven för betaltjänster**

Art 30-82 har genomförts i lagen om
betaltjänster

Artikel 30 Tillämpningsområde

- 1.
- 2.
- 3.

1 kap. 7 och 8 §§ samt 2 kap. 1 § lagen om
betaltjänster
Möjligheten har inte utnyttjats
Beaktas inom ramen för utredningen

Artikel 31 Andra bestämmelser i
gemenskapslagstiftningen

Beaktas inom ramen för utredningen
Föreslagen ändring i distans- och
hemförsäljningslagen

Artikel 32 Avgifter för information

- 1.
- 2.
- 3.

2 kap. 2 § lagen om betaltjänster
2 kap. 2 §
2 kap. 2 §

Artikel 33 Bevisbörda i fråga om krav på
information

Möjligheten har inte utnyttjats

Artikel 34 Undantag från kraven på information för
betalningsinstrument som avser låga belopp och
elektroniska pengar

- 1.
- 2.

2 kap. 14 §
Möjligheten har inte utnyttjats

Artikel 35 Tillämpningsområde

- 1.
- 2.

2 kap. 3 §
2 kap. 3 §

Artikel 36 Allmän förhandsinformation

1. 2 kap. 4 §
2. 2 kap. 4 §
3. 2 kap. 4 §

Artikel 37 Information och villkor

1. 2 kap. 4 §
2. 2 kap. 4 §

Artikel 38 Information till betalaren efter mottagande av betalningsordern

2 kap. 5 §

Artikel 39 Information till betalningsmottagaren efter genomförande

2 kap. 6 §

Artikel 40 Tillämpningsområde

2 kap. 1 §

Artikel 41 Allmän förhandsinformation

1. 2 kap. 7 §
2. 2 kap. 7 §
3. 2 kap. 7 §

Artikel 42 Information och villkor

- 1.- 7 2 kap. 7 §

Artikel 43 Tillgång till information och villkor i ramavtalet

2 kap. 8 §

Artikel 44 Förändringar av villkoren i ramavtalet

1. 2 kap. 9 §
2. 2 kap. 9 §
3. 2 kap. 9 § (kommentar)

Artikel 45 Uppsägning av ramavtal

- 1.- 4 2 kap. 10 §
5. Följer av allmänna rättsprinciper
6. Möjligheten har inte utnyttjats

Artikel 46 Information innan enskilda betalningstransaktioner genomförs

2 kap. 11 §

Artikel 47 Information till betalaren om enskilda betalningstransaktioner

1. 2 kap. 12 §
2. 2 kap. 12 §
3. Möjligheten utnyttjas delvis

Artikel 48 Information till betalningsmottagaren om enskilda betalningstransaktioner

1. 2 kap. 13 §
2. 2 kap. 13 §
3. Möjligheten utnyttjas delvis

Artikel 49 Valuta och valutakonvertering

- 1 och 2 2 kap. 15 §

Artikel 50 Information om extra avgifter eller nedsättning

- 1 och 2 2 kap. 16 §

Avdelning IV Rättigheter och skyldigheter med avseende på tillhandahållande och användning av betaltjänster

Artikel 51 Tillämpningsområde

1. 1 kap. 8 §
2. Möjligheten har inte utnyttjats
3. Möjligheten har inte utnyttjats
4. Beaktas inom ramen för utredningen

Artikel 52 Tillämpliga avgifter

1. 3 kap. 2 §
2. 3 kap. 2 §
3. första meningen 3 kap. 2 §
andra meningen Möjligheten har inte utnyttjats

Artikel 53 Undantag för betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar

1. 3 kap. 3 §
2. Möjligheten har inte utnyttjats
3. första meningen 3 kap. 3 §
andra meningen Möjligheten har inte utnyttjats

Artikel 54 Godkännande och återkallande av godkännande

- 1.- 4 4 kap. 1 §

Artikel 55 Begränsning av betalningsinstrumentets användning	
1.- 4	4 kap. 2 §
Artikel 56 Betaltjänstanvändarens skyldigheter med avseende på betalningsinstrument	
1 och 2	4 kap. 3 §
Artikel 57 Skyldigheter för betaltjänstleverantören med avseende på betalningsinstrument	
1 och 2	4 kap. 4 §
Artikel 58 Meddelande om inte godkända eller felaktigt utförda betalningstransaktioner	
	4 kap. 5 §
Artikel 59 Bevis för godkännande och genomförande av betalningstransaktioner	
1 och 2	4 kap. 6 §
Artikel 60 Betaltjänstleverantörens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner	
1 och 2	4 kap. 7 §
Artikel 61 Betalarens ansvar för inte godkända betalningstransaktioner	
1.- 5	Justitiedep. ansvarar för dess genomförande
Artikel 62 Återbetalnings av betalningstransaktioner som initierats av eller via en betalningsmottagare	
1 och 2	4 kap. 8 §
3.	4 kap. 9 §
Artikel 63 Begäran om återbetalning för betalningstransaktioner initierade av eller via en betalningsmottagare	
1 och 2	4 kap. 10 §
Artikel 64 Mottagande av betalningsorder	
1.	5 kap. 1 §
2.	5 kap. 2 §
Artikel 65 Vägran att genomföra betalningsorder	
1.	5 kap. 3 §
2.	5 kap. 4 §
3.	5 kap. 5 §

Artikel 66 Betalningsorderns oåterkallelighet

- 1. 5 kap. 6 §
- 2.- 4 5 kap. 7 §
- 5. 5 kap. 8 §

Artikel 67 Överförda belopp och mottagna belopp

- 1.- 3 5 kap. 9 §

Artikel 68 Tillämpningsområde

- 1 och 2 6 kap. 1 §

Artikel 69 Betalningstransaktioner till ett
betalkonto

- 1. 6 kap. 2 §
- 2. 6 kap. 3 §
- 3. 6 kap. 4 §

Artikel 70 Om betalningsmottagare saknar
betalkonto hos betaltjänstleverantören

6 kap. 5 §

Artikel 71 Kontantinsättningar på ett betalkonto

6 kap. 6 §

Artikel 72 Nationella betalningstransaktioner

Möjligheten har inte utnyttjats

Artikel 73 Valuteringsdag och tillgängliga medel

- 1 och 2 6 kap. 7 §

Artikel 74 Felaktiga unika identifikationskoder

- 1. 7 kap. 1 §
- 2. 7 kap. 2 §
- 3. 7 kap. 3 §

Artikel 75 Betalningstransaktioner som inte
genomförts eller genomförts bristfälligt

- 1. 7 kap. 4 och 5 §§
- 2. 7 kap. 6-8 §§
- 3. 7 kap. 9 §

Artikel 76 Ytterligare ekonomisk ersättning

7 kap. 10 §

Artikel 77 Rätt till återkrav

- 1 och 2 7 kap. 11 §

Artikel 78 Befrielse från ansvar	7 kap. 12 §
Artikel 79 Dataskydd	7 kap. 13 §
Artikel 80 Klagomål 1 och 2	Inom ramen för ARN:s verksamhet
Artikel 81 Sanktioner 1 och 2	8 kap. lagen om betalningsinstitut 9 kap. lagen om betaltjänster
Artikel 82 Behöriga myndigheter 1	Inom ramen för ARN:s, Konsumentverkets, FI:s och de allmänna domstolarnas verksamhet
2	9 kap. lagen om betaltjänster
Artikel 83 Tvistlösning utanför domstol 1 och 2	Inom ramen för ARN:s verksamhet
Avdelning V Genomförandeåtgärder och betalningskommitté	
Artikel 84 Genomförandeåtgärder	ej tillämplig
Artikel 85 Kommittéförfarande	ej tillämplig
Avdelning VI Slutbestämmelser	
Artikel 86 Fullständig harmonisering	ej tillämplig
Artikel 87 Översyn	ej tillämplig
Artikel 88 Övergångsbestämmelser	
1.	Se övergångsbest., lagen om betalningsinstitut
2.	Se övergångsbest., lagen om betalningsinstitut
3.	Möjligheten har inte utnyttjats.
4.	Möjligheten har inte utnyttjats.

Bilaga 4 – Betaltjänstdirektivet 2007/64/EG

I

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och som ska offentliggöras)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2007/64/EG

av den 13 november 2007

om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 första och tredje meningen och artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

efter att ha hört Europeiska ekonomiska och sociala kommittén,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Det är avgörande för inrättandet av den inre marknaden att alla inre gränser i gemenskapen avlägsnas för att möjliggöra fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Därför är en väl fungerande inre marknad för betaltjänster mycket viktig. För närvarande utgör emellertid bristen på harmonisering inom detta område ett hinder för en fungerande sådan marknad.
- (2) För närvarande är medlemsstaternas marknader för betaltjänster separat organiserade enligt nationella modeller och de rättsliga ramarna för betaltjänster är splittrade mellan 27 nationella rättsliga system.
- (3) Flera gemenskapsrättsakter, nämligen Europaparlamentets och rådets direktiv 97/5/EG av den 27 januari 1997 om gränsöverskridande betalningar ⁽³⁾ och Europaparlamentets

och rådets förordning (EG) nr 2560/2001 av den 19 december 2001 om gränsöverskridande betalningar i euro ⁽⁴⁾, har redan antagits på detta område men de har inte förbättrat situationen i tillräcklig utsträckning, vilket också kan sägas om kommissionens rekommendation 87/598/EEG av den 8 december 1987 om en europeisk uppförandekod för elektroniska betalningar (förhållandet mellan finansiella institut, handlare och tjänsteföretag samt konsumenterna) ⁽⁵⁾, kommissionens rekommendation 88/590/EEG av den 17 november 1988 om betalningssystem, särskilt förhållandet mellan kortinnehavare och kortutgivare ⁽⁶⁾, och kommissionens rekommendation 97/489/EG av den 30 juli 1997 om transaktioner med hjälp av elektroniska betalningsmedel med tonvikt på förhållandet mellan utgivare och innehavare ⁽⁷⁾. Dessa åtgärder är fortfarande otillräckliga. Att nationella bestämmelser och ett ofullständigt gemenskapsregelverk existerar parallellt leder dessutom till osäkerhet och brist på rättslig säkerhet.

- (4) Det är därför mycket viktigt att en modern och konsekvent rättslig ram för betaltjänster fastställs på gemenskapsnivå – oavsett om dessa tjänster är kompatibla eller inte med det system som härrör från finanssektorns initiativ för ett gemensamt eurobetalningsområde – och att denna är neutral och garanterar lika spelregler för samtliga betalningssystem, så att konsumenternas valfrihet upprätthålls, vilket bör innebära ett avsevärt steg framåt när det gäller kostnader för konsumenterna, säkerhet och effektivitet jämfört med befintliga nationella system.
- (5) Denna rättsliga ram bör trygga samordning av nationella bestämmelser om verksamhetskrav, marknadstillträde för nya betaltjänstleverantörer, informationskrav samt rättigheter och skyldigheter för betaltjänstanvändare och

⁽¹⁾ EUT C 109, 9.5.2006, s. 10.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 24 april 2007 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 15 oktober 2007.

⁽³⁾ EGT L 43, 14.2.1997, s. 25.

⁽⁴⁾ EGT L 344, 28.12.2001, s. 13.

⁽⁵⁾ EGT L 365, 24.12.1987, s. 72.

⁽⁶⁾ EGT L 317, 24.11.1988, s. 55.

⁽⁷⁾ EGT L 208, 2.8.1997, s. 52.

-leverantörer. Bestämmelserna i förordning (EG) nr 2560/2001, som skapade en inre marknad för betalningar i euro, i fråga om priset, bör behållas inom denna ram. Bestämmelserna i direktiv 97/5/EG och de rekommendationer som görs i rekommendationerna 87/598/EEG, 88/590/EEG och 97/489/EG bör integreras i en enda bindande rättsakt.

- (6) Det är dock inte lämpligt att den rättsliga ramen är heltäckande. Dess tillämpning bör begränsas till betaltjänstleverantörer vilkas huvudsakliga verksamhet består i att tillhandahålla betaltjänster till betaltjänstanvändare. Den rättsliga ramen bör inte heller vara tillämplig på tjänster där överföringen av medel från betalaren till betalningsmottagaren eller transport av dessa utförs enbart i sedlar och mynt eller där överföringen är baserad på papperscheckar, pappersbaserade växlar, skuldebrev eller andra instrument, pappersbaserade kuponger eller kort vilka är dragna på en betaltjänstleverantör eller annan part i syfte att ställa medel till förfogande för betalningsmottagaren. Vidare bör en differentiering göras i fråga om de hjälpmedel som erbjuds av tele-, informationstekniks- eller nätoperatörer för att underlätta köp av digitala varor eller tjänster såsom ringsignaler, musik eller digitala tidningar, vid sidan av traditionella rösttjänster och deras distribution till digital utrustning. Dessa varors eller tjänsters innehåll kan vara framställt antingen av en tredje part eller av operatören, som kan tillföra dem ett inneboende värde i form av åtkomst, distribution eller sökmöjligheter. I det sistnämnda fallet, när varorna eller tjänsterna distribueras av en av dessa operatörer eller, av tekniska skäl, av en tredje part och de endast kan användas med hjälp av digital utrustning som till exempel mobiltelefoner eller datorer, bör den rättsliga ramen inte tillämpas, eftersom operatörens verksamhet inte endast utgörs av betalningstransaktioner. Det är dock lämpligt att den rättsliga ramen tillämpas i de fall där operatören är verksam endast som en mellanhand som uteslutande sköter betalningen till en tredjepartsleverantör.
- (7) Penningöverföring är en enkel betaltjänst, som normalt grundas på att en betalare lämnar kontanter till en betaltjänstleverantör som förmedlar motsvarande belopp, till exempel via ett kommunikationsnät, till en betalningsmottagare eller en betaltjänstleverantör som agerar på betalningsmottagarens vägnar. I vissa medlemsstater erbjuds allmänheten en motsvarande tjänst av snabbköp, grossister och andra återförsäljare, vilken innebär att räkningar från allmännyttiga företag och andra återkommande hushållsräkningar kan betalas. Dessa räkningsbetalningstjänster bör behandlas som penningöverföring enligt definitionen i detta direktiv, såvida inte de behöriga myndigheterna anser att verksamheten faller under en annan betaltjänst som förtecknas i bilagan.
- (8) Det är nödvändigt att specificera de kategorier av betaltjänstleverantörer som lagligen får tillhandahålla betaltjänster inom gemenskapen, dvs. kreditinstitut som från användare tar emot insättningar som kan användas för att

finansiera betalningstransaktioner, vilka även i fortsättningen bör omfattas av tillsynskraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut⁽¹⁾, institut för elektroniska pengar som ger ut elektroniska pengar som kan användas för att finansiera betalningstransaktioner, vilka även i fortsättningen bör omfattas av tillsynskraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/46/EG av den 18 september 2000 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn över sådan verksamhet⁽²⁾, och de postgiroinstitut som har rätt till detta enligt nationell lagstiftning.

- (9) I detta direktiv bör bestämmelser fastställas för utförande av betalningstransaktioner, där medlen är elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG. Utgivning av elektroniska pengar bör dock inte regleras genom detta direktiv, som inte heller innebär någon ändring av regleringen av verksamheten för institut för elektroniska pengar enligt direktiv 2000/46/EG. Betalningsinstitut bör därför inte få ge ut elektroniska pengar.
- (10) För att avlägsna de rättsliga hindren för marknadstillträde är det nödvändigt att inrätta en enda auktorisation för alla betaltjänstleverantörer som inte tar emot insättningar eller ger ut elektroniska pengar. Det är därför lämpligt att införa en ny kategori av betaltjänstleverantörer, nedan kallad "betalningsinstitut", genom att föreskriva att fysiska och juridiska personer som faller utanför de befintliga kategorierna enligt stränga och heltäckande villkor får auktoriseras att tillhandahålla betaltjänster inom gemenskapen. Därigenom kommer samma villkor att gälla för sådana tjänster i hela gemenskapen.
- (11) Villkoren för beviljande och behållande av auktorisation som betalningsinstitut bör innefatta verksamhetskrav som står i proportion till de operativa och finansiella risker som dessa institut ställs inför i sin verksamhet. I detta sammanhang finns det ett behov av ett sunt system för startkapital i kombination med löpande kapitalkrav, vilket i sinom tid skulle kunna utarbetas på ett mer sofistikerat sätt beroende på marknadens behov. På grund av mångfalden på området för betaltjänster bör direktivet tillåta olika metoder i kombination med ett visst utrymme för valmöjligheter i tillsynen, så att det säkerställs att samma risker behandlas på samma sätt i fråga om alla betaltjänstleverantörer. Kraven på betalningsinstituten bör avspegla det faktum att dessa ägnar sig åt mer specialiserad och begränsad verksamhet, som ger upphov till risker som är mer begränsade och lättare att övervaka och kontrollera än de risker som uppstår inom kreditinstitutens bredare verksamhetsutbud. Betalningsinstitut bör i synnerhet vara

⁽¹⁾ EUT L 177, 30.6.2006, s. 1. Direktivet ändrat genom direktiv 2007/44/EG (EUT L 247, 21.9.2007, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 275, 27.10.2000, s. 39.

förbjudna att ta emot insättningar från användare och de bör få tillåtelse att utnyttja medel som de tagit emot från användare endast för att utföra betaltjänster. Det bör införas bestämmelser om att kundmedel ska hållas åtskilda från betalningsinstitutens medel för annan affärsverksamhet. Betalningsinstituten bör också omfattas av effektiva krav för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism.

(12) Betalningsinstituten bör upprätta sina årsbokslut och sammanställda redovisningar i enlighet med rådets direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 om årsbokslut i vissa typer av bolag⁽¹⁾ och om tillämpligt rådets direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 om sammanställd redovisning⁽²⁾ och rådets direktiv 86/635/EEG av den 8 december 1986 om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut⁽³⁾. Årsboksluten och de sammanställda redovisningarna bör granskas, såvida institutet inte är befriat från denna skyldighet enligt direktiv 78/660/EEG och om tillämpligt direktiven 83/349/EEG och 86/635/EEG.

(13) I detta direktiv bör betalningsinstitutens beviljande av kredit dvs. beviljande av kreditutrymmen och utfärdande av kreditkort regleras endast när det är nära kopplat till betaltjänster. Endast om en kredit beviljas för att underlätta betaltjänster och den krediten är kortfristig och beviljas för en period som inte överskrider tolv månader, inklusive revolverande kredit, är det lämpligt att tillåta betalningsinstitutet att bevilja sådan kredit för sin gränsöverskridande verksamhet, på villkor att den huvudsakligen refinansieras ur betalningsinstitutets egen kapitalbas och andra medel från kapitalmarknaderna, men inte ur de kundmedel som innehas för betaltjänster. Detta bör inte påverka tillämpningen av rådets direktiv 87/102/EEG av den 22 december 1986 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter⁽⁴⁾ eller annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning om villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras av detta direktiv.

(14) Det är nödvändigt att medlemsstaterna utser de myndigheter som ska ansvara för att meddela auktorisation till betalningsinstitut, utföra kontroller och besluta om återkallande av auktorisationerna. För att försäkra sig om lika behandling bör medlemsstaterna inte tillämpa några andra krav på betalningsinstitut än de krav som anges i detta direktiv. Alla beslut som fattas av de behöriga myndigheterna bör dock kunna bestridas inför domstol. De behöriga

myndigheternas uppgifter bör inte heller påverka den tillsyn över betalningssystemen som i överensstämmelse med artikel 105.2 fjärde strecksatsen i fördraget är en uppgift som ska utföras av europeiska centralbanksystemet.

(15) Eftersom det är önskvärt att registrera namn och adress på alla fysiska och juridiska personer som tillhandahåller penningöverföringstjänster och bevilja dem alla en viss form av erkännande, oberoende av om de kan uppfylla alla villkor för auktorisation som betalningsinstitut, så att ingen tvingas ut i den svarta ekonomin och alla tillhandahållare av penningöverföringstjänster kommer att omfattas av vissa rättsliga minimikrav, är det lämpligt och i linje med specialrekommendation VI från Finansiella aktionsgruppen mot penningtvätt att erbjuda en möjlighet genom vilken de betaltjänstleverantörer som inte kan uppfylla alla dessa villkor trots allt kan behandlas som betalningsinstitut. I detta syfte bör medlemsstaterna ta upp dessa personer i registret över betalningsinstitut utan att alla villkor för auktorisation tillämpas. Denna möjlighet till undantag måste dock vara kopplad till stränga villkor när det gäller volymen på betalningstransaktioner. Betalningsinstitut som omfattas av ett undantag bör varken ha etableringsrätt eller frihet att tillhandahålla tjänster och bör inte heller indirekt utöva dessa rättigheter när de blir medlemmar i ett betalningssystem.

(16) För alla betaltjänstleverantörer är det av avgörande betydelse att ha tillträde till betalningssystemens tekniska infrastruktur. Tillträdet bör dock vara underställt lämpliga krav, för att systemens integritet och stabilitet ska garanteras. Varje betaltjänstleverantör som ansöker om att få delta i ett betalningssystem bör för deltagarna i systemet uppvisa belägg för att dess interna organisation har tillräcklig motståndskraft mot alla former av risker. Dessa betalningssystem omfattar ofta exempelvis fyrpartskortsystemen samt andra större system för behandling av betalningar och autogirering. För att säkerställa lika behandling i hela gemenskapen av de olika kategorierna av auktoriserade betaltjänstleverantörer enligt villkoren i deras auktorisation, är det nödvändigt att klargöra reglerna för tillträde till tillhandahållande av betaltjänster och tillträde till betalningssystem. Åtgärder bör vidtas för att förhindra diskriminering mellan auktoriserade betalningsinstitut och kreditinstitut så att alla betaltjänstleverantörer som konkurrerar på den inre marknaden kan använda tjänsterna i dessa betalningssystemens tekniska infrastruktur på lika villkor. Olika behandling bör fastställas för auktoriserade betaltjänstleverantörer och de betaltjänstleverantörer som omfattas av undantaget enligt detta direktiv och undantaget i artikel 8 i direktiv 2000/46/EG eftersom deras verksamhetsramar är olika. Under alla

⁽¹⁾ EGT L 222, 14.8.1978, s. 11. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/46/EG (EUT L 224, 16.8.2006, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/99/EG (EUT L 363, 20.12.2006, s. 137).

⁽³⁾ EGT L 372, 31.12.1986, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/46/EG.

⁽⁴⁾ EGT L 42, 12.2.1987, s. 48. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentet och rådets direktiv 98/7/EG (EGT L 101, 1.4.1998, s. 17).

förhållanden bör skillnader i prisvillkor endast tillåtas, när detta motiveras av skillnader mellan betaltjänstleverantörernas kostnader. Detta bör inte påverka medlemsstaternas rätt att begränsa åtkomsten till systemviktiga system i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring och betalningar och värdepapper⁽¹⁾ eller Europeiska centralbankens och Europeiska centralbanks-systemets (ECBS) behörighet enligt artikel 105.2 i fördraget och artikel 3.1 och artikel 22 i stadgan för ECBS vad gäller tillträde till betalningssystem.

- (17) Bestämmelserna om tillträde till betalningssystemen bör inte gälla för system som inrättas och drivs av en enda betaltjänstleverantör. Dessa system kan drivas antingen i direkt konkurrens med betalningssystem eller, vilket är vanligare, i en marknadsnisch som inte täcks helt av betalningssystem. Dessa betalningssystem omfattar vanligen trepartssystem, såsom trepartskortsystem, betaltjänster som erbjuds av teleoperatörer eller penningöverföringstjänster där systemets operatör är både betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör samt bankgrupperns interna system. För att stimulera den konkurrens som sådana betalningssystem kan bjuda de etablerade välkända betalningssystemen, bör det i princip inte vara lämpligt att bevilja tredje part åtkomst till dessa betalningssystem. Sådana system bör emellertid alltid omfattas av gemenskapens konkurrensregler och nationella konkurrensregler, enligt vilka det kan krävas att tillträde beviljas till dessa system för att effektiv konkurrens på betalningsmarknaderna ska upprätthållas.
- (18) Ett regelverk bör fastställas för att säkerställa krav på klara villkor för och tydlig information om betaltjänster.
- (19) Direktivet bör inte tillämpas på betalningstransaktioner som genomförs med kontanter, eftersom en gemensam betalningsmarknad för kontanter redan existerar, eller sådana betalningstransaktioner som baseras på papperscheckar, eftersom dessa på grund av sin karaktär inte kan behandlas lika effektivt som andra betalningsmedel. God praxis på detta område bör emellertid utgå från principerna i detta direktiv.
- (20) I och med att konsumenter och företag inte är i samma situation behöver de inte samma skyddsnivå. Trots att det är viktigt att sörja för konsumenternas rättigheter genom att införa bestämmelser för vilka det inte går att avtala om undantag, är det rimligt att låta företag och organisationer avtala om andra villkor. Medlemsstaterna bör emellertid ha möjligheten att föreskriva att mikroföretag, enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG av

den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag⁽²⁾, bör behandlas på samma sätt som konsumenter. Under alla förhållanden bör vissa centrala bestämmelser i detta direktiv dock alltid vara tillämpliga, oavsett användarens ställning.

- (21) Detta direktiv bör specificera betaltjänstleverantörernas skyldigheter att lämna information till betaltjänstanvändarna, vilka bör erhålla tydlig information på samma höga nivå om betaltjänster, så att de kan fatta välgrundade beslut och jämföra erbjudanden inom EU. För att insynen ska värnas, bör i direktivet fastställas harmoniserade krav, vilka behövs för att garantera att nödvändig och tillräcklig information lämnas till betaltjänstanvändarna om betaltjänstavtalet och betalningstransaktionerna. För att främja en väl fungerande inre marknad för betaltjänster bör medlemsstaterna inte få anta andra bestämmelser om information än bestämmelserna i detta direktiv.
- (22) Konsumenterna bör skyddas mot otillbörliga och vilseledande metoder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden⁽³⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (direktivet om elektronisk handel)⁽⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter⁽⁵⁾. De kompletterande bestämmelserna i de direktiven är tillämpliga även i fortsättningen. Förhållandet mellan de krav på att lämna information innan ett avtal ingås som föreskrivs i detta direktiv och de som föreskrivs i direktiv 2002/65/EG bör dock särskilt klargöras.
- (23) Den begärda informationen bör stå i proportion till användarnas behov och meddelas i standardiserad form. Informationskraven för enstaka betalningstransaktioner bör dock skilja sig från kraven avseende ramavtal om en serie betalningstransaktioner.
- (24) I praktiken är ramavtal och betalningstransaktioner som omfattas av sådana mycket vanligare och ekonomiskt viktigare än enstaka betalningstransaktioner. Om det finns ett betalkonto eller ett särskilt betalningsinstrument, ska det finnas ett ramavtal. Kraven på förhandsinformation om ramavtal bör därför vara ganska omfattande och informationen bör alltid lämnas på papper eller via något annat varaktigt medium, till exempel kontoutdragsskrivare, disketter, cd-romskivor, dvd-skivor och hårddiskar i

⁽²⁾ EUT L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁽³⁾ EUT L 149, 11.6.2005, s. 22.

⁽⁴⁾ EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT L 271, 9.10.2002, s. 16. Direktivet ändrat genom direktiv 2005/29/EG.

⁽¹⁾ EGT L 166, 11.6.1998, s. 45.

persondatorer på vilka e-post kan lagras samt webbplatser, såvida de är tillgängliga för användning i framtiden under en tid som är lämplig för informationens syfte, och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen. Det bör dock vara möjligt för betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren att i ramavtalet själva komma överens om på vilket sätt information om genomförda betalningstransaktioner därefter ska lämnas, till exempel att all information om betalkontot vid Internetbanktjänster ska göras tillgänglig online.

- (25) Vid enstaka betalningstransaktioner bör endast den viktigaste informationen alltid lämnas på betaltjänstleverantörens eget initiativ. I och med att betalaren vanligtvis är närvarande när betalningsordern ges, behöver det inte krävas att information i varje enskilt fall ska lämnas på papper eller via något annat varaktigt medium. Betaltjänstleverantören kan lämna muntlig information vid betjäningen eller göra informationen åtkomlig på annat sätt, t.ex. genom att anslå villkoren i lokalerna. Det bör också informeras om var närmare upplysningar finns att tillgå (t.ex. webbadressen). Den viktigaste informationen bör dock lämnas på papper eller via något annat varaktigt medium, om konsumenten begär det.
- (26) I detta direktiv bör det föreskrivas att konsumenten har rätt till kostnadsfri relevant information innan konsumenten binds av ett betaltjänstavtal. Konsumenten bör också kunna begära att få förhandsinformation och ramavtalet på papper kostnadsfritt närhelst under avtalsförhållandet för att kunna jämföra betaltjänstleverantörernas tjänster och villkor och vid tvist kontrollera sina avtalade rättigheter och skyldigheter. Dessa bestämmelser bör vara förenliga med direktiv 2002/65/EG. De utförliga bestämmelserna om kostnadsfri information i det här direktivet bör inte medföra att avgifter kan tas ut för information till konsumenter enligt andra tillämpliga direktiv.
- (27) Det sätt på vilket betaltjänstleverantören ska ge betaltjänst-användaren erforderlig information bör beakta såväl betaltjänst-användarens behov som praktiska tekniska aspekter och kostnadseffektivitet och baseras på vad som överenskommit i avtalet om betaltjänster. I detta direktiv bör två metoder särskiljas för att ge information från betaltjänst-leverantören. I det ena fallet bör informationen lämnas, dvs. aktivt lämnas av betaltjänstleverantören vid lämplig tidpunkt enligt detta direktiv utan att betaltjänst-användaren begär det. I det andra fallet bör informationen göras tillgänglig för betaltjänst-användaren med beaktande av dennes eventuella begäran om ytterligare information. I det senare fallet bör betaltjänst-användaren vidta någon aktiv åtgärd för att få informationen, till exempel genom att uttryckligen begära den från betaltjänstleverantören, logga in till en bankkontobrevlåda eller föra in ett bankkort i en kontoutdragsskrivare. Betaltjänstleverantören bör i detta syfte garantera åtkomst till informationen och att informationen är tillgänglig för betaltjänst-användaren.
- (28) Konsumenten bör dessutom utan extra avgift få grundläggande information om genomförda betalningstransaktioner. Vid enstaka betalningstransaktioner bör betaltjänstleverantören inte ta ut en särskild avgift för denna information. Den efterföljande månatliga informationen om betalningstransaktioner enligt ett ramavtal bör på samma sätt lämnas kostnadsfritt. Med hänsyn till vikten av insyn i prissättningen och kunders olika behov, bör parterna kunna avtala om avgifter för information som lämnas oftare eller som komplettering. Med tanke på skillnader i nationell praxis bör medlemsstaterna tillåtas att fastställa bestämmelser som föreskriver att månatliga kontoutdrag för betalkonton i pappersform alltid ska lämnas kostnadsfritt.
- (29) För att underlätta kundernas rörlighet bör det vara möjligt för konsumenterna att avsluta ett ramavtal efter ett år utan att debiteras avgifter. För konsumenter bör den avtalade uppsägningstiden inte vara längre än en månad och för betaltjänstleverantörer inte kortare än två månader. Detta direktiv bör inte påverka betaltjänstleverantörens skyldighet att enligt annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning avsluta ett betaltjänst-avtal under extraordinära omständigheter, exempelvis enligt lagstiftning mot penningtvätt och finansiering av terrorister, åtgärder för att frysa tillgångar eller varje annan särskild åtgärd i samband med förebyggande och utredning av brott.
- (30) Betalningsinstrument för låga belopp bör vara ett billigt alternativ som är lätt att använda för varor och tjänster till låga priser och bör inte överbelastas med överdrivna krav. De därtill hörande kraven på information och reglerna för genomförandet bör därför begränsas till väsentlig information, men även beakta de tekniska möjligheter som på goda grunder kan förväntas av instrument som är avsedda för betalning av låga belopp. Trots de mindre omfattande bestämmelserna bör betaltjänst-användarna åtnjuta ett adekvat skydd med tanke på de begränsade risker som är förenade med dessa betalningsinstrument, särskilt vad gäller förskottsbetalade betalningsinstrument.
- (31) För att minska riskerna med och konsekvenserna av icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner bör betaltjänst-användaren så snart som möjligt informera betaltjänstleverantören om alla inövningar vad gäller påstått icke auktoriserade eller felaktigt genomförda betalningstransaktioner, under förutsättning att betaltjänst-leverantören har uppfyllt sin informationsskyldighet enligt detta direktiv. Om tidsfristen för att underrätta betaltjänst-leverantören respekteras av betaltjänst-användaren, bör denne ha möjlighet att föra talan inom de preskriptionstider som föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Detta direktiv bör inte påverka andra tvister mellan betaltjänst-användare och betaltjänstleverantörer.

- (32) För att skapa incitament för betaltjänstanvändaren att utan onödigt dröjsmål underrätta sin leverantör om ett stulet eller förlorat betalningsinstrument och således minska risken för icke auktoriserade betalningstransaktioner, bör användaren enbart vara ansvarig för ett begränsat belopp, såvida inte betaltjänstanvändaren har handlat bedrägligt eller visat grov vårdslöshet. Så snart som en användare har underrättat en betaltjänstleverantör om att hans eller hennes betalningsinstrument har kommit i orätta händer, bör användaren inte vara skyldig att stå för några ytterligare förluster till följd av icke auktoriserad användning av instrumentet. Detta direktiv bör inte påverka betaltjänstleverantörens ansvar för den tekniska säkerheten för sina egna produkter.
- (33) För att betaltjänstanvändarens eventuella vårdslöshet ska kunna bedömas, bör alla omständigheter beaktas. Bevis för och omfattningen av den påstådda vårdslösheten bör prövas enligt nationell rätt. Avtalsbestämmelser och avtalsvillkor rörande tillhandahållande och användning av ett betalningsinstrument, vilka innebär att bevisbördan ökar för konsumenten eller minskar för utgivaren, bör betraktas som ogiltiga.
- (34) Medlemsstaterna bör emellertid kunna fastställa mindre stränga villkor än vad som nämnts ovan för att bevara rådande konsumentskyddsnivåer och främja tilltron till säker användning av elektroniska betalningsinstrument. Att olika betalningsinstrument medför olika risker bör beaktas i enlighet därmed och på så sätt bidra till att säkrare instrument ges ut. Medlemsstaterna bör få minska eller helt eliminera betalarens ansvar, med undantag för när denne har handlat bedrägligt.
- (35) Bestämmelser om fördelning av förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner bör införas. Olika bestämmelser kan gälla för betaltjänstanvändare som inte är konsumenter, eftersom sådana användare normalt har bättre förutsättningar att bedöma risken för bedrägerier och vidta motåtgärder.
- (36) I detta direktiv bör det fastställas regler för återbetalning för att skydda konsumenten, när den utförda betalningstransaktionen överstiger det belopp som rimligen kunde ha förväntats. Betaltjänstleverantörerna bör kunna erbjuda sina kunder ännu förmånligare villkor, exempelvis återbetalning av varje omtvistad betalningstransaktion. Om användaren begär återbetalning av en betalningstransaktion, bör återbetalningsrätten inte påverka betalarens skyldigheter mot betalningsmottagaren för den bakomliggande förbindelsen, t.ex. för varor eller tjänster som beställts, konsumerats eller rättmätigt fakturerats, eller användarens rätt att återkalla en betalningsorder.
- (37) För att kunna planera sin ekonomi och fullgöra sina betalningsförpliktelser i tid måste konsumenter och företag vara säkra på hur lång tid det tar att genomföra en betalningsorder. Genom detta direktiv bör det därför införas en tidpunkt då rättigheter och skyldigheter börjar gälla det vill säga då betaltjänstleverantören tar emot betalningsordern, inbegripet den tidpunkt då denne hade möjlighet att ta emot den genom de kommunikationsmedel om vilka överenskommelse träffats i betaltjänststavtalet, oaktat eventuellt tidigare deltagande i det förfarande som leder fram till upprättandet och överföringen av betalningsordern, t.ex. säkerhets- och täckningskontroller, information om användningen av det personliga identifieringsnumret eller utfärdande av en betalningslöfte. Vidare bör mottagandet av en betalningsorder inträffa när betalarens betaltjänstleverantör tar emot den betalningsorder som ska debiteras betalarens konto. Den dag eller tidpunkt då en betalningsmottagare till sin tjänstleverantör överför betalningsorder för inkassering av t.ex. kortbetalning eller autogireringar eller då betalningsmottagaren beviljas en forskottsfinansiering av de aktuella beloppen av sin betaltjänstleverantör (genom en kredit kopplad till sitt konto) bör inte ha någon relevans i detta avseende. Användarna bör kunna lita på att en betalningsorder genomförs korrekt och fullständigt, om inte betaltjänstleverantören har avtalad eller laga grund för vägran. Om betaltjänstleverantören avvisar en betalningsorder, bör betaltjänstanvändaren snarast möjligt underrättas om detta och om orsaken, om inte annat följer av gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning.
- (38) Med tanke på hur snabbt moderna helautomatiserade betalningssystem hanterar betalningstransaktioner, vilket gör att betalningsorder inte kan återkallas efter en viss tidpunkt utan höga kostnader för manuella insatser, är det nödvändigt att ange en klar tidsgräns för återkallelse av betalningen. Alltefter typen av betaltjänst och betalningsorder kan dock tidpunkten variera enligt avtal mellan parterna. Återkallelse är i detta sammanhang tillämplig endast på förhållandet mellan betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören och påverkar således inte att betalningstransaktioner i betalningssystem är oåterkalleliga och slutgiltiga.
- (39) Sådan oåterkallelighet bör inte påverka en betaltjänstleverantörs rätt eller skyldighet enligt lagarna i vissa medlemsstater att på grundval av betalarens ramavtal eller nationella lagar och andra författningar eller riktlinjer återbetala beloppet för den genomförda betalningstransaktionen till betalaren vid tvist mellan betalaren och betalningsmottagaren. En sådan återbetalning bör betraktas som en ny betalningsorder. Utom i dessa fall bör rättsliga tvister som uppstår inom det förhållande som ligger bakom betalningsordern avgöras endast mellan betalaren och betalningsmottagaren.
- (40) Det är av avgörande betydelse för en helt integrerad direkthantering av betalningar, och för rättssäkerheten vad gäller underliggande inbördes skyldigheter mellan betaltjänstanvändare, att hela det belopp som betalaren överför krediteras betalningsmottagarens konto. Det bör därför inte

vara möjligt för någon av de mellanhänder som deltar i genomförandet av betalningstransaktioner att göra avdrag från det överförda beloppet. Det bör dock vara möjligt för betalningsmottagaren att ingå ett avtal med sin betaltjänstleverantör enligt vilket den senare får dra av sina egna avgifter. För att betalningsmottagaren ska kunna kontrollera att det utestående beloppet betalas korrekt, bör det emellertid i den efterföljande informationen om betalningstransaktionen lämnas uppgift inte endast om hela det överförda beloppet, utan även om eventuella avgifters storlek.

- (41) Erfarenheten visar att det effektivaste systemet är att avgifterna delas mellan betalare och betalningsmottagare, eftersom detta underlättar direkthantering av betalningarna. Det bör därför fastställas bestämmelser om att de respektive betaltjänstleverantörerna i normala fall bör ta ut avgifterna direkt av betalaren och betalningsmottagaren. Detta bör dock endast gälla när betalningstransaktionen inte fordrar valutaväxling. De avgifter som tas ut kan också vara lika med noll, eftersom bestämmelserna i detta direktiv inte påverkar praxis enligt vilken betaltjänstleverantören inte tar ut någon avgift från konsumenterna för kreditering av deras konton. Beroende på avtalsvillkoren kan en betaltjänstleverantör på samma sätt ta ut en avgift för användning av betaltjänsten endast av betalningsmottagaren (handlaren), vilket medför att betalaren inte åläggs någon avgift. Avgiftsuttaget i betalningssystemet får utgöras av en abonnemangsavgift. Bestämmelserna om överfört belopp eller avgifter får inga direkta följder för prissättningen mellan betaltjänstleverantörer eller eventuella mellanhänder.
- (42) För att främja insyn och konkurrens bör betaltjänstleverantören inte hindra betalningsmottagaren att begära en avgift från betalaren för användning av ett specifikt betalningsinstrument. Medan det bör stå betalningsmottagaren fritt att ta ut avgifter för användning av ett visst betalningsinstrument, kan medlemsstaterna besluta att förbjuda eller begränsa sådant bruk, när enligt deras mening detta är påkallat på grund av missbruk i prissättningen eller prissättning som kan ha negativ inverkan på användningen av ett visst betalningsinstrument, med beaktande av behovet av att uppmuntra konkurrens och användning av effektiva betalningsinstrument.
- (43) För att betalningar inom gemenskapen ska göras mer effektiva, bör en maximal tid på en dag tillämpas för alla betalningsorder som initierats av betalaren i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet, inklusive betalningar och penningöverföringar. För alla övriga betalningar, exempelvis betalningar som initierats av eller via en betalningsmottagare, däribland autogireringar och kortbetalningar, bör i avsaknad av ett uttryckligt avtal mellan betaltjänstleverantören och betalaren om längre genomförandetid samma genomförandetid på en dag tillämpas. Ovannämnda tider kan förlängas med ytterligare en bankdag, om betalningsordern görs på papper. På så sätt är det möjligt att fortsätta att tillhandahålla betaltjänster för kunder som endast är vana vid pappersdokument. Om autogirossystem används, bör betalningsmottagarens betaltjänstleverantör överföra inkasseringsordern inom de tidsgränser som har överenskommit mellan betalningsmottagaren och dennes betaltjänstleverantör, så att betalning på överenskommen dag möjliggörs. Med tanke på att de nationella infrastrukturerna för betalningar ofta är mycket effektiva, bör medlemsstaterna, för att förhindra att de nuvarande servicenivåerna försämras, i lämpliga fall dock få behålla eller fastställa bestämmelser om kortare genomförandetider än en bankdag.
- (44) Bestämmelserna om betalning av beloppet i dess helhet och om genomförandetid bör ses som god praxis, när en av betaltjänstleverantörerna inte är etablerad inom gemenskapen.
- (45) Det är viktigt att betaltjänstanvändarna känner till de faktiska kostnaderna och avgifterna för betaltjänster, så att de kan göra sitt val. I linje med detta bör otydligt redovisade prissättningsmetoder inte vara tillåtna, eftersom det är allmänt känt att sådana metoder gör det ytterst svårt för användarna att fastställa det faktiska priset för en betaltjänst. I synnerhet bör användning av valuteringsdagar som missgynnar användarna inte tillåtas.
- (46) För att betalningssystemet ska fungera friktionsfritt och effektivt måste användaren kunna lita på att betaltjänstleverantören utför betalningstransaktionen korrekt och inom avtalad tid. Leverantören har i regel förutsättningar att bedöma riskerna i samband med betalningstransaktionen. Det är leverantören som tillhandahåller betalningssystemet, vidtar åtgärder för att återkalla felaktigt placerade medel och i de flesta fall beslutar om vilka mellanhänder som ska bidra till att utföra betalningstransaktionen. Med hänsyn till alla dessa överväganden är det, utom under onormala och oförutsägbara förhållanden, helt klart lämpligt att betaltjänstleverantören blir ansvarig för utförandet av en betalningstransaktion som denne har tagit emot från användaren, utom för betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs handlingar och underlåtelser, för vilka endast betalningsmottagaren är ansvarig. För att emellertid inte lämna betalaren skyddslös i osannolika sammansättningar där det kan förbli öppet (*non liquet*) huruvida betalningsbeloppet vederbörligen mottogs av betalningsmottagarens betaltjänstleverantör eller ej, bör den motsvarande bevisbördan ligga på betalarens betaltjänstleverantör. Som regel kan det förväntas att det förmedlande institut, vanligtvis ett "neutralt" organ såsom en centralbank eller en clearingorganisation, som överför betalningsbeloppet från den sändande till den mottagande betaltjänstleverantören kommer att lagra kontouppgifterna och kunna tillhandahålla dessa när så är nödvändigt. När betalningsbeloppet har krediterats den mottagande betaltjänstleve-

rantörens konto, bör betalningsmottagaren omedelbart ha en fordran på sin betaltjänstleverantör för kreditering på sitt konto.

- (47) Betalarens betaltjänstleverantör bör ha ansvaret för att betalningar utförs korrekt, särskilt vad gäller betalning av hela betalningstransaktionens belopp och tiden för utförandet, samt fullt ansvar, om andra parter i betalningskedjan fram till betalningsmottagarens konto eventuellt inte agerar på rätt sätt. Det följer av detta ansvar att betalarens betaltjänstleverantör, när hela beloppet inte krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, bör korrigera betalningstransaktionen eller utan onödigt dröjsmål omedelbart återbetala den berörda delen av transaktionsbeloppet till betalaren, utan att detta påverkar eventuella andra anspråk som kan komma att ställas enligt nationell lagstiftning. Detta direktiv bör endast gälla skyldigheter och ansvar enligt avtalet mellan betaltjänstanvändaren och dennes betaltjänstleverantör. För att betalningar och andra betaltjänster ska fungera på rätt sätt fordras emellertid att betaltjänstleverantörerna och deras mellanhänder, till exempel betalningsbehandlare, har avtal i vilka överenskommelse träffats om deras ömsesidiga rättigheter och skyldigheter. Ansvarsfrågor utgör en väsentlig del av dessa likformiga avtal. För att tillförlitligheten hos betaltjänstleverantörer och mellanhänder som deltar i betalningstransaktionen ska säkerställas, är det av rättssäkerhetsskäl nödvändigt att det fastställs att icke ansvariga betaltjänstleverantörer kompenseras för uppkomna förluster eller belopp som utbetalats enligt bestämmelserna om ansvar i detta direktiv. Ytterligare rättigheter och detaljer om omfattningen av regress och hur anspråk på den betaltjänstleverantör eller mellanhänder som orsakat en felaktig betalningstransaktion ska hanteras bör överlätas till avtalsöverenskommelser.
- (48) Det bör vara möjligt för betaltjänstleverantören att klart ange vilken information som krävs för att utföra betalningsordern korrekt. För att undvika uppsplittring och inte äventyra inrättandet av integrerade betalningssystem inom gemenskapen bör medlemsstaterna dock inte kunna kräva att en särskild identifikationskod används för betalningstransaktioner. Detta bör emellertid inte hindra medlemsstaterna från att kräva att betalarens betaltjänstleverantör iakttar tillbörlig försiktighet och, när det är tekniskt möjligt och inte kräver manuellt ingripande, kontrollerar att den unika identifikationskoden stämmer och, om den unika identifikationskoden inte stämmer, vägrar att utföra betalningsordern och informerar betalaren om detta. Betaltjänstleverantörens ansvar bör vara begränsat till att gälla att varje betalningstransaktion utförs korrekt i enlighet med betalningsordern från betaltjänstanvändaren.
- (49) För att göra det möjligt att effektivt förebygga bedrägerier och bekämpa betalningsbedrägerier i hela gemenskapen bör det införas bestämmelser om effektivt utbyte av uppgifter mellan betaltjänstleverantörerna, som bör tillåtas att samla in, behandla och utbyta personuppgifter avseende personer som är involverade i betalningsbedrägerier. Hela denna verksamhet bör bedrivas i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den

24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽¹⁾.

- (50) Det är nödvändigt att se till att de bestämmelser i nationell lag som antas enligt detta direktiv genomförs effektivt. Därför bör det inrättas lämpliga förfaranden genom vilka det blir möjligt att framföra klagomål mot betaltjänstleverantörer som inte iakttar bestämmelserna och säkerställa att lämpliga, effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner åläggs vid behov.
- (51) Medlemsstaterna bör, utan att det påverkar kundernas rätt att väcka talan inför domstol, säkerställa lättillgängliga och smidiga lågkostnadslösningar utanför domstol, vid tvister mellan betaltjänstleverantörer och konsumenter om de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i detta direktiv. Genom artikel 5.2 i Romkonventionen om tillämplig lag på avtalsförpliktelser⁽²⁾ garanteras att det skydd som tillförsäkras konsumenten enligt tvingande regler i lagen i det land där denne har sin vanliga vistelseort inte kan undergrävas genom avtalsbestämmelser om tillämplig lag.
- (52) Medlemsstaterna bör avgöra om de behöriga myndigheter som utses för att auktorisera betalningsinstitut också kan vara behöriga myndigheter för förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol.
- (53) Detta direktiv ska inte påverka bestämmelser i nationell lagstiftning om ansvar för brister i formuleringen eller överföringen av uppgifter.
- (54) Eftersom det är nödvändigt att kontrollera att detta direktiv fungerar tillfredsställande och övervaka utvecklingen mot upprättandet av en inre marknad för betalningar, bör kommissionen lägga fram en rapport tre år efter det att perioden för genomförandet av detta direktiv har avslutats. Med tanke på den globala integreringen av finansiella tjänster och harmoniserat konsumentskydd även utöver detta direktivs effektiva sätt att fungera, bör de huvudsakliga punkterna i översynen vara det eventuella behovet av att utvidga tillämpningsområdet till valutor utanför EU och betalningstransaktioner där endast en av de berörda betaltjänstleverantörerna finns i gemenskapen.
- (55) Eftersom bestämmelserna i detta direktiv ersätter bestämmelserna i direktiv 97/5/EG bör det direktivet upphöra att gälla.
- (56) Det är nödvändigt att fastställa närmare bestämmelser om bedräglig användning av betalkort, något som för närvarande omfattas av i Europaparlamentets och rådets direktiv

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EGT C 27, 26.1.1998, s. 34.

97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal ⁽¹⁾ och direktiv 2002/65/EG. Dessa direktiv bör därför ändras i enlighet med detta.

(57) Eftersom finansiella institut enligt direktiv 2006/48/EG inte omfattas av de regler som är tillämpliga på kreditinstitut, bör de omfattas av samma krav som betalningsinstitut, så att de kan tillhandahålla betaltjänster inom gemenskapen. Direktiv 2006/48/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

(58) Eftersom penningöverföring enligt detta direktiv definieras som en betaltjänst som förutsätter auktorisation för betalningsinstitut eller registrering för vissa fysiska eller juridiska personer som under vissa förutsättningar som anges i detta direktiv omfattas av undantagsbestämmelser, bör Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism ⁽²⁾ ändras i enlighet med detta.

(59) I rättssäkerhetens intresse är det lämpligt att införa övergångsbestämmelser enligt vilka personer som har inlett sin verksamhet som betalningsinstitut, i enlighet med gällande nationell lagstiftning innan detta direktiv trädde i kraft, kan fortsätta att bedriva denna verksamhet i den berörda medlemsstaten under viss tid.

(60) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen inrättandet av en inre marknad för betaltjänster, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, eftersom det kräver harmonisering av ett stort antal skilda regler i de olika medlemsstaternas rättssystem, och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(61) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽³⁾.

(62) Kommissionen bör särskilt ges behörighet att anta genomförandeåtgärd i syfte att beakta den tekniska utvecklingen och marknadsutvecklingen. Eftersom dessa åtgärder har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.

⁽¹⁾ EGT L 144, 4.6.1997, s. 19. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2005/29/EG.

⁽²⁾ EUT L 309, 25.11.2005, s. 15.

⁽³⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23. Beslutet ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT L 200, 22.7.2006, s. 11).

(63) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning ⁽⁴⁾ uppmantras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan direktivet och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

SYFTE, TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte

1. I detta direktiv fastställs bestämmelser för hur medlemsstaterna ska skilja mellan följande sex kategorier av betaltjänstleverantörer:

- Kreditinstitut i den mening som avses i artikel 4.1 a i direktiv 2006/48/EG.
- Institut för elektroniska pengar i den mening som avses i artikel 1.3 a i direktiv 2000/46/EG.
- Postgiroinstitut som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster.
- Betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv.
- Europeiska centralbanken och nationella centralbanker, när de inte agerar i egenskap av monetär myndighet eller andra offentliga myndigheter.
- Medlemsstaterna eller deras regionala eller lokala myndigheter, när de inte agerar i egenskap av offentliga myndigheter.

2. I detta direktiv fastställs även bestämmelser om krav på klara villkor för och tydlig information om betaltjänster samt om betaltjänstanvändarnas och betaltjänstleverantörernas respektive rättigheter och skyldigheter vid tillhandahållande av betaltjänster som regelbunden sysselsättning eller affärsverksamhet.

Artikel 2

Räckvidd

1. Detta direktiv ska tillämpas på betaltjänster som tillhandahålls inom gemenskapen. Avdelningarna III och IV i detta direktiv ska dock, med undantag av artikel 73, endast tillämpas när såväl betalarens som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, eller den ende betaltjänstleverantören i en betalningstransaktion, är etablerad i gemenskapen.

⁽⁴⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

2. Avdelningarna III och IV ska tillämpas på betaltjänster som genomförs i euro eller valutan i en medlemsstat utanför euroområdet.

3. Medlemsstaterna får undanta alla institut som avses i artikel 2 i direktiv 2006/48/EG från tillämpningen av alla eller vissa bestämmelser i det här direktivet, med undantag av de som avses i första och andra strecksatserna i den artikeln.

Artikel 3

Undantag från tillämpningsområdet

Detta direktiv ska inte tillämpas på följande:

- a) Betalningstransaktioner direkt från betalaren till betalningsmottagaren vilka uteslutande görs i kontanter utan medverkan av mellanhand.
- b) Betalningstransaktioner från betalaren till betalningsmottagaren genom ett handelombud som auktoriserats att förhandla om eller slutföra försäljning eller köp av varor eller tjänster på betalarens eller betalningsmottagarens vägnar.
- c) Yrkesmässig, fysisk transport av sedlar och mynt, inbegripet insamling, hantering och leverans av dessa.
- d) Betalningstransaktioner som består av ej yrkesmässig insamling och leverans av kontanter inom ramen för ideell verksamhet eller välgörenhet.
- e) Tjänster som innebär att betalningsmottagaren förser betalaren med kontanter som en del av en betalningstransaktion efter uttrycklig begäran av betaltjänstanvändaren omedelbart före verkställandet av betalningstransaktionen genom betalning för inköp av varor eller tjänster.
- f) Valutaväxlingsverksamhet, dvs. "cash to cash"-transaktioner, om medlen inte innehåses på ett betalkonto.
- g) Betalningstransaktioner baserade på följande handlingar, dragna på betaltjänstleverantören i syfte att ställa medel till betalningsmottagarens förfogande:
  - i) Papperscheckar enligt Genèvekonventionen av den 19 mars 1931 om gemensam checklag.
  - ii) Papperscheckar som liknar dem som avses i led i och som regleras av lagstiftningen i de medlemsstater som inte är parter i Genèvekonventionen av den 19 mars 1931 om enhetlig checklag.
  - iii) Dragna pappersväxlar enligt Genèvekonventionen av den 7 juni 1930, om enhetlig lagstiftning för växlar och skuldebrev.
  - iv) Dragna pappersväxlar som liknar dem som avses i led iii och som regleras av lagstiftningen i de medlemsstater som inte är parter i Genèvekonventionen av den

7 juni 1930 om enhetlig lagstiftning för växlar och skuldebrev.

- v) Pappersbaserade kuponger.
- vi) Pappersbaserade resecheckar.
- vii) Pappersbaserade postanvisningar enligt Världspostunionens definition.
- h) Betalningstransaktioner som genomförs inom ett system för avveckling av betalningar eller värdepapper mellan avvecklingsagenter, centrala motparter, clearingorganisationer och/eller centralbanker och andra deltagare i systemet, samt betaltjänstleverantörer, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 28.
- i) Betalningstransaktioner som avser förvaltning av värdepapper, inbegripet utdelningar, inkomst eller annan fördelning, eller inlösen eller försäljning, vilka genomförs av de personer som avses i led h eller av värdepappersföretag, kreditinstitut, företag för kollektiva investeringar eller kapitalförvaltningsbolag som tillhandahåller investerings-tjänster samt andra enheter som har tillstånd att förvara finansiella instrument.
- j) Tjänster som tillhandahålls av leverantörer av tekniska tjänster vilka stöder tillhandahållandet av betaltjänster utan att de vid någon tidpunkt kommer i besittning av de medel som ska överföras, inklusive behandling och lagring av uppgifter, förtroendeskapande tjänster och integritetsskydd, autentisering av uppgifter och enheter, tillhandahållande av nät för informationsteknik (IT) och kommunikationsnät samt tillhandahållande och underhåll av terminaler och utrustning för betaltjänster.
- k) Tjänster som baseras på instrument som kan användas för förvärv av varor eller tjänster endast i de lokaler som utgivaren använder eller enligt affärsöverenskommelse med utgivaren, antingen inom ett begränsat nätverk av tjänstleverantörer eller i fråga om ett begränsat varu- eller tjänsteutbud.
- l) Betalningstransaktioner som verkställs med hjälp av teleutrustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, när de köpta varorna eller tjänsterna levereras till och är avsedda att användas med hjälp av teleutrustning eller digital eller informationsteknisk utrustning, förutsatt att operatören för teleutrustningen eller den digitala eller informationstekniska utrustningen inte agerar enbart som en mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna eller tjänsterna.
- m) Betalningstransaktioner som genomförs mellan betaltjänstleverantörer, deras ombud eller filialer för egen räkning.
- n) Betalningstransaktioner mellan ett moderföretag och dess dotterföretag eller mellan dotterföretag till ett och samma moderföretag, utan att någon annan betaltjänstleverantör än ett företag i samma grupp medverkar som mellanhand.

- o) Sådana tjänster för uttag av kontanter med hjälp av uttagsautomater som tillhandahålls av leverantörer som agerar för en eller flera kortutfärdare som inte är part(er) i ramavtalet med den kund som tar ut pengar från ett betalkonto, under förutsättning att dessa leverantörer inte tillhandahåller andra betaltjänster som förtecknas i bilagan.

Artikel 4

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *hemmedlemsstat*:
  - i) den medlemsstat där betaltjänstleverantörens säte är beläget, eller
  - ii) om betaltjänstleverantören i enlighet med nationell lagstiftning saknar säte, den medlemsstat där dess huvudkontor är beläget.
2. *värmedlemsstat*: en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten, där en betaltjänstleverantör har ett ombud eller en filial eller tillhandahåller betaltjänster.
3. *betaltjänst*: en affärsverksamhet som förtecknas i bilagan.
4. *betalningsinstitut*: en juridisk person som har beviljats auktorisation i enlighet med artikel 10 att tillhandahålla och utföra betaltjänster inom gemenskapen.
5. *betalningstransaktion*: en åtgärd som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren vid placering, överföring eller uttag av medel, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren.
6. *betalningssystem*: ett system för överföring av medel med formella och standardiserade rutiner och gemensamma regler för behandling, clearing och/eller avveckling av betalningstransaktioner.
7. *betalare*: en fysisk eller juridisk person som är betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto eller, om det inte finns något betalkonto, en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder.
8. *betalningsmottagare*: en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel som har omfattats av en betalningstransaktion.
9. *betaltjänstleverantör*: sådana organ som avses i artikel 1.1 och juridiska och fysiska personer som omfattas av undantaget enligt artikel 26.
10. *betaltjänstanvändare*: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst i egenskap av antingen betalare eller betalningsmottagare eller i båda dessa egenskaper.
11. *konsument*: en fysisk person som enligt de avtal om betaltjänster som omfattas av detta direktiv agerar vid sidan av sin närings- eller yrkesverksamhet.
12. *ramavtal*: ett avtal om betaltjänster som reglerar det kommande genomförandet av enskilda och successiva betalningstransaktioner och som kan innehålla skyldigheter och villkor för att öppna ett betalkonto.
13. *penningöverföring*: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en betalningsmottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på betalningsmottagarens vägnar, och/eller där dessa medel tas emot på betalningsmottagarens vägnar och ställs till betalningsmottagarens förfogande.
14. *betalkonto*: ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som används för genomförandet av betalningstransaktioner.
15. *medel*: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG.
16. *betalningsorder*: varje instruktion som en betalare eller betalningsmottagare ger sin betaltjänstleverantör om att en betalningstransaktion ska genomföras.
17. *valuteringsdag*: den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för beräkningen av räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto.
18. *referensväxelkurs*: den växelkurs som ligger till grund för beräkningen av eventuell valutaväxling och görs tillgänglig av betaltjänstleverantören eller härrör från en offentligt tillgänglig källa.
19. *autentisering*: ett förfarande genom vilket betaltjänstleverantören kan kontrollera användningen av ett specifikt betalningsinstrument, inklusive personliga säkerhetsanordningar.
20. *referensräntesats*: en räntesats som ligger till grund för beräkningen av eventuell tillämplig ränta och som härrör från en offentligt tillgänglig källa som kan kontrolleras av båda parterna i ett avtal om betaltjänster.
21. *unik identifikationskod*: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som betaltjänstleverantören uppger för betaltjänstanvändaren och som denne ska uppge för att på ett otvetydigt sätt identifiera den andre betaltjänstanvändaren och/eller dennes betalkonto för en betalningstransaktion.

22. *ombud*: en fysisk eller juridisk person som agerar för ett betalningsinstituts räkning vid tillhandahållandet av betaltjänster.
23. *betalningsinstrument*: varje form av personliga(a) anordning(ar) och/eller rutiner som betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören har träffat avtal om och som används av betaltjänstanvändaren för att initiera en betalningsorder.
24. *teknik för distanskommunikation*: varje teknik som kan användas för att ingå avtal om betaltjänster utan att betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren samtidigt är fysiskt närvarande på samma plats.
25. *varaktigt medium*: varje instrument som betaltjänstanvändaren kan använda för att bevara information som är riktad till honom eller henne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig för informationens syfte, och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.
26. *mikroföretag*: företag som, när betaltjänstavtalet ingås, är ett företag i enlighet med definitionen i artikel 1 och artikel 2.1 och 2.3 i bilagan till rekommendation 2003/361/EG.
27. *bankdag*: en dag på vilken betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, när denne medverkar till genomförandet av en betalningstransaktion, har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion.
28. *autogiro*: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där en betalningstransaktion initieras av betalningsmottagaren på grundval av betalarens medgivande till betalningsmottagaren, betalningsmottagarens betaltjänstleverantör eller betalarens egen betaltjänstleverantör.
29. *filial*: ett annat driftställe än huvudkontoret vilket utgör en del av ett betalningsinstitut och inte är en juridisk person och självständigt utför alla eller vissa av de transaktioner som är hänförliga till verksamheten i betalningsinstitutet. Alla driftställen i en medlemsstat som är inrättade av ett betalningsinstitut med huvudkontor i en annan medlemsstat ska anses utgöra en enda filial.
30. *grupp*: en grupp av företag som består av ett moderföretag, dess dotterföretag och de enheter i vilka moderföretaget och dess dotterföretag har ägarintressen samt företag som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i artikel 12.1 i direktiv 83/349/EEG.

AVDELNING II

BETALTJÄNSTLEVERANTÖRER

KAPITEL 1

Betalningsinstitut

Avsnitt 1

Allmänna regler

Artikel 5

Ansökningar om auktorisation

För att auktoriseras som betalningsinstitut ska en ansökan inlämnas till de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten tillsammans med följande:

- En verksamhetsplan, där det bland annat anges vilka slag av betaltjänster som planeras.
- En affärsplan med en budgetprognos för de tre första räkenskapsåren, där det visas att den sökande har förmåga att utnyttja system, resurser och förfaranden som är lämpliga och väl anpassade för en sund verksamhet.
- Bevis för att betalningsinstitutet har det startkapital som avses i artikel 6.
- För de betalningsinstitut som avses i artikel 9.1, en beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att skydda betaltjänstanvändarnas medel i enlighet med artikel 9.
- En beskrivning av den sökandes styrformer och mekanismer för intern kontroll, inklusive förvaltnings-, riskhanterings- och redovisningsförfaranden, vilken ska visa att dessa styrningsformer, mekanismer och förfaranden för kontroll är proportionella, lämpliga, sunda och tillräckliga.
- En beskrivning av de mekanismer för intern kontroll som sökanden har fastställt för att fullgöra skyldigheterna i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism enligt direktiv 2005/60/EG och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel ⁽¹⁾.
- En beskrivning av sökandens strukturella organisation, vilken i tillämpliga fall även ska omfatta en beskrivning av avsedd användning av ombud och filialer, lösningarna för utläggning på entreprenad och sökandens deltagande i ett nationellt eller internationellt betalningssystem.
- Identitetsuppgifter för personer som direkt eller indirekt har ett kvalificerat innehav i sökanden i den mening som avses i artikel 4.11 i direktiv 2006/48/EG, storleken av deras

⁽¹⁾ EUT L 345, 8.12.2006, s. 1.

innehav och bevis på deras lämplighet med hänsyn till att en sund och ansvarsfull ledning av betalningsinstitutet måste garanteras.

- i) Identitetsuppgifter för direktörer och personer som ansvarar för förvaltningen av betalningsinstitutet och i tillämpliga fall för personer som ansvarar för förvaltningen av betalningsinstitutets betaltjänstverksamhet samt bevis på att dessa har gott anseende och enligt betalningsinstitutets hemmedlemsstat har den kunskap och erfarenhet som krävs för att tillhandahålla betaltjänster.
- j) I tillämpliga fall identitetsuppgifter för lagstadgade revisorer och revisionsföretag enligt definition i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad årsrevision av årsbokslut och sammanställd redovisning ⁽¹⁾.
- k) Den sökandes rättsliga ställning och bolagsordning.
- l) Adressen till den sökandes huvudkontor.

För de syften som avses i d, e och g ska sökanden tillhandahålla en beskrivning av sina revisionsarrangemang och de organisatoriska arrangemang som har inrättats för att se till att alla skäligen åtgärder vidtas för att skydda användarnas intressen samt trygga kontinuitet och tillförlitlighet vid utförandet av betaltjänsterna.

Artikel 6

Startkapital

Medlemsstaterna ska kräva att betalningsinstitutet vid tidpunkten för auktorisationen har ett startkapital bestående av kapital enligt artikel 57 a och b i direktiv 2006/48/EG enligt följande:

- a) Om betalningsinstitutet tillhandahåller endast den betaltjänst som förtecknas i punkt 6 i bilagan, får dess kapital aldrig underskrida 20 000 EUR.
- b) Om betalningsinstitutet tillhandahåller den betaltjänst som förtecknas i punkt 7 i bilagan, får dess kapital aldrig underskrida 50 000 EUR.
- c) Om betalningsinstitutet tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i punkterna 1–5 i bilagan, får dess kapital aldrig underskrida 125 000 EUR.

Artikel 7

Kapitalbas

1. Betalningsinstitutets kapitalbas enligt artiklarna 57–61 samt 63, 64 och 66 i direktiv 2006/48/EG får inte underskrida det belopp som krävs enligt artiklarna 6 eller 8 i detta direktiv beroende på vilket som är högst.

2. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som krävs för att förhindra att de poster som får ingå i kapitalbasen används flera

gånger, när betalningsinstitutet tillhör samma grupp som ett annat betalningsinstitut, kreditinstitut, värdepappersföretag, kapitalförvaltningsbolag eller försäkringsföretag. Denna punkt ska även tillämpas när betalningsinstitutet är av hybridkaraktär och bedriver annan verksamhet än att tillhandahålla de betaltjänster som förtecknas i bilagan.

3. Om de villkor som föreskrivs i artikel 69 i direktiv 2006/48/EG är uppfyllda, får medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter välja att inte tillämpa artikel 8 i detta direktiv på betalningsinstitut som omfattas av den gruppbaseade tillsynen av moderkreditinstitutet i enlighet med direktiv 2006/48/EG.

Artikel 8

Beräkning av kapitalbas

1. Oaktat de inledande kapitalkrav som fastställs i artikel 6, ska medlemsstaterna kräva att betalningsinstitutet alltid har en kapitalbas beräknad med en av följande tre metoder enligt vad som fastställts av de behöriga myndigheterna i enlighet med nationell lagstiftning:

Metod A

Betalningsinstitutets kapitalbas ska uppgå till lägst 10 % av dess fasta omkostnader föregående år. De behöriga myndigheterna får justera detta krav, om det har skett en väsentlig förändring av betalningsinstitutets verksamhet sedan föregående år. Om ett betalningsinstitut inte har fullföljt ett helt års affärsverksamhet vid tidpunkten för beräkningen, ska kravet vara att kapitalbasen ska uppgå till lägst 10 % av motsvarande fasta omkostnader enligt dess affärsplan, såvida inte de behöriga myndigheterna kräver en justering av planen.

Metod B

Betalningsinstitutets kapitalbas ska uppgå till lägst summan av följande poster, multiplicerad med den skalfaktor *k* som anges i punkt 2, där betalningsvolymen (BV) utgör en tolfedel av det sammanlagda beloppet av de betalningstransaktioner som betalningsinstitutet genomförde under föregående år:

- a) 4,0 % av den del av BV som ej överstiger 5 miljoner EUR
plus
- b) 2,5 % av den del av BV som överstiger 5 miljoner EUR men ej 10 miljoner EUR
plus
- c) 1 % av den del av BV som överstiger 10 miljoner EUR men ej 100 miljoner EUR
plus

⁽¹⁾ EUT L 157, 9.6.2006, s. 87.

d) 0,5 % av den del av BV som överstiger 100 miljoner EUR men ej 250 miljoner EUR

plus

e) 0,25 % av den del av BV som överstiger 250 miljoner EUR.

b) 0,8, om betalningsinstitutet tillhandahåller den betaltjänst som förtecknas i punkt 7 i bilagan,

c) 1, om betalningsinstitutet tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i punkterna 1–5 i bilagan.

Metod C

Betalningsinstitutets kapitalbas ska uppgå till lägst ett belopp som utgörs av den relevanta indikatorn enligt a, multiplicerad med den multiplikationsfaktor som anges i b och med den skalfaktor k som anges i punkt 2:

a) Den relevanta indikatorn ska vara summan av

- ränteinkomster,
- ränteutgifter,
- mottagen kommission och mottagna avgifter, och
- övriga rörelseintäkter.

Varje post ska inkluderas i summan med sitt positiva eller negativa tecken. Inkomster från extraordinära eller irreguljära poster får inte tas med i beräkningen av den relevanta indikatorn. Kostnaderna för tjänster som lagts ut på entreprenad till tredje man får dras av från den relevanta indikatorn i de fall då de härrör från ett företag som är föremål för tillsyn enligt detta direktiv. Den relevanta indikatorn ska beräknas på grundval av den tolv månaders observation som gjorts vid utgången av föregående räkenskapsår. Den relevanta indikatorn ska beräknas på det senaste räkenskapsåret. Kapitalbaser som beräknats enligt metod c ska emellertid inte ligga under 80 % av medelvärdet för den relevanta indikatorn under de tre föregående räkenskapsåren. Om inga reviderade uppgifter finns tillgängliga, får affärsprognoser användas.

b) Multiplikationsfaktorn ska vara

- i) 10 % för den del av den relevanta indikatorn som ej överstiger 2,5 miljoner EUR,
- ii) 8 % för den del av den relevanta indikatorn som överstiger 2,5 miljoner EUR men ej 5 miljoner EUR,
- iii) 6 % för den del av den relevanta indikatorn som överstiger 5 miljoner EUR men ej 25 miljoner EUR,
- iv) 3 % för den del av den relevanta indikatorn som överstiger 25 miljoner EUR men ej 50 miljoner EUR,
- v) 1,5 % över 50 miljoner EUR.

2. Den skalfaktor k som ska användas i metoderna B och C ska vara

a) 0,5, om betalningsinstitutet tillhandahåller endast den betaltjänst som förtecknas i punkt 6 i bilagan,

3. De behöriga myndigheterna får, på grundval av en utvärdering av betalningsinstitutets riskhanteringsprocesser, förlustdatabas och interna kontrollmekanismer, kräva att betalningsinstitutet har en kapitalbas som är upp till 20 % högre än det belopp som skulle bli resultatet av tillämpningen av den metod som valts i enlighet med punkt 1 eller tillåta betalningsinstitutet att ha en kapitalbas som är upp till 20 % lägre än det belopp som skulle bli resultatet av tillämpningen av den metod som valts i enlighet med punkt 1.

Artikel 9

Skyddskrav

1. Medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna ska kräva att ett betalningsinstitut som tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i bilagan och samtidigt bedriver annan affärsverksamhet som avses i artikel 16.1 c på följande sätt ska skydda de medel som för genomförandet av betalningstransaktioner har tagits emot av betaltjänstanvändare eller genom en annan betaltjänstleverantör:

Medlen ska

a) inte vid någon tidpunkt sammanblandas med de medel som innehas för någon fysisk eller juridisk persons, annan än betaltjänstanvändarnas, räkning och ska, när medlen fortfarande innehas av betalningsinstitutet men ännu inte har sänts till betalningsmottagaren eller överförts till en annan betaltjänstleverantör vid slutet av bankdagen efter den dag då medlen mottogs, deponeras på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut eller investeras i säkra, likvida lågriskstillgångar i enlighet med vad hemmedlemsstatens behöriga myndigheter fastställer, och

b) i betaltjänstanvändarnas intresse hållas åtskilda i enlighet med nationell lagstiftning mot anspråk från betalningsinstitutets övriga kreditorer, särskilt vid insolvens,

eller

c) omfattas av en försäkring eller annan jämförlig garanti från ett försäkringsbolag eller ett kreditinstitut som inte tillhör samma grupp som betalningsinstitutet, uppgående till det belopp som skulle ha avskiljts i avsaknad av en försäkring eller annan jämförbar garanti, vilket ska utbetalas om betalningsinstitutet inte kan uppfylla sina finansiella skyldigheter.

2. Om ett betalningsinstitut är skyldigt att skydda medel enligt punkt 1 och en andel av dessa medel ska användas för kommande betalningstransaktioner och det återstående beloppet ska användas för tjänster som inte är en betaltjänst, ska den andel av medlen som ska användas för kommande betalningstransaktioner omfattas av kraven i punkt 1. Om denna andel är variabel eller okänd på förhand, får medlemsstaterna tillåta att betalningsinstitutet tillämpar denna punkt på grundval av en representativ andel som ska antas användas för betaltjänster, förutsatt att ska det på grundval av historiska uppgifter kan göras en rimlig uppskattning av denna representativa andel vilken godtas av de behöriga myndigheterna.

3. Medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna får kräva att även betalningsinstitut som inte bedriver annan affärsverksamhet som avses i artikel 16.1 c uppfyller de skyddskrav som anges i punkt 1 i denna artikel.

4. Medlemsstaterna eller de behöriga myndigheterna får också begränsa dessa skyddskrav till medel som tillhör de betaltjänst-användare vilkas medel individuellt överstiger en tröskel på 600 EUR.

Artikel 10

Beviljande av auktorisation

1. Medlemsstaterna ska kräva att företag förutom de som avses i artikel 1.1 a–c, e och f och juridiska eller fysiska personer som omfattas av undantaget i artikel 26, om de avser att tillhandahålla betaltjänster, ska ha auktoriserats som betalningsinstitut innan de börjar tillhandahålla dessa tjänster. Auktorisation får endast beviljas en juridisk person som är etablerad i en medlemsstat.

2. Auktorisation ska beviljas, om den information och de styrkanden som åtföljer ansökan uppfyller kraven enligt artikel 5 och de behöriga myndigheterna efter att ha granskat ansökan kommer fram till en positiv sammanlagd bedömning. Innan auktorisation beviljas, får de behöriga myndigheterna om lämpligt höra den nationella centralbanken eller andra berörda offentliga myndigheter.

3. Ett betalningsinstitut som enligt den nationella lagstiftningen i sin hemmedlemsstat är skyldig att ha ett säte ska ha sitt huvudkontor i den medlemsstat där det har sitt säte.

4. De behöriga myndigheterna får bevilja auktorisation endast om betalningsinstitutet, med hänsyn till behovet av att försäkra sig om sund och ansvarsfull ledning av ett betalningsinstitut, har effektiva styrformer för sin betaltjänstverksamhet, bl.a. omfattande en tydlig organisationsstruktur med en väl definierad, överblickbar och konsekvent ansvarsfördelning, effektiva förfaranden för att identifiera, hantera, övervaka och rapportera de risker som betalningsinstitutet är, eller skulle kunna bli, exponerat för och tillfredsställande rutiner för intern kontroll, däribland sunda förfaranden för administration och redovisning; styrformerna, metoderna och rutinerna ska omfatta hela verksamheten och stå i proportion till arten och omfattningen av de

betaltjänster som betalningsinstitutet tillhandahåller och till deras komplexitetsgrad.

5. Om ett betalningsinstitut tillhandahåller någon av de betaltjänster som förtecknas i bilagan och samtidigt bedriver annan affärsverksamhet får den berörda myndigheten kräva att det upprättas en separat enhet för betaltjänstverksamheten, om den verksamhet hos betalningsinstitutet som inte avser betaltjänster försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet eller de behöriga myndigheternas förmåga att övervaka att betalningsinstitutet respekterar alla sina förpliktelser enligt detta direktiv.

6. De behöriga myndigheterna ska vägra att bevilja auktorisation om de, med hänsyn till behovet av att försäkra sig om sund och ansvarsfull ledning av ett betalningsinstitut, inte är förvissade om att aktieägare eller andra medlemmar med kvalificerade innehav är lämpliga.

7. Om det dessutom finns nära förbindelser enligt definitionen i artikel 4.46 i direktiv 2006/48/EG mellan betalningsinstitutet och andra fysiska eller juridiska personer, ska de behöriga myndigheterna bevilja auktorisation endast om dessa förbindelser inte hindrar ett effektivt utövande av deras tillsyn.

8. De behöriga myndigheterna får bevilja auktorisation endast om lagar och andra författningar i ett tredjeland, som gäller för en eller flera fysiska eller juridiska personer till vilka betalningsinstitutet har nära förbindelser, eller svårigheter vid tillämpningen av dessa lagar och andra författningar, inte hindrar ett effektivt utövande av deras tillsyn.

9. Auktorisationen ska gälla i alla medlemsstater och göra det möjligt för det berörda betalningsinstitutet att tillhandahålla betaltjänster inom hela gemenskapen med stöd av antingen friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, förutsatt att auktorisationen omfattar sådana tjänster.

Artikel 11

Meddelande om beslut

Inom tre månader från mottagandet av en ansökan eller, om ansökan skulle vara ofullständig, från mottagandet av all den information som krävs för beslut, ska de behöriga myndigheterna underrätta sökanden om huruvida auktorisationen har beviljats eller avslagits. Om auktorisation avslås ska skälen härför anges.

Artikel 12

Återkallande av auktorisation

1. De behöriga myndigheterna får återkalla en auktorisation, som beviljats ett betalningsinstitut endast under förutsättning att institutet

a) inte utnyttjar auktorisationen inom tolv månader, uttryckligen avstår från auktorisationen, eller inte har bedrivit någon verksamhet på minst sex månader, om den berörda

medlemsstaten inte har infört bestämmelser om att auktorisationen ska upphöra att gälla i sådana fall,

- b) har erhållit auktorisationen på grundval av oriktiga uppgifter eller på något annat sätt i strid med gällande regler,
- c) inte längre uppfyller villkoren för beviljande av auktorisation,
- d) skulle utgöra ett hot mot betalningssystemets stabilitet om det fortsatte att bedriva sin betaltjänstverksamhet, eller
- e) omfattas av något annat fall där det i nationell lag föreskrivs att auktorisationen ska återkallas.

2. Ett återkallande av en auktorisation ska motiveras och de som berörs av beslutet ska informeras om detta.

3. Återkallandet av en auktorisation ska offentliggöras.

Artikel 13

Registrering

Medlemsstaterna ska upprätta ett offentligt register över auktoriserade betalningsinstitut, deras ombud och filialer samt över fysiska och juridiska personer, deras ombud och filialer som omfattas av ett undantag enligt artikel 26 liksom över de institut som avses i artikel 2.3 och som enligt nationell lagstiftning har rätt att tillhandahålla betaltjänster. De ska införas i hemmedlemsstatens register.

Detta register ska innehålla uppgift om de betaltjänster för vilka betalningsinstitutet är auktoriserat eller för vilka de fysiska eller juridiska personerna har registrerats. Auktoriserade betalningsinstitut ska upptas i en separat förteckning i registret åtskilda från de fysiska och juridiska personer som införts i registret enligt artikel 26. Registret ska vara allmänt tillgängligt för konsultation, även med online-åtkomst, och uppdateras regelbundet.

Artikel 14

Upprätthållande av auktorisation

En förändring som påverkar riktigheten vad gäller den information och de bevis som tillhandahållits i enlighet med artikel 5, ska av betalningsinstitutet utan onödigt dröjsmål meddelas de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten.

Artikel 15

Redovisning och lagstadgad revision

1. Direktiv 78/660/EEG och i tillämpliga fall direktiven 83/349/EEG och 86/635/EEG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder⁽¹⁾ ska även tillämpas på betalningsinstitut.

⁽¹⁾ EGT L 243, 11.9.2002, s. 1.

2. Om de inte är undantagna enligt direktiv 78/660/EEG och i tillämpliga fall direktiven 83/349/EEG och 86/635/EEG, ska betalningsinstitutens årsbokslut och sammanställda redovisning revideras av lagstadgade revisorer eller revisionsföretag i den mening som avses i direktiv 2006/43/EG.

3. Ur kontrollsynpunkt ska medlemsstaterna ställa krav på att betalningsinstitut lämna separata redovisningsuppgifter om betaltjänster som förtecknas i bilagan och den verksamhet som avses i artikel 16.1, för vilken en revisionsberättelse ska lämnas. Denna revisionsberättelse ska i förekommande fall sammanställas av lagstadgade revisorer eller ett revisionsföretag.

4. Förpliktelser enligt artikel 53 i direktiv 2006/48/EG ska i tillämpliga delar också gälla betalningsinstitutens lagstadgade revisorer eller revisionsföretag när det gäller betaltjänstverksamhet.

Artikel 16

Verksamhet

1. Med undantag för tillhandahållande av betaltjänster som förtecknas i bilagan ska betalningsinstitut ha rätt att utöva följande verksamhet:

- a) Tillhandahållande av operativa och närliggande sidotjänster, t.ex. säkerställande av genomförandet av betalningstransaktioner, valutaväxlingstjänster, förvaringsverksamhet samt lagring och behandling av uppgifter.
- b) Drift av betalningssystem utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 28.
- c) Annan verksamhet än tillhandahållandet av betaltjänster, med hänsyn till tillämplig gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning.

2. När betalningsinstitut ägnar sig åt att tillhandahålla en eller flera av de betaltjänster som förtecknas i bilagan, får de endast ha betalkonton som uteslutande används för betalningstransaktioner. Eventuella medel som sådana betalningsinstitut tar emot från betaltjänstanvändare för att tillhandahålla betaltjänster ska inte betraktas som insättningar eller andra återbetalbara medel i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2006/48/EG eller elektroniska pengar i den mening som avses i artikel 1.3 i direktiv 2000/46/EG.

3. Betalningsinstitut får endast bevilja en kredit för betaltjänster som avses i punkt 4, 5 eller 7 i bilagan om följande villkor är uppfyllda:

- a) Kreditgivningen ska vara en sidoverksamhet och kredit ska beviljas endast i samband med genomförandet av en betalningstransaktion.

- b) Utan hinder av vad som föreskrivs i nationella bestämmelser om kreditgivning med kreditkort, ska den kredit som beviljas i samband med en betalning och som är utförd i enlighet med artikel 10.9 och artikel 25 återbetalas inom en kort tidsperiod som inte i något fall får överstiga tolv månader.
- c) En sådan kredit ska inte beviljas ur medel som erhållits eller innehas för att genomföra en betalningstransaktion.
- d) Betalningsinstitutets kapitalbas ska enligt tillsynsmyndigheternas uppfattning vid samtliga tillfällen vara tillfredställande med hänsyn till det totala kreditbelopp som är beviljat.
4. Betalningsinstitut får inte bedriva verksamhet som består i att ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2006/48/EG.
5. Detta direktiv ska inte påverka nationella åtgärder för genomförande av direktiv 87/102/EEG. Detta direktiv ska inte heller påverka annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning som rör aspekter av villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras av detta direktiv, i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen.

Avsnitt 2

Övriga krav

Artikel 17

Användningen av ombud, filialer eller enheter till vilka verksamhet lagts ut på entreprenad

1. Om ett betalningsinstitut avser att tillhandahålla betaltjänster via ett ombud ska det lämna följande information till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat:
- a) Ombudets namn och adress.
- b) En beskrivning av de mekanismer för intern kontroll som ombuden kommer att använda för att fullgöra skyldigheterna när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism enligt direktiv 2005/60/EG.
- c) Identitetsuppgifter rörande direktörer och personer som ansvarar för förvaltningen av det ombud som ska användas för tillhandahållande av betaltjänster samt bevis på att de är lämpliga.
2. När de behöriga myndigheterna erhåller den information som anges i punkt 1 får de ta upp ombudet i det register som anges i artikel 13.
3. Innan ombudet tas upp i registret får de behöriga myndigheterna, om de bedömer att den information som de fått är felaktig, vidta ytterligare åtgärder för att kontrollera informationen.
4. Om de behöriga myndigheterna efter att ha vidtagit åtgärder för att kontrollera informationen inte är förvissade om att

informationen som lämnats till dem enligt punkt 1 är korrekt, ska de vägra att införa ombudet i det register som anges i artikel 13.

5. Om betalningsinstitutet vill tillhandahålla betaltjänster i en annan medlemsstat genom att anlita ett ombud ska det tillämpa de förfaranden som föreskrivs i artikel 25. Innan ombudet i det fallet får registreras enligt denna artikel ska hemmedlemsstatens behöriga myndigheter informera värdmedlemsstatens behöriga myndigheter om att den avser att registrera ombudet och ta hänsyn till deras uppfattning.

6. Om den föreslagna värdmedlemsstatens behöriga myndigheter har skäligen anledning att misstänka att penningtvätt eller finansiering av terrorism i den mening som avses i direktiv 2005/60/EG äger rum eller har ägt rum eller har försökts i samband med det avsedda anlitaandet av ombudet eller inrättandet av filialen, eller att anlitaandet av ett sådant ombud eller inrättandet av en sådan filial kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska de informera hemmedlemsstatens behöriga myndigheter, som får vägra att registrera ombudet eller filialen eller får återkalla registrering av ombudet eller filialen, om den redan gjorts.

7. Om ett betalningsinstitut avser att lägga ut operativa funktioner av sin betaltjänst på entreprenad ska det meddela detta till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat.

Utläggande på entreprenad av viktiga operativa funktioner får inte ske på så sätt att det väsentligt försämrar kvaliteten på betalningsinstitutets interna kontroll och de behöriga myndigheternas möjligheter att övervaka att betalningsinstitutet fullgör alla sina skyldigheter enligt detta direktiv.

Vid tillämpningen av andra stycket ska en operativ funktion betraktas som viktig om ett fel eller en brist vid utförandet av denna väsentligt skulle försämrade ett betalningsinstituts förmåga att fortsättningsvis uppfylla villkoren avseende dess enligt denna avdelning begärda auktorisation eller andra skyldigheter enligt detta direktiv, eller dess finansiella resultat eller sundheten eller kontinuiteten i dess betaltjänster. Om betalningsinstitutet lägger ut viktiga operativa funktioner på entreprenad ska medlemsstaterna säkerställa att betalningsinstitutet uppfyller följande villkor:

- a) Utläggandet på entreprenad får inte leda till att den högsta ledningen delegerar sitt ansvar.
- b) Betalningsinstitutets förhållande till och skyldigheter mot sina betaltjänstanvändare enligt detta direktiv får inte förändras.
- c) De villkor som betalningsinstitutet ska uppfylla för att bli och förbli auktoriserat enligt denna avdelning får inte undergrävas.
- d) Inget av de andra villkoren enligt vilka betalningsinstitutets auktorisation beviljades ska upphävas eller ändras.

8. Betalningsinstitut ska försäkra sig om att ombud eller filialer som agerar för deras räkning vederbörligen informerar betaltjänstanvändarna om detta.

Artikel 18

Ansvar

1. Medlemsstaterna ska försäkra sig om att ett betalningsinstitut som anlitar tredje man för genomförandet av operativa funktioner vidtar skäliga åtgärder för att säkerställa att kraven i detta direktiv är uppfylla.

2. Medlemsstaterna ska kräva att betalningsinstitutet ska vara fullständigt ansvarigt för de anställdas agerande eller alla ombud, filialer eller enheter hos vilka verksamhet lagts ut på entreprenad.

Artikel 19

Bevarande av uppgifter

Medlemsstaterna ska kräva att betalningsinstitutet bevarar alla relevanta uppgifter enligt denna avdelning i minst fem år, utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/60/EG eller annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

Avsnitt 3

Behöriga myndigheter och tillsyn

Artikel 20

Utseende av behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska till behöriga myndigheter med ansvar för auktorisation och tillsyn av betalningsinstitut som ska utföra de åligganden som är föreskrivna enligt denna avdelning utse antingen offentliga myndigheter eller sådana organ som erkänns i nationell lagstiftning eller av offentliga myndigheter som enligt nationell lagstiftning uttryckligen har fått sådant bemyndigande inklusive nationella centralbanker.

De behöriga myndigheterna ska se till att de är oberoende av ekonomiska organ och undvika intressekonflikter. Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket ska betalningsinstitut, kreditinstitut, institut för elektroniska pengar eller postgiroinstitut, inte utses till behöriga myndigheter.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna ska se till att de enligt punkt 1 utsedda behöriga myndigheterna har alla befogenheter som de behöver för att fullgöra sina uppgifter.

3. Om det finns mer än en myndighet som är behörig i frågor som omfattas av denna avdelning inom en medlemsstats territorium, ska medlemsstaterna försäkra sig om att myndigheterna samarbetar nära, så att de kan genomföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Samma sak gäller när de myndigheter som är behöriga i frågor som avses i denna avdelning inte är behöriga myndigheter med ansvar för tillsyn av kreditinstitut.

4. Ansvar för de uppgifter som enligt punkt 1 utsedda behöriga myndigheter ska utföra ska ligga på hemmedlemsstatens behöriga myndigheter.

5. Punkt 1 ska inte medföra att de behöriga myndigheterna måste övervaka någon annan del av betalningsinstitutets affärsverksamhet än tillhandahållande av betaltjänster som förtecknas i bilagan och den verksamhet som förtecknas i artikel 16.1 a.

Artikel 21

Tillsyn

1. Medlemsstaterna ska se till att de kontroller som de behöriga myndigheterna genomför för att kontrollera löpande överensstämmelse med denna avdelning är proportionella och tillräckliga och motsvarar de risker som betalningsinstitutet exponeras för.

För att kontrollera att denna avdelning efterlevs ska de behöriga myndigheterna särskilt ha rätt att vidta följande åtgärder:

- a) Kräva att betalningsinstitutet tillhandahåller all information som krävs för att övervaka efterlevnaden.
- b) Genomföra inspektion på plats i betalningsinstitutet, hos ombud eller filialer som tillhandahåller betaltjänster på betalningsinstitutets ansvar eller hos enheter på vilka betaltjänstverksamhet har lagts ut på entreprenad.
- c) Utfärda rekommendationer och riktlinjer och, i tillämpliga fall, bindande administrativa bestämmelser.
- d) Tillfälligt upphäva eller återkalla auktorisation i de fall som avses i artikel 12.

2. Utan att det påverkar förfaranden för återkallande av auktorisationer och bestämmelser i straffrättslig lagstiftning ska medlemsstaterna svara för att deras behöriga myndigheter mot betalningsinstitutet och mot dem som har ett bestämmande inflytande över betalningsinstitutets verksamhet, när dessa överträder bestämmelser i lagar och andra författningar om tillsyn av och om verksamhet i form av betaltjänstverksamhet, kan besluta om sanktioner eller vidta åtgärder i syfte att särskilt avbryta observerade överträdelser eller orsakerna till sådana överträdelser.

3. Utan att det påverkar kraven i artikel 6, artikel 7.1 och 7.2 samt artikel 8 ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har rätt att vidta de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel för att se till att det finns ett tillräckligt kapital för att kunna utföra betaltjänster, särskilt i de fall när den del av betalningsinstitutets verksamhet som inte avser betaltjänster försämrar eller kan komma att försämma betalningsinstitutets finansiella sundhet.

*Artikel 22***Tystnadsplikt**

1. Medlemsstaterna ska se till att alla personer som arbetar eller har arbetat för de behöriga myndigheterna och experter som handlar på myndigheternas vägnar, ska vara bundna av tystnadsplikt, ska utan att det påverkar fall som omfattas av straffrättslig lagstiftning.
2. Vid informationsutbytet enligt artikel 24 ska tystnadsplikt tillämpas strikt för att garantera skyddet av enskildas och företags rättigheter.
3. Medlemsstaterna får tillämpa denna artikel med beaktande även av artiklarna 44–52 i direktiv 2006/48/EG.

*Artikel 23***Rätt till domstolsprövning**

1. Medlemsstaterna ska se till att beslut som fattats av de behöriga myndigheterna avseende ett betalningsinstitut med stöd av de lagar och andra författningar som antagits i enlighet med detta direktiv, får bestridas inför domstol.
2. Punkt 1 ska även tillämpas avseende underlåtenhet att agera.

*Artikel 24***Utbyte av information**

1. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska samarbeta med varandra och, i lämpliga fall, med Europeiska centralbanken och medlemsstaternas nationella centralbanker samt andra relevanta behöriga myndigheter som utsetts enligt gemenslagslagstiftning eller nationell lagstiftning som är tillämplig på betaltjänstleverantörer.
2. Medlemsstaterna ska dessutom tillåta utbyte av information mellan sina behöriga myndigheter och följande organ:
  - a) Andra medlemsstaters behöriga myndigheter som ansvarar för auktorisation av och tillsyn över betalningsinstitut.
  - b) Europeiska centralbanken och medlemsstaternas nationella centralbanker i deras egenskap av penningpolitiska myndigheter och tillsynsmyndigheter och, i förekommande fall, andra offentliga myndigheter med ansvar för tillsyn av betalnings- och avvecklingssystem.
  - c) Andra relevanta myndigheter som utses enligt detta direktiv, direktiv 95/46/EG, direktiv 2005/60/EG och annan gemenslagslagstiftning som är tillämplig på betaltjänstleverantörer, till exempel lagstiftning för att skydda enskilda när det gäller behandling av personuppgifter samt penningtvätt och finansiering av terrorism.

*Artikel 25***Utövande av rätten till etablering och friheten att tillhandahålla tjänster**

1. Ett auktoriserat betalningsinstitut som önskar tillhandahålla betaltjänster för första gången i en annan medlemsstat än

hemmedlemsstaten genom att utöva etableringsrätten eller friheten att tillhandahålla tjänster, ska underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om detta.

Inom en månad efter mottagandet av denna information ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten underrätta de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten om betalningsinstitutets namn och adress, namnen på de personer som är ansvariga för filialens ledning, dess organisatoriska struktur och det slag av betaltjänster som det avser att tillhandahålla inom värdmedlemsstatens territorium.

2. För att kunna genomföra de kontroller och vidta de nödvändiga åtgärder som föreskrivs i artikel 21 beträffande ombud, filialer eller enheter till vilka ett betalningsinstituts verksamhet lagts ut på entreprenad och som är etablerat inom en annan medlemsstats territorium, ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten samarbeta med värdmedlemsstatens behöriga myndigheter.

3. Genom samarbete enligt punkterna 1 och 2 ska de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten underrätta de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten när de avser att genomföra en kontroll på plats inom den senares territorium.

Om de så önskar får de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten dock delegera uppgiften att genomföra kontroller på plats av de berörda instituten till de behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten.

4. De behöriga myndigheterna ska till varandra överlämna all väsentlig och/eller relevant information, särskilt vad gäller överträdelse eller misstänkta överträdelse från ombud, filialer eller enheter vars verksamhet har lagts ut på entreprenad. De behöriga myndigheterna ska i detta avseende på begäran lämna all relevant information, och på eget initiativ all väsentlig information.

5. Punkt 1–4 ska inte påverka de behöriga myndigheternas skyldighet enligt direktiv 2005/60/EG och förordning (EG) nr 1781/2006, särskilt artikel 37.1 i direktiv 2005/60/EG och artikel 15.3 i förordning (EG) nr 1781/2006, att utöva tillsyn över eller övervaka efterlevnaden av bestämmelserna i de instrumenten.

Avsnitt 4

Undantag*Artikel 26***Villkor**

1. Utan hinder av vad som sägs i artikel 13 får medlemsstaterna avstå eller tillåta sina behöriga myndigheter att avstå från att helt eller delvis tillämpa de förfaranden och villkor som föreskrivs i avsnitten 1–3, med undantag för artiklarna 20, 22,

23 och 24 och tillåta att fysiska eller juridiska personer tas upp i det register som anges i artikel 13, om

- a) genomsnittet av de totala betalningstransaktionerna under de föregående tolv månaderna som genomförts av den berörda personen inklusive varje ombud som den tar fullt ansvar för, inte överstiger 3 miljoner EUR per månad; detta krav ska bedömas med hänsyn till de förväntade totala betalningstransaktionerna i dennes affärsplan om inte de behöriga myndigheterna kräver en ändring i denna plan, och
- b) ingen av de fysiska personer som är ansvariga för ledningen eller driften av affärsverksamheten har dömts för brott som rör penningtvätt eller finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet.

2. Alla fysiska eller juridiska personer som är registrerade i enlighet med punkt 1 ska ha sitt huvudkontor eller sin fasta hemvist i den medlemsstat där de faktiskt bedriver sin verksamhet.

3. De personer som avses i punkt 1 ska behandlas på samma sätt som betalningsinstitut, men de ska inte omfattas av artikel 10.9 och artikel 25.

4. Medlemsstaterna får också föreskriva att alla fysiska eller juridiska personer som är registrerade i enlighet med punkt 1 endast får delta i vissa verksamheter som förtecknas i artikel 16.

5. De personer som avses i punkt 1 ska underrätta de behöriga myndigheterna om alla förändringar som har betydelse för det villkor som anges i den punkten. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att de berörda personerna, om villkoren i punkterna 1, 2 och 4 inte längre uppfylls, ansöker om auktorisation inom 30 kalenderdagar i enlighet med förfarandet i artikel 10.

6. Denna artikel ska inte tillämpas när det gäller bestämmelser i direktiv 2005/60/EG eller när det gäller nationella bestämmelser om bekämpning av penningtvätt.

Artikel 27

Anmälan och information

Om en medlemsstat utnyttjar undantaget i artikel 26 ska den underrätta kommissionen om detta senast den 1 november 2009 samt genast underrätta kommissionen om varje senare förändring. Medlemsstaten ska dessutom underrätta kommissionen om hur många fysiska och juridiska personer som berörs och på årsbasis om det totala beloppet för genomförda betalningstransaktioner per den 31 december varje kalenderår enligt vad som avses i artikel 26.1a.

KAPITEL 2

Gemensamma bestämmelser

Artikel 28

Tillträde till betalningssystem

1. Medlemsstaterna ska försäkra sig om att reglerna om tillträde för auktoriserade eller registrerade betaltjänstleverantörer som är juridiska personer till betalningssystem är objektiva, icke-diskriminerande och proportionella, och att dessa regler inte hindrar tillträde i större utsträckning än vad som är nödvändigt för att skydda mot särskilda risker, som avvecklingsrisk, operativ risk och affärsrisk och för att skydda betalningssystemets finansiella och operativa stabilitet.

Betalningssystem får inte medföra något av följande krav för betaltjänstleverantörer, betaltjänstanvändare eller andra betalningssystem:

- a) Regler som begränsar faktiskt deltagande i andra betalningssystem.
- b) Regler som diskriminerar mellan auktoriserade betaltjänstleverantörer eller mellan registrerade betaltjänstleverantörer i fråga om rättigheter, skyldigheter och deltagarnas befogenheter.
- c) Begränsningar på grundval av institutets status.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas på

- a) betalningssystem som betecknats enligt direktiv 98/26/EG,
- b) betalningssystem som uteslutande består av betaltjänstleverantörer som tillhör en grupp bestående av enheter med inbördes kapitalanknytning, om en av de anknutna enheterna har faktisk kontroll över de andra, eller
- c) betalningssystem när en enda betaltjänstleverantör (oavsett om det avser en enda enhet eller en grupp)

— verkar eller kan verka både som betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och är ensam ansvarig för systemets ledning, och

— tillåter andra betaltjänstleverantörer att delta i systemet och de senare har ingen rätt att förhandla om avgifter mellan sig avseende betalningssystemet, även om de kan upprätta sin egen prissättning gentemot betalaren och betalningsmottagaren.

*Artikel 29***Förbud för andra än betaltjänstleverantörer att tillhandahålla betaltjänster**

Medlemsstaterna ska förbjuda fysiska eller juridiska personer som varken är betaltjänstleverantörer eller är uttryckligen undantagna från detta direktivs tillämpningsområde att tillhandahålla de betaltjänster som förtecknas i bilagan.

AVDELNING III

KLARHET OM VILLKOREN OCH INFORMATIONSKRAVEN FÖR BETALTJÄNSTER

KAPITEL 1

Allmänna regler*Artikel 30***Tillämpningsområde**

1. Denna avdelning ska tillämpas på enstaka betalningstransaktioner, ramavtal och sådana betalningstransaktioner som dessa omfattar. Parterna får avtala om att den inte ska tillämpas, helt eller delvis, när betaltjänstanvändaren inte är en konsument.

2. Medlemsstaterna får besluta att bestämmelserna i denna avdelning ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som på konsumenter.

3. Detta direktiv ska inte påverka nationella åtgärder om genomförande av direktiv 87/102/EEG. Detta direktiv ska heller inte påverka någon annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning om sådana aspekter av villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras av detta direktiv, i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

*Artikel 31***Andra bestämmelser i gemenskapslagstiftningen**

Bestämmelserna i denna avdelning ska inte påverka sådan gemenskapslagstiftning som innehåller ytterligare krav på förhandsinformation.

Om direktiv 2002/65/EG också är tillämpligt, ska emellertid de krav på information som anges i artikel 3.1 i det direktivet, utom leden 2 c–g, 3 a, d och e samt 4 b i den punkten, ersättas med artiklarna 36, 37, 41 och 42 i detta direktiv.

*Artikel 32***Avgifter för information**

1. Betaltjänstleverantören får inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändaren för tillhandahållande av information enligt denna avdelning.

2. Betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren får avtala om avgifter för extra eller mer ofta förekommande information, eller överföring med hjälp av andra kommunikationsmedel än

dem som anges i ramavtalet, som lämnas på begäran av betaltjänstanvändaren.

3. När betaltjänstleverantören får ta ut avgifter för information i enlighet med punkt 2, ska avgifterna vara rimliga och stå i proportion till betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

*Artikel 33***Bevisbörda i fråga om krav på information**

Medlemsstaterna får föreskriva att bevisbördan ska ligga på betaltjänstleverantören när det gäller att visa att denne har uppfyllt kraven på information i denna avdelning.

*Artikel 34***Undantag från kraven på information för betalningsinstrument som avser låga belopp och elektroniska pengar**

1. När det gäller betalningsinstrument som enligt ramavtalet endast rör enskilda betalningstransaktioner på högst 30 EUR eller som har en utgiftströskel på 150 EUR eller lagrar medel som inte vid något tillfälle överstiger 150 EUR

a) ska betaltjänstleverantören genom undantag från artiklarna 41, 42 och 46 lämna betalaren information endast om betalningens viktigaste kännetecken, inklusive hur betalningsinstrumentet kan användas, ansvar, uttagna avgifter och annan väsentlig information som behövs för att fatta ett informerat beslut samt ett meddelande om var annan information och villkor som närmare anges i artikel 42 görs tillgängliga på lättåtkomligt sätt,

b) får man komma överens om att betaltjänstleverantören genom undantag från artikel 44 inte ska behöva föreslå ändringar av villkoren i ramavtalet på det sätt som föreskrivs enligt artikel 41.1,

c) får man komma överens om att betaltjänstleverantören genom undantag från artiklarna 47 och 48 efter genomförandet av en betalningstransaktion

i) ska tillhandhålla eller göra tillgänglig endast en hänvisning som gör det möjligt för betaltjänstanvändaren att identifiera betalningstransaktionen, betalningstransaktionens belopp, eventuella avgifter och/eller vid flera betalningstransaktioner av samma typ till samma betalningsmottagare, information om det totala beloppet och de totala avgifterna för dessa betalningstransaktioner,

ii) inte ska behöva tillhandahålla eller göra tillgänglig information enligt led i om betalningsinstrumentet används anonymt eller om betaltjänstleverantören av andra skäl inte har tekniska möjligheter att tillhandahålla informationen. Betaltjänstleverantören ska emellertid ge betalaren möjlighet att kontrollera det belopp som lagrats.

2. För nationella betalningstransaktioner får medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter sänka eller fördubbla de belopp som avses i punkt 1. Medlemsstaterna får höja dem för förbetalda betalningsinstrument upp till 500 EUR.

KAPITEL 2

Enstaka betalningstransaktioner

Artikel 35

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel ska tillämpas på enstaka betalningstransaktioner som inte omfattas av ett ramavtal.

2. Om en betalningsorder för en enstaka betalningstransaktion överförs med ett betalningsinstrument som omfattas av ett ramavtal, ska betaltjänstleverantören inte vara skyldig att lämna eller göra tillgänglig sådan information som redan ges till betaltjänstanvändaren på grundval av ramavtalet med en annan betaltjänstleverantör eller som kommer att ges till denna användare enligt det ramavtalet.

Artikel 36

Allmän förhandsinformation

1. Medlemsstaterna ska kräva att betaltjänstleverantören innan betaltjänstanvändaren är bunden av ett avtal om en enstaka betaltjänst eller ett erbjudande om en sådan tjänst, på ett lättåtkomligt sätt ger betaltjänstanvändaren tillgång till den information och de villkor som närmare anges i artikel 37. Betaltjänstleverantören ska på begäran av betaltjänstanvändaren tillhandahålla informationen och villkoren på papper eller via något annat varaktigt medium. Informationen och villkoren ska vara enkla att förstå och uttryckas klart och lättbegripligt på ett språk som är officiellt språk i den medlemsstat där betaltjänsten erbjuds, eller på något annat språk som parterna kommit överens om.

2. Om avtalet om enstaka betaltjänst har ingåtts på begäran av betaltjänstanvändaren med hjälp av en teknik för distanskommunikation som inte gör det möjligt för betaltjänstleverantören att uppfylla villkoren i punkt 1, ska betaltjänstleverantören uppfylla sina skyldigheter enligt den punkten omedelbart efter det att betalningstransaktionen har genomförts.

3. Skyldigheterna enligt punkt 1 får även fullgöras genom tillhandahållande av en kopia av utkastet till avtalet om enstaka betaltjänst eller utkastet till betalningsordern som innehåller information och villkor som närmare anges i artikel 37.

Artikel 37

Information och villkor

1. Medlemsstaterna ska se till att följande information och villkor lämnas till eller görs tillgängliga för betaltjänstanvändaren:

a) En specifikation av den information eller unika identifikationskod som betaltjänstanvändaren måste uppge för att en betalningsorder ska genomföras korrekt.

b) Hur lång tid det maximalt tar att genomföra den betaltjänst som ska tillhandahållas.

c) Samtliga avgifter som betaltjänstanvändaren ska betala till sin betaltjänstleverantör och, i tillämpliga fall, en specificering av alla avgiftsbeloppen.

d) I tillämpliga fall, den faktiska växelkurs eller referensväxelkurs som ska gälla för betalningstransaktionen.

2. I tillämpliga fall ska betaltjänstanvändaren ges tillgång till all annan relevant information och de villkor som närmare anges i artikel 42 på ett lättillgängligt sätt.

Artikel 38

Information till betalaren efter mottagande av betalningsordern

Omedelbart efter det att betalningsordern tagits emot ska betalarens betaltjänstleverantör på samma sätt som anges i artikel 36.1 lämna eller göra tillgänglig för betalaren följande information:

a) En uppgift som gör det möjligt för betalaren att identifiera betalningstransaktionen samt, i tillämpliga fall, uppgifter som avser betalningsmottagaren.

b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta som används i betalningsordern.

c) Storleken på eventuella avgifter för betalningstransaktionen som ska betalas av betalaren och, i tillämpliga fall, en specifikation av beloppen för dessa avgifter.

d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalarens betaltjänstleverantör använde vid betalningstransaktionen, eller en hänvisning till denna, när den är en annan än den kurs som lämnas i enlighet med artikel 37.1 d, samt betalningstransaktionens belopp efter denna valutakonvertering.

e) Den dag då betalningsordern togs emot.

Artikel 39

Information till betalningsmottagaren efter genomförande

Omedelbart efter det att betalningstransaktionen genomförts ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör på samma sätt som anges i artikel 36.1 lämna eller göra tillgänglig för betalningsmottagaren följande information:

a) En uppgift som gör det möjligt för betalningsmottagaren att identifiera betalningstransaktionen samt, i tillämpliga fall, betalaren och den information som överförts tillsammans med betalningstransaktionen.

b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta i vilken medlen står till betalningsmottagarens förfogande.

- c) Storleken på eventuella avgifter för betalningstransaktionen som ska betalas av betalningsmottagaren och i tillämpliga fall, en specificering av beloppen för dessa avgifter.
  - d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör använder vid betalningstransaktionen, samt betalningstransaktionens belopp före denna valutakonvertering.
  - e) Valuteringsdagen för krediteringen.
- b) Uppgifter om relevant tillsynsmyndigheter och om det register som anges i artikel 13 eller annat relevant offentligt register över betaltjänstleverantörens auktorisation samt registreringsnummer eller motsvarande uppgift för identifiering i detta register.

2. Om användning av betaltjänsten:

- a) En beskrivning av huvuddragen i den betaltjänst som tillhandahålls.
- b) En specifikation av den information eller unika identifikationskod som betaltjänstanvändaren måste ange för att en betalningsorder ska genomföras korrekt.
- c) Vilken form och vilket förfarande som används för att ge godkännande till att genomföra en betalningstransaktion och för att återkalla detta godkännande i enlighet med artiklarna 54 och 66.
- d) En hänvisning till tidpunkten för mottagande av en betalningsorder enligt artikel 64 och den bryttidpunkt, om det finns någon sådan, som betaltjänstleverantören fastställt.
- e) Hur lång tid det maximalt tar att genomföra de betaltjänster som ska tillhandahållas.
- f) Huruvida det finns möjlighet att avtala om utgiftströskel för användningen av betalningsinstrumentet enligt artikel 55.1.

KAPITEL 3

Ramavtal

Artikel 40

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska tillämpas på betalningstransaktioner som omfattas av ett ramavtal.

Artikel 41

Allmän förhandsinformation

1. Medlemsstaterna ska kräva att betaltjänstleverantören, i god tid innan en betaltjänstanvändare binds av något ramavtal eller erbjudande, på papper eller via något annat varaktigt medium lämnar den information och de villkor som närmare anges i artikel 42 till betaltjänstanvändaren. Informationen och villkoren ska vara enkla att förstå och uttryckas klart och lättbegripligt på ett språk som är officiellt språk i den medlemsstat där betaltjänsten erbjuds, eller på något annat språk som parterna kommit överens om.

2. Om ramavtalet har ingåtts på begäran av betaltjänstanvändaren med hjälp av en teknik för distanskommunikation som inte gör det möjligt för betaltjänstleverantören att uppfylla villkoren i punkt 1, ska betaltjänstleverantören fullgöra sina skyldigheter enligt den punkten omedelbart efter det att ramavtalet har ingåtts.

3. Skyldigheterna enligt punkt 1 får också fullgöras genom tillhandahållande av en kopia av utkastet till ramavtal som innehåller information och villkor som närmare anges i artikel 42.

Artikel 42

Information och villkor

Medlemsstaterna ska se till att följande information och villkor lämnas till betaltjänstanvändaren:

1. Om betaltjänstleverantören:

- a) Namnet på betaltjänstleverantören, den geografiska adressen för dess huvudkontor och, i tillämpliga fall, för dess ombud eller filial som är etablerad i den medlemsstat där betaltjänsten erbjuds, och alla andra adresser, inbegripet e-postadress, som är relevant för kommunikation med betaltjänstleverantören.

3. Om avgifter, ränta och växelkurser:

- a) Alla avgifter som betaltjänstanvändaren ska betala till betaltjänstleverantören och, i tillämpliga fall, en specificering av beloppen för alla avgifter.
- b) I tillämpliga fall, de räntesatser och växelkurser som ska tillämpas eller, om referensräntesatsen och referensväxelkurserna ska användas, metoden för beräkning av den faktiska räntan, relevant dag och index eller underlag för att bestämma sådan referensräntesats eller referensväxelkurs.
- c) Omedelbar tillämpning, om sådan avtalats, av förändringar av referensräntesatsen eller referensväxelkursen samt informationskrav vad avser förändringarna i enlighet med artikel 44.2.

4. Om kommunikation:

- a) I tillämpliga fall den kommunikationsteknik, inbegripet tekniska krav på betaltjänstanvändarens utrustning, som parterna kommit överens om för att överföra information eller underrättelser enligt detta direktiv.

- b) På vilket sätt och hur ofta som information enligt detta direktiv ska lämnas eller göras tillgänglig.
- c) Det eller de språk som ramavtalet ska ingås på och på vilket kommunikationen under detta avtalsförhållande ska ske.
- d) Betaltjänstanvändarens rätt att erhålla ramavtalets avtalsvillkor samt information och villkor i enlighet med artikel 43.

5. Om skydds- och korrigeringsåtgärder:

Artikel 43

- a) I tillämpliga fall, en beskrivning av de åtgärder som betaltjänstanvändaren ska vidta för att skydda ett betalningsinstrument och om hur betaltjänstleverantören ska underrättas i det fall som avses i artikel 56.1 b.
- b) Om så avtalats, under vilka omständigheter betaltjänstleverantören förbehåller sig rätten att blockera ett betalningsinstrument enligt artikel 55.
- c) Betalarens ansvar enligt artikel 61, inbegripet information om det relevanta beloppet.
- d) Hur och inom vilken tidsfrist som betaltjänstanvändaren ska underrätta betaltjänstleverantören om icke auktoriserade eller felaktigt genomförda betalningstransaktioner enligt artikel 58 samt betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner enligt artikel 60.
- e) Betaltjänstleverantörens ansvar för genomförande av betalningstransaktioner enligt artikel 75.
- f) Villkoren för återbetalning i enlighet med artiklarna 62 och 63.

6. Om ändringar och avslutande av ramavtal:

- a) Om så avtalats, uppgift om att betaltjänstanvändaren ska anses ha godkänt de ändrade villkoren i enlighet med artikel 44 om han inte före den dag då de föreslås träda i kraft underrättar betaltjänstleverantören om att han inte godkänner dem.
- b) Avtalets löptid.
- c) Betaltjänstanvändarens rätt att avsluta ramavtalet och/eller eventuella avtal som berör denna rätt i enlighet med artikel 44.1 och artikel 45.

7. Om tvistlösning:

- a) Eventuella avtalsbestämmelser om tillämplig lag för ramavtalet och/eller behöriga domstolar.
- b) Förfaranden för klagomål och prövning utanför domstol som betaltjänstanvändaren kan använda enligt artiklarna 80–83.

Tillgång till information och villkor i ramavtalet

Under avtalsförhållandet ska betaltjänstanvändaren alltid ha rätt att på begäran erhålla avtalsvillkoren för ramavtalet samt den information och de villkor som anges i artikel 42 på papper eller via något annat varaktigt medium.

Artikel 44

Förändringar av villkoren i ramavtalet

1. Betaltjänstleverantören ska föreslå de eventuella ändringar av ramavtalet liksom av den information och de villkor som anges i artikel 42 på samma sätt som anges i artikel 41.1 och detta minst två månader före den dag som de föreslås börja tillämpas.

I tillämpliga fall, i enlighet med punkt 6 a i artikel 42, ska betaltjänstleverantören meddela betaltjänstanvändaren att han ska anses ha godkänt dessa ändringar om han inte före den dag då de föreslagits träda i kraft underrättar betaltjänstleverantören om att han inte godkänner dem. Betaltjänstleverantören ska i detta fall ange att betaltjänstanvändaren har rätt att omedelbart och avgiftsfritt avsluta ramavtalet före den dag då ändringarna föreslås bli tillämpliga.

2. Ändringar av räntesatser eller växelkurser får tillämpas omedelbart och utan underrättelse, om denna rättighet har avtalats i ramavtalet och ändringarna grundas på den avtalade referensräntesatsen eller referensväxelkursen enligt punkt 3 b och c i artikel 42. Betaltjänstanvändaren ska snarast möjligt informeras om alla ändringar av räntesatsen på samma sätt som anges i artikel 41.1, såvida inte parterna har avtalat om att informationen ska lämnas eller göras tillgänglig med viss regelbundenhet eller på visst sätt. Ändringar av räntesatsen eller växelkursen som är fördelaktigare för betaltjänstanvändarna får dock tillämpas utan underrättelse.

3. Ändringar av den räntesats eller växelkurs som används vid betalningstransaktioner ska genomföras och beräknas enligt en neutral metod som inte diskriminerar betaltjänstanvändare.

*Artikel 45***Avslutande**

1. Betaltjänstanvändaren får alltid avsluta ramavtalet, såvida inte parterna har avtalat om en uppsägningstid. Denna tid får högst uppgå till en månad.

2. Att avsluta ett ramavtal som ingåtts för en bestämd tid av mer än tolv månader eller på obestämd tid ska vara kostnadsfritt för betaltjänstanvändaren efter tolv månader. I alla andra fall ska avgifterna för avslutandet vara lämpliga och stå i proportion till kostnaderna.

3. Betaltjänstleverantören får med minst två månaders uppsägningstid på samma sätt som föreskrivs i artikel 41.1 avsluta ett ramavtal som ingåtts på obestämd tid, förutsatt att detta avtalats i ramavtalet.

4. Regelbundet uttagna avgifter för betaltjänster ska endast betalas av betaltjänstanvändaren proportionellt för tiden fram till det att avtalet avslutas. Om sådana avgifter har betalats i förväg ska de återbetalas i motsvarande omfattning.

5. Bestämmelserna i denna artikel påverkar inte medlemsstaternas lagar och förordningar om parternas rätt att förklara att ramavtalet inte är verkställbart eller ogiltigt.

6. Medlemsstaterna får föreskriva om förmånligare bestämmelser för betaltjänstanvändarna.

*Artikel 46***Information innan enskilda betalningstransaktioner genomförs**

När det gäller en enskild betalningstransaktion som omfattas av ett ramavtal och initierats av betalaren ska en betaltjänstleverantör, om betalaren så begär, för denna specifika betalningstransaktion lämna explicit information om maximal genomförandetid och de avgifter som ska betalas av betalaren och, i tillämpliga fall, en specificering av beloppen för alla avgifter.

*Artikel 47***Information till betalaren om enskilda betalningstransaktioner**

1. Efter det att beloppet motsvarande den enskilda betalningstransaktionen har debiterats betalarens konto eller, i det fall att betalaren inte använder något betalkonto, efter mottagandet av betalningsordern ska betalarens betaltjänstleverantör på samma sätt som föreskrivs i artikel 41.1 utan onödigt dröjsmål ge betalaren följande information:

a) En uppgift som gör det möjligt för betalaren att identifiera varje betalningstransaktion samt, om så är lämpligt, information om betalningsmottagaren.

b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta med vilken betalarens betalkonto debiteras eller i den valuta som används för betalningsordern.

c) Avgifterna för betalningstransaktionen och, i tillämpliga fall, en specificering av dessa, eller den ränta som ska betalas av betalaren.

d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalarens betaltjänstleverantör tillämpar vid betalningstransaktionen, samt betalningstransaktionens belopp efter denna valutakonvertering.

e) Valuteringsdag för kreditering eller den dag då betalningsordern togs emot.

2. Ramavtal får innehålla villkoret att den information som avses i punkt 1 regelbundet ska lämnas eller göras tillgänglig minst en gång i månaden och på ett överenskommet sätt så att betalaren kan lagra och återskapa informationen i oförändrad form.

3. Medlemsstaterna får emellertid kräva att betaltjänstleverantörerna en gång i månaden avgiftsfritt lämnar information på papper.

*Artikel 48***Information till betalningsmottagaren om enskilda betalningstransaktioner**

1. När en enskild betalningstransaktion genomförts ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör på samma sätt som föreskrivs i artikel 41.1 utan onödigt dröjsmål ge betalningsmottagaren följande information:

a) En uppgift som gör det möjligt för betalningsmottagaren att identifiera betalningstransaktionen samt, om så är lämpligt, information som överförts tillsammans med betalningstransaktionen.

b) Betalningstransaktionens belopp i den valuta med vilken betalningsmottagarens betalkonto krediteras.

c) Avgifterna för betalningstransaktionen och, i tillämpliga fall, en specificering av dessa, eller den ränta som ska betalas av betalaren.

d) I tillämpliga fall, den växelkurs som betalningsmottagarens betaltjänstleverantör använder vid betalningstransaktionen samt betalningstransaktionens belopp före denna valutakonvertering.

e) Valuteringsdag för kreditering.

2. Ramavtal får innehålla villkoret att den information som avses i punkt 1 regelbundet ska ges eller göras tillgänglig minst en gång i månaden och på ett överenskommet sätt så att betalningsmottagaren kan lagra och återskapa informationen i oförändrad form.

3. Medlemsstaterna får emellertid kräva att betaltjänstleverantörerna en gång i månaden avgiftsfritt tillhandahåller denna information på papper.

KAPITEL 4

Gemensamma bestämmelser

Artikel 49

Valuta och valutakonvertering

1. Betalningarna ska göras i den valuta som parterna kommit överens om.

2. Om en tjänst för konvertering av valuta erbjuds före initierandet av betalningstransaktionen och om denna tjänst för konvertering av valuta erbjuds på platsen för försäljningen eller av betalningsmottagaren, ska den part som erbjuder betalaren tjänsten för konvertering av valuta för betalaren uppge alla avgifter samt den växelkurs som ska användas för konvertering av betalningstransaktionen.

Betalaren ska godkänna tjänsten för konvertering av valuta på denna grundval.

Artikel 50

Information om extra avgifter eller nedsättning

1. Om betalningsmottagaren begär en avgift eller erbjuder en nedsättning vid användning av ett visst betalningsinstrument, ska betalningsmottagaren underrätta betalaren om detta innan betalningstransaktionen initieras.

2. Om en betaltjänstleverantör eller en tredjeman begär en avgift vid användning av ett visst betalningsinstrument, ska denne underrätta betaltjänstanvändaren om detta innan betalningstransaktionen initieras.

AVDELNING IV

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER MED AVSEENDE PÅ TILLHANDAHÅLLANDE OCH ANVÄNDNING AV BETALTJÄNSTER

KAPITEL 1

Gemensamma bestämmelser

Artikel 51

Tillämpningsområde

1. Om betaltjänstanvändaren inte är konsument, får parterna avtala om att artiklarna 52.1 och 54.2 andra stycket samt artiklarna 59, 61, 62, 63, 66 och 75 helt eller delvis inte ska tillämpas. Parterna får även avtala om en annan tidsfrist än den som fastställs i artikel 58.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att artikel 89 inte ska tillämpas om betaltjänstanvändaren inte är konsument.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att bestämmelserna i denna avdelning ska tillämpas på mikroföretag på samma sätt som på konsumenter.

4. Detta direktiv ska inte påverka nationella åtgärder för genomförandet av direktiv 87/102/EEG. Direktivet ska inte heller påverka annan tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning om villkoren för beviljande av konsumentkrediter som inte harmoniseras genom detta direktiv i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

Artikel 52

Tillämpliga avgifter

1. Betaltjänstleverantören får inte ta ut någon avgift av betaltjänstanvändaren för fullgörandet av sina informations-skyldigheter eller korrigeringsåtgärder och förebyggande åtgärder enligt denna avdelning, såvida inte annat föreskrivs i artiklarna 65.1, 66.5 och 74.2. Betaltjänstanvändaren och betaltjänstleverantören ska komma överens om dessa avgifter, som ska vara rimliga och stå i proportion till betaltjänstleverantörens faktiska kostnader.

2. Om en betalningstransaktion inte medför någon konvertering av valuta, ska medlemsstaterna kräva att betalningsmottagaren betalar de avgifter som hans betaltjänstleverantör tar ut, och att betalaren betalar de avgifter som hans betaltjänstleverantör tar ut.

3. Betaltjänstleverantören får inte hindra betalningsmottagaren från att av betalaren begära en avgift eller att erbjuda en nedsättning vid användning av ett visst betalningsinstrument. Medlemsstaterna får dock förbjuda eller begränsa rätten att ta ut avgifter med beaktande av behovet att stimulera konkurrensen och främja en effektiv användning av betalningsinstrument.

Artikel 53

Undantag för betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar

1. I fråga om betalningsinstrument som enligt ramavtalet endast avser individuella betalningstransaktioner på högst 30 EUR, eller som antingen har en utgiftströskel på 150 EUR eller lagrar medel som inte vid något tillfälle överstiger 150 EUR, får betaltjänstleverantörerna avtala med betaltjänstanvändarna att

a) artiklarna 56.1 b, 57.1 c och 57.1 d, samt artikel 61.4 och 61.5, inte är tillämpliga om betalningsinstrumentet inte kan blockeras eller dess vidare användning förhindras,

b) artiklarna 59, 60 och artikel 61.1 och 61.2 inte är tillämpliga om betalningsinstrumentet används anonymt eller betaltjänstleverantören av andra skäl som utgör en oskiljaktig del av betalningsinstrumentet inte kan bevisa att en betalningstransaktion var auktoriserad,

c) genom undantag från artikel 65.1 det inte erfordras att betaltjänstleverantören underrättar betaltjänstanvändaren att betalningsordern avvisats, om det av sammanhanget klart framgår att den inte har genomförts,

- d) genom undantag från artikel 66 betalaren inte får återkalla betalningsordern efter att ha överfört betalningsordern eller gett sitt godkännande att utföra betalningstransaktionen till betalningsmottagaren,
- e) genom undantag från artiklarna 69 och 70, andra tider för genomförandet är tillämpliga.

2. För nationella betalningstransaktioner får medlemsstaterna eller deras behöriga myndigheter sänka eller fördubbla de belopp som avses i punkt 1. De får höja den för förbetalda betalningsinstrument upp till 500 EUR.

3. Artiklarna 60 och 61 ska också tillämpas på elektroniska pengar i den mening som avses i artikel 1.3 b i direktiv 2000/46/EG såvida inte betalarens betaltjänstleverantör inte har möjlighet att frysa kontot eller blockera betalningsinstrumentet. Medlemsstaterna får begränsa detta undantag till betalkonton eller betalningsinstrument med ett visst värde.

KAPITEL 2

Auktorisering av betalningstransaktioner

Artikel 54

Godkännande och återkallande av godkännande

1. Medlemsstaterna ska sörja för att en betalningstransaktion ska betraktas som auktoriserad endast om betalaren har godkänt genomförandet av betalningstransaktionen. Betalaren får auktorisera betalningstransaktionen före eller, om betalaren och dennes betaltjänstleverantör har avtalat om detta, efter betalningstransaktionens genomförande.

2. Godkännande att genomföra en betalningstransaktion eller en serie betalningstransaktioner ska lämnas i den form som avtalats mellan betalaren och dennes betaltjänstleverantör.

Om ett sådant godkännande saknas ska betalningstransaktionen anses vara icke auktoriserad.

3. Ett godkännande får alltid återkallas av betalaren, men inte efter den tidpunkt då det inte längre är möjligt att återkalla det enligt artikel 66. Godkännande att genomföra en serie betalningstransaktioner får även återkallas, med följden att varje betalningstransaktion därefter ska anses vara icke auktoriserad.

4. Förfarandet för att ge godkännande ska avtalas mellan betalaren och betaltjänstleverantören.

Artikel 55

Begränsning av betalningsinstrumentets användning

1. När särskilda betalningsinstrument används för att ge godkännande får betalaren och dennes betaltjänstleverantör avtala om utgiftströsklar för betalningstransaktioner som genomförs genom det betalningsinstrumentet.

2. Om det överenskommits i ramavtalet får betaltjänstleverantören förbehålla sig rätten att blockera betalningsinstrumentet av objektiva betingade skäl, som har samband med betalningsinstrumentets säkerhet, misstanke om icke auktoriserad eller bedräglig användning av betalningsinstrumentet eller, vid betalningsinstrument med kreditutrymme, en väsentligt ökad risk för att betalaren eventuellt inte kan fullfölja sitt betalansvar.

3. I sådana fall ska betaltjänstleverantören på avtalat sätt informera betalaren om blockering av betalningsinstrumentet och om skälen till denna, om möjligt innan betalningsinstrumentet blockeras och senast direkt efter blockeringen, om inte sådan information äventyrar objektiva motiverade säkerhetsskäl eller förbjuds i annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

4. Betaltjänstleverantören ska häva blockeringen av betalningsinstrumentet eller ersätta det med ett nytt betalningsinstrument så snart skälen till blockeringen inte längre föreligger.

Artikel 56

Betaltjänstanvändarens skyldigheter med avseende på betalningsinstrument

1. Betaltjänstanvändare som har rätt att använda betalningsinstrumentet ska åläggas följande skyldigheter:

- Använda betalningsinstrumentet i enlighet med villkoren för utfärdande och användning av betalningsinstrumentet.
- Utan onödigt dröjsmål underrätta betaltjänstleverantören eller den enhet som denne angett, så snart de har fått vetskap om att betalningsinstrumentet förlorats, stulits, missbrukats eller använts utan auktorisation.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a ska betaltjänstanvändaren, så snart denne mottar ett betalningsinstrument, vidta alla skäligen åtgärder för att skydda dess personliga säkerhetsanordningar.

Artikel 57

Skyldigheter för betaltjänstleverantören med avseende på betalningsinstrument

1. Den betaltjänstleverantör som utfärdar ett betalningsinstrument ska ha följande skyldigheter:

- Förvissa sig om att de personliga säkerhetsanordningarna i betalningsinstrumentet inte är tillgängliga för andra än den betaltjänstanvändare som har rätt att använda betalningsinstrumentet, utan att detta påverkar betaltjänstleverantörens skyldigheter i artikel 56.

- Avstå från att sända över betalningsinstrument som inte beställts utom då ett betalningsinstrument som redan innehas av betaltjänstanvändaren ska ersättas.

- c) Se till att betaltjänstanvändare alltid har möjlighet att på lämpligt sätt lämna underrättelser enligt artikel 56.1 b eller att begära att en blockering hävs enligt artikel 55.4; på begäran ska betaltjänstleverantören göra det möjligt för betaltjänstanvändaren att under 18 månader efter underrättelsen styrka att han har lämnat en sådan underrättelse.
- d) Förhindra varje användning av betalningsinstrumentet så snart som den underrättelse som avses i artikel 56.1 b har lämnats.

2. Betaltjänstleverantören ska stå för risken att skicka betalningsinstrumentet till betalaren eller att skicka personliga säkerhetsanordningar som hör till det.

Artikel 58

Meddelande om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner

Betaltjänstanvändaren ska få rättelse av betaltjänstleverantörens sida endast om han, när han får kännedom om icke auktoriserade eller felaktigt utförda betalningstransaktioner som ger upphov till en fordran även sådan som följer av artikel 75, underrättar sin betaltjänstleverantör utan onödigt dröjsmål och senast 13 månader efter debiteringsdagen, utom, i förekommande fall, om betaltjänstleverantören varken har lämnat information om betalningstransaktionen eller gjort informationen tillgänglig i enlighet med avdelning III.

Artikel 59

Bevis för autentisering och genomförande av betalningstransaktioner

1. Om en betaltjänstanvändare nekar till att ha auktoriserat en genomförd betalningstransaktion eller hävdar att betalningstransaktionen inte har genomförts på korrekt sätt, ska medlemsstaterna kräva att hans betaltjänstleverantör ska kunna styrka att betalningstransaktionen autentiserats, registrerats korrekt, kontoförts och inte påverkats av ett tekniskt fel eller någon annan bristfällighet.

2. Om en betaltjänstanvändare nekar till att ha auktoriserat en genomförd betalningstransaktion, ska användningen av ett betalningsinstrument som registrerats av betaltjänstleverantören inte nödvändigtvis vara tillräckligt för att visa vare sig att betalningen hade auktoriserats av betalaren eller att betalaren handlat bedrägligt, eller avsiktligt eller av grov vårdslöshet försummat att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter enligt artikel 56.

Artikel 60

Betaltjänstleverantörens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner

1. Vid icke auktoriserade betalningstransaktioner ska medlemsstaterna, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, se till att betalarens betaltjänstleverantör omedelbart betalar tillbaka beloppet för den icke auktoriserade betalningstransaktionen till

betalaren och i tillämpliga fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den icke auktoriserade betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

2. Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betalaren och hans betaltjänstleverantör.

Artikel 61

Betalarens ansvar för icke auktoriserade betalningstransaktioner

1. Med avvikelse från artikel 60 ska betalaren stå för sådana förluster vid alla icke auktoriserade betalningstransaktioner, upp till högst 150 EUR, som är en följd av att ett förlorat eller stulet betalningsinstrument använts eller, om betalaren har underlåtit att skydda de personliga säkerhetsanordningarna, av att ett betalningsinstrument missbrukats.

2. Betalaren ska stå för samtliga förluster till följd av icke auktoriserade betalningstransaktioner om denne åsamkats dem genom att ha handlat bedrägligt eller avsiktligt eller genom grov vårdslöshet har underlåtit att uppfylla en eller flera av sina skyldigheter enligt artikel 56. I sådana fall är det maximibelopp som avses i punkt 1 i denna artikel inte tillämpligt.

3. I sådana fall där betalaren inte har handlat bedrägligt eller avsiktligt underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 56 får medlemsstaterna minska det ansvar som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel, varvid hänsyn ska tas särskilt till arten av de personliga säkerhetsanordningar som hör till betalningsinstrumentet och till de omständigheter under vilka det förlorades, stals eller missbrukades.

4. Efter underrättelse enligt artikel 56.1 b ska betalaren inte belastas med några ekonomiska konsekvenser till följd av användning av ett betalningsinstrument som förlorats, stulits eller missbrukat, såvida inte betalaren har handlat bedrägligt.

5. Om betaltjänstleverantören inte erbjuder ett lämpligt sätt att lämna anmälan vid varje tidpunkt när ett betalningsinstrument förlorats, stulits eller missbrukats, vilket krävs i artikel 57.1 c, ska betalaren inte vara ansvarig för de ekonomiska konsekvenserna av att betalningsinstrumentet använts, såvida han inte har handlat bedrägligt.

Artikel 62

Återbetalning av betalningstransaktioner som initierats av eller via en betalningsmottagare

1. Medlemsstaterna ska se till att en betalare har rätt till återbetalning från sin betaltjänstleverantör av en redan genomförd auktoriserad betalningstransaktion, initierad av eller via en betalningsmottagare, om följande villkor är uppfyllda:

- a) Auktorisationen angav inte betalningstransaktionens exakta belopp när auktorisationen gjordes.

- b) Betalningstransaktionens belopp överstiger det belopp som betalaren rimligen kunde ha förväntat sig med hänsyn till sitt tidigare utgiftsmönster, villkoren i ramavtalet och relevanta omständigheter.

På begäran av betaltjänstleverantören ska betalaren redovisa de faktiska förhållandena rörande sådana villkor.

Återbetalningen ska uppgå till hela beloppet av den genomförda betalningstransaktionen.

För autogireringar får betalaren och hans betaltjänstleverantör i ett ramavtal avtala att betalaren ska ha rätt till återbetalning från betaltjänstleverantören även om villkoren för återbetalning enligt första stycket inte är uppfyllda.

2. Vid tillämpning av punkt 1 b första stycket får betalaren dock inte åberopa valutaväxlingskursen som skäl om den referensväxelkurs som avtalats med hans betaltjänstleverantör i enlighet med artiklarna 37.1 d och 42.3 b har tillämpats.

3. I ramavtalet mellan betalaren och betaltjänstleverantören får avtalas att betalaren inte har rätt till återbetalning när han har givit sitt godkännande att genomföra betalningstransaktionen direkt till sin betaltjänstleverantör och, i förekommande fall, information om den framtida betalningstransaktionen på överenskommet sätt lämnades till eller gjordes tillgänglig för betalaren minst fyra veckor före sista betalningsdagen av betaltjänstleverantören eller betalningsmottagaren.

Artikel 63

Begäran om återbetalning för betalningstransaktioner initierade av eller via en betalningsmottagare

1. Medlemsstaterna ska se till att betalaren kan begära återbetalning enligt artikel 62 av en auktoriserad betalningstransaktion initierad av eller via en betalningsmottagare under en period på åtta veckor från den dag då medlen debiterades.

2. Inom tio bankdagar från mottagandet av begäran om återbetalning ska betaltjänstleverantören antingen återbeta hela betalningstransaktionens belopp eller ange sina skäl för att vägra återbetalning med uppgift om till vilka organ betalaren kan hänskjuta ärendet i enlighet med artiklarna 80–83, om han inte godtar de angivna skälen.

Den rättighet som betaltjänstleverantören har enligt första stycket att vägra återbetalning ska inte tillämpas i det fall som avses i artikel 62.1 fjärde stycket.

KAPITEL 3

Genomförande av betalningstransaktioner

Avsnitt 1

Betalningsorder och belopp som ska överföras

Artikel 64

Mottagande av betalningsorder

1. Medlemsstaterna ska se till att tidpunkten för mottagande är den tidpunkt då den betalningsorder som överförts direkt av betalaren eller indirekt av eller via en betalningsmottagare tas emot av betalarens betaltjänstleverantör. Om tidpunkten för mottagande inte är en bankdag för betalarens betaltjänstleverantör ska betalningsordern anses ha mottagits under följande bankdag. Betaltjänstleverantören får fastställa en bryttidpunkt nära bankdagens slut efter vilken alla betalningsorder som tas emot ska anses ha mottagits under följande bankdag.

2. Om den betaltjänstanvändare som initierar en betalningsorder och hans betaltjänstleverantör avtalar om att genomförandet av betalningsordern ska inledas en viss dag eller vid slutet av en viss period eller den dag då betalaren har ställt medel till sin betaltjänstleverantörs förfogande, ska tidpunkten för mottagande vad avser artikel 69 anses vara den avtalade dagen. Om den avtalade dagen inte är en bankdag för betalarens betaltjänstleverantör ska betalningsordern anses ha mottagits under följande bankdag.

Artikel 65

Vägran att genomföra betalningsorder

1. Om betaltjänstleverantören vägrar att utföra en betalningsorder, ska vägran och om möjligt skälen till denna samt förfarandet för att korrigera eventuella sakfel som lett till vägran meddelas till betaltjänstanvändaren, såvida inte detta inte är förbjudet enligt annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

Betaltjänstleverantören ska lämna underrättelsen eller göra den tillgänglig på avtalat sätt snarast möjligt och under alla förhållanden inom de tidsfrister som anges i artikel 69.

Ramavtalet får innehålla villkoret att betaltjänstleverantören får ta ut en avgift för denna underrättelse om vägran är objektivt betingad.

2. Om alla villkor som anges i betalarens ramavtal är uppfyllda, får betalarens betaltjänstleverantör inte vägra att utföra en auktoriserad betalningsorder, oberoende av om betalningsordern initieras av en betalare eller av eller via en betalningsmottagare, såvida inte detta är förbjudet enligt annan relevant gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning.

3. Vid tillämpning av artiklarna 69 och 75 ska en betalningsorder för vilken genomförande har nekats anses inte ha tagits emot.

Artikel 66

Betalningsorderns oåterkallelighet

1. Medlemsstaterna ska se till att betaltjänstanvändaren inte får återkalla en betalningsorder efter det att den har den mottagits av betalarens betaltjänstleverantör, såvida inte någonting annat anges i denna artikel.

2. När en betalningstransaktion initieras av eller genom betalningsmottagaren får betalaren inte återkalla betalningsordern efter att ha överfört betalningsordern eller givit sitt godkännande att genomföra betalningstransaktionen till betalningsmottagaren.

3. Vid en autogirering och utan att det påverkar tillämpningen av rätten till återbetalning, får betalaren emellertid återkalla betalningsordern senast i slutet av den bankdag som föregår den dag som avtalats för debitering av medlen.

4. I det fall som avses i artikel 64.2 får betaltjänstanvändaren återkalla en betalningsorder senast i slutet av den bankdag som föregår den avtalade dagen.

5. Vid utgången av de tidsfrister som anges i punkterna 1–4 får betalningsordern återkallas endast om detta har avtalats mellan betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör. I de fall som avses i punkterna 2 och 3 krävs även betalningsmottagarens godkännande. Om så har avtalats i ramavtalet får betaltjänstleverantören ta ut en avgift för återkallande.

Artikel 67

Överförda belopp och mottagna belopp

1. Medlemsstaterna ska kräva att betalarens betaltjänstleverantör, betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och betaltjänstleverantörernas eventuella mellanhänder överför hela betalningstransaktionens belopp och avstår från att dra av avgifter från det överförda beloppet.

2. Betalningsmottagaren får dock med sin betaltjänstleverantör avtala om att betaltjänstleverantören får dra av sina egna avgifter från det överförda beloppet innan det krediteras betalningsmottagaren. Hela betalningstransaktionens belopp och avgifterna ska i så fall redovisas separat in den information som lämnas till betalningsmottagaren.

3. Om andra avgifter än dem som avses i punkt 2 dras av från det överförda beloppet, ska betalarens betaltjänstleverantör se till att betalningsmottagaren erhåller hela beloppet av den betalningstransaktion som initierades av betalaren. Om betalningstransaktionen initieras av eller genom betalningsmottagaren, ska dennes betaltjänstleverantör se till att hela beloppet av betalningstransaktionen mottas av betalningsmottagaren.

Avsnitt 2

Genomförandetid och valuteringsdag

Artikel 68

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt ska tillämpas på

- a) betalningstransaktioner i euro,
- b) nationella betalningstransaktioner i valutan i den berörda medlemsstaten utanför euroområdet, och
- c) betalningstransaktioner som inbegriper endast en valuta-konvertering mellan euro och valutan i en medlemsstat utanför euro-området, förutsatt att den nödvändiga valutakonverteringen utförs i den berörda medlemsstaten utanför euro-området och i fråga om gränsöverskridande betalningstransaktioner att den gränsöverskridande transaktionen sker i euro.

2. Detta avsnitt ska tillämpas på andra betalningstransaktioner, såvida inte annat avtalats mellan betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör, med undantag av artikel 73 som parterna inte disponerar över. När betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör enas om en längre period än den som fastställs i artikel 69 ska emellertid en sådan period när det gäller betalningstransaktioner inom gemenskapen inte överstiga fyra bankdagar efter tidpunkten för mottagande enligt artikel 64.

Artikel 69

Betalningstransaktioner till ett betalkonto

1. Medlemsstaterna ska kräva att betalarens betaltjänstleverantör ser till att betalningstransaktionens belopp, efter tidpunkten för mottagande enligt artikel 64, krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto senast vid slutet av nästföljande bankdag. Fram till den 1 januari 2012 får en betalare och hans betaltjänstleverantör dock avtala om en tid om högst tre bankdagar. Dessa tider får dock förlängas med ytterligare en bankdag när det gäller betalningstransaktioner som initierats på papper.

2. Medlemsstaterna ska kräva att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör valuterar och gör tillgänglig betalningstransaktionens belopp på betalningsmottagarens betalkonto efter det att betaltjänstleverantören har mottagit medlen i enlighet med artikel 73.

3. Medlemsstaterna ska kräva att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör överför en betalningsorder som initierats av eller via betalningsmottagaren till betalarens betaltjänstleverantör inom de tidsfrister som avtalats mellan betalningsmottagaren och hans betaltjänstleverantör, när det gäller autogiro, som gör avveckling möjlig på den överenskomna förfalldagen.

*Artikel 70***Om betalningsmottagaren saknar betalkonto hos betaltjänstleverantören**

Om betalningsmottagaren inte har något betalkonto hos betaltjänstleverantören, ska den betaltjänstleverantör som tar emot medlen göra dem tillgängliga för betalningsmottagaren inom den tid som anges i artikel 69.

*Artikel 71***Kontantsättningar på ett betalkonto**

Om en konsument sätter in kontanter på ett betalkonto hos betaltjänstleverantören i detta betalkontos valuta, ska betaltjänstleverantören sörja för att beloppet görs tillgängligt och valutas omedelbart efter den tidpunkt medlen mottogs. Om betaltjänst-användaren inte är en konsument, ska beloppet göras tillgängligt och valutas senast den bankdag som följer på dagen för mottagandet av medlen.

*Artikel 72***Nationella betalningstransaktioner**

För nationella betalningstransaktioner får medlemsstaterna föreskriva kortare maximitider för genomförandet än de tider som anges i detta avsnitt.

*Artikel 73***Valuteringsdag och tillgängliga medel**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att valuteringsdagen för kreditering av betalningsmottagarens konto är senast den bankdag då betalningstransaktionens belopp krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto.

Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska säkerställa att betalningstransaktionens belopp ställs till betalningsmottagarens förfogande omedelbart efter det att detta belopp krediteras betalningsmottagarens betaltjänstleverantörs konto.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att valuteringsdagen för debitering av betalarens betalkonto infaller tidigast när betalningstransaktionens belopp debiteras detta betalkonto.

Avsnitt 3

Ansvar*Artikel 74***Felaktiga unika identifikationskoder**

1. Om en betalningsorder genomförs med hjälp av en unik identifikationskod, ska betalningsordern anses ha genomförts korrekt vad avser den betalningsmottagare som angetts i den unika identifikationskoden.

2. Om den unika identifikationskod som lämnats av betaltjänst-användaren är felaktig, ska betaltjänstleverantören inte vara

ansvarig enligt artikel 75 för att betalningstransaktionen inte genomförts eller för brister i genomförandet av den.

Betalarens betaltjänstleverantör ska dock vidta skäliga åtgärder för att återvinna de medel som betalningstransaktionen avsåg.

Om så har avtalats i ramavtalet får betaltjänstleverantören ta ut en avgift av betaltjänst-användaren för återvinningen.

3. Om en betaltjänst-användare lämnar information utöver den som närmare anges i artiklarna 37.1 a eller 42.2 b, ska betaltjänstleverantören endast vara ansvarig för genomförandet av betalningstransaktioner i enlighet med den unika identifikationskod som betaltjänst-användaren har angivit.

*Artikel 75***Betalningstransaktioner som inte genomförts eller genomförts bristfälligt**

1. Om en betalningsorder har initierats av betalaren, ska dennes betaltjänstleverantör inför betalaren ansvara för att betalningstransaktionen genomförs korrekt, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 58, artikel 74.2 och 74.3 och artikel 78 om han inte för betalaren och i förekommande fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör kan styrka att betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har mottagit betalningstransaktionens belopp i enlighet med artikel 69.1, i vilket fall betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska vara ansvarig inför betalningsmottagaren för att betalningstransaktionen genomförs korrekt.

Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt det första stycket ska denne utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den icke genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren och i förekommande fall återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt det första stycket ska denne omedelbart ställa betalningstransaktionens belopp till betalningsmottagarens förfogande och i förekommande fall kreditera betalningsmottagarens betalkonto med motsvarande belopp.

Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsordern har initierats av betalaren, ska hans betaltjänstleverantör oavsett dennes ansvar enligt denna punkt på begäran omedelbart försöka spåra betalningstransaktionen och underrätta betalaren om resultatet.

2. Om en betalningsorder har initierats av eller via betalningsmottagaren, ska hans betaltjänstleverantör, vara ansvarig inför betalningsmottagaren för att betalningsordern överförs korrekt till betalarens betaltjänstleverantör i enlighet med artikel 69.3 utan att det påverkar tillämpningen av artikel 58, artikel 74.2 och 74.3 och artikel 78. Om betalningsmottagarens

betaltjänstleverantör är ansvarig enligt detta stycke ska denne omedelbart på nytt överföra den berörda betalningsordern till betalarens betaltjänstleverantör.

Dessutom ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör vara ansvarig inför betalningsmottagaren för hantering av betalningstransaktionens belopp i enlighet med sina skyldigheter enligt artikel 73 utan att det påverkar tillämpningen av artikel 58, artikel 74.2 och 74.3 och artikel 78. Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är ansvarig enligt detta stycke ska denne säkerställa att betalningstransaktionsbeloppet finns till betalningsmottagarens förfogande omedelbart efter det att beloppet krediteras det konto som tillhör betalningsmottagarens betaltjänstleverantör.

Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte är ansvarig enligt det första och det andra stycket ska betalarens betaltjänstleverantör vara ansvarig inför betalaren. Om betalarens betaltjänstleverantör är ansvarig ska denne på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål återbetala beloppet av den icke genomförda eller bristfälliga betalningstransaktionen till betalaren och återställa det debiterade betalkontots kontoställning till den som skulle ha förelegat om den bristfälligt genomförda betalningstransaktionen inte hade ägt rum.

Om en betalningstransaktion inte genomförs eller vid brister i genomförandet av den och betalningsordern initierats av eller via betalningsmottagaren, ska hans betaltjänstleverantör oavsett dennes ansvar enligt denna punkt på begäran omedelbart försöka spåra betalningstransaktionen och meddela betalningsmottagaren om resultatet.

3. Betaltjänstleverantörerna ska dessutom vara ansvariga inför sina respektive betaltjänstanvändare för eventuella avgifter som de har förorsakat och för eventuell ränta som betaltjänstanvändaren ska erlägga till följd av att betalningstransaktionen inte genomförts eller genomförts bristfälligt.

Artikel 76

Ytterligare ekonomisk ersättning

All ekonomisk ersättning utöver den ersättning som föreskrivs i detta avsnitt får fastställas i enlighet med tillämplig lag för det avtal som ingåtts mellan betaltjänstanvändaren och hans betaltjänstleverantör.

Artikel 77

Rätt till återkrav

1. Om en betaltjänstleverantörs ansvar i enlighet med artikel 75 kan hänföras till en annan betaltjänstleverantör eller till en mellanhand ska denna betaltjänstleverantör eller mellanhand ersätta den första betaltjänstleverantören för förluster eller betalda belopp enligt artikel 75.

2. Ytterligare ekonomisk ersättning får fastställas enligt avtal mellan betaltjänstleverantörer och/eller mellanhänder samt tillämplig lag på det avtal som ingåtts mellan dem.

Artikel 78

Befrielse från ansvar

Ansvar enligt kapitlen 2 och 3 ska inte vara tillämpligt i fall av osedvanliga eller oförutsägbara omständigheter som den part som åberopar dessa omständigheter inte har något inflytande över och vars konsekvenser hade varit omöjliga att avvärja trots alla ansträngningar att göra så eller då en betaltjänstleverantör är bunden av andra rättsliga krav som omfattas av nationell lagstiftning eller gemenskapslagstiftning.

KAPITEL 4

Dataskydd

Artikel 79

Dataskydd

Medlemsstaterna ska tillåta att betalningssystem och betaltjänstleverantörer behandlar personuppgifter när detta är nödvändigt för att säkerställa förebyggande, undersökning och avslöjande av betalningsbedrägerier. Behandlingen av personuppgifter ska genomföras i enlighet med direktiv 95/46/EG.

KAPITEL 5

Förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol

Avsnitt 1

Förfaranden för klagomål

Artikel 80

Klagomål

1. Medlemsstaterna ska se till att det inrättas förfaranden för att göra det möjligt för betaltjänstanvändare och andra berörda parter, däribland konsumentorganisationer, att till de behöriga myndigheterna anmäla klagomål som rör betaltjänstleverantörers påstådda överträdelser av bestämmelserna i nationell lagstiftning om genomförande av direktivets bestämmelser.

2. I lämpliga fall, och utan att det påverkar rätten att få saken prövad i domstol i enlighet med nationell processlagstiftning, ska klaganden i svaret från de behöriga myndigheterna informeras om de förfaranden för klagomål och tvistlösning utanför domstol som anges i artikel 83.

Artikel 81

Sanktioner

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelser av nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv och ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Medlemsstaterna ska anmäla de sanktioner som avses i punkt 1 och de behöriga myndigheter som avses i artikel 82 till kommissionen senast den 1 november 2009, samt utan dröjsmål anmäla alla senare ändringar som påverkar dem.

Artikel 82

Behöriga myndigheter

1. Medlemsstaterna ska vidta alla åtgärder som krävs för att se till att de förfaranden för klagomål och de sanktioner som föreskrivs i artikel 80.1 och i artikel 81.1 handläggs av de myndigheter som givits befogenhet att se till att de bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits enligt kraven i detta avsnitt efterlevs.

2. Vid överträdelse eller misstanke om överträdelse av bestämmelser i nationell lagstiftning som antagits i enlighet med avdelningarna III och IV ska de behöriga myndigheter som avses i punkt 1 vara de i betaltjänstleverantörens hemmedlemsstat, utom för ombud och filialer vars verksamhet bedrivs enligt rätten till etablering då de ska vara värdmedlemsstatens behöriga myndigheter.

Avsnitt 2

Förfaranden för tvistlösning utanför domstol

Artikel 83

Tvistlösning utanför domstol

1. Medlemsstaterna ska se till att det införs lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och tvistlösning för att avgöra tvister mellan betaltjänstanvändare och deras betaltjänstleverantörer om rättigheter och skyldigheter enligt detta direktiv, varvid befintliga organ ska utnyttjas när så är lämpligt.

2. När det gäller gränsöverskridande tvister ska medlemsstaterna förvissa sig om att dessa organ samarbetar aktivt för att lösa tvisterna.

AVDELNING V

GENOMFÖRANDEÅTGÄRDER OCH BETALNINGSKOMMITTÉ

Artikel 84

Genomförandeåtgärder

För att kunna ta hänsyn till teknik- och marknadsutvecklingen på området för betaltjänster och för att sörja för enhetlig tillämpning av detta direktiv får kommissionen i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 85.2 anta genomförandeåtgärder som avser att ändra icke-väsentliga delar i detta direktiv och som avser följande:

a) Anpassning av förteckningen över verksamheter i bilagan, i enlighet med artiklarna 2–4 och artikel 16.

b) Ändring av definitionen av mikroföretag i den mening som avses i artikel 4.26 i enlighet med en ändring av rekommendation 2003/361/EG.

c) Uppdatering av de belopp som anges i artiklarna 26.1 och 61.1 för att ta hänsyn till inflation och viktiga händelser på marknaden.

Artikel 85

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en betalningskommitté.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

AVDELNING VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 86

Fullständig harmonisering

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 30.2, 33, 34.2, 45.6, 47.3, 48.3, 51.2, 52.3, 53.2, 61.3, 72 och 88 får medlemsstaterna i den mån detta direktiv innehåller harmoniserade bestämmelser inte behålla eller införa andra bestämmelser än de som föreskrivs i detta direktiv.

2. Om en medlemsstat utnyttjar någon av de möjligheter som avses i punkt 1, ska den informera kommissionen om detta och om alla eventuella senare ändringar. Kommissionen ska offentliggöra informationen på en webbplats eller på annat sätt som gör att den lätt kan nås.

3. Medlemsstaterna ska se till att betaltjänstleverantörer inte avviker från bestämmelser i nationell lagstiftning som genomför eller motsvarar bestämmelser i detta direktiv på ett sätt som är till nackdel för betaltjänstanvändaren, såvida inte detta uttryckligen föreskrivs i direktivet.

Betaltjänstleverantörer får dock besluta att bevilja betaltjänst-användare förmånligare villkor.

Artikel 87

Översyn

Senast den 1 november 2012 ska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska centralbanken överlämna en rapport om genomförandet och resultatet av detta direktiv, särskilt i fråga om

— eventuella behov av att utvidga direktivets tillämpningsområde till betalningstransaktioner i alla valutor och till betalningstransaktioner där endast en av betaltjänstleverantörerna är belägen i gemenskapen,

- tillämpningen av artiklarna 6, 8 och 9 när det gäller tillsynskrav för betalningsinstitut, särskilt krav på kapitalbas och skydds krav (öronmärkning),
- eventuell inverkan av att betalningsinstitutet beviljar kredit i samband med betaltjänster enligt artikel 16.3,
- eventuell inverkan av auktorisationskraven för betalningsinstitut på konkurrensen mellan betalningsinstitut och andra betaltjänstleverantörer samt vad gäller hinder mot marknadsstillträde för nya betaltjänstleverantörer,
- tillämpning av artiklarna 34 och 53 och eventuella behov av att se över direktivets tillämpningsområde när det gäller betalningsinstrument för låga belopp och elektroniska pengar, och
- tillämpningen av artiklarna 69 och 75 och hur de fungerar för alla slags betalningsinstrument

när så är lämpligt åtföljt av ett förslag till översyn.

Artikel 88

Övergångsbestämmelser

1. Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/60/EG eller annan tillämplig gemenskapslagstiftning ska medlemsstaterna tillåta juridiska personer som före den 25 december 2007 har inlett verksamhet som betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv i enlighet med gällande nationell lagstiftning att fortsätta denna verksamhet inom den berörda medlemsstaten till och med den 30 april 2011, utan auktorisation enligt artikel 10. Den som inte har beviljats auktorisation inom denna period ska i enlighet med artikel 29 förbjudas att tillhandahålla betaltjänster.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 ska ett undantag från auktorisationskraven enligt artikel 10 beviljas de finansiella institut som har inlett verksamhet som förtecknas i punkt 4 i bilaga I till direktiv 2006/48/EG och uppfyller villkoren i artikel 24.1 första stycket e i det direktivet i enlighet med nationell lagstiftning före den 25 december 2007. Emellertid ska de underrätta de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om denna verksamhet senast den 25 december 2007. Dessutom ska denna underrättelse innehålla information som visar att de har uppfyllt kraven i artikel 5 a, d, g–i, k och l i detta direktiv. När de behöriga myndigheterna är förvissade om att dessa krav har uppfyllts ska de berörda finansiella instituten registreras i enlighet med artikel 13 i detta direktiv. Medlemsstaterna får tillåta att deras behöriga myndigheter undantar dessa finansiella institut från kraven i artikel 5.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att juridiska personer som avses i punkt 1 automatiskt ska beviljas auktorisation och upptas i det register som anges i artikel 13 om de behöriga myndigheterna redan har bevis för att kraven i artiklarna 5 och 10 är uppfyllda. De behöriga myndigheterna ska informera de berörda enheterna innan de beviljas auktorisation.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av direktiv 2005/60/EG eller annan tillämplig gemenskapslagstiftning får medlemsstaterna tillåta att fysiska eller juridiska personer som har inlett verksamhet som betalningsinstitut i den mening som avses i detta direktiv i enlighet med den nationella lagstiftning som gällde före den 25 december 2007 och som har rätt till undantag enligt artikel 26 att fortsätta denna verksamhet inom den berörda medlemsstaten under högst tre år, utan att ha beviljats undantag enligt artikel 26 och utan att ha varit upptagna i det register som anges i artikel 13. Den som inte har beviljats undantag inom denna period ska i enlighet med artikel 29 förbjudas att tillhandahålla betaltjänster.

Artikel 89

Ändring av direktiv 97/7/EG

Artikel 8 i direktiv 97/7/EG ska utgå.

Artikel 90

Ändringar av direktiv 2002/65/EG

Direktiv 2002/65/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 4 ska följande punkt läggas till:

”5. När Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden (*) också är tillämpligt ska informationsbestämmelserna enligt artikel 3.1 i detta direktiv, med undantag av punkterna 2 c–2 g, 3 a, 3 d och 3 e samt 4 b, ersättas av artiklarna 36, 37, 41 och 42 i det direktivet.

(*) EUT L 319, 5.12.2007, s. 1.”

2. Artikel 8 ska utgå.

Artikel 91

Ändringar av direktiv 2005/60/EG

Direktiv 2005/60/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3.2 a ska ersättas med följande:

”a) Ett företag som inte är ett kreditinstitut och som bedriver en eller flera av de verksamheter som förtecknas i punkterna 2–12 och 14 i bilaga I till direktiv 2006/48/EG, inbegripet valutaväxlingsverksamhet (bureaux de change).”

2. Artikel 15.1 och 15.2 ska ersättas med följande:

”1. I de fall där en medlemsstat tillåter de kreditinstitut och finansiella institut som avses i artikel 2.1.1 eller 2.1.2 och som är belägna på dess territorium att bli betrodda som tredje part nationellt, ska medlemsstaten under alla omständigheter göra det möjligt för de institut och personer som avses i artikel 2.1 och som är belägna på dess territorium att i enlighet med artikel 14 erkänna och godta resultatet av kraven på kundkontroll i artikel 8.1a–8.1c som genomförts i enlighet med detta direktiv av ett institut enligt artikel 2.1.1 eller 2.1.2 i en annan medlemsstat, med

undantag av valutaväxlingskontor och de betalningsinstitut enligt definitionen i artikel 4.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden (*) som huvudsakligen tillhandahåller de betaltjänster som förtecknas i punkt 6 i bilagan till det direktivet, inbegripet de fysiska och juridiska personer som har beviljats undantag enligt artikel 26 i det direktivet och som uppfyller kraven i artiklarna 16 och 18 i detta direktiv, även om de handlingar och uppgifter på vilka dessa krav grundar sig är annorlunda än dem som krävs i den medlemsstat till vilken kunden hänvisas.

2. I de fall då en medlemsstat tillåter att valutaväxlingskontor enligt artikel 3.2 a och de betalningsinstitut enligt definitionen i artikel 4.4 i direktiv 2007/64/EG som huvudsakligen tillhandahåller de betaltjänster som förtecknas i punkt 6 i bilagan till det direktivet och som är belägna på dess territorium blir betrodd som nationell tredje part, ska den medlemsstaten under alla omständigheter i enlighet med artikel 14 i detta direktiv, tillåta att de erkänner och godtar resultatet av kraven på kundkontroll i artikel 8.1 a–8.1 c som genomförts i enlighet med detta direktiv av samma typ av institut i en annan medlemsstat och som uppfyller kraven i artiklarna 16 och 18 i detta direktiv, även om de handlingar och uppgifter på vilka dessa krav grundar sig är annorlunda än dem som krävs i den medlemsstat till vilken kunden hänvisas.

(*) EUT L 319, 5.12.2007, s. 1.”

3. I artikel 36.1 ska andra meningen utgå.

Artikel 92

Ändringar av direktiv 2006/48/EG

Bilaga I till direktiv 2006/48/EG ska ändras på följande sätt:

1. Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. betaltjänster enligt definitionen i artikel 4.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden (*)

(*) EUT L 319, 5.12.2007, s. 1.”

2. Punkt 5 ska ersättas av följande text:

”5. Utställande och administration av andra betalningsmedel (t.ex. resecheckar och postväxlar) såvida inte denna verksamhet omfattas av punkt 4”.

Artikel 93

Upphävande

Direktiv 97/5/EG ska upphöra att gälla från och med den 1 november 2009.

Artikel 94

Genomförande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 1 november 2009. De ska genast informera kommissionen om detta.

När medlemsstaterna antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 95

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 96

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 13 november 2007.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

M. LOBO ANTUNES

Ordförande

BILAGA

BETALTJÄNSTER (DEFINITION 3 I ARTIKEL 4)

1. Tjänster som möjliggör kontantinsättningar på ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto.
  2. Tjänster som möjliggör kontantuttag från ett betalkonto samt de transaktioner som krävs för förvaltningen av ett betalkonto.
  3. Genomförande av betalningstransaktioner, däribland överföring av medel, från ett betalkonto hos användarens betaltjänstleverantör eller någon annan betaltjänstleverantör:
    - Genomförande av autogireringar, även engångsautogireringar.
    - Genomförande av betalningstransaktioner med betalkort eller liknande.
    - Genomförande av betalningar, även stående betalningsorder.
  4. Genomförande av betalningstransaktioner, när medlen täcks genom ett kreditutrymme för en betaltjänstanvändare:
    - Genomförande av autogireringar, även engångsautogireringar.
    - Genomförande av betalningstransaktioner med betalkort eller liknande.
    - Genomförande av betalningar, även stående betalningsorder.
  5. Utfärdande av och/eller förvärvande av betalningsinstrument.
  6. Penningöverföring.
  7. Genomförande av betalningstransaktioner där betalarens godkännande att genomföra en betalningstransaktion ges med någon form av utrustning för telekommunikation, digital teknik eller informationsteknik och betalningen görs till operatören för systemet eller nätet för telekommunikation eller informationsteknik vilken endast fungerar som mellanhand mellan betaltjänstanvändaren och leverantören av varorna och tjänsterna.
-